

Verksamhetsrapport helår 2023

Innehållsförteckning

1	Revisorskollegiet	7
1.1	Inledning	7
1.2	Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	7
1.3	Uppföljning av politiska uppdrag	7
1.4	Uppföljning av privata utförare	8
1.5	Resultat och investeringar	9
1.6	Förväntad utveckling	9
2	Kommunstyrelsen	10
2.1	Inledning	10
2.2	Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	10
2.3	Målanalys	11
2.4	Uppföljning av politiska uppdrag	17
2.5	Uppföljning av privata utförare	25
2.6	Resultat och investeringar	25
2.7	Förväntad utveckling	33
2.8	För verksamheten viktiga nyckeltal	34
2.9	Bilaga 1 Personalstatistik	34
3	Överförmyndarnämnden	44
3.1	Inledning	44
3.2	Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	44
3.3	Målanalys	44
3.4	Uppföljning av politiska uppdrag	47
3.5	Uppföljning av privata utförare	47
3.6	Resultat och investeringar	47
3.7	Förväntad utveckling	48
3.8	För verksamheten viktiga nyckeltal	48
4	Valnämnden	49
4.1	Inledning	49
4.2	Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	49
4.3	Målanalys	49
4.4	Uppföljning av politiska uppdrag	50
4.5	Uppföljning av privata utförare	50

4.6	Resultat och investeringar	50
4.7	Förväntad utveckling	51
4.8	För verksamheten viktiga nyckeltal	51
5	Jävsnämnden.....	52
5.1	Inledning	52
5.2	Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	52
5.3	Målanalys.....	52
5.4	Uppföljning av politiska uppdrag.....	53
5.5	Uppföljning av privata utförare	53
5.6	Resultat och investeringar	54
5.7	Förväntad utveckling	54
5.8	För verksamheten viktiga nyckeltal	54
6	Samhällsbyggnadsnämnden	55
6.1	Inledning	55
6.2	Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	55
6.3	Målanalys.....	55
6.4	Uppföljning av politiska uppdrag.....	61
6.5	Uppföljning av privata utförare	65
6.6	Resultat och investeringar	66
6.7	Förväntad utveckling	68
6.8	För verksamheten viktiga nyckeltal	68
6.9	Bilagor.....	68
7	Kultur- och fritidsnämnden.....	69
7.1	Inledning	69
7.2	Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	69
7.3	Målanalys.....	70
7.4	Uppföljning av politiska uppdrag.....	77
7.5	Uppföljning av privata utförare	79
7.6	Resultat och investeringar	80
7.7	Förväntad utveckling	82
7.8	För verksamheten viktiga nyckeltal	82
8	Omvårdnadsnämnd	83
8.1	Inledning	83
8.2	Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	83

8.3	Målanalys	83
8.4	Uppföljning av politiska uppdrag	88
8.5	Uppföljning av privata utförare	90
8.6	Resultat och investeringar	91
8.7	Förväntad utveckling	92
8.8	För verksamheten viktiga nyckeltal	92
9	Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnd.....	93
9.1	Inledning	93
9.2	Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	93
9.3	Målanalys.....	93
9.4	Uppföljning av politiska uppdrag	101
9.5	Uppföljning av privata utförare	102
9.6	Resultat och investeringar	103
9.7	Förväntad utveckling	104
9.8	För verksamheten viktiga nyckeltal	104
10	Socialnämnden	105
10.1	Inledning	105
10.2	Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	105
10.3	Målanalys.....	105
10.4	Uppföljning av politiska uppdrag	111
10.5	Uppföljning av privata utförare	113
10.6	Resultat och investeringar	114
10.7	Förväntad utveckling	115
10.8	För verksamheten viktiga nyckeltal	115
11	Utbildningsnämnden	116
11.1	Inledning	116
11.2	Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	116
11.3	Målanalys.....	117
11.4	Uppföljning av politiska uppdrag	165
11.5	Uppföljning av privata utförare	171
11.6	Resultat och investeringar	171
11.7	Förväntad utveckling	173
11.8	För verksamheten viktiga nyckeltal	174
12	Gemensam nämnd för verksamhetsstöd	176

12.1	Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	176
12.2	Uppföljning av politiska uppdrag	176
12.3	Uppföljning av privata utförare	176
12.4	Resultat och investeringar	176
12.5	För verksamheten viktiga nyckeltal	176
13	Gävle Stadshus AB.....	177
13.1	Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	177
13.2	Målanalys	177
13.3	Kommentar till ägardirektivet	178
13.4	Utvecklingsområden	178
13.5	Resultat, investeringar och finansiering.....	179
14	Gävle Energi AB.....	181
14.1	Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	181
14.2	Målanalys	182
14.3	Kommentar till ägardirektivet	188
14.4	Utvecklingsområden	188
14.5	Resultat, investeringar och finansiering.....	189
14.6	Bilaga 1 Personalstatistik	193
15	AB Gavlegårdarna	198
15.1	Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	198
15.2	Målanalys	198
15.3	Kommentar till ägardirektivet	203
15.4	Utvecklingsområden	204
15.5	Resultat, investeringar och finansiering.....	204
15.6	Bilaga 1 Personalstatistik	208
16	Gavlia-koncernen.....	213
16.1	Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	213
16.2	Målanalys	213
16.3	Kommentar till ägardirektivet	221
16.4	Utvecklingsområden	222
16.5	Resultat, investeringar och finansiering.....	222
16.6	Bilaga 1 Personalstatistik	231
17	Gävle Hamn AB.....	236
17.1	Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	236

17.2	Målanalys	236
17.3	Kommentar till ägardirektivet	242
17.4	Utvecklingsområden	243
17.5	Resultat, investeringar och finansiering.....	244
17.6	Bilaga 1 Personalstatistik.....	247
18	Gävle Vatten AB.....	251
18.1	Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	251
18.2	Målanalys	251
18.3	Kommentar till ägardirektivet	254
18.4	Utvecklingsområden	254
18.5	Resultat, investeringar och finansiering.....	255
18.6	Bilaga 1 Personalstatistik.....	258
19	Gävle Parkeringservice AB	263
19.1	Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	263
19.2	Målanalys	263
19.3	Kommentar till ägardirektivet	267
19.4	Utvecklingsområden	267
19.5	Resultat, investeringar och finansiering.....	268
19.6	Bilaga 1 Personalstatistik.....	272

1 Revisorskollegiet

1.1 Inledning

Kommunal revision är en nödvändig del av den kommunala självstyrelsen. Att styra sig själv, till skillnad från att styras av andra/staten, förutsätter att kommunen organiserar sig så att det finns ett organ som har fullmäktiges förtroende att oberoende och självständigt granskar den kommunala förvaltningen. Information om revisionens arbete och revisionsrapporterna finns tillgängliga för medborgarna via kommunens hemsida.

1.2 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

- Året har varit det första på den nya mandatperioden med fler revisorer (9 jämfört med tidigare 7). Drygt hälften av dessa revisorer är nya. Under årets första fem månader arbetade två "revisorsgrupper" parallellt. Ena gruppen (gruppen från föregående mandatperioden) arbetade med dels granskning och prövning av revisionsår 2022, dels introduktion av den nya revisorsgruppen i verksamhetens arbetssätt och rutiner. Den nya gruppen arbetade med granskning av revisionsår 2023.
- Sedan oktober 2023 saknas två revisorer varav en 1:e vice ordförande. Detta medför en ökad arbetsbelastning för övriga revisorer.
- Ett omfattande arbete har genomförts i syfte att dokumentera befintliga arbetssätt och rutiner för att säkerställa oberoendet inom revisionen. Men också att utveckla nya arbetssätt och rutiner för att säkerställa oberoendet inom revisionen. Detta mot bakgrund av den externa jävsutredningen som genomfördes under våren/sommaren. Följden har blivit omprioriteringar i verksamheten, som inneburit att verksamhetsutveckling nedprioriterats.
- I oktober beslutade revisorskollegiet att genomföra en extern utredning av det sakkunniga stödet och hur det ska formuleras framgent. Den externa utredningen ska genomföras av en extern leverantör. När verksamhetsrapporten skrivs har en leverantör tilldelats uppdraget.
- Under vår/sommar rekryterades en revisionschef i och med att den tidigare revisionschefen skulle gå i pension sista september. Den nya revisionschefen började 1 oktober.
- Under året har två medarbetare slutat vid revisionskontoret. Dessa tjänster har inte återbesatts utan istället har granskning köpts i högre utsträckning av PwC och KPMG.
- En ny standard för räkenskapsrevision har implementerats.

1.3 Uppföljning av politiska uppdrag

Revisorernas uppgift enligt kommunallagen är att granska om

- verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt,
- om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

I sin roll som lekmannarevisor i kommunens bolag granskar revisorerna på motsvarande sätt att

- bolagens verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt,
- bolagens interna kontroll är tillräcklig.

Den auktoriserade revisorn i bolaget granskar räkenskaperna och delar ansvaret för granskningen av den interna kontrollen med lekmannarevisorerna. Även stiftelser, donationsfonder, kommunalförbund och vissa delägda bolag granskas av kommunens revisorer.

Årets granskning har utgått ifrån en revisionsplan. Årets granskning har bestått av

grundläggande granskning, fördjupad granskning samt redovisning- och räkenskapsrevision. Nedan beskrivs respektive granskning mer detaljerat. Under första kvartalet avrapporterades grundläggande granskning för 2022 medan grundläggande granskning för 2023 påbörjades senare under året.

Flera fördjupade granskningar har genomförts eller håller på att genomföras. Dessa granskningar är: uppföljningar tidigare granskning av donationsfonderna respektive löneprocessen, läkemedelshantering i hemsjukvården, efterlevnad av LOU i två bolag, exploateringsredovisning, Gästrike Vattens arbete med kompetensförsörjning, informationssäkerhet, likvärdig skola – främja närvaro, likvärdigt arbete med skolnärvaro på gymnasiet samt kommunens aktivitetsansvar, välfärdsbrott och krisberedskap.

När det gäller räkenskaps- och redovisningsrevision är granskning av delårsrapport 2 2023 genomförd. Granskning av årsredovisning 2023 håller på att genomföras. Vidare har en ny standard för räkenskapsrevision implementerats.

Utöver ovanstående har en utredning av jäv utifrån specifikt angivna situationer inom kommunen genomförts. Vidare har ett större arbete ägnats åt stiftelser utifrån ett stort antal inkomna skrivelser från medborgare rörande Stiftelsen Fonden för Större arbetarbostäder.

Under året har dialogmöten genomförts med kommunfullmäktiges presidium. Likaså har samverkan skett med de auktoriserade revisorerna gällande riskanalys av bolagen och granskningen av bolagen.

Vidare har samverkan skett i granskningen av gemensamma nämnder, kommunalförbund och delägda bolag. En hearing har genomförts med omvårdnadsnämndens ordförande och sektorledning för att inhämta ytterligare information om händelserna vid Fleminggatans vård- och omsorgsboende. Ett studiebesök gjordes vid Hemlingborg för att få information om den verksamheten.

1.4 Uppföljning av privata utförare

Ett stående uppdrag från kommunfullmäktige är att upphandla auktoriserad revision av de hel- och majoritetsägda bolagen samt stiftelser och donationsfonder. Uppföljning och utvärdering av arbete och avtal med den auktoriserade revisionen sker vanligtvis en gång per år under hösten vid revisorernas sammanträde. Samverkan i revisionsarbetet sker vid tre fasta tillfällen per år: vid slutrevisionsmöten med bolagen under våren (granskning av årsredovisning), vid junisammanträdet (riskanalyser) och i november (avrapportering löpande granskning i bolagen).

1.5 Resultat och investeringar

1.5.1 Resultat

(mnkr)	Utfall 2023-12-31	Utfall 2022-12-31	Ursprunglig budget 2023	Reviderad budget 2023
Verksamhetens intäkter	1,2	1,2	1,2	1,2
Personalkostnader	-5,3	-4,4	-6,2	-6,2
Övriga kostnader	-2,6	-1,8	-2,3	-2,3
Avskrivningar/nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Internränta	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat före kommunbidrag	-6,7	-5,0	-7,3	-7,3
Kommunbidrag	7,3	5,4	7,3	7,3
Resultat efter kommunbidrag	0,6	0,4	0,0	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	0,6	0,4	0,0	0,0
Investeringar	0,0	0,1	0,1	0,1
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0

1.5.1.1 Resultatanalys

Revisorskollegiet redovisar ett positivt resultat motsvarande 0,6 mnkr för 2023.

Verksamheten har bedrivits senare delen av året med färre antal medarbetare än budgeterat; tjänster har inte återbesatts. Överskottet från personalkostnader har istället använts, så långt det varit möjligt, för köp av granskning av PwC eller KPMG. Verksamhetens positiva resultat är även en följd av lägre kostnader för arvoden till revisorer, detta då det varit två vakanser bl.a. 1:e vice ordförande.

1.5.1.2 Investeringsverksamhet

Inga investeringar har genomförts under 2023, vilket är i linje med aktuell budget.

1.6 Förväntad utveckling

Under det kommande året kommer flera delar av granskningsarbetet att utvecklas. Mer specifikt handlar det om hur den grundläggande granskningen respektive fördjupade granskningen genomförs. Likaså fortsätter utveckling av riskprocess och arbetet med revisionsplan. Inriktningen i kommande revisionsplan är att likt tidigare år genomföra ett antal fördjupade granskningar inom olika områden/frågor.

När det gäller räkenskaps- och redovisningsrevision fortsätter arbetet med standard för räkenskapsrevision. En del av arbetet kommer vara att följa upp och utvärdera tillämpning av standarden.

Utredning om det hur det sakkunniga stödet ska formeras framgent kommer att genomföras under första kvartalet 2024.

Vidare kommer auktoriserad revision och lekmannarevision för bolagen att upphandlas under 2024 då nuvarande avtal med KPMG löper ut vid årsskiftet 2024/2025.

2 Kommunstyrelsen

2.1 Inledning

I följande avsnitt så redogör Kommunstyrelsen för sin verksamhet för året gällande uppföljning av bland annat de politiska uppdragen, väsentliga händelser för nämnden och personalstatistiken.

En utförligare uppföljning ges av det ekonomiska läget samt en årsprognos för Kommunstyrelsen och dess verksamheter. Det ekonomiska läget gör att Kommunstyrelsen väljer att presentera årsprognosen mer tydligt per avdelning och per verksamhet för att få en ökad förståelse för resultat och verksamhet.

2.2 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Under 2023 har kommunens ekonomiska läge och fokus kopplat till omplanering och omprioritering präglat allt arbete vilket också leder till att i princip allt annat arbete påverkas negativt och nedprioriteras.

Arbete kopplat till löneutbetalningsprocessen som påbörjades i början av året (utifrån den kritik som påpekats av kommunrevisionen) har fortsatt under hela året. Åtgärder samt vilka delar som kvarstår att arbeta vidare med återrapporterades till kommunstyrelsen i slutet av oktober.

HR-direktör Vinita Thyberg fick i februari i uppdrag att tillsammans med en arbetsgrupp ta fram förslag på en förbättrad bemanningsprocess i Gävle kommun utifrån genomlysningen av bemanningsprocessen som genomfördes hösten 2022. Arbetsgruppen har genomfört en bred kartläggning som visar hur hela kommunen idag arbetar med bemanningsprocessen, uppdraget har därmed ett större fokus än enbart arbetet på bemanningsenheten. Arbetet kring detta har löpt på mycket väl. Arbetet fortlöper och det finns i dagsläget inget förslag på en annan organisering. Bedömningen är att det Gävle kommun ville uppnå (bl.a. minska andelen timvikarier till förmån för tillsvidareanställd personal, och ge vikarierna starkare verksamhetskoppling) kan ske ändå och att man har kommit en bit på vägen. Glädjande att notera är att sjukfrånvaron på bemanningsenheten har gått ner.

En organisationsjustering av sektorn påbörjades i augusti 2023 och trädde i kraft vid 1 januari 2024. Bakgrunden och motivet är att sektorchef bedömer att sektorns organisering med relativt många avdelningar och relativt smala ansvarsområden (i jämförelse med andra delar av Gävle kommuns organisation inte var gynnsam. Kommunikationsavdelningen har avvecklats som avdelning och uppdragen och medarbetarna flyttats till HR- samt IT och utvecklingsavdelningen. Avdelningarna har således fått ett breddat uppdrag. Syftet är att hitta synergieffekter, kunna prioritera utifrån ett gemensamt helhetstänk för hela den kommunala förvaltningen och minska risken för att man (oavsett) arbetar med samma frågor i olika delar inom sektorn vilket varit fallet.

Ett av fokusområdena för 2023 har varit att utveckla samverkan såväl mellan sektorns olika avdelningar som med övriga sektorer. Som en del i detta har ett gemensamt arbete bedrivits under hösten för sektorns chefer och som handlar om att få gemensamma utgångspunkter för vad vi egentligen avser med utvecklingsarbeten och projekt samt hur vi ska få fungerande arbetssätt kring prioritering och resurssättning av dessa. Sektorn har en projektportfölj men den fungerar inte särskilt väl i dagsläget, detta av flera skäl. Det främsta är att den är "obalanserad" mellan utvecklingsarbeten som handlar om ren livscykelhantering (upphandling, implementering och avveckling av system) och arbeten som handlar om förbättring och utveckling. Detta arbete kommer att fortsätta under 2024 och förmodligen längre än så.

2.3 Målanalys

2.3.1 Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

Nämndens/bolagets verksamheter

I målbeskrivningen för målet så anger Kommunstyrelsen att de ska verka främst indirekt för att kompetensnivån hos Gävles invånare höjs och möter arbetsmarknadens krav och behov t ex genom olika initiativ och samverkanslösningar vad gäller näringslivssamarbeten, digitalisering och översyn av administrativa processer. Tillsammans med övriga kommunkoncernen ska kommunstyrelsen gemensamt bidra till insatser som leder till en god kompetensförsörjning. Ett exempel är det fördjupade och breddade samverkansavtalet med Högskolan kan bidra till att säkra kommunens och näringslivets behov av kompetens och stärka högskolans forskning och utbildning.

Arbetet har fortlöpt under året och exempelvis så finns kontakter med Högskolan via Näringslivsavdelningen in till sektorns avdelningar för att diskutera och knyta kontakter kring behov av framtida arbetskraft och arbetsinriktning som kan vara värdefullt för studenter att känna till i sin utbildning. Flertalet förfrågningar om praktikplatser inom sektorns verksamhet har inkommit under året men möjligheterna har dessvärre begränsats med anledning av det finansiella läget samt på grund av vakanser och därmed ett högre tryck på nuvarande medarbetare. Dock ses det som positivt att förbereda morgondagens medarbetare in i verksamheten.

Sedan tidigare så utförs arbetsuppgifter av medarbetare från arbetsmarknadsenheten inom sektorns verksamhet som en del av integrering in i arbetslivet.

Analys av indikatorerna

Kommunstyrelsen har inga egna indikatorer mot detta mål utan all uppföljning av skolans verksamhet sker inom Utbildningsnämnden.

2.3.2 Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen

Nämndens/bolagets verksamheter

Kommunstyrelsen har genomfört en rad olika arbeten under året både inom ramen för det sociala hållbarhetsprogrammet och utifrån politiska uppdrag.

Ett fortsatt arbete att i samverkan med socialnämnden säkerställa att kommunen bedriver ett aktivt våldspreventivt arbete, en strategi för hur Gävle ska bli en kommun *helt* fri från våld liksom ett fortsatt arbete med hur Gävle kommun ska organisera sitt långsiktiga alkohol-, drog- och brottsförebyggande arbete pågår.

Arbete avseende målsättning, uppdrag och organisering med anledning av den nya lagstiftningen avseende kommunernas ansvar för det brottsförebyggande arbetet fortlöper. En brottsförebyggande strateg är rekryterad och ett arbete med lägesanalys och lokal problembild har pågått under året. En strategi med tillhörande handlingsplan för det brottsförebyggande arbetet kommer beslutas under 2024.

Med statsbidrag från Jämställdsmyndigheten (JÄMY) har projektet Shanazi hjältinnor initierats, motsvarigheten till Shanazi hjältar där flickor utbildas kring hedersrelaterat våld och förtryck, jämställdhet, demokrati och mänskliga rättigheter med uppdrag att vara positiva förebilder bland sina jämnåriga.

Kampanjen Gävle mot narkotika har genomförts tillsammans med polisen, sektorerna samt organisationer och föreningar under året. Syftet med kampanjen var att medvetandegöra

invånare i Gävle kommun samt få igång ett samtal om narkotikaanvändning och dess konsekvenser för individen och samhället.

”Tre steg för ett bättre Gävle; inkluderande bemötande, jämlikhet och icke-diskriminering” är en (online-)diplomering i rättighetsbaserat arbetssätt som tagits fram under året. Diplomeringen syftar till att åstadkomma ett långsiktigt och hållbart arbete för jämställdhet, jämlikhet, mångfald och inkludering inom våra kommunala verksamheter.

Även en kunskapshöjande (online-)utbildning avseende ”HBTQI-kompetent bemötande i kommunala verksamheter” har tagits fram för medarbetare i Gävle kommun. Syftet med utbildningen är att förbättra bemötandet för HBTQI-personer som berörs av våra kommunala verksamheter eller som arbetar i Gävle kommun.

Arbetet med uppdrag Stadsdelslyftet har fortsatt under året i syfte att minska segregation genom att främja jämlika villkor inom stadsdelen och mellan Andersberg och närliggande stadsdelar och att stadsdelen ska uppfattas som trygg, trivsamt och attraktiv för människor i Andersberg och i övriga Gävle. Stadsdelen ska erbjuda attraktiva och trygga boende- och utemiljöer för alla åldrar, funktionsförmåga och bakgrund och det ska finnas förutsättningar i stadsdelen för möten mellan människor i alla åldrar och med olika bakgrund för en ökad delaktighet i lokalsamhället. Andelen boende i stadsdelen med gymnasial och eftergymnasial utbildning ska öka och därigenom skapa förutsättningar för fler personer i sysselsättning med egen försörjning samt att genom samverkan erbjuda förbättrade och trygga uppväxtvillkor för barn och unga boende i stadsdelen. Under året har en rad aktiviteter genomförts i stadsdelen. En ”mötesplats för alla 0–100”; Andreassalen (f.d. Andreaskyrkan) invigdes i juni och står nu öppen för alla aktörer i Andersberg att nyttja. Arbetet pågår med civilsamhället och andra aktörer samt boende i stadsdelen för att Andreassalen ska nå sin fulla potential som mötesplats.

I uppdraget med Stadsdelslyftet integrerar vi det politiska uppdraget från 2022 att i samverkan med Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden forma en testverksamhet i Andersberg för utökad samhällsinformation, information om möjligheter till studier, arbetsmarknadsinsatser, föreningsmöjligheter eller andra insatser som ökar integrationen. En mindre testverksamhet genomfördes under sex veckor på hösten i stadsdelen. Den omfattade studie- och yrkesvägledare från Vuxenutbildningen samt SFI för vägledning och svar på frågor kring studier och olika vägar till arbete, kommunens kundtjänst för att informera och vägleda kring olika kommunala tjänster och där även språkservice, som behärskar flera språk, fanns på plats. Slutligen deltog även Familjestödet för att svara på frågor kring föräldraskap, informera om olika familjeutbildningar och vid behov erbjuda fortsatta kontaktvägar. Efter utvärdering av ovan fortsätter planeringen av utformningen av en verksamhet i stadsdelen kopplat till uppdraget ovan. Under året har bl. a. öppna möten anordnats i Andersberg, t. ex. ”Möt socialtjänsten”, där mottagningsenheten, familjestödet, fältgruppen och social hållbarhet deltog. Inom ramen för stadsdelslyftet har aktiviteter genomförts avseende en meningsfull fritid för barn och unga, liksom simskolekurs för vuxna utrikesfödda kvinnor. Sommarjobb har erbjudits till ungdomar som goda förebilder i inom olika verksamheter via Gavlefastigheter och läsaktiviteter har genomförts på sommarlovet tillsammans med skola och biblioteket. En ny cirkulationsplats vid infarten till Andersberg är anlagd, som ett led i arbetet med att skapa en tryggare trafikmiljö för trafikanter och gående. Även andra trygghetsskapande åtgärder har under året vidtagits i stadsdelen. Ett konstprojekt har genomförts ihop med projektgruppen för stadsdelslyftet; GFAB, en konstnär samt en flickgrupp från Rädda barnens verksamhet. Konstverket har tagits fram med målen delaktighet och trygghet i fokus samt att låta målgruppen flickor ta utrymme i den offentliga miljön. En förstudie gällande en ny allaktivitetsyta i stadsdelen pågår. Stadsdelslyftet Andersberg följs av forskare från Akademin för hälsa och arbetsliv vid Högskolan i Gävle som bedriver följeforskning.

Handlingsplanen för äldrevänlig kommun följs på olika sätt av kommunkoncernens olika sektorer och bolag både på aktivitetsnivå och strategisk nivå. Sedan årsskiftet är en äldrelots rekryterad, enligt önskemål från seniorerna, som arbetar både uppsökande samt brett ute i seniorverksamheterna. Även en volontärsamordnare har anställts inom ramen för äldrevänlig kommun. Syftet med tjänsten är dels att rekrytera fler volontärer, dels att utöka aktivitetsutbudet för seniorer - genom att fler volontärdrivna aktiviteter då skapas.

Ett arbete har pågått under året med att tillgängliggöra statistik betydelsefull för att Gävle kommun ska uppnå målsättningarna i Socialt hållbarhetsprogram.

I visualiseringsverktyget Power BI finns statistik på detaljerad geografisk nivå för att identifiera behov kopplat till plats, tillgängliga diskrimineringsgrunder och socioekonomi. Detta gör att man på ett enkelt och tydligt sätt kan se statistik kopplat till social hållbarhet geografiskt över Gävle kommun, vilket underlättar både planeringen av arbete rätt från början och att upptäcka nya mönster som underlag till insatser.

Med anledning av kriget i Ukraina har kommunstyrelsen ansvarat för lägesbildsmöten för koncernen avseende övergripande frågor kopplat till en eventuell påverkan på Gävle kommun. Kommunstyrelsen har också ansvarat för en övergripande inventering och samordning av boende kopplat till flyktingsituationen.

Gävle kommuns trygghetsplaner ska vara ett stöd och en vägledning i arbetet med att skapa en trygg stad. Genom att göra stadsdelsspecifika trygghetsplaner lyfter man invånarnas uppfattning om vad som är viktigt för att öka tryggheten i området. En trygghetsplan har under året tagits fram för stadsdelen Bomhus.

Kommunstyrelsen har under året fortsatt samla kommunkoncernen samt andra relevanta externa aktörer för regelbundna trygghets- och säkerhetsavstämningar med anledning av de våldsdåd som inträffat i kommunen. Avstämningarna har syftat till att dela lägesbild och samordna insatser som vidtagits med anledning av våldsdåden, som bland annat innefattade utökade väktarresurser och utökade resurser till fritidsgårdarna. Ett arbete är påbörjat tillsammans med polismyndigheten avseende hur vi samverkar på olika nivåer utifrån en gemensam lägesbild och en lokal problembild.

En förstärkning har gjorts under året av två visstidsanställda beredskapssamordnare för att intensifiera kommunens arbete kopplat till krisberedskap.

Ett arbete med hantering av kärnteknisk olycka enligt reviderade zoner kring kärnkraftverk har påbörjats, kommunens oljeskyddsplan har reviderats liksom kommunens Risk-och Sårbarhetsanalys(RSA).

Ett arbete med att organisera egen funktion för tjänsteman i beredskap (TIB) har genomförts och med beslut om organisering av funktionen på sektorn. Funktionen startades upp i november.

Ett arbete har påbörjats under året med kommunens trygghetspunkter.

Med anledning av ovädret Hans har kommunstyrelsen ansvarat för samordning med anledning av höga vattenflöden i Testeboån, Gavleån och Dalälven med interna och externa aktörer.

Analys av indikatorerna

Målet följs inte upp utifrån några indikatorer inom Kommunstyrelsen.

2.3.3 Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle

Nämndens/bolagets verksamheter

Kommunstyrelsen har, enligt reglementet, ett särskilt ansvar för näringslivsfrågor samt utövar styrning, ledning och uppföljning av kommunens näringslivsprogram. Det nuvarande näringslivsprogrammet beslutades hösten 2021 och kompletterades 2022 med en färdplan som förtydligar sektor Styrning och stöds roll i genomförandet av näringslivsprogrammet. Färdplanen för Gävle kommuns näringslivsarbete är ett treårigt dokument som ska ge vägledning i prioriteringar av den kommunala verksamheten och vara ett underlag till de årliga verksamhetsplanerna.

I näringslivs- och upphandlingsutskottet bereds frågor till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige enligt upprättad årsplan.

I enlighet med kommunplanens inriktning inom det övergripande målet Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle har fokusområden under 2023 bland annat varit på att tillgängliggöra mer verksamhetsmark, förbättra möjligheterna att etablera och växa i Gävle samt öka fokus på

kompetensförsörjningsarbetet. Inom ramen för Styrning och stöd (SG) har arbete skett inom alla dessa områden, ofta i samverkan med den övriga kommunorganisationen och näringslivets aktörer.

Under året har bland annat IT-branschrådet kommit igång. InfoPoints för besökare har utvecklats och fler informationsplatser som drivs av företag har införts samtidigt som den kommundriva turistbyrån lagts ned. SG har infört en ny och utvecklad etableringsfunktion för snabbare service till företag samt att försäljning av ny verksamhetsmark i Ersbo har påbörjats. Annat utvecklingsarbete som har utförts inom näringslivsområdet under verksamhetsåret inbegriper bland annat fortsatt utveckling av samverkan mellan kommun och näringsliv inom det brottsförebyggande området samt inom kommunala upphandlingar. SG har också bidragit till att Gävle klimatavtal startas, med många företag som anslutits sig och skrivit på klimatavtalet.

Inom ramen för Näringslivsprogrammet finns ett antal indikatorer som ska visa hur företagsklimatet utvecklas i Gävle. Inom NUI (nöjd upphandlings-index) – som är det enda NKI-värde SG tillsammans med förvaltningens alla beställare direkt mäts på - visar det preliminära utfallet för helåret på samma nöjdhetsgrad med kommunens upphandlingar som föregående år; med ett preliminärt NUI på 64 (2022: NUI 64; 2021 NUI 62). De tre områden där vi presterar (preliminärt) som bäst i jämförelse med jämförelsegrupp B3 (Större städer) är inom områdena "tydlighet i förfrågningsunderlaget", "tidslängden från sista anbudsdag till att tilldelningsbeslut delgavs/ förmåga att tydligt motivera tilldelningsbeslutet" och "vår affärsmässighet, dvs uppnå 'den goda affären för båda parter'". Där vi underpresterar allra mest i relation till grupp B3 är "användarvänligheten i systemet som användes för upphandlingen?". Beslutad målsättning är att nå NUI 70 eller högre under näringslivsprogrammets programperiod (2021-2025).

När det gäller indikatorerna (delfrågor) angående attityd och upplevelse kring det lokala företagsklimatet – vars frågeområden täcker både den geografiska plats, nationella frågor/myndigheter och Gävle kommunkoncern inklusive SG – ligger utfall (mätningen genomfördes januari-mars 2023) på programmets utvalda frågor på fortsatt låga nivåer. Visserligen går betygen för näringslivsprogrammets alla utvalda delfrågor uppåt men från en låg nivå och/eller i mycket liten grad. Den största förbättringen från föregående år sker inom det området som betygsätter företagens upplevelser om kommunens upphandlingar (där Gävle kommun också gör det största förbättringsresultatet i den ranking som följer på enkäten – bästa rankingförbättring av Sveriges 23 största kommuner).

Det finns flera direkta uppdrag genom Kommunplan 2023 som helt eller delvis bidrar till det övergripande målet Påtagligt förbättrat företagsklimat, några av dessa samordnas mellan kommunstyrelsen (via SG) och samhällsbyggnadsnämnden (via LG). 2023 års politiska uppdrag följs upp separat under Politiska uppdrag.

Analys av indikatorerna

Då det inte ingår indikatorer på kommunplanenivå redogörs för några av de indikatorer som finns i Gävles näringslivsprogram 2021-2025 ovan ("Nämndens/bolagets verksamheter")

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Kommunen ska planera för att 2500 nya jobb ska kunna växa fram i Gävle till 2026 med sikte på 5000 nya jobb till 2030.			

2.3.4 En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov

Nämndens/bolagets verksamheter

Under året har Gävle kommun tagit ansvar för att hantera, balansera och förbereda verksamhet och utveckling utifrån hur förändrade omvärldsförutsättningar inom samhällsbyggnadsområdet påverkar Gävle och alla oss som lever och verkar här.

Stadsutveckling

Arbete pågår med flera större stadsutvecklingssatsningar där exploateringsprojekt Tolvforsskogen och Program för stadsomvandling Näringen/ Program för detaljplan Nyhamn är de största som också gjort arbeten för att matcha upp kommunens hållbarhetsambitioner i varsina hållbarhetsprogram. Exploateringsprojekt Gävle Västra, Ersbo etapp 4, Södra Hemlingby handel etapp 4 och Duvbackens reningsverk är några exempel på projekt som visar på hur Gävle utvecklas inom infrastruktur och näringsliv. En strategi för hållbar exploatering är också under framtagande och ska bidra till tydlighet och stöd i att utveckla Gävle än mer hållbart och klimatneutralt. Fortsatt arbete sker också i Trafikpusslet med bland annat förhandlingar mellan Gävle kommun, Region Gävleborg och Trafikverket.

Bostäder

Nytt läge med förändrad befolkningsprognos, höga räntor och minskande marknadsdjup för bostäder märks genom en inbromsning i byggandet och att flera bostadsprojekt, såväl privata som kommunala, förändrar sina tidplaner och kalkyler eller sätts på paus.

Politisk dialog pågår med flera externa samhällsbyggnadsaktörer för att se över om projekt går att omforma eller kräver stopp eller paus. Flera bostadsprojekt som kräver stora kommunala följdinvesteringar har efter dialog med ansvarig byggherre stängts ner då de inte är genomförbara under rådande förutsättningar. Arbete pågår också med att skriva fram nya Riktlinjer för bostadsförsörjning som planeras att antas under 2024. Viktiga delar att få respons på är om volymmättet kring producerade bostäder per år är rimligt samt vilken typ av handlingsplan som krävs för att arbeta vidare internt med bostadsförsörjningens olika delar inom kommunkoncernen.

Styrdokument

Viktiga styrdokument som Riktlinjer för exploateringsavtal och revidering av Riktlinjer för markanvisning har skrivits fram under perioden. Arbete pågår också med, det för mandatperioden nya lagkravet, om att varje kommun ska ha en Planeringsstrategi. Även en Vattentjänstplan är under framtagande liksom en Markstrategi och en Masshanteringsstrategi.

Effektiviseringar och balansering

Helhetsportfölj Utbyggnad som samlar kommunstyrelsens samhällsbyggnadsansvar fortsätter implementeras och utvecklas. Här pågår ett arbete med att utveckla den så kallade beställningsprioriteringsfasen med prioriteringsgrunder och balanseringskriterier vilka kommer bli extra viktiga verktyg med en tajtare kommunal ekonomi och krav på snabbare och smartare optimering och ombalansering av resurser och satsningar när omvärldsförutsättningar ändras i allt snabbare takt.

Analys av indikatorerna

Ingen uppföljning sker av indikatorerna då de har utgått ur uppföljningen för året.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Kommunen ska möjliggöra minst 400 ha säljbar verksamhetsmark under mandatperioden. Minst 900 ha ska vara planlagd till 2030	—		
Kommunen ska planera för minst 100 småhustomter årligen.	—	100	

2.3.5 En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun

I Kommunstyrelsen ledningsfunktion ligger att leda och samordna utvecklingen av ett ekologiskt hållbart Gävle, energiplanering samt främja energihushållning, kretsloppstänkande samt planeringen av användningen av mark och vatten.

Under 2023 har vi arbetat med de politiska uppdragen: utred minsta grönyteknot för innerstaden och inrätta ett klimat och miljödialogforum för näringsliv, föreningsliv och akademi. Grönyteknoten presenterades för SBU i December 2023 och klimat och miljödialogforumet är inrättat och har idag ca 60 medlemmar.

Miljöbokslut 2022 fastställdes i Kommunfullmäktige i maj och innehåller cirka 50 indikatorer som visar status och måluppfyllnad, beskrivning av åtgärder som genomförts samt målanalys.

Arbetet med Klimatfärdplanen har utökats och under året har ett stort arbete med Klimatinvesteringsplan och Gävle Klimatavtal genomförts, som ett led i arbetet med Viable cities och Net zero cities. Gävle är en av sju svenska städer som valdes ut till EU:s storsatsning på 100 klimatneutrala städer 2030, Net zero cities. Samt en av 23 svenska städer som ingår i innovationsprogrammet Viable cities. Gävle kommun har beviljats ytterligare 6 miljoner kronor i externa medel under 2023 för att i Gävle klimatavtal kunna jobba mer fokuserat med transporter.

Ett projekt är uppstartat för att konkretisera arbetet med klimatanpassning. Projektet innehåller utredningar av tex Hemlingbybäcken, sårbarhetsanalys, värmekartering och konkreta åtgärder av Hemlingbybäcken och extremväderakuten. Projektet ska också ta fram kommunikationsstrategi och en strategi.

Inom området biologisk mångfald/ natur har vi gjort en nulägesinventering av styrande dokument och haft flera workshops inom koncernen för se över vad som saknas i form av styrande dokument idag.

En ny VA-policy är antagen under 2023.

Flera yttranden i vattenkraftsärenden har samordnats från kommunstyrelsen.

Gävle kommun rankades som Sveriges 10:e bästa miljökommun i Sverige(Aktuell Hållbarhets miljöbästa kommun ranking) och Sveriges bästa Håll Sverige rent kommun.

Analys av indikatorerna

Det finns inga indikatorer för Kommunstyrelsen.

2.4 Uppföljning av politiska uppdrag

Uppföljning av politiska uppdrag redovisas nedan per uppdrag för vad som har hänt under verksamhetsåret samt en bedömning av uppdraget då politiska uppdrag försvinner inför 2024. En del uppdrag har satts på paus på grund av rådande omständigheter kring det finansiella läget inom nämnden, så en del omprioriteringar har gjorts för att säkerställa verksamheten kontra uppdragen. De flesta uppdrag avslutas eller övergår i ordinarie verksamhet under kommande verksamhetsår.

2.4.1 Kommunstyrelsen uppdras att säkerställa en tydligare beredningsprocess med tydliga ekonomiska underlag för koncernens och våra övriga intressebolags totala investeringsvolym. Även eventuella behov av medfinansieringslösningar med staten ska ingå.

Beskrivning uppdrag

Investeringsbudget

Ekonomiavdelningen inom Sektor styrning och stöd kommer under året att arbeta vidare med portföljstyrning av koncernens totala investeringar. Investeringsplaneringen är sedan några år tillbaka tydliggjord i en process där alla investeringar presenteras för FU innan beslut i juni. Under 2023 kommer den sammanställda ekonomiska påverkan tydliggöras ännu mer.

Utbyggnadsplan

Övergripande planering Inom Sektor Styrning och Stöd kommer under året att arbeta vidare med en prioriterad plan för utbyggnad av infrastruktur, bostäder och verksamhetsmark. I syfte att hantera begränsade resurser för genomförande, samverkan i koncernen samt följsamhet om marknadsbehov

Långsiktig ekonomisk plan

Det finns ett behov av att ur ett ekonomiskt och finansiellt perspektiv beskriva långsiktiga förutsättningar för kommunen, bland annat konsekvenser av befolkningsutveckling, demografisk utveckling och investeringsverksamhet.

Uppföljning uppdrag

Investeringsplanen för åren 2024-2027 beslutades av Kommunfullmäktige i juni 2023. Med anledning av den kraftiga kostnadsutvecklingen och därmed ekonomisk utmaningar för kommunen innebar beredningen ett särskilt fokus på möjligheten att prioritera bland och skjuta på investeringar. Inför beslut gavs nämnder och bolag särskilt uppdrag att redovisa dess konsekvenser.

Det pågår ett arbete med "portföljstyrning" inom främst investeringar inom samhällsbyggnadsprocessen. Detta för att säkerställa att alla tänkta perspektiv på initiativ och investeringar beaktas i beslut och genomförande. Detta skall senare utvidgas till en dels långsiktig ekonomisk plan för kommunen samt dels en utvecklad portföljstyrning av koncernens investeringsverksamhet.

Året har präglats av att respektive nämnd och bolag har värderat gällande investeringsplan och främst arbetat med underlag för och beslut kring att reducera gällande planer. Därmed har inte Kommunstyrelsen berett investeringsplanen efter beslut i juni 2023 utan kommer att bereda koncernens planer under våren 2024 igen, och då med konsekvenserna av nämndernas och bolagens egna arbete under 2023.

Inför beredningarna av investeringsbeslut under 2024 har underlaget för nämnder och bolag

utvecklats främst med krav på beskrivning av hållbarhetsperspektiv. I detta fall begränsat till möjligheten att finansiera investeringarna med hållbara lån.

2.4.2 Kommunstyrelsen ska utarbeta förslag på hur våra stora omvandlingsprojekt ska ledas och finansieras och hur externa aktörer kan bli en del av lösningen.

Beskrivning uppdrag

Den mest prioriterade frågan att hantera inom ramen för uppdraget är att Gävle kommun måste organisera sig för att med tydlighet kunna möta Trafikverket under pressad tidplan. Det kommer att krävas ett tydligt mandat och med närvarande ledning/styrning kunna driva de stora projekten som spänner både över strategiska beslut, förhandlingar samtidigt som tekniska frågor, genomförande, projektering och drift.

Uppföljning uppdrag

Gävle kommun har organiserat sig för att klara de kritiska tidsberoendena som kommunen har att möta gentemot mot Trafikverkets väg- och järnvägsplaner. Arbetet med att leda och organisera kommunens stora komplexa projekt, med lång genomförandetid och många beroenden måste fortsatt arbetas vidare med för att klara komplexiteten och de föränderliga omvärldsförutsättningar som påverkar. Uppdraget med möjligheter till hur en extern aktör bli en del av lösningen kan presenteras under våren 2024.

2.4.3 Kommunstyrelsen ska tydliggöra hur resurserna till de samlade infrastruktur - och omvandlingsprojekten inklusive samhällsbyggnadsnämndens infrastrukturprojekt påverkas av varandra resursmässigt, såväl personellt som ekonomiskt. Föreslå organisation och resursfördelning av de medel som tillförs kommunstyrelsen för tillväxt.

Beskrivning uppdrag

Helhetsportfölj utbyggnad ska hantera projekten för att balansera efter efterfrågad målstyrning. Portföljen hanterar resurser och ekonomi.

Uppföljning uppdrag

Kommunstyrelsen

Implementering av Helhetsportfölj utbyggnad pågår. Många delar är på plats men arbete kvarstår med att förenkla, utveckla och säkra processer i de portföljer som är igång. Arbetet med prioriteringskriterier för beställningsprioritering och balansering pågår. Arbetet pågår med att säkra den ekonomiska styrningen i portföljen och att få den att passa ihop tidsmässigt med ordinarie årshjul för ekonomiskt arbete.

2.4.4 Kommunstyrelsen ska säkerställa att den ekonomiska uppföljning i alla nämnder och styrelser redovisas på likvärdigt sätt så att uppföljningen i såväl delar som helhet blir tydlig.

Beskrivning uppdrag

Ett förändringsarbete genomfördes under 2022, som innebär att samtliga nämnder redovisar månads- och helårsuppföljning i samma systemmiljö samt utifrån samma struktur. Fortsatt utvecklingsarbete kan ske i och med arbetet med utvecklad styrmodell. Arbetet sker i samarbete mellan samtliga sektorer i styrprocessen för ekonomi- och verksamhetsstyrning.

Uppföljning uppdrag

Under 2022 genomfördes ett arbete för att likrikta månadsrapporteringen från nämnd till kommunstyrelsen, vilket redan är fallet för delårs- och årsuppföljning. Pågående arbete med utvecklad styrmodell berör samarbetsformer, dialogformer och strukturella former för vad som skall planeras, följas upp och beslutas. I detta arbete kan utvecklad form för ekonomisk uppföljning bli aktuell. Detta har inte blivit fallet under 2023.

2.4.5 Kommunstyrelsen ska belysa hur kommunens förvaltningsorganisation påverkar möjligheten till insyn, ansvarstagande och uppföljning för nämnderna. Tillitsstyrningen ska definieras tydligare på alla nivåer i organisationen.

Beskrivning uppdrag

Uppdraget har visst samröre med uppdrag 14.

Uppföljning uppdrag

Uppdraget har stark koppling till uppdrag 14 om styrmodell för kommunen och det är inte helt enkelt att dra skarpa gränser mellan dessa. Detta är ett uppdrag dras det ofta referenser till i många olika sammanhang och man skulle kunna göra tolkningen att det ska lösa "allt". Från tjänstemannahåll har det varit viktigt att signalera att det finns en del uppenbara risker kopplat till en spretig förväntan på vad som ska levereras. När det refereras till uppdraget så kan man få en bild av att det ska leverera allt från en genomlysning och utvärdering av förvaltningsorganisationen till skarpa förslag på omorganisering. Uppdraget som sådant relevant men man behöver titta på det ur olika perspektiv och förstå omfattningen av det. Arbetet med att hantera kommunens ekonomiska läge har gjort att delar av uppdraget tvingats nedprioriteras och försenats. Det aktiviteter som bedrivits under 2023 är delar av vad som kan betraktas som en "bottenplatta" för hur man ska kunna säkerställa insyn, ansvarstagande och uppföljning. Det handlar i mångt och mycket att få principer och regelverk på plats. Förslag på nya reglementen som betydligt skarpare definierar "en förvaltnings" varande och icke-varande utifrån vad en förvaltning skulle ge för effekt är under remiss och kommer att gå till KS för hantering under första kvartalet 2024. Ett arbete med att definiera vad Kommunstyrelsens uppsiktsplikt över andra nämnder innebär och vad den inte innebär är under framtagande men har försenats till förmån för arbeten kopplat till det ekonomiska läget. Förslag till beslut som Kommunfullmäktige bör fatta om vilka processer som måste vara kommungemensamma är även det försenat och kommer senare under 2024. En enkätundersökning för att utforska hur nämndsledamöter och sektorledningar tycker att informationsflödet mellan politik och förvaltning

fungerar, vad man saknar och vad som kan utvecklas kommer att genomföras under februari 2024 och ge värdefull information till det fortsatta arbetet. Förvaltningens ser denna fråga som långsiktig och arbetet kommer att fortsätta under kommande år.

2.4.6 Kommunstyrelsen ska genomlysna vilka råd, samråd och nätverk som kommunen driver eller är delaktiga i. I genomlysningen skall bedömd nytta och ekonomiskt utfall redovisas. Förslag på förändringar ska föreslås.

Beskrivning uppdrag

Arbetet behöver initialt identifiera vilka råd, samråd och nätverk som är relevanta att ingå i genomlysningen, se över samverkansstrukturer.

Uppföljning uppdrag

Uppdraget har inte kunnat prioriteras under 2023.

2.4.7 Kommunstyrelsen ska uppdatera sponsringspolicyn för att gå i linje med de kommunövergripande målen. En inventering och rapport ska göras av kommunkoncernens samtliga projektmedel, föreningsstöd och sponsringsformer.

Beskrivning uppdrag

Sponsringspolicyn behöver justeras för att bättre passa sitt syfte.

Uppföljning uppdrag

Förslag till ny sponsringspolicy är framtagen och kommer att gå till kommunstyrelsen för hantering under första kvartalet 2024.

2.4.8 Kommunstyrelsen ska förstärka det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet tillsammans med Gävles företag.

Beskrivning uppdrag

Ett arbete pågår tillsammans med näringslivet, säkerhetsenheten och näringslivsavdelningen avseende trygghet och brottsförebyggande arbete. Arbetet kommer att fortgå under 2023. Uppdraget kommer också att inkluderas i Gävle kommuns arbete med ny lagstiftning som förväntas träda i kraft halvåret 2023: kommunernas ansvar för det brottsförebyggande arbetet.

Uppföljning uppdrag

Ett arbete har under året pågått tillsammans med näringslivet, säkerhetsenheten och näringslivsavdelningen avseende trygghet och brottsförebyggande arbete. Gävle kommuns funktion som brottsförebyggande strateg har pekats ut som kontaktperson till näringslivet för brottsförebyggande frågor. Ett fördjupat lägesbildaarbete om näringslivets brottsutsatthet har inletts. Kvalitativa intervjuer med centrala aktörer inom näringslivsorganisationerna pågår i syfte

att lägga grund för kommande samverkansformer. Brottsförebyggande strateg deltar i forum där näringslivet diskuterar brottsförebyggande frågor. Gävle kommun tillsammans med polisen är i inledningsskedet att planera insatser riktade mot näringslivet. Kommunikationskanaler mellan Gävle kommun och näringslivet i brottsförebyggande frågor är under påseende och utveckling.

2.4.9 Kommunstyrelsen uppdras att beställa en djupanalys av extern part av kommunens sjukfrånvaro där åtgärder och handlingsplan ska tas fram på kort o lång sikt.

Beskrivning uppdrag

Syftar till att stärka det förebyggande arbetet och minimera kostnaderna för sjukfrånvaron.

Uppföljning uppdrag

Analysen kartlade sambanden mellan sjuk- och hälsotal utifrån följande parametrar:

- sektor
- befattning
- lönenivå och svårighetsgrad i arbetet
- utbildningsnivå
- resultat i medarbetarundersökningen
- antal medarbetare per chef samt om chef gått ett ledarskapsprogram
- antal generella friskfaktorer
- fördelningen mellan värdeskapande och icke-värdeskapande arbetsuppgifter, mätt med hjälp av AKR-metoden (använd kompetensen rätt)
- effekter av rehabsamordnarnas insatser

Utifrån vad som visade sig ha betydelse för låga sjuktal prioriteras följande förslag till åtgärder i handlingsplanen framåt (men fler åtgärder följer):

1. Satsning på systematiskt hälsopulsarbete efter rehabsamordnarnas modell
2. Satsning på AKR (använd kompetensen rätt), identifiera värdeskapande och icke-värdeskapande arbetsuppgifter
3. Effektivare rehabiliteringsprocesser och administrativt stöd till chefer
4. Steglös sjukskrivning, erbjuda alternativa arbetsuppgifter - särskilt under de första 14 sjukskrivningsdagarna
5. Ökad hälsokompetens på individnivå, t.ex. e-utbildningar med hälso- och stresshanteringstema

2.4.10 Kommunstyrelsen uppdras inrätta ett klimat och miljödialogforum för näringsliv, föreningsliv och akademi.

Uppföljning uppdrag

Ett klimat och miljödialogforum(Gävle klimatavtal) är upprättat under år 2023 för näringsliv, föreningsliv och akademi. I slutet av år 2023 har 50 medlemmar anslutit sig till Gävle klimatavtal

2.4.11 Kommunstyrelsen uppdras att utreda en minsta grönytekvot för innerstaden.

Uppföljning uppdrag

Uppdraget är sammanfattat i en rapport som är redovisat för SBU I December 2023

2.4.12 Kommunstyrelsen uppdras att ta fram en färdplan tillsammans med Lantbrukarnas Riksförbund och livsmedelsproducenter hur vi kan nå mer lokal matproduktion.

Uppföljning uppdrag

Arbetet har påbörjats med intern avstämning och samordning enligt den plan för genomförande som är framtagen. Kontakt med LRF är tagen men inväntar mötestid med dem för att diskutera frågan och fortsätta arbetet med uppdraget

2.4.13 Kommunstyrelsen uppdras att personellt förstärka arbetet med landsbygdsutveckling. Ytterområdessatsningen ska också tillföras 1 mnkr att ansöka enligt särskilt beslut.

Uppföljning uppdrag

I Med anledning av minskat kommunbidrag om 1 Mkr i samband med ombudgetering i Juni 2023 sänktes budgeten med 1 Mkr vilket innebar att uppdraget inte kunde genomföras i sin helhet. Lösningar för personalförstärkning har diskuterats men ej kunnat realiseras av budgetsskäl.

2.4.14 Kommunstyrelsen uppdras att ta fram en ny styrmodell som inkluderar hur de strategiska programmen blir en mer tydlig del av styrningen. I uppdraget ska också ingå att minska administration och ytterligare regelverk i samband med myndighetsutövning.

Beskrivning uppdrag

Arbetet kommer i första hand att beröra det politiska arbetet och ske i samklang med förvaltningens verksamhetsstyrning. Uppdraget berör KF, KS, bolag och nämnders arbete.

Uppföljning uppdrag

Pågående arbete med utvecklad styrmodell berör samarbetsformer, dialogformer och strukturella former för vad som skall planeras, följas upp och beslutas.

Med anledning av det ekonomiska läget ägnades första halvåret under 2023 åt innevarande års medelstildelning samt mål och uppdrag. Vilket har inneburit nytt beslut om ramar för nämnderna. Detta har starkt påverkat möjligheten till utvecklingsarbete både för politisk majoritet samt förvaltningsorganisationen. Uppdraget om ny styrmodell har därför inte pågått med planerad hastighet,

I kommunplan 2024 har majoriteten konkretiserat kommunfullmäktiges mål och indikatorer för

att förtydliga vad som eftersträvas av nämnder och bolag. Specifika uppdrag till respektive nämnd har ersatts med tydligare mål och där alla berörda nämnder har tilldelats samma målområden.

Inför beslut om kommunplan 2025 kommer processen med att lämna ut grundförutsättningar för budgetarbetet och politiska prioriteringar att utvecklas med ett samlat förvaltningsförslag på verksamhetsområden som kan eller bör kunna utvecklas, finansiellt eller kvalitetsmässigt. Detta utifrån jämförelser med andra kommuner, förändringar i lagstiftning eller andra strukturella förutsättningar

2.4.15 Kommunstyrelsen uppdras att i samverkan med Samhällsbyggnadsnämnden tillämpa och förankra en kultur i enlighet med Tillväxt och tillsyns ambitioner. Där servicen utgår ifrån kundens behov och intressen och där hela lagutrymmet tillämpas. Uppdraget omfattar också att använda digitaliseringen som verktyg i utvecklingen av rådgivning, vägledning och information inom myndighetsutövningen. Ett klarspråksperspektiv behöver genomsyra arbetet.

Beskrivning uppdrag

Det är ett gemensamt uppdrag till kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden. Därför föreslås att SG och LG under tertial 1 tar fram och påbörjar implementering av plan för genomförande. Planen ska beskriva uppdrag, avgränsning, tidplan och förväntat resultat. Ansvariga är SG/Näringsliv och LG/Miljö och hälsa. För SG:s räkning bedöms personella resurser krävas; behovet måste rymmas inom ramen för Näringslivsavdelningens verksamhetsresurser för 2023, vilket sätter en naturlig begränsning på SG/Näringslivs insats i uppdraget. Inga andra medel avsätts på SG/Näringsliv för detta uppdrag. LG svarar för sina åtaganden och resursbedömningar.

Uppföljning uppdrag

Arbetet drivs på sektor Livsmiljö Gävle (LG) enligt framtagna plan för genomförande som stämde av mellan LG och SG tertial 1 2023. Uppdraget slutfördes inte under 2023 under fortsätter hos LG under 2024.

LG rapporterar följande i sin tertialrapport 3, 2023:

För att förbättra effektiviteten så har vi under 2023 arbetat med att få in kompletta ärenden vilket sparar tid redan från början. En tydligare information på hemsidan samt nya e-tjänster har tagits fram som kommer underlätta för kunderna att lämna in kompletta ärenden. Genom att integrera Bygglövs e-tjänster med handläggningsstödet har vi även möjliggjort för kunderna att kunna följa sitt ärende via e-tjänst vilket också kommer förbättra upplevelsen för kunderna.

För att ytterligare förbättra rådgivning, service och information till våra kunder har enheterna tillsammans med kommunikationsfunktionen arbetat med klarspråk. Bland annat har en utbildning genomförts för alla medarbetare och texter och mallar har därefter setts över. Handläggarna har även deltagit på den utbildning som Kommunstyrelsen anordnar gällande Service till Företag, där ingår metoderna från Tillväxt och tillsyn. För att fånga Bygglövs specifika frågor kring råd, service och information har en extra workshop genomförts med företaget Tillväxt och tillsyn. Samtliga medarbetare deltog. Fortsatt arbete för att utveckla myndighetsutövningen för ett förbättrat företagsklimat sker kontinuerligt i linjen och redovisas bland annat i enheternas verksamhetsplaner.

2.4.16 Kommunstyrelsen och Samhällsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att utreda en eventuell omorganisation och sammanslagning av resurser som arbetar med markförvaltning, markförsäljning och utveckling av kommunal mark.

Beskrivning uppdrag

Det är ett gemensamt uppdrag till kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden. Representanter från SG och LG utses av sektorchefer att jobba med uppdraget.

Uppföljning uppdrag

Arbetet har inte kunnat tas vidare då man inväntar besked om hur staten ser på den kommunala organisationen av Lantmäteriet. Uppdraget inväntar det beskedet innan arbetet går vidare.

2.4.17 Kommunstyrelsen uppdras att tillsammans med Samhällsbyggnadsnämnden föra dialog med näringslivsorganisationer för att se om det finns lärdomar att göra från hanteringen av pandemin samt om det finns behov och önskemål av förenklingar för näringslivet som går att genomföra inom lagens ramar men inte gjorts tidigare.

Beskrivning uppdrag

Det är ett gemensamt uppdrag till kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden. Därför föreslås att SG och LG under tertial 1 tar fram och påbörjar implementering av plan för genomförande. Planen ska beskriva uppdrag, avgränsning, tidplan och förväntat resultat. Ansvariga är SG/Näringsliv och LG/Miljö och hälsa. För SG:s räkning bedöms personella resurser krävas; behovet måste rymmas inom ramen för Näringslivsavdelningens verksamhetsresurser för 2023, vilket sätter en naturlig begränsning på SG/Näringslivs insats i uppdraget. Inga andra medel avsätts på SG/Näringsliv för detta uppdrag. LG svarar för sina åtaganden och resursbehovsbedömningar.

Uppföljning uppdrag

Arbetet drivs på sektor Livsmiljö Gävle (LG) enligt framtagna plan för genomförande som stämde av mellan LG och SG tertial 1 2023. Uppdraget slutfördes inte under 2023 under fortsätter hos LG under 2024.

LG rapporterar följande i sin tertialrapport 3, 2023:

För att förbättra effektiviteten så har vi under 2023 arbetat med att få in kompletta ärenden vilket sparar tid redan från början. En tydligare information på hemsidan samt nya e-tjänster har tagits fram som kommer underlätta för kunderna att lämna in kompletta ärenden. Genom att integrera Bygglövs e-tjänster med handlägningsstödet har vi även möjliggjort för kunderna att kunna följa sitt ärende via e-tjänst vilket också kommer förbättra upplevelsen för kunderna.

För att ytterligare förbättra rådgivning, service och information till våra kunder har enheterna tillsammans med kommunikationsfunktionen arbetat med klarspråk. Bland annat har en utbildning genomförts för alla medarbetare och texter och mallar har därefter setts över. Handläggarna har även deltagit på den utbildning som Kommunstyrelsen anordnar gällande Service till Företag, där ingår metoderna från Tillväxt och tillsyn. För att fånga Bygglovs specifika frågor kring råd, service och information har en extra workshop genomförts med företaget Tillväxt och tillsyn. Samtliga medarbetare deltog.

I samarbete med Näringslivsavdelningen har en intern arbetsgrupp skapats som kommer att arbeta tillsammans inom näringslivsprogrammens områden.

Fortsatt arbete för att utveckla myndighetsutövningen för ett förbättrat företagsklimat sker kontinuerligt i linjen och redovisas bland annat i enheternas verksamhetsplaner.

2.5 Uppföljning av privata utförare

Kommunstyrelsen använder sig inte utav privata utförare i sin verksamhet därav ingen uppföljning. Kommunstyrelsen har via sina program utförare inom kommunkoncernen vilket framgår i respektive nämnds uppföljning samt för Kommunstyrelsen under de mål som berörs av det arbetet.

2.6 Resultat och investeringar

2.6.1 Resultat

(mnkr)	Utfall 2023-12-31	Utfall 2022-12-31	Ursprunglig budget 2023	Reviderad budget 2023
Verksamhetens intäkter	266,4	328,0	489,0	257,9
Personalkostnader	-292,3	-259,3	-313,2	-316,7
Övriga kostnader	-421,7	-463,3	-444,3	-410,5
Avskrivningar/nedskrivningar	-6,7	-6,8	-6,6	-6,6
Internränta	-3,0	-2,2	-2,8	-2,8
Resultat före kommunbidrag	-457,3	-403,6	-277,9	-478,7
Kommunbidrag	513,3	458,5	483,2	513,3
Resultat efter kommunbidrag	56,0	54,9	205,3	34,6
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	56,0	54,9	205,3	34,6
Investeringar	141,9	134,2	443,5	413,9
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0

Tabell 1. Resultaträkning för perioden januari-december 2023.

2.6.1.1 Resultatanalys

I avsnitt 1 och 2 resultat, redovisas nämndens resultat, som är en sammanställning av intäkter och kostnader för perioden januari till december. Redovisningen beskriver hur verksamheterna utfört uppdrag och aktiviteter och hur resurser förbrukats samt vilket resultat som genererats i jämförelse med budget. Redovisningen följer den ekonomiska strukturen i tre delar. Kommunbidragsfinansierad verksamhet, uppdragsfinansierad verksamhet (IT) och exploaterings- och realisationsresultat för markreserv.

I avsnitt 3 redovisas utfallet av investeringarna.

*Jämförelsesiffror med 2022 finns inom parentes.

Summering av resultat helår 2023

- Kommunbidragsfinansierad verksamhet (exkl IT, exploatering och reavinster) redovisar ett resultat på **22,1** (12,3) mnkr
- Uppdragsfinansierad verksamhet (IT) redovisar ett resultat på **7,1** (2,4) mnkr
- Exploateringsresultat uppgår till **4,5** mnkr och verksamhetskostnader/övriga intäkter exploateringsverksamhet **-6,1** (20,7) mnkr
- Realisationsresultatet hos markreserven uppgår till **29,5** mnkr och verksamhetskostnader/övriga intäkter markreserv **-1,1** (92) mnkr samt (övriga poster 2022: -72,5 mnkr).

Kommunstyrelsens totala resultat för perioden uppgick till **56,0** (54,9) mnkr, i jämförelse med periodens budget på **34,6** (198,6) mnkr. Det innebär en positiv avvikelse med **21,4** (-143,7) mnkr.

Resultatförändring i jämförelse med föregående år

Resultatet för 2023, 56,0 mnkr i jämförelse med 2022, 54,9 mnkr, är **1,1** mnkr högre. I resultatet från 2022 ingår obudgeterad kostnad på 60 mnkr som avser medfinansiering till Trafikverket för dels Spängersleden och Tolvforsskogen. För 2023 är 16,5 mnkr medfinansiering till Trafikverket vid exploateringsområdet Godisfabriken.

- Intäkterna är 61,6 mnkr lägre för 2023, som främst beror på lägre exploateringsintäkter med 80 mnkr på grund av framflyttade projekt. Övriga intäkter är högre med 22 mnkr, där främst IT-avdelningen har ökade intäkter.
- Kommunbidraget har ökat med 54,8 mnkr, i jämförelse med 2022, som främst avser verksamheterna övergripande planering (16 mnkr), sektorns verksamhet (10 mnkr), HR (9 mnkr) samt exploatering/markreserv (10 mnkr). Sektorn har också haft besparingskrav under året och lämnat från sig kommunbidrag med -8 mnkr.
- Personalkostnaderna är 33 mnkr högre för 2023, som främst avser ökningarna hos verksamheterna IT (10 mnkr), administrativa avdelningen (13,6), övergripande planering (3,4 mnkr) och HR (2,5 mnkr).
- Övriga kostnader är 41,6 mnkr lägre för 2023, som främst beror på att projekt inom exploatering/markreserv flyttats fram. Sektorn har haft besparingsåtgärder under året där aktiviteter och projekt pausats och flyttats fram vilket genererat lägre kostnader för året.

Mer detaljerad information om avvikelserna finns beskrivna i kommande avsnitt. Det finns även information i följande bilagor; *Detaljerad resultaträkning januari-december SG 2023* och *Månadsuppföljning exploatering januari-december 2023 SG*. *Investeringsuppföljning jan-dec 2023 SG*.

2.6.1.1.1 Kommunbidragsfinansierad verksamhet (exklusive IT, exploatering och reavinster)

Kommunbidragsfinansierad verksamhet (exklusive IT, exploatering och reavinster) redovisar ett positivt resultat på **22,1** (12,3) mnkr i jämförelse med budget **0** mnkr, en avvikelse med **22,1** (12,3) mnkr.

Avvikelsen på **22,1** (12,3) mnkr förklaras främst med följande poster;

- Intäkterna är högre i jämförelse med budget (**4,3** mnkr), avser främst hyror och försäljning samt en oförutsedd ej budgeterad intäkt, som inte budgeterats.
- Bidrag är högre i jämförelse med budget, men motsvarande avvikelse finns på lämnade bidrag, därför ingen resultatpåverkan.
- Lägre personalkostnader för avdelningarna som redovisar en positiv avvikelse (**20,5** mnkr) som framför allt beror på vakanser. Avvikelsen fördelar sig på avdelningarna enligt följande; övergripande planering (4,7 mnkr), HR-avdelningen (7 mnkr), kommunikationsavdelningen (2,9 mnkr), administrativa avdelningen, exkl politiska vht

(1,2 mnkr) samt ekonomiavdelningen (2,1 mnkr), näringsliv (2,6 mnkr) och gemensam kommunverksamheten redovisas nedan (1,0 mnkr) som ingår i avsnittet nedan kring kommungemensamma kostnader.

- Lägre hyreskostnader för perioden (**4,1** mnkr), men högre hyreskostnader kommer under 2024.
- Politisk verksamhet har högre kostnader för perioden med **-5,4** mnkr. Den politiska verksamheten har högre personalkostnader med -1,7 mnkr, i jämförelse med budget, på grund av fler politiska sekreterare och uppstartsmöte med förtroendevalda samt utbliven kompensation av kommunbidrag för ökningen samt övriga kostnader på -2,9 mnkr.
- De kommungemensamma kostnaderna redovisar följande avvikelser (**-8,4** mnkr); Högre kostnader för fackliga verksamheten som innebär en negativ avvikelse med -5,1 mnkr, varav personalkostnaderna ingår med 1,0 mnkr. Kostnaderna för företagshälsovård är högre i jämförelse med budget -0,7 mnkr. Kostnader för friskvård -0,1 mnkr.
- Övriga kostnader är lägre med **7** mnkr i jämförelse med budget. Det beror framför allt på besparingsåtgärderna i verksamheten som innebär att projekt, program och utveckling har pausats sedan beslutföre sommaren. Det är framför allt konsultkostnader, främmande tjänster. I dessa lägre kostnader ingår programmen med positiv avvikelse på 1,7 mnkr.

Ekonomiska uppföljningen av de tre övergripande programmen;

- MSP (Miljöstrategiska programmet) redovisar en positiv avvikelse på 1,4 mnkr. Avvikelsen avser främst vakanser där ersättningsrekrytering inte är gjord samt ej nyttjade konsultinsatser. De ej tillsatta vakanserna har medfört att uppstart av projektet strategi mot Gävle/Valboåsen inte har påbörjats samt att inlämnande av remisser och yttranden inom vattenområdet inte har gjorts. Deltagande in externa forum gällande hav/vatten/fiske har även minimerats.
- SHP (Sociala hållbarhets programmet) redovisar en positiv avvikelse på 0,3 mnkr. Konsekvenserna av minskade medel andra halvan av 2023 bedömdes bli relativt små. Det vill säga, enheten fortsatte med i stort sett alla planerade aktiviteter för programmet – hårt prioriterat och i mer eller mindre stor skala.
- Näringslivsprogrammet, uppföljning görs i måluppföljningsavsnitten i verksamhetsrapporten

2.6.1.1.2 Uppdragsfinansierad verksamhet (IT)

Uppdragsfinansierad verksamhet (IT) har ett resultat som uppgår till **7,1** (2,4) mnkr i jämförelse med periodens budget **0** (0) mnkr, som redovisar en avvikelse på **7,1** (2,4) mnkr.

Avvikelsen på **7,1** mnkr förklaras framför allt med följande poster;

- **På intäktssidan** finns en ökning av intäkter avseende tjänster på **3,6** mnkr. Antalet användare har ökat under året och därmed också övriga tjänster tillhörande användare.
- Antalet klienter och skrivare har ökat under året vilket lett till ökade intäkter på **2,4** mnkr, (den intäkten har motsvarande kostnad). DITA-avgiften som debiteras per enhet har i och med ökningen i antalet enheter också ökat.
- Under året har en tvist mot en leverantör slutat i förlikning och en återbetalning på **1,7** mnkr har gjorts till kommunen. Till det hör även en försäkringsersättning på **0,2** mnkr för kostnader i samband med tvisten.
- Nuvarande leverantör av datorer har köpt tillbaka en del enheter, vilket gett en intäkt på **0,2** mnkr, som ej var budgeterad.
- Färre sålda konsulttimmar ger en avvikelse på **-0,3** mnkr mot budget.
- Avdelningen har under året hanterat kostnader som vidarefakturerats till kunder och dessa intäkter avviker mot budget med **4,2** mnkr, då dessa till största delen inte är budgeterade. Motsvarande kostnad finns på kostnadssidan (licenser, konsultkostnader och inhyrd personal, förbrukningsinventarier, reparation och inlösen av datorer mm).

- På **kostnadssidan** finns en positiv avvikelse på personalkostnader på **5,2** mnkr, vilket till största delen beror på vakanser på grund av senare rekrytering än budgeterat, uppsägningar under året, samt sjukfrånvaro.
- Inhyrd personal/externa konsultkostnader har ökat till följd av vakanser **-2,0** mnkr
- Ingen hyra debiterades för Förvaltningshuset förrän projektet var färdigt och slut besiktigat, därför betalades ingen hyra för kvartal 1, men högre hyra än budgeterat under resterande månader för 2023, ger totalt ett överskott på **0,4** mnkr för helåret.
- Från juni månad finns en ny säkerhetstjänst, Security Operations Center (SOC), denna kostnad var inte budgeterad och ger ett underskott på **-2,2** mnkr.
- Ytterområdessatsningen har inte förbrukat alla medel under 2023 och lämnar ett överskott på **0,8** mnkr.
- Fritt Wifi som nu är avvecklat, lämnar ett överskott på **0,2** mnkr.
- Ökade kostnader för korttidshyra av inventarier **-0,6** mnkr beror dels på höjda priser, dels på sent inkomna kostnader för tidigare år.
- Besparingsåtgärder som gjorts under året (avser förbrukningsmaterial, förbrukning inventarier, utbildning, resor) ger ett överskott på **0,9** mnkr.
- Högre kostnad för underhållsavtal **-0,3** mnkr beror på en utökning.
- Högre kostnad för intern IT-drift **-0,5** mnkr (dessa har motsvarande intäkt som volymökning).
- Högre kostnader för datorer och skrivare **-2,4** mnkr (har motsvarande intäkt).
- Kostnader som är vidarefakturerade **-4,2** mnkr (har motsvarande intäkter).
- I övrigt finns övriga avvikelser på totalt **-0,2** mnkr.

2.6.1.1.3 Exploateringsverksamheten

Exploateringsresultatet avser intäkter i samband med exploatering, dvs intäkter från tomtförsäljning av egna tomter, men även exploateringsersättning för den allmänna platsmarken som extern exploatör ersätter kommunen för, när kommunen bygger ut den allmänna platsmarken enligt exploateringsavtal. Exploateringsresultatet belastas även med kostnaden från bokfört värde på tomtmarken som man har sålt. Exploateringsresultatet ska över tid täcka kommunens samtliga omkostnader av exploateringsverksamheten och ska finansiera framtida avskrivningar av exploateringsområdets allmänna platsmark.

Exploateringsresultatet uppgår för perioden till **4,5** (20,7) mnkr i jämförelse med periodens budget **24,6** (188,6) mnkr, vilket ger en negativ årsavvikelse med **-20,1** (-167,9) mnkr.

Periodens utfall med **4,5** mnkr omfattar:

- Vid Hemlingby bostäder har det sålts kompletterande mark vid en tomt för **80** tkr.
- Vid Arla har det sålts kompletterande mark för **0,255** mnkr.
- För exploateringsområdet Sätra, Trindan, Skrillan har man erhållit **2** mnkr i exploateringsersättning.
- För exploateringsområdet Wennbergs har man erhållit **0,35** mnkr.
- För exploateringsområdet Lund har man erhållit **0,8** mnkr.
- För exploateringsområdet Baggarevarvet har man erhållit **0,9** mnkr.

Den negativa årsavvikelsen **-20,1** mnkr omfattar:

Försäljning av tomtmark: vid bokslutstidpunkten har man det inkommit **0,3** mnkr i försäljningsintäkter, vilket är en negativ avvikelse på **-28,9** mnkr.

- Vid Arla har man sålt kompletterande mark **0,2** mnkr.
- Vid Gävle bro har aktörens tidplan förskjutits. I nuläget har man skjutit fram den prognosen till 2024, gällande försäljning av den sista delen i området, dvs **-6** mnkr i avvikelse mot budget.
- Intäkterna för Ersbo etapp 2 Syd var felbudgeterad. Intäkterna bokfördes under 2022, dvs **-2,2** mnkr.
- Delområde 8 i Hemlingby Bostäder etapp 1 kommer inte att säljas under 2023 som tidigare planerats (endast kompletterande mark för 0,08 mnkr). Tomtförsäljningen har

dragit ut på tiden och kommer troligen att genomföras under våren 2024 istället, dvs -1,4 mnkr.

- Vid Ersbo etapp 4 redovisas exploateringsresultatet först när köpebrev överlämnats, dvs -10 mnkr.
- Vid Storsand räknar man inte med att erhålla intäkter enligt budget som ett exploateringsresultat, utan detta redovisas via markreserven som en reavinst, dvs -0,3 mnkr.
- Vid Södra Hemlingby Handel etapp 4 har tidplanen förskjutits för tillträde av marken, vilket ger en avvikelse på -3,2 mnkr.
- Vid Duvbacken har man under 2023 sålt mark till Gävle Vatten. Då det är Gävle Vatten som är exploatör har intäkten för markförsäljningen redovisats som en intäkt hos markreserven, vilket ger en negativ avvikelse på -6 mnkr hos exploateringsverksamheten, men en positiv avvikelse hos markreserven.

Anskaffningskostnader för de exploateringsområden som var tänkta att säljas under 2023 var 4,6 mnkr. I samband med försäljning fanns inget bokfört värde att kostnadsföra.

Exploateringsersättning: per bokslutstidpunkten har kommunen erhållit 4,1 mnkr under 2023 i exploateringsersättning från exploatörer där kommunen har färdigställt allmän platsmark.

- Del av intäkt för Baggarevarvet är bokförd som en förutbetalad intäkt, eftersom kommunen inte kan fullfölja sitt åtagande under 2023 enligt avtal. Intäkt under 2023 är 0,9 mnkr.
- Wennbergs redovisas 0,4 mnkr i exploateringsersättning under 2023 för kommunens andel av exploateringsavtalet.
- Sätra, Trindan Skrillan redovisar 2 mnkr i exploateringsersättning.
- Exploateringsområdet Lund är under färdigställande under 2023 och enligt avtal ska exploateringsersättning erhållas med 0,8 mnkr.

Övriga verksamhetskostnader för exploateringsverksamheten uppgår till -6,1 (-72,5) mnkr i jämförelse med periodens budget 0 mnkr (0).

Utfallet vid bokslutstidpunkten uppgår till 31,9 mnkr, vilket ger en årsavvikelse på -6,1 mnkr.

Periodens utfall med 31,9 mnkr omfattar:

- Under 2022 tecknades ett Medfinansierings- och samverkansavtal, stängsling och plankorsningsåtgärder längs spår 80 på Brynäs i Gävle med Trafikverket, Dnr 17KS65, vilket avser en direktkostnad för Gävle kommun, dvs investering i Statlig infrastruktur med ca 16,5 mnkr för exploateringsområdet Godisfabriken.
- Kostnader för detaljplanearbete, samt övriga omkostnader är upparbetat med ca 15,5 mnkr för perioden,

Den negativa årsavvikelsen på -6,1 mnkr omfattar:

- Medfinansierings- och samverkansavtal, stängsling och plankorsningsåtgärder längs spår 80 på Brynäs i Gävle med Trafikverket, Dnr 17KS65, beskrivet ovan -16,5 mnkr för exploateringsområdet Godisfabriken.
- Detaljplanen för Kungsbäck Västra blev ca -0,2 mnkr dyrare under 2023 än budget på grund av revidering av detaljplanen samt nya utredningskostnader på grund av deponihantering.
- Detaljplanen för S. Hemlingby belastades med ytterligare detaljplanekostnader under 2023 med -0,5 mnkr utöver budget.
- Detaljplanen för Ersbo etapp 4 har fördyrats med -0,8 mnkr under 2023. Gata och tomtmark har i huvudsak fått projekterats om flera gånger på grund av ändrade höjder på området. Grundvattnet ligger högt, vilket ställer till stora problem vid höjdsättning.
- Detaljplanen för vuxenutbildningen Kungsbäck ger lägre detaljplanekostnader än budgeterat för 2023, 2 mnkr. Det har blivit ett omtag för vuxenutbildningen under vår/sommar där man har analyserat sitt behov av lokalytor. Det arbetet har påverkat tidplanen för detaljplanen och utredningar kopplade till densamma.
- Detaljplanen Fredriksskans etapp 2 är delvis framflyttad till 2024, detta beror delvis på

vakanser under 2023. Årsavvikelsen hamnar därmed på ca **1,4** mnkr.

- Vid Gävle Västra stationsområdet har samrådet av detaljplanen senarelagts. Enligt planavtal så faktureras del av avgiften i samband med samråd under 2024, **1,1** mnkr. Förhandling om medfinansiering i Statlig infrastruktur pågår med Trafikverket.
- Del av detaljplanearbetet för Forsbacka norra är framskjuten till 2024 pga resursbrist, därmed en avvikelse på **0,3** mnkr.
- Detaljplanekostnader för Tolvforsskogen flyttas fram i utfall till 2024 med **1,5** mnkr.
- Gavlehov Östra redovisar **-0,9** mnkr under 2023
- S. Hamnpirens detaljplanearbete stoppas, vilket ger en avvikelse på **1** mnkr.
- Ö. Kungsbäcks detaljplan stoppas, vilket ger en avvikelse på **-0,07** mnkr.
- Övriga konsultkostnader m.m som härrör exploateringsverksamheten redovisar en positiv avvikelse på **6** mnkr.

Realisationsresultatet hos markreserven avser de intäkter som kommunen erhåller vid råmarkförsäljning minskat med försäljningsomkostnaderna (inkluderat bokfört värde i markreserven).

Realisationsresultatet för perioden uppgår till **29,5** (92) mnkr i jämförelse med att verksamheten ska bidra med **10** (10) mnkr enligt budget, vilket visar en positiv årsavvikelse på **19,5 (82,0)** mnkr.

Periodens utfall på **29,5** mnkr omfattar:

- Priset för tomträtter, med omfattande byggrätter, har värderats av extern värderingsman och uppgick till **19,6** mnkr. Övriga tomträtter, sålda till privatpersoner, är avsedda för småhus och försäljningen uppgår sammanlagt till ca **4** mnkr, samt övrig försäljning från markreserv med **0,5** mnkr
- För att möjliggöra ett nytt reningsverk har Gävle Vatten AB förvärvat mark av Gävle kommun för **6** mnkr. Gävle Vatten är exploatör vid exploateringsområdet Duvbacken.
- Kostnaderna (bokfört värde i markreserven) uppgår till ca **0,6** mnkr.

Den positiva årsavvikelsen på **19,5** mnkr beror på att budgeten lagts på samma nivå som tidigare år, då försäljningar varierar mellan åren.

Verksamhetskostnader och intäkter markreserv. Markreserven finansieras av kommunbidrag som ska täcka markreservens internränta. Markreserven är också belastad med övriga kostnader, som under 2023 inte är finansierade med kommunbidrag, bland annat lantmäteriförrättningar, konsultkostnader och straffavgifter.

För perioden redovisar markreservens verksamhetskostnader samt övriga intäkter ett negativt utfall på **-1,1** mnkr i jämförelse med budget **0** mnkr.

Periodens årsavvikelse på **-1,1** mnkr omfattar:

- Markreserven har erhållit markinträng som är gjort i kommunens fastigheter med ca **0,2** mnkr.
- Övriga kostnader, bland annat internränta, lantmäteriförrättningar, konsultkostnader, straffavgifter i samband med markförsäljning, markbyten, markinköp eller fastighetsreglering samt ersättning markinträng fick ett utfall på **-0,9** mnkr.
- Under 2023 belastas verksamheten med en kostnad på ca **-0,4 mnkr** för del av rivningen av Silon enligt Dnr: 23KS311. De ytterligare **2,1** mnkr som tidigare aviserats kommer att belasta år 2024 eftersom upphandlingen blev försenad.

2.6.1.2 Investeringsverksamhet

Investeringar (mnkr)	Periodens resultat	Årsbudget	Årsprognos
10001 Inköp Markreserv	0,2	60	10
10259 Näringen mark	0	20	0
10260 Tolvforsskogen mark	29,8	31	31
10295 Forsbacka Norra mark	0	0	0
10111 Investering KLK övrigt	1,7	2,4	2,4
18363 Tvätt ombyggnation Rörberg	1,4	0	0
10194 Platina - versionsuppgradering	0	3	3
10276 Inventarier Förvaltningshuset Arkiv/Överförmyndarenheten	0,1	1	1
10277 Klimatanpassningar	0	50	50
18081 IT-investeringar	0	8,3	0
10293 Radioplaneringsverktyg Ekahau 2023	0,1	0	0,1
10291 Inköpssystem/E-handel	0	1,8	1,8
Investeringsverksamhet	33,3	177,5	99,3
Exploateringsverksamhet	108,6	236,4	150,4
Totalt	141,9	413,9	249,7

2.6.1.2.1 Investeringar (exkl inköp mark- och exploateringsverksamhet)

Investeringarna uppgår till **3,3** (11,2) mnkr i jämförelse med periodens budget **66,5** (32,4) mnkr. Avvikelsen uppgår till **63,2** (21,2) mnkr och beror på att flera investeringar inte har påbörjats och flyttats fram i tid. De största avvikelserna avser klimatanpassningarnas utfall är 0 mnkr i jämförelse med budget 50 mnkr, en avvikelse med **50** mnkr, denna investering har inte påbörjats och kommer därmed ombudgeteras till 2024. IT investeringar är 0,1 mnkr, i jämförelse med budget 8,3 en avvikelse med **8,2** mnkr samt inköpssystem utfall 0 mnkr, i jämförelse med budget 1,8 mnkr, en avvikelse med **1,8** mnkr. Årsbudget uppgår till **66,5** mnkr och årsprognos **58,3** mnkr.

Mer detaljerad information finns i bilaga *Investeringsuppföljning januari-december SG 2023*.

2.6.1.2.2 Investeringar Exploateringsverksamheten

Investeringar i markreserven uppgår till **29,9** (46,8) mnkr under 2023 i jämförelse med årsbudget på **111** (139) mnkr, vilket är en årsavvikelse på **81,1** (92,2) mnkr.

- Under 2023 har samtal förts med markägare gällande strategiska markförvärv för utveckling av verksamhetsmark som följer kommunens översiktsplan. Med hänvisning till kommunens besparingsåtgärder för 2023 så pausades förhandlingarna. Planen är att återuppta förhandlingarna under 2024. Detta innebär att **60** mnkr skjuts på framtiden.
- Budget för Naringen var under 2023, **20** mnkr för strategiska markinköp. Kommunen inväntar svar på hemställan till regeringen gällande "Naringenavtalet", därmed en budgetavvikelse på 20 mnkr.
- Strategiska markinköp vid Tolvforsskogen är utfört enligt budget.

Exploateringsverksamhetens investeringar i anläggningstillgångar uppgår till **108,6** (76,2) mnkr i jämförelse med årsbudget på **236,4** (154,8) mnkr, vilket ger en årsavvikelse på **127,8** (78,6) mnkr.

Periodens utfall på **109** mnkr omfattar framförallt Gavlehov Västra **12** mnkr, Planmyrstigen **13** mnkr och Godisfabriken **52** mnkr.

Periodens årsavvikelse på **127** mnkr omfattar:

- Gavlehov Västra **8** mnkr, vilket beror på att inköp av mark samt entreprenaden inte är klar, och färdigställs under 2024.
- Planmyrstigen **9** mnkr, vilket beror på förskjuten entreprenad vilket är till följd utav väderförhållande.
- Gävle Västra redovisar **6** mnkr, vilket beror bland annat på att markinköpet har senarelagts.
- Ersbo etapp 4, ger en årsavvikelse på **61** mnkr, vilket beror på att delar av genomförandet är framskjutet.
- Södra Hemlingby Handel etapp 4, **10** mnkr. Avvikelsen beror på att den tänkta köparen av området inte tecknade marköverlåtelseavtal, vilket resulterade i att utbyggnad av allmän plats skjuts på framtiden.
- Duvbacken **11** mnkr. Årsavvikelse beror på att all utbyggnad av allmän plats senareläggs efter önskemål från aktör.
- Övriga exploateringsprojekt där utbyggnad/projektering är framflyttad är bland annat Fredriksskans etapp 2, Ersbo etapp 3, Forsbacka norra, Arla, Västra Kungsbäck, Östra Kungsbäck, Tallharen, med flera, **23** mnkr.

Exploateringsverksamhetens investeringar på tomtmark

Investeringar i tomtmark uppgår till **61,6** (4,7) mnkr i jämförelse med årsbudget på **105,8** (45,7) mnkr, vilket är en årsavvikelse på **44,2** (41) mnkr.

Periodens utfall på **61,6** mnkr avser framförallt Forsbacka Norra **20** mnkr, och Ersbo etapp 4 **36** mnkr, samt investering i övriga områden på **6** mnkr.

Periodens årsavvikelse på **44,2** mnkr beror främst på:

- Forsbacka Norra redovisar **-20** mnkr under 2023 på grund av tekniskt vatten enligt avtal dnr 22KS139-7.
- Vid Ersbo etapp 4 är avvikelsen **63** mnkr, vilket beror på att genomförandet är försenat och framflyttat.

2.6.1.3 Sammanfattande kommentarer till kommunstyrelsen

Sektor Styrning och stöd har hanterat besparingskravet på 1% som motsvarar **-4,8** mnkr samt sparbetingen på **-1,5** mnkr för ramar 2023. Under våren har verksamheterna arbetat med besparingsåtgärder som bland annat innebär att vakanser ej tillsatts och flera projekt flyttas fram i tiden/pausats, som generar totalt en besparing på **-8** mnkr. Flera avdelningar som lämnat negativ årsprognos i delår 1 har positiva årsprognoser i delår 2. Den totala ramen som uppgår till 475 948 tkr är fördelad på avdelningarna/verksamheterna (under perioden jan-dec har nya kommunbidrag i enlighet med beslut kompletterats). Analys till avvikelser finns beskrivna i bilagan "Detaljerad resultaträkning jan-dec 2023 för SG".

Verksamheter med **negativa** utfall/resultat för 2023:

- Administrativa verksamhetens redovisar totalt ett negativt resultat på **-1,1 mnkr**, som avser framför allt verksamheterna informationsförvaltningsenheten (-1,3 mnkr) som har ökade kostnader för konsulter, säkerhet och verksamhetsledning, sociala hållbarhetsprogrammet ingår med ett resultat på (0,3 mnkr).
- Politisk verksamhet lämnar ett negativt resultat för arvoden/sociala avgifter och politiska verksamheten med **-5,4 mnkr**.
- Kommunens gemensamma verksamheter har negativt resultat som uppgår till **-8,4 mnkr**, varav facklig verksamhet -5,6 mnkr och friskvård -1,8 mnkr samt företagshälsovården -1,0 mnkr.

Verksamheter med **positiva** utfall/resultat för 2023:

- Sektors ledning och kommundirektör har positivt resultat som uppgår till **4,6 mnkr**. Besparingar och framflyttade projekt/utvecklingsåtgärder för de övriga avdelningarna och verksamheterna ingår i utfallet.
- Gemensam verksamhet för sektorn och kommunalförbund lämnar ett resultat som uppgår till **4,2 mnkr**.
- Ekonomiavdelningens resultat uppgår till **2,8 mnkr**.
- HR avdelningens resultat uppgår till **7,2 mnkr**.
- Övergripande planering, inklusive Miljöstrategiska programmet (1,4 mnkr) resultat uppgår till **13,6 mnkr**.
- Kommunikationsavdelningens resultat uppgår till **2,5 mnkr**.
- Näringslivsavdelningens resultat uppgår till **2,1 mnkr**.
- IT-avdelningens resultat uppgår till **7,1 mnkr**.
- Exploateringsresultatets utfall uppgår till **4,5 mnkr** och verksamhetskostnader/övriga intäkter för exploateringsverksamhet **-6,1 mnkr**.
- Realisationsresultatets utfall för markreserven uppgår till **29,5 mnkr** och verksamhetskostnader/övriga intäkter för markreserv **-1,1 mnkr**.

Totalt resultat för Sektor styrning och stöd uppgår till **56,0 mnkr**

- Kommunbidragsfinansierad verksamhet **22,1 mnkr**
- Uppdragsfinansierad vht – IT **7,1 mnkr**
- Exploaterings- och reavinster markreserv & vhtkostnad **26,8 mnkr**

2.7 Förväntad utveckling

Det ekonomiska förutsättningarna som Gävle kommun har ställts inför under 2023 har påverkat sektorns möjlighet att leverera resultat på aktiviteter som syftar till att politiska mål och uppdrag skall nås.

När det ekonomiska förutsättningarna förändras under året så tvingas ofta tjänstemannaorganisationen att frångå ordinarie arbetsprocesser och planerade årshjul. Det är naturligtvis möjligt att göra denna omställning men till priset av att stora delar av organisationens planerade arbete i princip blir kortslutet och ställs på paus. Detta är en effekt som man behöver vara medveten om och heller inte ska underskatta dess påverkansgrad för det totala resultatet för Kommunstyrelsens verksamheter.

Under 2023 har arbetet med några detaljplaner senarelagts, och detta innebär att i början av 2024 behöver driftbudgeten ses över, då vissa detaljplanekostnader kan belasta 2024 istället. Delar av den aviserade kostnaden för rivning av Silon enligt Dnr: 23KS311 har flyttats till 2024.

Exploateringsverksamhetens investering i anläggningstillgångar och tomtmark har totalt en årsavvikelse på **172 mnkr**. Eftersom årsavvikelsen under 2023 innebär att ett flertal investeringar är försenade, så behöver exploateringsverksamhetens budget 2024 ses över i början av 2024 så att det totalt finns budget att genomföra projekten.

2.8 För verksamheten viktiga nyckeltal

Nyckeltal	2020 Utfall	2021 Utfall	2022 Utfall	Utfall 2023	2024 plan	2025 plan	2026 plan

Kommunstyrelsen verkar genom hela kommunens organisation utifrån dess roll och verksamhet. Uppföljning sker bland annat via de övergripande målen, de politiska uppdragen, det systematiska arbetsmiljöarbetet samt via de tre programmen. Därmed så finns det inga övriga nyckeltal i uppföljningen. Vissa avdelningar inom sektorn har speciella nyckeltal för sin verksamhet och de följs upp på den nivån och rapporteras internt.

2.9 Bilaga 1 Personalstatistik

2.9.1 Personalredovisning

Personalstruktur

	2023-12-31					
	Årsarbetare		Antal anställda		Genomsnittlig sysselsättningsg rad	Genomsnittlig ålder
	Tillsvidare	Visstid	Tillsvidare	Visstid	Tillsvidare	Tillsvidare
Kvinnor	239,7	27,7	278	49	99,1	46,0
Män	140,8	12,3	161	24	100	42,6
Totalt	380,5	40,0	439	73	99,4	44,7

Analys

2022:

Anställning / årsarbetare

2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023		
Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec

Anställningsgrupp	Anställningsform	Kön	Totalt anställda	Antal unika individer	Tillsvidareanställda	Visstidsanställda	Årsarbetare
Tillsvidare	Tillsvidare	Kvinna	262	262	262		219,7
Tillsvidare	Tillsvidare	Man	158	158	158		132,5
Visstid	Allmän visstidsanställning	Kvinna	26	26		26	11,5
Visstid	För viss best tid , vik	Kvinna	21	21		21	8,6
Visstid	Särsk visstid månavl	Kvinna	13	13		13	2,6
Visstid	Allmän visstidsanställning	Man	11	11		11	5,4
Visstid	För viss best tid , vik	Man	9	9		9	3,2
Visstid	Viss tid, provanställning	Man	4	4		4	1,8
Visstid	Särsk visstid månavl	Man	3	3		3	0,6
Visstid	Viss tid, provanställning	Kvinna	1	1		1	0,4
Totalt			504	472	420	84	386,2

Anställningsgrupp	Anställningsform	Kön	% Totalt anställda	% Antal unika individer	% Tillsvidareanställda	% Visstidsanställda	% Årsarbetare
Tillsvidare	Tillsvidare	Kvinna	51,98%	55,51%	62,38%		56,87%
Tillsvidare	Tillsvidare	Man	31,35%	33,47%	37,62%		34,31%
Visstid	Allmän visstidsanställning	Kvinna	5,16%	5,51%		30,95%	2,97%
Visstid	För viss best tid , vik	Kvinna	4,17%	4,45%		25,00%	2,22%
Visstid	Särsk visstid månavl	Kvinna	2,58%	2,75%		15,48%	0,67%
Visstid	Viss tid, provanställning	Kvinna	0,20%	0,21%		1,19%	0,11%
Visstid	Allmän visstidsanställning	Man	2,18%	2,33%		13,10%	1,39%
Visstid	För viss best tid , vik	Man	1,79%	1,91%		10,71%	0,83%
Visstid	Särsk visstid månavl	Man	0,60%	0,64%		3,57%	0,15%
Visstid	Viss tid, provanställning	Man	0,79%	0,85%		4,76%	0,47%
Totalt			100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

2023:

Anställning / årsarbetare

		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023		
		Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Anställningsgrupp	Anställningsform	Kön	Totalt anställda	Antal unika individer	Tillsvidareanställda	Visstidsanställda	Årsarbetare						
Tillsvidare	Tillsvidare	Kvinna	278	278	278	239,7							
Tillsvidare	Tillsvidare	Man	161	161	161	140,8							
Visstid	Särsk visstid månavl	Kvinna	31	31			31	16,2					
Visstid	För viss best tid , vik	Kvinna	16	16			16	8,4					
Visstid	Särsk visstid månavl	Man	16	16			16	8,4					
Visstid	För viss best tid , vik	Man	6	6			6	1,9					
Visstid	Allmän visstidsanställning	Kvinna	5	5			5	3,0					
Visstid	Viss tid, provanställning	Man	3	3			3	0,8					
Visstid	Allmän visstidsanställning	Man	2	2			2	1,1					
Visstid	Viss tid, provanställning	Kvinna	1	1			1	0,2					
Totalt			512	484	439	73	420,5						

Anställningsgrupp	Anställningsform	Kön	% Totalt anställda	% Antal unika individer	% Tillsvidareanställda	% Visstidsanställda	% Årsarbetare
Tillsvidare	Tillsvidare	Kvinna	54,30%	57,44%	63,33%		57,01%
Tillsvidare	Tillsvidare	Man	31,45%	33,26%	36,67%		33,49%
Visstid	Allmän visstidsanställning	Kvinna	0,98%	1,03%		6,85%	0,70%
Visstid	För viss best tid , vik	Kvinna	3,13%	3,31%		21,92%	2,00%
Visstid	Särsk visstid månavl	Kvinna	6,05%	6,40%		42,47%	3,85%
Visstid	Viss tid, provanställning	Kvinna	0,20%	0,21%		1,37%	0,04%
Visstid	Allmän visstidsanställning	Man	0,39%	0,41%		2,74%	0,26%
Visstid	För viss best tid , vik	Man	1,17%	1,24%		8,22%	0,46%
Visstid	Särsk visstid månavl	Man	3,13%	3,31%		21,92%	2,00%
Visstid	Viss tid, provanställning	Man	0,59%	0,62%		4,11%	0,20%
Totalt			100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Sektorn har ökat totalt antal anställda något jämfört med förra året; från 504 till 512, bestående av 472 respektive 484 unika individer. En större skillnad är omfördelningen mellan visstidsanställda och tillsvidareanställda: under 2023 minskade antalet visstidsanställda med 12 personer och antalet tillsvidareanställda ökade med 19. Denna förändring beror framförallt på förändringar i administrativa avdelningen (fler tillsvidareanställda) och näringslivsavdelningen (färre visstidsanställda).

I övrigt har inga nämnvärda förändringar skett i själva personalstrukturen.

Obligatorisk sjukredovisning

Obligatorisk sjukredovisning	2023-12-31 (%)	2022-12-31(%)	2021-12-31(%)
Total sjukfrånvaro*	4,2%	3,3%	3,2%
- varav långtidssjukfrånvaro**	49,4%	49,9%	49,5%
Sjukfrånvaro för kvinnor	4,4%	3,6%	3,6%
Sjukfrånvaro för män	3,9%	2,6%	2,6%
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 29 år eller yngre	3,9%	3,3%	3,2%
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 30-49 år	3,4%	2,6%	2,5%
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 50 år eller äldre	5,5%	4,1%	4,4%

* Sjukfrånvarons andel av den ordinarie arbetstiden för samtliga anställda, såväl tillsvidare- som visstidsanställda.

** Den del av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

Analys

Relativt sett har sjukfrånvaron ökat ganska mycket från förra året, men den är fortfarande kvar på en låg nivå. Ökningen gäller båda könen och samtliga åldersgrupper utom de som är under 29 år. Sett över årets månader är topparna i mars och september, precis som föregående år. En tänkbar delförklaring till ökningen är att den ökade närvaron på arbetsplatserna jämfört med distansarbetet under pandemiåren har ökat smittspridningen något. Men siffrorna är alltså fortsatt låga.

Av sektorns avdelningar hade (dåvarande) HR-avdelningen högst sjukfrånvaro med 6,8% och ekonomiavdelningen lägst, med 1,5%. Långtidssjukskrivningar bidrar till att dra upp siffrorna på HR-avdelningen.

2.9.2 Genomsnittlig ålder

Anställningsform	Kön	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Tillsvidare	Kvinnor	46,0	46,2	46,5
	Män	42,6	43,2	43,6
	Totalt	44,7	45,1	45,4
Visstid	Kvinnor	34,3	36,5	40,1
	Män	31,2	32,0	33,4
	Totalt	33,3	35,0	38,2
Totalt	Kvinnor	44,8	45,3	45,8
	Män	41,7	42,2	42,7
	Totalt	43,7	44,1	44,7

Åldersfördelning - Antal medarbetare per åldersintervall

Anställningsform	Kön	Upp till 29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60 år eller äldre
Tillsvidare	Kvinnor	27	61	87	91	30
	Män	25	51	46	31	19
	Totalt	52	112	133	122	49
Visstid	Kvinnor	21	13	7	8	1
	Män	13	8	3	1	0
	Totalt	34	21	10	9	1
Totalt	Kvinnor	48	74	94	99	31
	Män	38	59	49	32	19
	Totalt	86	133	143	131	50

Analys

Sektorns medelålder fortsätter att sjunka och har sedan 2021 sjunkit med ett år, till 43,7 år. Det är främst en rejäl föryngring bland de visstidsanställda som förklarar detta. Åldersgruppen över 60 år är ganska stor, med sina 50 personer. De riktigt unga (upp till 19 år) lyser däremot med sin frånvaro vid årets slut.

2.9.3 Sysselsättningsgrad

Genomsnittlig sysselsättningsgrad

2023:

Sysselsättningsgrad

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024		
Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec

99,2

Sysselsättningsgrad medel

Anställningsgrupp	Kvinna	Man	Totalt
Tillsvidare	99,1	100,0	99,4
Visstid	96,1	100,0	97,3
Totalt	98,8	100,0	99,2

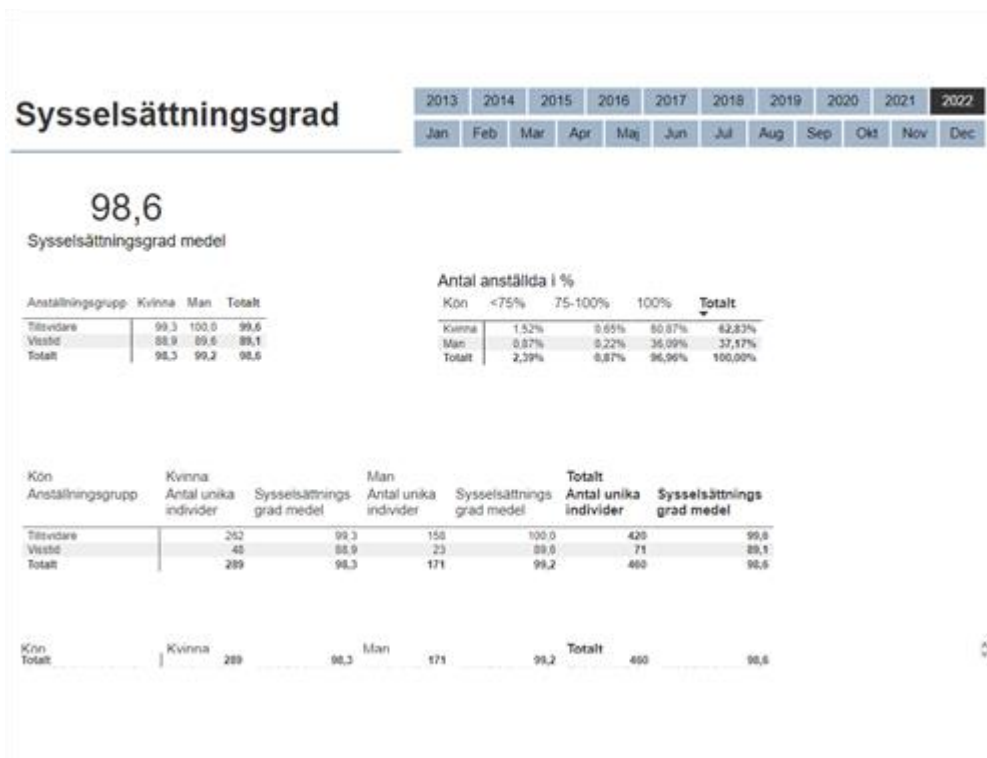
Antal anställda i %

Kön	<75%	75-100%	100%	Totalt
Kvinna	1,45%	0,62%	62,60%	64,26%
Man			35,74%	35,74%
Totalt	1,45%	0,62%	98,35%	100,00%

Kön	Anställningsgrupp	Kvinna Antal unika individer	Sysselsättnings grad medel	Man Antal unika individer	Sysselsättnings grad medel	Totalt Antal unika individer	Sysselsättnings grad medel
Kön	Tillsvidare	278	99,1	161	100,0	439	99,4
	Visstid	49	96,1	24	100,0	73	97,3
	Totalt	311	98,8	173	100,0	484	99,2

Kön	Totalt	Kvinna	Man	Totalt	Totalt	Totalt	
Kön	Totalt	311	98,8	173	100,0	484	99,2

2022:

Analys

Sysselsättningsgraden steg ytterligare något till rekordhöga 99,2%. Ökningen beror helt på

ökad sysselsättningsgrad hos kvinnor.

2.9.4 Arbetad tid och frånvaro

Arbetad tid och frånvaro		2023-12-31		2022-12-31		2021-12-31	
	Kön	Dagar	Procent	Dagar	Procent	Dagar	Procent
Nettoarbetstid	Kvinnor						
	Män						
	Totalt						
Sjukdom totalt antal dagar	Kvinnor						
	Män						
	Totalt						
Barnledighet	Kvinnor						
	Män						
	Totalt						
Semester/Ferier	Kvinnor						
	Män						
	Totalt						
Studier	Kvinnor						
	Män						
	Totalt						
Övrig frånvaro	Kvinnor						
	Män						
	Totalt						

Analys

2023:

Frånvaro

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024		
Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec

Dagar anställning / Frånvaro

	Man	Kvinna	Totalt
Dagar anställning	55 198	97 273	152 471
Dagar arbetsskada	0	0	0
Dagar tjänstledighet	895	564	1 459
Dagar facklig verksamhet	5	29	34
Dagar föräldrapenning	444	3 229	3 673
Dagar militärtjänstgöring	12	0	12
Dagar rehab	0	0	0
Dagar semester	5 296	9 744	15 040
Dagar sjuk	2 125	4 322	6 447
Dagar sjukersättning	0	0	0
Dagar studieledighet	159	679	838
Dagar vård av sjuka barn	215	521	736
Dagar övriga	56	114	170
Total frånvaro	9 208	19 201	28 409

Frånvaro i %

	Man	Kvinna	Totalt
Dagar arbetsskada %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Dagar tjänstledighet %	1,6 %	0,6 %	1,0 %
Dagar facklig verksamhet %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Dagar föräldrapenning %	0,8 %	3,3 %	2,4 %
Dagar militärtjänstgöring %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Dagar rehab %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Dagar semester %	9,6 %	10,0 %	9,9 %
Dagar sjuk %	3,9 %	4,4 %	4,2 %
Dagar sjukersättning %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Dagar studieledighet %	0,3 %	0,7 %	0,5 %
Dagar vård av sjuka barn %	0,4 %	0,5 %	0,5 %
Dagar övriga %	0,1 %	0,1 %	0,1 %
Total frånvaro %	16,7 %	19,7 %	18,6 %

2022:

Frånvaro				2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022		
				Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Dagar anställning / Frånvaro				Man	Kvinna	Totalt									
Dagar anställning	51 624	87 957	139 581												
Dagar arbetsskada	0	0	0												
Dagar enskild angelägenhet	260	873	1 132												
Dagar facklig verksamhet	3	13	16												
Dagar föräldrapenning	882	3 136	4 018												
Dagar militärtjänstgöring	0	0	0												
Dagar rehab	0	0	0												
Dagar semester	5 134	9 060	14 194												
Dagar sjuk	1 293	3 018	4 310												
Dagar sjukersättning	0	0	0												
Dagar studieledighet	387	313	700												
Dagar vård av sjuka barn	123	393	516												
Dagar övriga	105	59	164												
Total frånvaro	8 180	16 864	25 050												
Frånvaro i %				Man	Kvinna	Totalt									
Dagar arbetsskada %	0,0 %	0,0 %	0,0 %												
Dagar enskild angelägenhet %	0,5 %	1,0 %	0,8 %												
Dagar facklig verksamhet %	0,0 %	0,0 %	0,0 %												
Dagar föräldrapenning %	1,7 %	3,6 %	2,9 %												
Dagar militärtjänstgöring %	0,0 %	0,0 %	0,0 %												
Dagar rehab %	0,0 %	0,0 %	0,0 %												
Dagar semester %	9,9 %	10,3 %	10,2 %												
Dagar sjuk %	2,5 %	3,4 %	3,1 %												
Dagar sjukersättning %	0,0 %	0,0 %	0,0 %												
Dagar studieledighet %	0,7 %	0,4 %	0,6 %												
Dagar vård av sjuka barn %	0,2 %	0,4 %	0,4 %												
Dagar övriga %	0,2 %	0,1 %	0,1 %												
Total frånvaro %	15,9 %	19,2 %	17,9 %												

Den totala nettoarbetstiden har minskat något, till 81,4% för 2023. Föregående år var den 82,1 %.

Uttaget av föräldrapenning fortsatte att minska för både män (0,8% 2023 mot 1,7% 2022) och kvinnor (3,3% 2023 mot 3,6% 2022).

Den totala sjukfrånvaron steg under 2023 till 4,2% vilket kan jämföras med samma period föregående år då den var 3,3%. Långtidssjukskrivningarna minskade en halv procent men ligger i allt väsentligt kvar på ungefär samma nivå.

Kvinnor har en högre sjukfrånvaro jämfört med män (4,4 mot 3,9) och den fördelningen är relativt oförändrad.

Uttaget av studieledighet är på samma nivå som föregående år även om det har minskat marginellt (0,5%). Studieledighetens fördelning mellan könen har kastats om helt jämfört med föregående år - 2023 hade kvinnor mer än dubbelt så högt uttag av studielediga dagar jämfört med män. Året dessförinnan var det alltså det motsatta.

Antalet uttagna semesterdagar minskade något till 9,9% jämfört med samma period föregående år då det var 10,3%.

2.9.5 Rekrytering och personalförsörjning

Nyttillsättning	Kön	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Tillsvidare	Kvinnor			
	Män			
	Totalt			
Visstid	Kvinnor			
	Män			
	Totalt			
Totalt	Kvinnor			
	Män			
	Totalt			
Avgångar				
Avgångar	Kön	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Tillsvidare	Kvinnor			
	Män			
	Totalt			
Visstid	Kvinnor			
	Män			
	Totalt			
Totalt	Kvinnor			
	Män			
	Totalt			
- varav pension	Totalt			
- varav ÖK-SAP	Totalt			

Analys

2023:

Personalomsättning

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024		
Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec

149

Rekryterade period

137

Avgångar period

Kvinna

101

Rekryterade period

93

Avgångar period

Man

48

Rekryterade period

44

Avgångar period

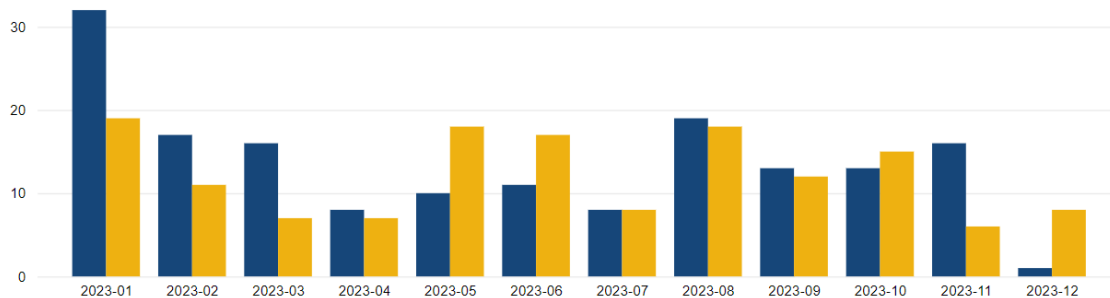
Rekryteringsväg

Rekryteringsväg	Rekryterade period
Externt	74
Internt	63
Konvertering	21
Totalt	149

Avgångsorsak

Avgångsorsak	Avgångar period
Annor orsak	3
Avliden	1
Avslut Intermittent/Uppd	1
Egen begäran	84
Förordnande, AVA, vik upphört	25
Omorganisation	1
Pension hel	6
Sjukersättning	1
Totalt	137

● Rekryterade period ● Avgångar period

2022:

Personalomsättning

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024		
Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec

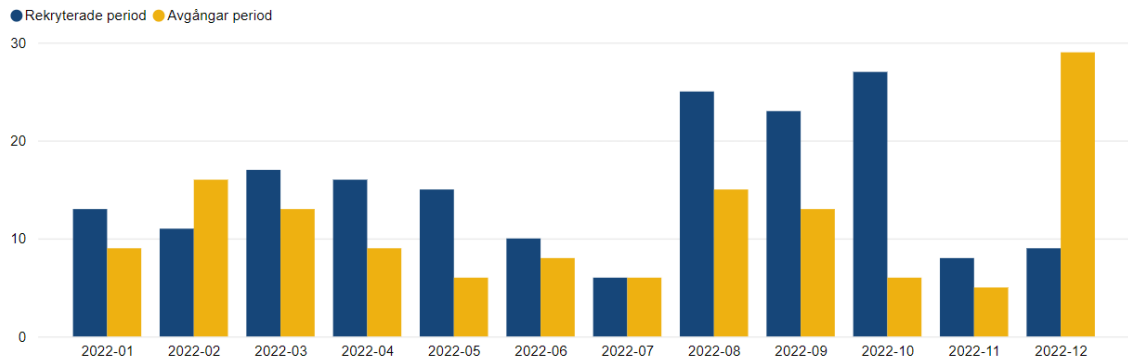
166
Rekryterade period

130
Avgångar period

Kvinna	
104	82
Rekryterade period	Avgångar period
Man	
62	48
Rekryterade period	Avgångar period

Rekryteringsväg	Rekryterade period
Externt	97
Internt	69
Konvertering	6
Verksamhetsövergång	2
Totalt	166

Avgångsorsak	Avgångar period
Avslut Intermittent/Uppd	1
Egen begäran	62
Förordnande, AVA, vik upphört	19
Pension hel	5
Slutat pga arb o arbetsg	4
Verksamhetsövergång	1
Totalt	130

Personalomsättningen under 2023, definierat som antalet avslutade anställningar delat med det totala antalet anställda, landar på 26,7% om alla anställningsformer räknas in, och på 20,7% för tillsvidareanställda enbart. Båda är anmärkningsvärt höga siffror som är viktiga att försöka förklara och åtgärda. Sektorn har länge haft en hög relativ personalomsättning som ökade ytterligare stort från 2022 och framåt. Ökningen från 2022 till 2023 återfanns till stor del bland visstidsanställda i UG-poolen.

Fritextsvar från avgångsenkäten anger skäl såsom bristande chef- och ledarskap, stuprörstänk samt att deras kompetens inte tagits tillvara.

Det är bara 6 personer som gått i pension.

3 Överförmyndarnämnden

3.1 Inledning

3.2 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Överförmyndarnämnden

- Överförmyndarnämnden redovisar ett positivt ekonomiskt resultat. Detta beror på lägre kostnader än förväntat för arvoden. Anledningen till detta är att många huvudmän med höjd sjukersättning har fått betalningsansvar för arvodet enligt huvudregeln i föräldrabalken. Enligt budget skulle kommunen ha betalat.

- Överförmyndarnämnden konstaterar att antalet nya ställföreträdare under 2023 vida överträffade nämndens mål. Detta trots att färre än beräknat kom på grundutbildningarna. Nämnden konstaterar att frekvensen intresserade inte behöver vara så stor och att slutmålet om nya uppdragstagare ändå kan hållas.

- Överförmyndarnämndens digitaliseringsprojekt: Nämnden har konstaterat att ett nytt koncept för vad en digitaliserad akt ska innebära måste tas fram. Provisum ger numera stöd för e-arkivering. Detta gäller dock enbart nyupprättade dokument. Teknik för att ställa om till e-arkivering och digitala akter finns dock nu på plats. Det som återstår är den juridiska biten samt undersöka kompatibilitet med kommunens arkivrutiner. En plan för hur gammal akthantering ska fasas ut behöver införas.

3.3 Målanalys

3.3.1 Överförmyndarnämndens tillsyn av ställföreträdares uppdrag ska bedrivas effektivt och med hög kvalitet.

Nämndens/bolagets verksamheter

Överförmyndarnämnden kunde för ett år sedan konstatera att 2022 inneburit en klar förbättring beträffande handläggningstiden för granskning av årsräkningar. Till följd av detta minskar risken markant för att rättsförluster hos huvudmän och omyndiga inte upptäcks i tid. En bieffekt blir också att ställföreträdarnas arvoden betalas ut inom acceptabel tid vilket ökar möjligheterna att de åtar sig ytterligare uppdrag. En positiv effekt för rekryteringen av ställföreträdare. Inför 2023 hade nämnden som målsättning att korta ned tiden ytterligare en månad jämfört med 2022. Detta för att matcha en ändrad lagstiftning aviserad inför 2023 men som inte genomfördes. Nämnden kunde inte uppfylla det nya målet. Totalgranskningen drog ut på tiden lite längre än 2022. Konsekvenserna av att målet inte uppfylldes är dock inte så allvarliga. Nämnden hade gått igenom samtliga räkningar inom god tid och kunnat säkerställa att ingen risk för rättsförlust för någon huvudman förelåg i ett tidigt skede. Det som återstod i granskningar var kompletterande korrigeringar från ett fåtal ställföreträdare för deras egen skull.

Analys av indikatorerna

30 % av årsräkningarna återstod vid tidpunkten då det enligt målsättningen skulle vara klart. Övergripande kan siffrorna för 2023 förklaras av att överförmyndarenheten behövt ersätta två pensionsavgångar samt en föräldraledighet. Att målet inte uppfylls bedöms således inte bero på brist på ekonomiska resurser.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Handläggningstid för granskning av årsräkningar. Samtliga årsräkningar ska vara granskade den 1 september 2023. Målvärde 100 %		100 %	

3.3.2 Överförmyndarnämnden ska arbeta aktivt och effektivt för att rekrytera lämpliga uppdragstagare till varje ställföreträdaruppdrag. Överförmyndarnämnden ska ha ett stort urval av frivilliga ställföreträdare som är beredda att åta sig uppdrag. Nämndens mål är att alla kommuninvånare, som har vilja och intresse för att hjälpa till och göra en insats som god man eller förvaltare, ska ha kunskap och förutsättningar för hur de ska gå till väga för att kunna ge sådan hjälp till de som behöver den. Nämnden har som målsättning att så stor andel av ställföreträdaruppdragen som möjligt, under nämndens tillsyn, ska vara förordnande till ideellt arbetande ställföreträdare.

Nämndens/bolagets verksamheter

Överförmyndarnämndens ökade service och synlighet gentemot nya intresserade frivilliga har givit resultat.

Analys av indikatorerna

Vid årets slut summeras 93,3 % av uppdragen fördelade på ideella och 6,7 % på professionella ställföreträdare. Det är ingen signifikant skillnad mot målvärdet på 95 / 5 %.

Mer än dubbelt så många nya ställföreträdare har förordnats för sitt första uppdrag jämfört med nämndens målsättning. Detta trots att antalet deltagare på utbildningarna samt antalet till uppdragslistan är mycket lägre eller lägre än målsättningen. Sammantaget måste detta ses som god måluppfyllelse. En stor del av de nya ställföreträdarna är dock anhöriga till sina huvudmän och vill inte åta sig ytterligare uppdrag. En distinktion mellan nya ställföreträdare som tar uppdrag generellt och de som bara vill vara åt en anhörig bör göras framöver eftersom de förra bättre återspeglar nämndens möjligheter att rekrytera ställföreträdare när behov finns.

När hela året ses över ger det dock lite sämre siffror än vid 2/3 av året. Detta eftersom några uppdrag som tagit lång tid att tillsätta tillkommit i statistiken. 21 kalenderdagar i snitt för rekrytering till ett uppdrag är inte i enlighet med målet men måste ur en objektiv synvinkel betraktat mot förvaltningslagens allmänna handläggningstidskrav tolkas som goda siffror.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Andelen ideella ställföreträdare.	93,3 %		95 %	Ok
Antalet nya ställföreträdare som åtar sig ett nytt uppdrag som god man eller förvaltare.	70		25	Ok
Antalet nya ställföreträdare som anmäler sitt intresse för att ta nya uppdrag efter genomgången grundutbildning	46		50	Ok
Rekryteringstiden i dagar för att tillsätta gode män/förvaltare (Median).	21		15	Mindre avvikelse
Rekryteringstiden i dagar för att tillsätta gode män /förvaltare (medel).	35		37	Ok
Antalet deltagare på överförmyndarenhetens utbildningar under året.	120		180	Större avvikelse

3.3.3 Överförmyndarnämnden ska ha tillräckliga resurser för att kunna bedriva en kvalitativ verksamhet med hänsyn till lagstiftningens krav samt nämndens mål avseende verksamheten.

Nämndens/bolagets verksamheter

Förvaltningen bedöms ha tillräckliga resurser i grunden.

Analys av indikatorerna

Ärendemängden avser inkomna ärenden 2023 i vanliga ärendeslag och utgör ej en fullständig mätning. Dock skulle en 10% ökning jämfört med 2022 indikera att en motsvarande ökning av personalresurser skulle behövas. Vad som kan bekräftas är istället en liten minskning 2023 jämfört med motsvarande mätning 2022. Resurserna bedöms därför tillräckliga.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Total ärendemängd	1 470			Ok

3.3.4 Överförmyndarnämnden ska arbeta aktivt för att digitalisera verksamheten genom att övergå från pappersakter till digitala akter.

Nämndens/bolagets verksamheter

Med digital menas i detta avseende att akten i sin helhet finns tillgänglig som digital kopia. Inte att pappersakt ersatts av digital akt. Värdet av detta syns främst i handläggningen, inte i administrationen och registraturen. Provisum har i december 2023 uppgraderats med en funktion för digital gallring och paketering av digitala akter att sedan förvara i ett e-arkiveringssystem. En riskanalys för övergång till digital verksamhet ska upprättas sedan är verksamheten redo för ett steg in i digitalisering. Detta skulle innebära effektivitetsvinster även i administrationen. Vinsterna kan bli än större om kommunen i sin helhet kan övergå från papperspost till digital posthantering.

Analys av indikatorerna

Innebörden av att en akt gjorts digital har kommit att förändras varför denna indikator förlorat sin betydelse.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Andelen akter som gjorts digitala	—	75 %	

3.4 Uppföljning av politiska uppdrag

Överförmyndarnämnden har inga politiska uppdrag.

3.5 Uppföljning av privata utförare

Överförmyndarnämnden har inga privata utförare.

3.6 Resultat och investeringar

3.6.1 Resultat

(mnr)	Utfall 2023-12-31	Utfall 2022-12-31	Ursprunglig budget 2023	Reviderad budget 2023
Verksamhetens intäkter	0,2	0,3	0,2	0,2
Personalkostnader	-3,6	-4,5	-4,6	-4,6
Övriga kostnader	-9,7	-9,2	-10,3	-10,3
Avskrivningar/nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Internränta	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat före kommunbidrag	-13,1	-13,4	-14,7	-14,7
Kommunbidrag	14,7	14,0	14,7	14,7
Resultat efter kommunbidrag	1,6	0,6	0,0	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	1,6	0,6	0,0	0,0
Investeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0

3.6.1.1 Resultatanalys

Året resultat för överförmyndarnämnden uppgår till 1,6 mnr.

Överförmyndarnämnden består av två delar, den ordinarie verksamheten och verksamheten för ensamkommande barn.

Utfall ordinarie verksamhet 1,4 mnkr:

Lägre arvoden till ställföreträdare då fler huvudmän betalar själva pga högre inkomster för sjukförsäkringen. Har inte nyttjat Optio och Emmia som beräknat då fler huvudmän betalar själva. Lägre personalkostnader pga frånvaro.

Utfall ensamkommande barn 0,2 mnkr:

Lägre arvoden till ställföreträdare pga färre uppdrag.

Nämnden har inga beviljade investeringsmedel i år.

3.6.1.2 Investeringsverksamhet

Nämnden har inga beviljade investeringsmedel i år.

3.7 Förväntad utveckling

Kostnader för personal kommer att öka förutsebart i takt med lönerrevision. På grund av frånvaro så blir även årets utfall lägre än budgeterat. Dock betydligt mindre än 2022. Det är dock viktigt att nämnden kan säkerställa en budgeterad personalkostnad för 2024 med utgångspunkt i 100 % närvaro och inte budgetera med samma frånvaro som 2023. Omställning av tjänstesammansättning som planeras inför 2023 för att tillgodose målet om ökad kvalificerad personal kommer att innebära en högre lönekostnad.

Kostnader för arvode till ställföreträdare kommer att öka i takt med att uppdragen blir fler, att arvodesnivåerna ökar i takt med prisbasbeloppet. Detta måste dock korrigeras mot att kommunens andel av arvodeskostnaden i förhållande till de enskilda själva minskat från ca 45 % till ca 34 % på grund av att sjukersättningen höjdes 2022 och fler enskilda därmed fick inkomster som översteg 2,65 prisbasbelopp och således blev betalningsansvariga enligt reglerna i föräldrabalken. 2024 års arvoden kommer baseras på 2023 års prisbasbelopp 52 500 kr vilket är 4 200 kr eller 8,7 % mer än 2022. Sammanfattningsvis är ökningskurvan för årliga kostnader brantare procentuellt sett än tidigare beräknat men utgångskostnaden från 2023 blev ca 75 % lägre.

3.8 För verksamheten viktiga nyckeltal

Nyckeltal	2020 Utfall	2021 Utfall	2022 Utfall	Utfall 2023	2024 plan	2025 plan	2026 plan

4 Valnämnden

4.1 Inledning

Valnämndens uppdrag är att på lokal nivå ansvara för genomförandet av allmänna val till riksdag, kommun- och regionfullmäktige, val till Europaparlamentet, samt folkomröstningar i enlighet med gällande lagar. Valnämnden ansvarar för val i enlighet med bestämmelserna i vallagen, kommunallagen, samt lagen om kommunala folkomröstningar eller liknande förfaranden. Det innebär att Gävle kommuns valnämnd är lokal valmyndighet och bland annat utser och utbildar röstmottagare, beslutar om vallokaler, arrangerar förtidsröstning och svarar för den preliminära räkningen av rösterna på valkvällen.

4.2 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Inventering av val- och röstningslokaler inför parlamentsvalet 2024 påbörjades under sista delen av verksamhetsåret.

Översyn av valgeografin inför ett val till Europaparlamentet är inte lagstyrd och därmed inte obligatorisk för valnämnden att genomföra inför valet 2024. En översyn av valdistrikten i Gävle kommun genomfördes 2021 inför de allmänna valen 2022. Valgeografin blev därefter godkänd och beslutad. Samma indelning av valdistrikt kommer att gälla vid val till Europaparlamentet 2024.

4.3 Målanalys

4.3.1 Att valnämnden har sådan beredskap att den kan genomföra ett rättssäkert val, om en sådan situation uppstår under året

Nämndens/bolagets verksamheter

Mellan två ordinarie val kan det uppstå en situation där ett extra val behöver genomföras. Om beslut fattas om extra val så ska valet hållas inom tre månader efter beslutet. Ett beslut om extra val torde föregås av en tids politiska diskussioner, vilket gör att valnämnden har en reell möjlighet att samordna sina interna resurser och förbereda sig. De funktioner som har i uppdrag att ansvara för dessa frågor vid ordinarie val aktiveras också för att hantera dessa frågor vid extra val.

Inget val genomfördes under verksamhetsåret 2023.

Analys av indikatorerna

Målet följs inte upp utifrån någon indikator.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Målet följs inte upp utifrån någon indikator		—	

4.3.2 Förberedande arbete inför parlamentsvalet 2024

Nämndens/bolagets verksamheter

Inventering av val- och röstningslokaler påbörjades inför parlamentsvalet 2024. Det finns lokaler

som användes vid de allmänna valen 2022 som inte kommer finnas tillgängliga vid tidpunkten för genomförandet av parlamentsvalet 2024, och därför behöver ersättas. Lokalöversynen innefattar även frågan om vilka röstningslokaler som är fortsatt lämpliga att använda till förtidsröstningen.

Analys av indikatorerna

Målet följs inte upp utifrån någon indikator.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Målet följs inte upp utifrån någon indikator		—	

4.4 Uppföljning av politiska uppdrag

Nämnden har inga politiska uppdrag att rapportera från år 2023.

4.5 Uppföljning av privata utförare

Nämnden har inte använt sig av privata utförare år 2023. Inför valet till Europaparlamentet 2024 finns det behov att anlita en utförare som kan hämta upp, sortera och senare leverera förtidsröster. Vid tidigare val har detta skötts av PostNord.

4.6 Resultat och investeringar

4.6.1 Resultat

(Tkr)	Utfall 2023	Utfall 2022	Ursprunglig budget 2023	Reviderad budget 2023
Verksamhetens intäkter	0,0	2 874,1	0,0	0,0
Personalkostnader	-100,2	-3 468,0	-102,0	-102,0
Övriga kostnader	-283,8	-2 027,4	-291,0	-291,0
Avskrivningar/nedskrivningar	0,0	-7,9	0,0	0,0
Internränta	0,0	-0,2	0,0	0,0
Resultat före kommunbidrag	-384,0	-2 629,4	-393,0	-393,0
Kommunbidrag	393,0	3 013,0	393,0	393,0
Resultat efter kommunbidrag	9,0	383,6	0,0	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	9,0	383,6	0,0	0,0
Investeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0

Resultatanalys

Resultatet för nämnden uppgår till +9 tkr för året.

Budgeten för konsulter har inte nyttjats. Kostnaden för administrativa tjänster har reglerats.

Nämnden har haft fyra sammanträden under året.

Investeringsverksamhet

Nämnden har inga beviljade investeringsmedel för året.

4.7 Förväntad utveckling

Nämnden har inget att rapportera från år 2023. En rapportering av förväntad utveckling kan delges under inledningen av verksamhetsåret 2024.

4.8 För verksamheten viktiga nyckeltal

Nyckeltal	2020 Utfall	2021 Utfall	2022 Utfall	Utfall 2023	2024 plan	2025 plan	2026 plan

5 Jävsnämnden

5.1 Inledning

5.2 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Nämndens verksamhetsområde och uppdrag från kommunfullmäktige är begränsat. Kostnaderna är förknippade med nämndsadministration och administrativt stöd. Om nämndens uppdrag inte förändras på något väsentligt vis är riskerna för kostnadsökningar små och nämndens verksamhet bedöms att rymma inom tilldelade ramar.

Den största förändringen i hanteringen är införandet av flera olika e-tjänster för att förenkla hanteringen där dels ansökningar i större grad kan ske digitalt, men det har även på bygglovssidan integreras i viss utsträckning i ärendehanteringssystemet. Delegationsbeslut har även i större omfattning med hjälp av digital signering.

5.3 Målanalys

5.3.1 Jävsnämndens handläggning ska ske på ett målinriktat sätt där transparens och likabehandling är ledord

Jävsnämnden handlägger ärenden där Samhällsbyggnadsnämnden uppträder som part men som annars skulle ha handlagts av Samhällsbyggnadsnämnden. Delegationsordningen återspeglar samhällsbyggnadsnämndens men med vissa skillnader gällande delegationen för att just undvika eventuella jävssituationer. De ärenden som nämnden har hanterat är beslutade på ett likvärdigt sätt som när andra sökanden uppträder som part.

5.3.2 Att förebygga jävssituationer där samhällsbyggnadsnämnden uppträder som part

Jävsnämnden ansvarar för de ärenden där samhällsbyggnadsnämnden skulle ha utövat tillsyn över sin egen verksamhet. Styrning och stöd har det administrativa ansvaret för jävsnämnden.

Delegationsbehörigheten har flyttats till ordförande och vice ordförande i de fall samhällsbyggnadsnämnden uppträder som part därmed undviks jäv. Den rättsutredning och efterföljande diskussion om delegationsrätten utifrån en jävsproblematik landade i att det är inte rimligt att flytta delegationsrätten ytterligare mot tjänstemannahåll.

I förhållande till den givna problematiken att kompetensen för själva handläggningen finns under sektor Livsmiljö och att de som jobbar med ärendena för samhällsbyggnadsnämndens räkning är annan personal så får jävssituationen anses vara så pass bra som den kan tänka sig vara givet denna problematik.

5.3.3 Verksamheter som handlägger ärenden på Jävsnämndens uppdrag har effektiva processer och ett högt kvalitetsmedvetande.

Nämndens/bolagets verksamheter

Det mesta av nämndens beslut har delegerats till nämndens presidium i samband med tidigare förändringen av delegationsordning. Viss problematik upplevs att det tar längre tid med förändringen. Samtidigt finns det en viss problematik att för många beslut tas på delegation där nämnden, för att få ett större demokratiskt inflytande, borde ta ett beslut. Det kan konstatera att några enklare beslut har felaktigt tagits som verkställighet där ett reellt krav finns att beslutet ska tas via delegation/nämnd. Delegationsbeslut rapporteras till nämnd.

Analys av indikatorerna

I plan- och bygglagen ställs krav på handläggningstider i ärenden gällande lov och förhandsbesked samt i anmälningsärenden. Handläggningstiden mäts från det att alla handlingar har lämnats in för att en bygglovsprövning ska kunna påbörjas. I de flesta ärenden uppfylls lagens krav på handläggningstider.

Avsaknad av delegation av jävsnämnden för verksamhetens handläggare medför ineffektiva processer, men genom att införa digitala underskrifter av beslut har ledtiderna förbättrats avsevärt.

Andel bygglovsärenden där handläggningstiden har överskridits	
2019	7%
2020	6%
2021	4%
2022	3%
2023	2%

Utifrån miljösidan finns det inte liknande statistik då det inte är lagstyrt på samma sätt, men handläggningstiderna bedöms också minska även om personalomsättning kan vara en faktor som gör att handläggningstiderna kan påverkas negativt.

Digitaliseringsgraden har också ökat dels genom att ansökningar kan i större grad ske digitalt, men även också att samtliga delegationsbeslut har gjorts med digital signering.

5.4 Uppföljning av politiska uppdrag

Nämnden har inga politiska uppdrag.

5.5 Uppföljning av privata utförare

Nämnden använder sig inte av privata utförare

5.6 Resultat och investeringar

5.6.1 Resultat

(Tkr)	Utfall 2023	Utfall 2022	Ursprunglig budget 2023	Reviderad budget 2023
Verksamhetens intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Personalkostnader	-108,9	-109,3	-123,0	-123,0
Övriga kostnader	-158,0	-152,0	-248,0	-248,0
Avskrivningar/nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Internränta	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat före kommunbidrag	-266,9	-261,3	-371,0	-371,0
Kommunbidrag	371,0	353,0	371,0	371,0
Resultat efter kommunbidrag	104,1	91,7	0,0	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	104,1	91,7	0,0	0,0
Investeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0

Resultatanalys

Resultatet för jävsnämnden år 2023 uppgår till +104 tkr.

Kostnaden för köp av administrativa tjänster har reglerats. Inga kostnader för kurser under perioden. De oförutsedda medlen har inte nyttjats. Nämnden har haft fyra sammanträden under perioden.

Investeringsverksamhet

Nämnden har inga beviljade investeringsmedel i år.

5.7 Förväntad utveckling

Som läget är nu så finns det inga särskilda indikationer på tydligt ökade kostnader även om den generella inflationen i samhället är hög.

5.8 För verksamheten viktiga nyckeltal

Nyckeltal	2020 Utfall	2021 Utfall	2022 Utfall	Utfall 2023	2024 plan	2025 plan	2026 plan

Nämnden använde sig inte av särskilda nyckeltal.

6 Samhällsbyggnadsnämnden

6.1 Inledning

Samhällsbyggnadsnämnden tillämpar ett tillitsbaserat arbetssätt och har därför beslutat att anta de kommunövergripande målen som nämndens egna. Nämnden har aktiviteter kopplat till de strategiska programmen. I den uppföljning av verksamheten som sker vid helårsredovisning kommer analyserna av verksamheten grundas på målvärden i Samhällsbyggnadsnämndens verksamhetsplan. I Sektor Livsmiljö Gävles plan redovisas Livsmiljö Gävles processorienterade arbetssätt samt hur sektorn arbetar i enlighet med de tre förvaltningsövergripande styrprocesserna; Ekonomi- och verksamhetsstyrning, HR och organisation samt Verksamhetsutveckling.

6.2 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Omvärldsfaktorer såsom ökade räntor, hög inflation samt åretsavtalsrörelse med ett löneutfall utöver det budgeterade förändrade förutsättningarna för kommunens nämnder och budget kraftigt. De höjda drivmedelspriserna, höjda räntorna och försämrade råvarutillgången har påverkat verksamheten genom både ökade kostnader för drift och underhåll samt kostnader för byggtreprenader, det har blivit dyrare att både sköta och bygga staden.

Nämnderna i Gävle kommun förutsätts klara en budget i balans och vid eventuella avvikelser ska därför en åtgärdsplan tas fram, beslutas och verkställas. Följaktligen beslutade Samhällsbyggnadsnämnden om en Handlingsplan för en prognos i balans. Handlingsplanen omfattar till exempel åtgärder såsom: minskad driftsbudget, ökning av taxor och priser samt minskade inköp och minskning av personalkostnader.

Gävle kommun har under året fått pris av privata byggaktörer som den kommun som har kortast ledtider av alla större kommuner i Sverige när det gäller bygglovs- och detaljplaneprocesser. Priset för kortast ledtider delas ut av privata byggaktörer som tillsammans bildat Initiativet Bygg i Tid. För att ytterligare effektivisera bygglovsprocessen och få ökad kundnöjdhet har informationen på webben utvecklats och nya e-tjänster tagits fram vilket kommer underlätta för kunderna att göra rätt från början. Genom att integrera e-tjänsterna mot handläggningsstödet kan kunderna numera följa sitt ärende vilket också kommer förbättra upplevelsen för kunderna. Införande av digital myndighetspost har även genomförts vilket kommer effektivisera det interna arbetet. Det digitala ritningsarkivet har öppnats vilket gör att kunderna själva kan hämta bygglovsritningar för småhus och flerbostadshus.

En torr försommar ledde till stort behov av bevattning och pausad gräsklippning som sedan snabbt övergick i de nederbördsintensiva månaderna juli, augusti och september, som hade sin kulmen i och med ovädret Hans. Det senare resulterade i väldigt höga flöden i framför allt Gavleån och Testeboån. Extra bevakning av skredriskområden, rensning av dammar, öppna dagvattenlösningar och utlopp samt avspärningar och återställning i Stadsparken var åtgärder som vidtogs. Året avslutades sedan med ett ihärdigt snöande under hela december vilket ledde till stora kostnader för vinterväghållning och bortforsling av snövallar.

6.3 Målanalys

6.3.1 Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

Nämndens verksamheter

Samhällsbyggnadsnämndens verksamhet har bidragit indirekt mot målet Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor. För att klara kunskapsmålen är det viktigt att eleverna mår bra. Hela kommunkoncernen ska verka för att kompetensnivån hos Gävles invånare höjs och möter arbetsmarknadens krav och behov. Resultaten i grundskolan ska höjas, fler gymnasieelever ska

gå vidare till högre studier, fler unga ska ha kunskap om den breda arbetsmarknad som finns i närregionen och fler vuxna ska få möjligheter till omställning och livslångt lärande.

Kommunkoncernen ska gemensamt bidra till insatser som leder till en god kompetensförsörjning. Ett aktivt liv och en meningsfull fritid skapar en bättre folkhälsa. Det leder också till bättre förutsättningar för unga att motivera och engagera sig i sin skolgång. Barn och unga ska ha tillgång till skolgårdar som främjar lek och rörelse och vi ska investera i mer gröna skolgårdar. Väl fungerande infrastruktur för gång, cykel, kollektivtrafik, skolskjuts och trygga platser för hämtning och lämning av skolbarn är indirekta faktorer som ligger inom Samhällsbyggnadsnämndens uppdrag.

6.3.2 Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen

Nämndens verksamheter

Samhällsbyggnadsnämndens verksamhet har bidragit direkt till målet Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen. Livsmiljö Gävle har arbetat med Att förvalta kommunal mark samt Att skapa en aktiv fritid för invånarna, båda dessa processer bidrar till ökad trygghet om det görs på rätt sätt. Att löpande tillse att den förvaltning som sker av kommunal mark görs för att öka trygghetsaspekterna är självklart i Livsmiljö Gävles verksamhet. En välskött offentlig miljö upplevs ofta som trygg. Därför styr huvudprocessen Att förvalta kommunal mark tydligt mot målet om Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen. Arbetet sker framför allt genom drift och skötsel och att se till att offentliga miljöer långsiktigt är attraktiva, trygga och välskötta. Förvaltningen av grönområden, parker, torg, gator och cykelvägar är också något som många invånare är engagerade i och hur väl arbetet genomförs är något som berör alla som bor och verkar i kommunen. Tillsyn av ovårdade tomter och ovårdade byggnader samt tillsyn av hissar och ventilationssystem sker inom processen Att bedriva tillsyn och kontroll. Denna form av tillsyn är viktig för att uppnå en trygg, säker och hälsosam bebyggd miljö.

Analys av indikatorerna

Samhällsbyggnadsnämnden deltar i framtagande av trygghetsplaner i Gävles stadsdelar. Arbetet drivs av Styrning och stöd och i år har trygghetsvandringar gjorts på Gävle Strand, Nordost och Öster. Arbetet med att följa redan framtagna trygghetsplaner pågår löpande.

Varje år ger sig barn och vuxna ut och plockar skräp under kampanjen Skräpplockardagarna. Syftet med en gemensam kampanjvecka är att skapa fokus på kommunikation och en känsla av gemenskap. Tillsammans lär sig deltagarna om nedskräpningens konsekvenser samtidigt som staden, naturen och vatten blir lite finare. Gävle kommun blev återigen utnämnd till Årets Håll Rent-kommun.

Samhällsbyggnadsnämndens verksamhetens arbete med vård av naturmark är viktigt för att skapa trygghet längs kommunens cykelbanor samt i Gävles bostadsområden. Verksamheterna prioriterar att rensa buskage, ta ner farliga träd samt tillhandahålla en bra och synlig belysning.

Resultatet från mätningen av kundnöjdheten visar att Samhällsbyggnadsnämnden lyckas utföra en god drift och skötsel av kommunens gång- och cykelvägar utifrån de ekonomiska förutsättningarna.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Nöjdhet på kommunens gång- och cykelvägar. (belysning, underhåll, skötsel, snöröjning och trafiksäkerhet), Nöjd-Medborgar-Index, SCB	65,4		60	Ok

Fotnot: Indikatorn Nöjdhet på kommunens gång- och cykelvägar. (belysning, underhåll, skötsel, snöröjning och trafiksäkerhet), Nöjd-Medborgar-Index, SCB, följs upp per helår. 100-gradig skala, 40 inte godkänt, 55 nöjd, >75 mycket nöjd.

Medelvärdet för skötsel och snöröjning av gator och gång- och cykelbanor

Andel positiva (mycket och ganska bra)

- Skötsel av gator och vägar
- Snöröjning av gator och vägar
- Skötsel av gång- och cykelvägar
- Snöröjning av gång- och cykelvägar

6.3.3 Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle

Nämndens verksamheter

Resultatet för mätningar av nöjd-kund-index (NKI) riktad mot nämndens företagskunder visar ett gott resultat för de myndighetsområden som ingår i Samhällsbyggnadsnämndens ansvar. Dessa myndighetsområden är Bygg, Mark, Miljö och Livsmedel. Övriga myndighetsområden som ingår i kommunens NKI undersökning är Brand (Räddningstjänsten) och Serveringstillstånd som hanteras av Miljö och Hälsa på Livsmiljö Gävle (Socialnämnden).

NKI uppdateras kontinuerligt under året och ett slutgiltigt resultat för år 2023 presenteras i april 2024. NKI resultatet har en viss fördröjning efter att ärendelistor skickats till respondenterna och de har svarat tills att resultatet är synligt i databasen.

Resultatet behöver reflekteras över i hela den kommunala handlägningsprocessen eftersom företagare ofta bedömer hela upplevelsen av kontakter med kommunkoncernen och där kan också andra myndigheters arbete komma att beröras om till exempel ärendet överklagas.

Utifrån NKI-resultatet för helåret 2022, som publicerade i april 2023, och efter dialog med SBA så framgick det att både företag och privatpersoner var väldigt nöjda med det bemötande och kompetens som fanns inom sektorn. Det framgick även att det som sektorn borde fokusera på var effektivitet.

För att förbättra effektiviteten så har vi under 2023 arbetat med att få in kompletta ärenden vilket sparar tid redan från början. En tydligare information på hemsidan samt nya e-tjänster har tagits fram som kommer underlätta för kunderna att lämna in kompletta ärenden. Genom att integrera Bygglövs e-tjänster med handlägningsstödet har vi även möjliggjort för kunderna att kunna följa sitt ärende via e-tjänst vilket också kommer förbättra upplevelsen för kunderna.

För att ytterligare förbättra rådgivning, service och information till våra kunder har enheterna tillsammans med kommunikationsfunktionen arbetat med klarspråk. Bland annat har en utbildning genomförts för alla medarbetare och texter och mallar har därefter setts över. Handläggarna har även deltagit på den utbildning som Kommunstyrelsen anordnar gällande Service till Företag, där ingår metoderna från Tillväxt och tillsyn. För att fånga Bygglövs specifika frågor kring råd, service och information har en extra workshop genomförts med företaget Tillväxt och tillsyn. Samtliga medarbetare deltog. Bygglöv har även tagit fram en handlingsplan för aktiviteter som ska bidra till ökad måluppfyllelse.

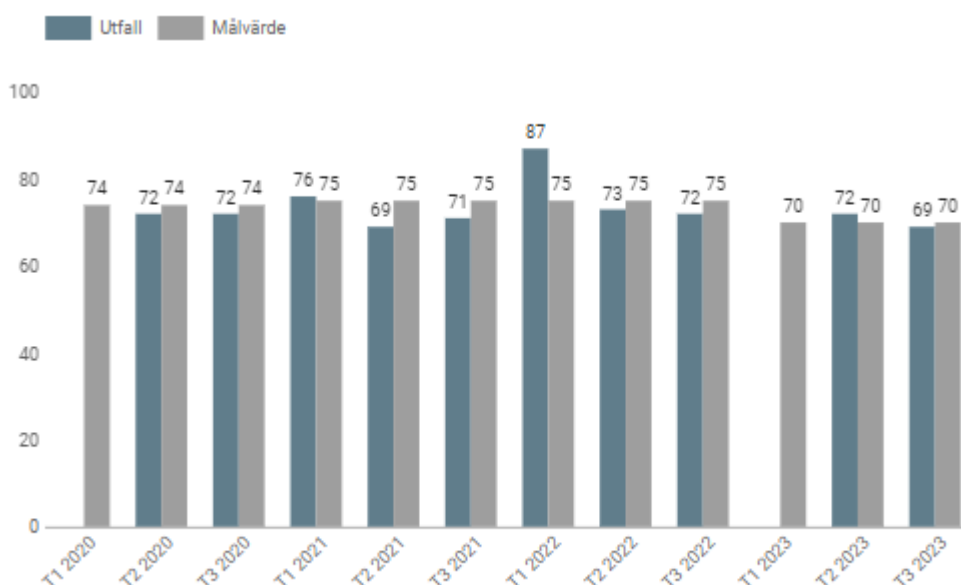
Representanter från Livsmiljö har även deltagit vid möten och dialogform som finns med vikt på företagsfrågor, till exempel möten som anordnats av företagarna i Gävle och Visita. I samarbete med näringslivsavdelningen har även en intern arbetsgrupp skapats som kommer att arbeta tillsammans inom näringslivsprogrammens områden.

Gävle kommun har fått pris av privata byggaktörer som den kommun som har kortast ledtider av alla större kommuner i Sverige när det gäller bygglovs- och detaljplaneprocesser. Priset för kortast ledtider delas ut av de privata byggaktörerna Skanska, Riksbyggen, K-fastigheter, JM och Aros Bostad.

Ledtidsindex bygger främst på produktivitet, där man samlat in statistik för detaljplaner och bygglov som handlagts mellan 2015 och 2022 avseende flerbostadshus. Man har även tittat på kostnadseffektivitet, servicegrad, produktionstakt och tillväxtmotor.

Analys av indikatorerna, totalt NKI inklusive brand och serveringstillstånd

Utfallet per den 9 januari 2024 visar ett genomsnittligt NKI på 69. Från det att kunden har svarat på enkäten, är det en period på sex till åtta veckor innan ett svar registreras i databasen, undersökningen uppdateras kontinuerligt under året. NKI mellan 70–80 är, enligt SKR* och SBA**, ett mycket högt NKI vilket är positivt.

NKI utfall och målvärde per tertial T1 2020- T3 2023

Utfallet per den 9 januari 2024 för serviceområdet tillgänglighet visar 69. Målvärdet beskriver företagarnas totala nöjdhet avseende tillgänglighet och innefattar möjlighet att komma i kontakt med rätt person/personer samt möjligheten att använda digitala tjänster för det enskilda ärendet.

Utfallet per den 9 januari 2024 för serviceområdet effektivitet visar 68. Målvärdet beskriver företagarnas totala nöjdhet avseende effektivitet och innefattar handläggningstid, förmåga att hålla överenskomna tidsramar samt rutiner kring handläggningen av det enskilda ärendet.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
NKI - Markupplåtelse, bygglov, miljö-, och hälsoskydd samt livsmedelskontroll enligt Nöjd-Kund-Index, Stockholm Business Alliance. NKI (71). NKI – totalt (För företag)	84		70	
NKI - Totalt effektivitet. (För företag)	68		70	Mindre avvikelse
NKI – Totalt tillgänglighet. (För företag)	69		70	Mindre avvikelse

Fotnot: NKI-gradering: 80 eller högre: Mycket högt, 70 till 80: Högt, 62 till 69: Godkänt, 50 till 61: Lågt, 50 eller lägre: Mycket lågt

Målvärden för NKI är fastställda i Näringslivsprogrammet

6.3.4 En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov

Nämndens verksamheter

Verksamheten inom Plan och bygg har löpt på bra under året men ärendenedgången vad gäller antalet nyinkomna bygglov samt nybyggnadskartor och kartutdrag har varit lägre. Bygglov har i snitt haft ca 20 % lägre ärendeingång.

Arbetet med att digitalisera bygglovsprocessen har gått väldigt bra. Information på webben har utvecklats och klar språkats och nya e-tjänster har utvecklats vilket kommer underlätta för kunderna att göra rätt från början. Genom att integrera e-tjänsterna mot handläggningsstödet kan kunderna numera följa sitt ärende vilket också kommer förbättra upplevelsen för kunderna. Införande av digital myndighetspost har även genomförts vilket kommer effektivisera det interna arbetet. Det digitala ritningsarkivet har öppnats vilket gör att kunderna själva kan hämta bygglovsritningar för småhus och flerbostadshus.

En prenumerationstjänst för att kunna bevaka nya detaljplaner på gavle.se har tagits fram och implementerats liksom en en-tjänst för att anmäla tillsyn enligt plan och bygglagen.

Samhällsbyggnadsnämndens Investeringsplan har en tyngd på hållbara transporter (gång, cykel och kollektivtrafik). 2023 genomfördes investeringar för gång- och cykel på Storgatan, Styrmansgatan, Majorsgatan och Östra Brunnsgratan samt åtgärder för kollektivtrafik i Hedesunda centrum, Valbo centrum samt hållplatser på Redargatan och Rågångsvägen. Planen har fortsatt fokus på framtagande av underhållsplaner för våra befintliga anläggningar, konstruktioner och utemiljöer för att upprätthålla dagens funktioner för kommande generationers behov där stadens kajer är en av de större reinvesteringsåtgärderna över tid.

Utöver planering och genomförande av investeringar har verksamheten Tekniska aktivt jobbat med framtagande av strategiska dokument, planer samt mindre åtgärder i vår utemiljö som stödjer en stad i utveckling och kommande generationers behov. Exempel är den antagna Kollektivtrafikstrategin, framtagna förslag på Parkeringspolicy och Gatutvecklingsplan. Även ett införande av mobilitetshubbar och utvärdering av test av cykelgata har genomförts. Gatutvecklingsplanens intentioner, med ny metodik för samhällsutveckling som består av bland annat enklare åtgärder samt tester och utvärdering innan eventuell investering, möter framtidens behov av ekonomiskt hållbara lösningar.

Analys av indikatorerna

Kommunens planberedskap ligger idag på 2193 varav ca 200 avser småhus. Under 2023 har 353 bostäder tillkommit i de detaljplaner som antagits.

Antalet färdigställda bostäder hittills i år är 658 bostäder vilket är ovanligt högt jämfört med tidigare år. Ett nytt bostadsförsörjningsprogram är på gång och ska beslutas av Kommunfullmäktige under våren och där kommer målet troligtvis landa på ca 300 färdigställda bostäder per år varför denna indikator även i år bör anses vara grön.

Under året har 96 hektar verksamhetsmark tillskapats i antagna detaljplaner.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Antal bostäder som det finns planberedskap för	2 193		800	
Antal färdigställda bostäder per år*	658		800	
Antal hektar verksamhetsmark i antagna detaljplaner**	96			

Fotnot: *Indikatorn mäter antal bostäder som fått slutbesked och därmed är färdigbyggda och kan tas i bruk. Den ersätter tidigare indikator om antal bostäder som beviljats bygglov.

** Indikatorn ersätter tidigare indikator om antal sålda hektar byggklar mark för näringslivets behov.

6.3.5 En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun

Stockholms luft och bulleranalys (SLB-analys) mäter både halter av luftföroreningar och meteorologiska parametrar vid ett flertal stationer i och utanför Stockholmsregionen. De uppmätta luftföroreningshalterna orsakas delvis av lokala utsläppskällor: främst vägtrafik, men även industrier, energiproduktion och sjöfart. Halterna påverkas också av regionala utsläppskällor samt av intransport av förorenad luft utanför regionen och från andra länder. Olika meteorologiska förhållanden avgör hur luftföroreningarna sprids.

Mätningar av luftföroreningar sker främst på platser som representerar den allmänna luftkvaliteten (bakgrundsluften) och på särskilt utsatta ställen (till exempel trafikerade gaturum). Uppgifterna används bland annat för att:

- jämföra med miljökvalitetsnormer och miljökvalitetsmål till skydd av hälsa
- få information om trender och haltvariationer
- verifiera modellberäkningar
- följa upp effekter av åtgärder som har vidtagits för att minska hälso- och miljöpåverkan

Arbete pågår i samarbete inom Gävle kommunkoncern kring en gemensam strategi för ladd- och infrastruktur. Samråd och möten hålls löpande med Gävle Energi för att hitta lösningar för energieffektiviseringar.

Analys av indikatorerna

Partikelhalter över 30 mikrogram per kubikmeter har överskridits 52 gånger och målvärdet är 35 gånger per år så miljömålet nås inte för år 2023. Kvävedioxidhalter över 60 mikrogram per kubikmeter har överskridits 97 gånger hittills i år och målvärdet är 175 så det målvärdet uppnås på helår.

Antalet gående i centrum har minskat med ca 7 procent jämfört med år 2022. I snitt registrerades 1,3 miljoner gående per månad. Orsaken till minskningen bedöms bero på lågkonjunkturen.

Cykeltrafiken vid de tre mätpunkterna Norra Kungsgatan, Kvarnparken och Centralbron har

minskat med närmare 8 procent jämfört med år 2022. Mätarna vid Centralbron och Kvarnparken har inte fungerat tillfredställande.

Kollektivtrafikresandets marknadsandel har ökat till 21,1 procent vilket kan jämföras med 18,4 procent år 2022. Nu är marknadsandelen på nästan samma nivå som innan pandemin då andelen var 21,6 procent år 2019. Gävle kommun är långt från målvärdet men det är en väldigt bra återhämtning.

Samråd och möten hålls löpande med Gävle Energi för att hitta lösningar för energieffektiviseringar. Arbetet med att modernisera belysningspunkter ger ett tydligt resultat. Under 2023 har belysningsanläggningen utökats med 129 stycken ljuspunkter. Trots utökningen av antal ljuspunkter har den totala energiförbrukningen minskat med 5 procent per ljuspunkt sett till helår.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Andel motorburen trafik som sker med kollektivtrafik	21,1 %		32 %	Större avvikelse
Antal cyklistar vid fasta mätpunkter	4 590		10 000	Större avvikelse
Antal gående i stads kärnan	1,3		1,96 miljoner st/månad	Större avvikelse
Uppmätt kvävedioxidhalt vid Södra Kungsgatan och Staketgatan(NO2 timme) i antal timmar som överstiger 60 µg/m3.	97		175 ggr/år	Ok
Uppmätt partikelhalt vid Södra Kungsgatan(del av 2022) och Staketgatan (PM10 dygn) i antal dygn som överstiger 30 µg/m3.	52		35 ggr/år	Större avvikelse
Gävle kommuns gatubelysning minskar sin elförbrukning per belysningspunkt med en procent	5		1%	

Indikatorn Gävle kommuns gatubelysning minskar sin elförbrukning per belysningspunkt med en procent, följs upp per helår.

6.4 Uppföljning av politiska uppdrag

6.4.1 Samhällsbyggnadsnämnden uppdras att ta fram ett åtgärdsprogram för att klara målen om ren och frisk luft i innerstaden ska tas fram.

Uppföljning uppdrag

Tidigare framtagna utredningar redovisades för nämnden våren 2023. En sammanställning av

dessa samt en föreslagen handlingsplan ska redovisas för nämnden våren 2024.

6.4.2 Samhällsbyggnadsnämnden uppdras att införa ett trafikledningssystem och parkeringsledningssystem för att minska genomfartstrafiken genom innerstaden och förbättra möjligheterna till snabb parkering.

Uppföljning uppdrag

Förslag till gatuutvecklingsplan och parkeringspolicy finns framtagna. Utifrån dessa arbeten är bedömningen att det inte finns ett behov av ett digitalt parkeringsledningssystem i Gävles innerstad. Uppdraget föreslås därför avslutas.

6.4.3 Samhällsbyggnadsnämnden uppdras att vidta åtgärder för förbättrade cykelmöjligheter i syfte att dubblera cykelresandet. Utökade investeringar ska förberedas och föreslås. Kostnadseffektiva lösningar som fler cykelgator och cykelstråk ska prioriteras. För satsningen finns 2 miljoner kronor under kommunstyrelsens finansförvaltning att ansöka i särskilt beslut.

Uppföljning uppdrag

Samhällsbyggnadsnämndens Investeringsplan har en tyngd på hållbara transporter (gång, cykel och kollektivtrafik). 2023 genomfördes investeringar för gång- och cykel på Storgatan, Styrmansgatan, Majorsgatan, Östra Brunnsgatan och delar av Rågångsvägen. Under året genomfördes också förstudier med fokus cykel för Furuvičsvägen etapp1, Hemlingby etapp 3, Järvsta- Hemlingby, Herrgårdshagen, Rågångsvägen, Stora Esplanadgatan samt Gröna vägen.

Verksamhet Tekniskas arbete med Gatuutvecklingsplanen kommer att främja gång och cykel i centrala Gävle. Gatuutvecklingsplanens intention är att leda samhällsutveckling med en ny metodik som består av bland annat enklare åtgärder, exempelvis målade zoner eller flyttbara hinder som avgränsar trafikslag och möjliggör cykelvägar. Ibland används de enklare åtgärderna som test för att utvärdera resultat innan en eventuell investering.

Test av cykelgata på Östra Kyrkogatan genomfördes 2022 och i år har utvärdering och resultat redovisats samt att förslag finns om nytt test av cykelgata på Västra Kyrkogatan 2024. Mobilitetshubbar har införts samt att Vintercyklisten genomförs även 2023/2024. Arbetet pågår också med att uppdatera cykelvägvisningsplanen. På grund av en redan begränsad driftsbudget och det nya ekonomiska läget så genomfördes inte resvaneundersökningen i år.

6.4.4 Samhällsbyggnadsnämnden uppdras att göra en utredning med tillhörande strategi för att nå målet om dubblerat resande med kollektivtrafik. Åtgärder ska föreslås för att göra kollektivtrafiken tryggare, snabbare och mer prisvärd. Särskild utredning ska genomföras för att utöka de fria pensionärsresorna till att även innefatta helger och kvällar, samt att möjliggöra kostnadsfria kollektivtrafik på helger och skollov till barn och unga.

Uppföljning uppdrag

Kollektivtrafiksstrategin antogs i Kommunfullmäktige december 2023. En handlingsplan för mindre kollektivtrafikåtgärder är framtagen och åtgärder påbörjas 2024. Utredning om kostnadsfria kollektivtrafik på helger och skollov till barn och unga har presenterats för nämnd under delår 2. Utifrån besparingskrav finns inte möjligheten att jobba vidare med fria pensionärsresor eller kostnadsfria resor för barn och ungdomar.

6.4.5 Samhällsbyggnadsnämnden uppdras att planlägga och förbereda för 3 nya naturreservat.

Uppföljning uppdrag

En uppdatering av strategi för bildande av naturreservat pågår. Strategin innehåller förslag på tre nya naturreservat som planeras att lyftas till nämnd 2024. Under 2023 har underhållsplanen för de 11 st befintliga naturreservaten och naturvårdsområdena uppdaterats och parallellt pågår arbetet med genomförande av åtgärder.

6.4.6 Samhällsbyggnadsnämnden uppdras att utveckla samverkan och omvärldsbevakning genom till exempel dialog med Stockholm Business alliance, se över Näringslivets regelnämnds lista över efterfrågade regelförenklingar samt hämta erfarenheter från ekonomistyrningsverket.

Uppföljning uppdrag

Utifrån NKI-resultatet för helåret 2022 och efter dialog med SBA så framgick det att både företag och privatpersoner var väldigt nöjda med det bemötande och kompetens som fanns inom sektorn. Det framgick även att det som sektorn borde fokusera på var effektivitet.

För att förbättra effektiviteten så har vi under 2023 arbetat med att få in kompletta ärenden vilket sparar tid redan från början. En tydligare information på hemsidan samt nya e-tjänster har tagits fram som kommer underlätta för kunderna att lämna in kompletta ärenden. Genom att integrera Bygglovs e-tjänster med handlägningsstödet har vi även möjliggjort för kunderna att kunna följa sitt ärende via e-tjänst vilket också kommer förbättra upplevelsen för kunderna. Fortsatt arbete för att utveckla myndighetsutövningen för ett förbättrat företagsklimat sker kontinuerligt i

linjen och redovisas bland annat i enheternas verksamhetsplaner.

6.4.7 Samhällsbyggnadsnämnden och Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda en eventuell omorganisation och sammanslagning av resurser som arbetar med markförvaltning, markförsäljning och utveckling av kommunal mark.

Uppföljning uppdrag

Arbetet har inte kunnat tas vidare då man inväntar besked om hur staten ser på den kommunala organisationen av Lantmäteriet. Uppdraget inväntar det beskedet innan arbetet går vidare.

6.4.8 Samhällsbyggnadsnämnden uppdras att i samverkan med Kommunstyrelsen tillämpa och förankra en kultur i enlighet med Tillväxt och tillsyns ambitioner. Där servicen utgår ifrån kundens behov och intressen och där hela lagutrymmet tillämpas. Uppdraget omfattar också att använda digitaliseringen som verktyg i utvecklingen av rådgivning, vägledning och information inom myndighetsutövningen. Ett klarspråksperspektiv behöver genomsyra arbetet.

Uppföljning uppdrag

Utifrån NKI-resultatet för helåret 2022 och efter dialog med SBA så framgick det att både företag och privatpersoner var väldigt nöjda med det bemötande och kompetens som fanns inom sektorn. Det framgick även att det som sektorn borde fokusera på var effektivitet.

För att förbättra effektiviteten så har vi under 2023 arbetat med att få in kompletta ärenden vilket sparar tid redan från början. En tydligare information på hemsidan samt nya e-tjänster har tagits fram som kommer underlätta för kunderna att lämna in kompletta ärenden. Genom att integrera Bygglövs e-tjänster med handlägningsstödet har vi även möjliggjort för kunderna att kunna följa sitt ärende via e-tjänst vilket också kommer förbättra upplevelsen för kunderna.

För att ytterligare förbättra rådgivning, service och information till våra kunder har enheterna tillsammans med kommunikationsfunktionen arbetat med klarspråk. Bland annat har en utbildning genomförts för alla medarbetare och texter och mallar har därefter setts över. Handläggarna har även deltagit på den utbildning som Kommunstyrelsen anordnar gällande Service till Företag, där ingår metoderna från Tillväxt och tillsyn. För att fånga Bygglövs specifika frågor kring råd, service och information har en extra workshop genomförts med företaget Tillväxt och tillsyn. Samtliga medarbetare deltog. Fortsatt arbete för att utveckla myndighetsutövningen för ett förbättrat företagsklimat sker kontinuerligt i linjen och redovisas bland annat i enheternas verksamhetsplaner.

6.4.9 Samhällsbyggnadsnämnden uppdras att tillsammans med Kommunstyrelsen föra dialog med näringslivsorganisationer för att se om det finns lärdomar att göra från hanteringen av pandemin samt om det finns behov och önskemål av förenklingar för näringslivet som går att genomföra inom lagens ramar men inte gjorts tidigare.

Uppföljning uppdrag

Utifrån NKI-resultatet för helåret 2022 och efter dialog med SBA så framgick det att både företag och privatpersoner var väldigt nöjda med det bemötande och kompetens som fanns inom sektorn. Det framgick även att det som sektorn borde fokusera på var effektivitet.

För att förbättra effektiviteten så har vi under 2023 arbetat med att få in kompletta ärenden vilket sparar tid redan från början. En tydligare information på hemsidan samt nya e-tjänster har tagits fram som kommer underlätta för kunderna att lämna in kompletta ärenden. Genom att integrera Bygglövs e-tjänster med handläggningsstödet har vi även möjliggjort för kunderna att kunna följa sitt ärende via e-tjänst vilket också kommer förbättra upplevelsen för kunderna.

För att ytterligare förbättra rådgivning, service och information till våra kunder har enheterna tillsammans med kommunikationsfunktionen arbetat med klarspråk. Bland annat har en utbildning genomförts för alla medarbetare och texter och mallar har därefter setts över. Handläggarna har även deltagit på den utbildning som Kommunstyrelsen anordnar gällande Service till Företag, där ingår metoderna från Tillväxt och tillsyn. För att fånga Bygglövs specifika frågor kring råd, service och information har en extra workshop genomförts med företaget Tillväxt och tillsyn. Samtliga medarbetare deltog.

I samarbete med Näringslivsavdelningen har en intern arbetsgrupp skapats som kommer att arbeta tillsammans inom näringslivsprogrammens områden.

Fortsatt arbete för att utveckla myndighetsutövningen för ett förbättrat företagsklimat sker kontinuerligt i linjen och redovisas bland annat i enheternas verksamhetsplaner.

6.5 Uppföljning av privata utförare

Samhällsbyggnadsnämnden har inga externa utförare som ska följas upp i enlighet med Program med mål och riktlinjer för uppföljning av externa utförare Dnr 19KS424.

Samhällsbyggnadsnämnden upphandlar entreprenörer gällande gata- och parkskötsel i enlighet med lagen om offentlig upphandling.

6.6 Resultat och investeringar

6.6.1 Resultat

(mnkr)	Utfall 2023-12-31	Utfall 2022-12-31	Ursprunglig budget 2023	Reviderad budget 2023
Verksamhetens intäkter	109,4	112,6	116,4	116,4
Personalkostnader	-158,1	-140,6	-155,7	-158,2
Övriga kostnader	-290,1	-264,2	-244,5	-249,2
Avskrivningar/nedskrivningar	-60,7	-54,8	-56,9	-57,0
Internränta	-15,0	-11,8	-15,0	-15,0
Resultat före kommunbidrag	-414,5	-358,8	-355,7	-363,0
Kommunbidrag	363,1	330,7	355,7	363,0
Resultat efter kommunbidrag	-51,4	-28,1	0,0	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	-51,4	-28,1	0,0	0,0
Investeringar	149,6	154,3	208,4	176,3
Erhållet investeringsbidrag	3,0	3,6	0,0	0,0

6.6.1.1 Resultatanalys

Resultat nämnd

Resultatet för år 2023 uppgår till -51,4 mnkr, varav verksamhetsstöd -1,2 mnkr, tekniska exklusive vinterväghållning +8,5 mnkr, vinterväghållning -49,6 mnkr, plan och bygg -2,9 och miljö och hälsa -6,3 mnkr.

Intäkterna för året ligger under budget med -6,4 mnkr och avvikelsen gäller främst bygglov, tillsynsavgifter för livsmedel och hälsoskydd, kollektivtrafik och GIS. Att bygglov och GIS har minskade intäkter beror på att orderingången varit mycket lägre under år 2023 än tidigare. Gällande de årliga avgifter så tog Gävle kommun under pandemin ett beslut om att pausa de årliga avgifterna för verksamheter inom livsmedelslagen och alkohollagen. Då fakturorna kom ut senare så har vissa företag lagt ned (år 2021–2022) samt att vi enligt de redovisningsprinciper som finns, inte ska debitera intern när åren är stängda, därmed gick inte de kommuninterna fakturorna för åren 2021-2022 ut till de övriga nämnderna och bidrar till den negativa avvikelsen.

Kostnaderna för året överstiger budget med -44,9 mnkr där vintern står för -49,6 mnkr, vilket innebär att kostnaderna exklusive vinterväghållningen sammantaget ligger plus jämfört med budget.

Personalkostnaderna har ett utfall på +0,2 mnkr mindre än budget och visar att nämnden har en budget i balans gällande dessa kostnader, detta trots att ordinarie personalbudget minskades med 2 mnkr under innevarande år.

Bidrag och transfereringar ligger -1,0 mnkr, där det under året varit stora utbetalningar gällande bostadsanpassning. Köp av verksamhet och entreprenad ligger +5,0 mnkr om vintern exkluderas, och det är främst parkverksamhet och barmarkrenhållning som har positiv avvikelse för perioden och beror på att stor återhållsamhet har råddigt, bara det nödvändigaste har utförts. Hyror ligger något lägre än budget på grund av hyresreduktion under uppförandet av sista etappen i Förvaltningshuset och anläggning och reparation av vägar och broar ligger under budget med +4,2 mnkr om vintern exkluderas och även det på grund av återhållsamhet. Transport av elever har -2,3 mnkr i avvikelse jämfört med årets budget och beror delvis på att

det nya avtalet är överklagat men även att antalet resor har ökat.. Andra kostnader som ligger under budget är el, konsulter och avgifter för kurser.

Avskrivningar och ränta ligger -3,6 mnkr och beror på att fler investeringar har blivit aktiverat än tidigare beräknat samt att det varit fel i kommunens anläggningssystem och en anläggning gällande trafiksignaler har inte blivit avskriven för perioden 202010–202309. Detta korrigerades under 2023 och kostnaden för ovan nämnda period har inkommit i resultatet.

Vinterväghållningen har ett resultat på -49,6 mnkr. Årets kostnader är -85,3 mnkr, vilket är en ca 60 % ökning av kostnader jämfört med föregående år som låg på -53,4 mnkr. Sist nämnden hade likartade kostnader var vintern 2011 då vintern kostade 62 mnkr, men omräknat i dagens penningvärde är lika mycket som i år. Det är främst bortforslingen av snö som har den största kostnadsökningen sedan föregående år, den ökade från -3,1 mnkr till -21,3 mnkr och kostnaden för själva snöröjningen ökade från -7,6 mnkr till 14,6 mnkr. Kostnadsökningarna beror på rikliga snöfall vid flertalet tillfällen under vintern.

Resultat per verksamhet

Tekniska, exklusive vinter +8,5 mnkr, inkl. vinter -41,0 mnkr

Avdelningen har försökt varit sparsamma under året, hållit det i linje med den ekonomiska handlingsplanen. Detta är dock inte hållbart över tid då behovet på verksamheterna fortfarande är detsamma. Parkverksamheten har sparat 4 mnkr genom att inte göra extra beställningar utöver redan avtalade åtgärder. Arrenden har gått +1,7 mnkr på grund av att flera arrenden har skrivits om och flera nya har tillkommit. Limöbåten har gått +1 mnkr eftersom avtalet har sagts upp och inga förskottsbetalningar för nästa säsong har betalats ut. Gatuverksamheten har även den sparat 6 mnkr inklusive tidigare sparkrav på 3,2 mnkr. Färre åtgärder har utförts, till exempel minskad ogräsbekämpning, linjemarkering, dumpningar, julbelysning, minskad papperskorgstömning. Dagvatten har dock gått -2,7 mnkr vilket beror på skador efter översvämningen under hösten samt även en del återstående åtgärder som uppkom efter skyfallet 2021. Personalkostnader har en avvikelse på +3,2 mnkr vilket beror på ej tillsatta konsultinsatser, ersättningsrekryteringar och föräldraledigheter i enlighet med den ekonomiska handlingsplanen. Skolskjuts har en negativ avvikelse på -2,3 mnkr som beror på att antalet resor ökar och ökade kostnader för taxikostnader för särskolan. Ett annat stort skäl är att det nya avtalet blev överklagat och att verksamheten då behöver använda det gamla avtalet som blir mycket dyrare i och med större upptagningsområde än vad som tidigare funnits i det avtalet. Kollektivtrafik, färdtjänst inklusive riksfärdtjänst har tillsammans ett resultat i paritet med budget där riksfärdtjänst ligger under budget med +0,8 mnkr medan de andra verksamheterna överskrider sina respektive budgetar. Antalet resor med färdtjänst inklusive riksfärdtjänst är drygt 3 % högre än föregående år (1 830 fler).

Plan och bygg -2,9 mnkr

Under året har orderingången varit lägre än förväntat och inkomna bygglov har minskat från 732 år 2022 till 658 stycken år 2023. Intäkterna ligger därför -5,1 mnkr i jämförelse med budget, varav -2,2 mnkr är hos verksamheten bygglov och -2,5 mnkr hos GIS; kart och mät och utveckling. Plans intäkter blev -0,5 mnkr lägre än budget på grund av att ett antal exploateringsprojekt har lagts ner eller pausats. Under perioden har även avdelningen betalat ut mycket i bostadsanpassningsbidrag, ett av dem uppgick till ca -0,8 mnkr och avvikelse jämfört med budget är -1,1 mnkr. Sett till kostnadssidan som helhet ligger avdelningen under budget trots den stora avvikelsen på bostadsanpassningsbidraget och detta beror på neddragning av övrigt material och tjänster samt personal.

Miljö och hälsa -6,3 mnkr

Underskottet beror dels på att personalkostnader avviker negativt med -2,9 mnkr jämfört med budget, dels på negativ avvikelse gällande intäkter. Gällande intäkterna valde Gävle Kommun under pandemin att pausa de årliga avgifterna för verksamheter inom livsmedelslagen och alkohollagen. När det gäller de kommuninterna fakturorna har vi som policy att inte debitera när åren har stängts och därmed utgick inte de interna fakturorna för åren 2021 och 2022 till de andra nämnderna. Gällande de externa fakturorna så utgick fakturorna under 2023 och vissa företag hade då lagts ned.

Verksamhetsstöd -1,2 mnkr

Underskott beror på att nämnden lämnat tillbaka 2 mnkr efter junibeslut i Kommunfullmäktige, denna ramöverflyttning togs centralt hos verksamhetsstöd.

6.6.1.2 Investeringsverksamhet

Utfallet för året uppgår till 146,6 mnkr och understiger då årets budget samt den prognostiserade summan på 172,1 mnkr. Ursprunglig budget 2023 exklusive ombudgeteringarna var 174,7 mnkr, inklusive ombudgeteringar var budget 208,4 mnkr för att sedan budgetjusteras ner till 176,3 mnkr.

De största förändringarna till budgetjusteringar och skillnad från prognos beror på;

- Offentliga miljöer - de största avvikelserna berör Stadsbadet vars genomförande inte kunnat genomföras enligt förväntan under 2023 samt att Magasinsområdet flyttats fram i tid.
- Broar - Gammelbron är framflyttad i tid och Avabrons fakturering är försenad samt att det även förekommer tvister som senarelagt eventuella kostnader för denna
- Statsdelslyftet - medel lämnades tillbaka i väntan på att förstudien blir klar. Förstudie påbörjades under våren och ett rimligt genomförande av eventuella åtgärder sker tidigast under 2024.
- Grundvattenskydd - i den sista etappen i pågående grundvattenskyddsprojekt kunde inte överenskommelse kring kostnadsfördelning med Gästrike Vatten träffas, varpå åtgärden utgick.
- GC Norra Åbyggeby flyttades fram då markåtkomstfrågan inte blev löst

6.7 Förväntad utveckling

Nämnden arbetar med ständiga förbättringar i syfte att uppnå en effektiv och hållbar organisation som både möter framtida utmaningar samt tar vara på medarbetarnas kompetens. Organisationen ska följa våra kunders, företagares och omvärldens behov genom att vara handlings- och motståndskraftig.

Möjligheten att möta nämndens minskade ram med åtgärder är problematisk eftersom ett av nämndens kärnuppdrag är myndighetsutövning och en stor del av budgeten utgörs därmed av personalkostnader. Konjunkturläge och det följande marknadsdjupet påverkar byggaktörers agerande och invånare har mindre utrymme till konsumtion. Detta försvårar möjligheten att öka nämndens intäkter. Inom plan- och byggverksamheten ser man ett fortsatt lägre ärendeflöde på grund av konjunkturläget. Tekniska fortsätter jobba med effektiviseringar inom både drift- och projektverksamheten, verksamheterna ska ha kvar sitt fokus på grunduppdraget och de samhällsviktiga funktionerna.

Det finns en risk för att kunder upplever en kvalitetssänkning av nämndens kärnverksamhet. Kostnadsreducering innebär en påfrestning för medarbetare i organisationen och målet om att vara en attraktiv arbetsgivare utmanas.

6.8 För verksamheten viktiga nyckeltal

Nyckeltal	2020 Utfall	2021 Utfall	2022 Utfall	Utfall 2023	2024 plan	2025 plan	2026 plan

6.9 Bilagor

Bilaga 1: Verksamhetsstatistik 2022-2023 SBN

7 Kultur- och fritidsnämnden

7.1 Inledning

Kultur- och fritidsnämnden tillämpar ett tillitsbaserat arbetssätt och har därför beslutat att anta de kommunövergripande målen som nämndens egna. Nämnden har aktiviteter kopplat till de strategiska programmen. I den uppföljning av verksamheten som sker vid helårsredovisning kommer analyserna av verksamheten grundas på målvärden i Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan. I Sektor Livsmiljö Gävles plan redovisas Livsmiljö Gävles processorienterade arbetssätt samt hur sektorn arbetar i enlighet med de tre förvaltningsövergripande styrprocesserna; Ekonomi- och verksamhetsstyrning, HR och organisation samt Verksamhetsutveckling.

7.2 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Omvärldsfaktorer såsom ökade räntor, hög inflation samt årets avtalsrörelse med ett löneutfall utöver det budgeterade förändrade förutsättningarna för kommunens nämnder och budget kraftigt. Nämnderna i Gävle kommun förutsätts klara en budget i balans och vid eventuella avvikelser ska därför en åtgärdsplan tas fram, beslutas och verkställas. Följaktligen beslutade Kultur och fritidsnämnden om en handlingsplan för en prognos i balans. Handlingsplanen omfattar till exempel åtgärder såsom: minskat utbud av media inom biblioteken, minskad energiförbrukning, omstrukturering av verksamheten på kulturskolan, revidering av taxor och priser samt minskade inköp, minskning av personalkostnader och ett integrerat folk- och skolbibliotek som omvandlas till ett rent skolbibliotek under 2024, och övertas helt av Utbildning Gävle. Vid beslut i Kommunfullmäktige den 19 juni reviderades också budgeten för Kultur och fritidsnämnden för innevarande år 2023.

Trygghetsskapande arbete är allt viktigare utifrån en ökad våldsspiral och höjt nationellt säkerhetsläge. Under sommaren hanterade medarbetare inom kommunen en mycket allvarlig situation med vapen inomhus på en öppen fritidsgård i Sätra. Stadsdelslyftet i Andersberg har dialog med invånarna med trygghetsskapande åtgärder i fokus vilket bland annat har resulterat i renovering av sporthallen, att lokalen Andreassalen kan bokas för aktiviteter och att det byggts en cirkulationsplats mellan Andersberg och Höjersdal där konstverket Decoration Blues är installerat samt förbättringsåtgärder på biblioteket i Andersberg.

Det har under året tillkommit ansvar för byggnader och anläggningar för Kultur och fritidsnämnden. Detta ökar den redan dominerande och fasta kostnadsposten, hyres- och förvaltningskostnader, i nämndens budget. Så kallade värdsavtal är tecknade mellan kommunen och ideella föreningar på Strömvallen (GGIK) och Hedesunda Allaktivitetshus (Hedesunda IF).

Utvecklingsprojektet Agnes kulturhus kräver robust resurssättning såväl i verksamhetsprojektet som i verksamheterna som flyttar in. Folkbiblioteksuppdraget är brett och utgör basen i Agnes kulturhus. Samordning med övriga verksamheter som kommer att flytta in i den nya mötesplatsen är avgörande.

Gävle Konserthus firade under året 25 år vilket firades med en storslagen konsert med många kända artister. Gävle Symfoniorkester gjorde en ny turné till Storbritannien under året, vilken återigen gjorde succé. Symfoniorkestern fick en ny chefsdirigent, den internationellt erkände dirigenten Christian Reif.

Under 2023 tog Fritid tillbaka driften av Strömvallen.

7.3 Målanalys

7.3.1 Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

Nämndens verksamheter

Kultur- och fritidsnämndens verksamhet bidrar till målet om ”Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor”. Det gäller allt från idrottsföreningar, sport- och idrottsanläggningar, kulturföreningar, kulturevenemang, fritidsgårdar, folkbiblioteken, kulturskolan osv. Ett aktivt liv och en meningsfull fritid möjliggör en bättre folkhälsa, det leder också till bättre förutsättningar för unga att motivera och engagera sig i sin skolgång.

I Gävle görs för närvarande en stor satsning på Agnes kulturhus. Det ska inrymma ett nytt stadsbibliotek med nya verksamheter, men också fler verksamheter inom kultur såsom bio och konsthall. En prioriterad målgrupp är barn och unga och genom bibliotekens verksamhet skapas en bra grund för folkbildning, läsupplevelser och nyfikenheten att lära. Där skapas också plats för studier och kreativt skapande.

Biblioteksavdelningens läs- och litteraturfrämjande arbete pågår kontinuerligt över hela året med olika former av bokprat, klassbesök, projekt högläsningssgrupper i samarbete med skolan, visningar och uppsökande verksamhet. Programverksamhet för barn och unga på deras fritid bidrar till en ökad möjlighet till kulturell delaktighet och möjlighet till eget skapande, vilket också bidrar till att öka målpuppfyllelsen i skolan.

Litteraturfestivalen Gävlit har utvecklat sitt innehåll och riktar sig även till barn och unga under en helt egen dag ”SmåGävlit”. I början av 2023 flyttade Bergby bibliotek in i det nya allaktivitetshuset där också fritidsgård och idrottshall finns.

Fritid har sedan 2022 erbjudit skolor simundervisning för fjärde klass. Sommarsimskola har genomförts i samarbete med Fritid och Svenska Livräddningssällskapet.

Inom ramen kulturtrappan har symfoniorkestern producerat följande under verksamhetsåret: Vår: Egenproducerad produktion under rubriken ”Symfoniorkestern från början” för årskurs 4-6. Höst: Produktionen ”Mot bergakungens sal” för årskurs 1-3.

Gävle Symfoniorkester intar en aktiv roll i det pedagogiska projektet El Sistema i samverkan med Kulturskolan. Två Nationaldagskonserter gavs under rubriken ”Sida vid sida”.

Förutom Symfoniorkesterns produktioner har Konserthuset arrangerat 8 konserter riktade mot barn och unga. Inhyrda produktionsbolag har gett 5 konserter riktade mot samma målgrupp.

Gävle Symfoniorkesterns musiker intar bland annat rollen som mentorer i Gävleborgs Ungdomssymfoniorkester GUSO. 2023 års uppsättning genomfördes med repetitioner och konserter i Bollnäs och Gävle 7–11 augusti.

Anpassad gymnasieskola har bedrivit undervisning enligt plan i Gasklockornas restaurang tillsammans med elever och handledare. Gasklockorna har även samarbetat med Polhemsskolans hotell- och restaurangutbildning. Skolbio på Filmstaden med Bio 7:an som arrangör har genomförts inom ramen för Kulturtrappan. Fortbildningsdagar för Utbildning Gävles personal anordnades med syfte att öka kunskapen om nya skrivningar i läroplaner och man genom kultur kan arbeta med dessa.

Fritidsgårdarna har arbetat vidare med en handlingsplan med mål såsom tillgänglig fritidsgård, trygghetsarbete och jämställdhet. Stolt och nykter har genomförts med lyckat resultat. Fortsatt utveckling av El Sistema i Sätra och Andersberg, som nu har fått tillgång till bättre lokaler vilket kommer att innebära ett lyft för verksamheten.

Lovaktiviteter har genomförts där kulturavdelningen fördelat medel till och stöttat föreningar i arbetet genom det politiska uppdraget kring en meningsfull och aktiv fritid för barn och unga i Gävle kommun, bland annat har det visats bio på Bio 7:an vid alla lov.

Livsmiljö Gävles huvudprocesser kopplade till Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor:

- Att främja förutsättningarna för en aktiv fritid
- Att främja bildning och utveckla ett rikt kulturliv

Analys av indikatorerna

Målvärdet för deltagande av utbudet i Kulturtrappan uppnås inte, delvis på grund av olyckligt valda spelveckor som krockat med redan inplanerad skolverksamhet. En fortsatt satsning på verksamheter görs. Däremot så uppnås målvärdet för program riktade mot barn och unga i konserthuset. Kulturskolan har riktat mycket verksamhet till förskolan som inte ingår i målvärdet för Kulturtrappan, många barn i kommunen har nåtts via den verksamheten.

Biblioteken når alla elever i förskoleklass, årskurs fyra och sju genom insatser inom Kulturtrappan. Utlåningen har ökat med 8,8 procent jämfört med 2022, och besöken har ökat med 4,6 procent jämfört med 2022. Antalet biblioteksbesök per invånare är 4,3 (även riksnittet är 4,3). Andelen program direkt riktade till barn och unga är 53 procent (målvärde 60 procent), Gävlit ej inräknat. Utfall på 53 procent är andelen programpunkter direkt riktade till barn/unga. Målvärdet är en ambitionsnivå som är hög. Givet förutsättningarna för biblioteken är avvikelserna godtagbara.

För läsåret 2022/2023 är utfallet för godkända kunskaper i simundervisning något högre än föregående läsår (52 procent) och visar ett resultat på 52,6 procent. För att förbättra resultatet, då målvärdet inte uppnåddes, bistår Fritid skolan med tidsbokning framöver.

Målvärdet för antalet unika deltagare i kulturskolans verksamhet uppnås.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Andel elever som tagit del av utbudet inom Kulturtrappan	67		75%	
Antal program direkt riktade mot barn och unga - konserthus 1)	34		35	
Antal program direkt riktade mot barn och unga-bibliotek 2)	53 %		60 %	
Andel elever från förskoleklass till årskurs 4 med godkänt betyg i simskoleundervisning ska öka jämfört med föregående år 3)	52,6 %		57 %	
Antal unika deltagare i Kulturskolans kursverksamheter inklusive El Sistema 4)	2 721		2 600	

1) Antal arrangemang för barn och unga på Konserthuset. Den raka utvecklingskurvan föranleds av förväntade effektiviseringskrav, dvs. målet är att bibehålla volym trots kraftigt minskat produktionsutrymme under planeringsperioden.

2) Andelen arrangemang för barn och unga i förhållande till totalt antal arrangemang som sker inom bibliotek, mäts vid helår.

3) Det totala antalet elever från förskoleklass upp till årskurs 4 mäts årskursvis, utifrån läsåret

4) Notera att detta inte är ett mått på Kulturskolans hela verksamhet. Stadsdelsverksamhet, fritidsgårdar, bibliotek, lovverksamhet, öppen verksamhet räknas inte in. Siffran gäller upp till 20 år.

Mäts vid helår (mättet hämtas i mitten av terminen, oktober).

7.3.2 Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen

Nämndens verksamheter

Kultur- och fritidsnämndens arbete har ett tydligt fokus på att bidra till eller erbjuda samhällsservice både i staden och i kommunens ytterområden. Genom att möjliggöra en aktiv fritid och främja kultur och bildning i hela kommunen, och inte bara staden, bidrar verksamheten till att skapa trygghet, trygga mötesplatser och sammanhållning för invånare i hela kommunen samt till målet "Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på".

Biblioteksavdelningens verksamheter utgör en viktig del i kommunens arbete för social hållbarhet och arbetar med att skapa trygga mötesplatser. Under 2023 genomförde biblioteken sammantaget 586 programpunkter samt 215 tillfällen digital handledning. Programmen under Gävlit och Kulturtrappan är ej inräknade.

Nämnden har beslutat att Stadsbibliotekets verksamhet är samhällsviktig och en handlingsplan är beslutad under året. Bibliotekens omfattande programverksamhet spänner över en bred palett med en mängd olika aktiviteter för alla åldrar. Införandet av "själv-service-öppet" i sex av sju närbibliotek, pågår och beräknas tas i drift tidigt 2024. Samarbeten pågår inom ramen för "äldrevänlig kommun", samt inom ramen för "Kultur för äldre".

Konsument Gästriklands verksamhet som bedriver konsumentvägledning och budget- och skuldrådgivning är lagstyrd och hjälper människor som behöver stöd.

Fritid arbetar för ökad säkerhet på anläggningarna. På Fjärran Höjder har man infört nya rutiner för ökad ronding i omklädningsrum och implementerat en tydlig in- och utpassering för att öka säkerheten. Trygghetsronder har genomförts i Hemlingby och på Brynäsullen.

Fritid har bidragit till en strategi och prioritetsordning för bildande av nya naturreservat i kommunen.

Under 2023 har ca 6,5 mkr betalats ut i stöd till föreningar med barn och ungdomsverksamhet. Fritid har med utgångspunkt i det idrottspolitiska programmet och friluftplanen haft dialogmöten med föreningar, förbund, kontaktpolitiker, region och högskola.

En plan är framtagen för Sportoteket och dess utveckling av verksamheten. Utlåningen ökade med 26% under 2023 jämfört med 2022. Fritid fortsätter att arbeta för att sänka trösklarna för en aktiv fritid och utvecklar den digitala informationen.

Under perioden har Gävle Konserthus genomfört 155 musikevent med ett besökstal på 58 931.

Det kulturpolitiska programmet pekar ut riktning och fokusområden för att stärka och utveckla kulturlivet. Kommunens föreningsdrivna fritidsgårdar bedriver verksamhet året runt för att barn och unga ska erbjudas en god livsmiljö. Kultur- och fritidsnämnden arbetar med aktiviteter utifrån Sociala hållbarhetsprogrammet.

Samarbetet mellan Gasklockorna och Gävle Convention Bureau och näringslivsavdelningen har fortsatt under året med lyckat resultat, bland annat genomfördes näringslivsfrukostar på Gasklockorna. Ett tätare samarbete med Konserthuset har inletts när det gäller 'en väg in' till konferenser och kongresser. Folkbildningsforum Gasklockorna på Gasklockeområdet utvecklas ständigt och har under året hittat flera samarbetsformer bland annat kring Å-draget och Gefle Skivmässa.

Gratis utomhusbio i Boulognern genomfördes under sommaren, vid tre tillfällen. Gävle kommuns vårdorganisation för en ny stipendiatperiod inom fristadsuppdraget via ICORN (International Cities Of Refuge Network) är klar och ny fristadskonstnär är på plats. Kultur för äldre löper på, men på grund av minskad budget blev omfattningen av aktiviteter lägre under hösten. För att skapa goda relationer mellan föreningslivet och Gävle kommun så gör enheten

för konst och kultur regelbundna besök hos avtalsföreningarna, samt tillhandahåller föreningsträffar med olika teman.

Enheten konst och kultur har gjort en marknadsföringsinsats för att lyfta alla sommarprogram som genomförs, varav många kostnadsfria, detta för att nå ut till fler med den kultur som arrangeras. Ungdomskulturrådet har genomfört kafékvällar på Kulturskolan. Kulturskolan har även anställt en regional samordnare tillsammans med övriga kommuner i länet för att skapa gemensamma aktiviteter för länets barn och unga. Arbetet med en aktiv och meningsfull fritid, innebärande lovaktiviteter för barn och unga har varit mycket lyckat och vi uppnår målvärdet med råge.

Livsmiljö Gävles processer kopplade till Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen:

- Att främja förutsättningarna för en aktiv fritid
- Att främja bildning och utveckla ett rikt kulturliv

Analys av indikatorer

Utfallet för stödberättigade medlemmar i föreningar är positivt, och samtliga målvärden uppfyllda. Antalet stödberättigade deltagare är 1 712 fler än året innan där ca 60% av ökningen utgörs av flickor. Även antal barn som engageras i lovaktiviteter har nått målvärdet.

Antal besök per invånare: målvärdet är högt satt och är från före pandemin, det är ett mål att sträva mot att komma tillbaka till den nivån. Sveriges officiella biblioteksstatistik från Kungliga är ett bra mått för jämförelse. 2024 års siffror kommer under våren från Kungliga Biblioteket

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Antal stödberättigade medlemmar i föreningar flickor / invånare flickor 7–20 år 1)	55,44 %		50 %	Ok
Antal stödberättigade medlemmar i föreningar pojkar / invånare pojkar 7–20 år 1)	70,7 %		68,97 %	Ok
Antal stödberättigade medlemmar i föreningar 7–20 år, antal/inv 1)	63,26 %		59,76 %	Ok
Biblioteksbesök per invånare 2)	4,3		6	
Antalet barn som engageras i lovaktiviteter 3)	9 617		7 000	

1) Indikatorerna visar antalet aktiva medlemmar i föreningsverksamhet i förhållande till befolkningens mängden uppdelat på kön och ålder. Aktiv medlem innebär barn och ungdomar som är stödberättigade och deltar i ledarledd fritidsverksamhet under minst 5 tillfällen per halvår. Antal aktiva flickor och pojkar samt totalt antal aktiva barn och unga 7 – 20 år. Indikatoren redovisas i delårsbokslut 1 varje år och visar statistik från föregående år. Basår 2020 redovisas under kompletterande text.

2) Antal biblioteksbesök per invånare följs upp per helår.

3) Målet är att under 2023 öka deltagandet/besöken på lovaktiviteter som genomförs i Gävle kommun med 13 % (7000 barn och ungdomar i åldern 6-19 år). Mäts per helår.

Basåret är 2020 och prognoserna utgår från redovisningstillfället vid delbokslut ett år 2020. Målvärde för kommande år är beräknade på en ökning med 1,0% per år.

Helår	Antal aktiva medlemmar	Helår	Procent	Basår	Förändring
Flickor 7-12 år	5804	7048	82,35%	70,37%	17,02%
Flickor 13-16 år	2298	4634	49,59%	45,34%	9,37%
Flickor 17-20 år	1021	4774	21,39%	18,48%	15,73%
Pojkar 7-12 år	6924	7292	94,95%	89,49%	6,11%
Pojkar 13-16 år	3423	5002	68,43%	68,19%	0,36%
Pojkar 17-20 år	1887	5010	37,66%	32,12%	17,26%
Total flickor	9123	16456	55,44%	48,53%	14,24%
Total pojkar	12234	17304	70,70%	66,94%	5,62%
Totalt alla	21357	33760	63,26%	58,00%	9,07%

Indikatorer

Indikatorerna under målet är nya för 2023, de har tidigare redovisats som nyckeltal.

Indikator för Nyttjandegrad för respektive kategori anläggningar (stor eller liten) är under framtagande.

7.3.3 Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle

Nämndens verksamheter

Kultur- och fritidsnämndens verksamhet bidrar både direkt och indirekt till målet "Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle". För företagare, näringsidkare och ideella föreningar som arbetar inom kultur- och fritidssektorn är bemötande och service en viktig framgångsfaktor. Det är viktigt att arbeta möjliggörande genom att stötta utövare inom kultur- och fritidsområdet för att de ska bli medskapande och komplettera det kommunala utbudet av kultur- och fritidsaktiviteter. Ett varierat utbud med ett gott företagsklimat, som erbjuds både från offentlig och privat sektor, bidrar till en attraktiv kommun. Kultur- och fritidsnämnden arbetar med aktiviteter utifrån Näringslivsprogrammet.

Fritid samverkar med Gästriklands kommuner, länsstyrelsen, föreningslivet och besöksnäringen, genom att samla information om regionens friluftsområden och aktörer i den digitala friluftskartan - Naturkartan. Fritid bygger också upp julbocken i samband med satsningen "Julen börjar i Gävle" och det genomförs i samverkan med näringslivsavdelningen och det lokala näringslivet.

Gävle Konserthus verkar för att verksamheten ska ses som en resurs i etablerandet av nya företag i kommunen och länet. Konserthuset anlitar och samverkar kontinuerligt med professionella kulturskapare på högsta internationella nivå vilket ökar kommunens och regionens attraktion. En kontinuerlig dialog förs med privata företag rörande möjliga samarbeten. Information om Gävle Symfoniorkesterns verksamhet ska ses som en resurs i etablerandet av nya företag i kommunen och länet.

Konserthus och Gasklockorna för en kontinuerlig dialog om hur man bättre kan tillmötesgå konferenskunder och skapa en tydligare samverkan mellan de båda arenorna.

Gasklockorna har ett väl utvecklat samarbete med Arbetsförmedlingen och Valfärd Gävle (tidigare AME). Tv-produktioner i samarbete med näringslivsenheten för att sätta Gasklockorna och Gävle på kartan kommer även fortsatt att ske bland annat genom Mästerkocken. Under

sommaren genomfördes Gefle Metal på Gasklockorna vilket drevs av externa parter och gav Gävle många besökare.

Konst och kultur samverkar fortsatt kring arrangemang i city och under sommaren marknadsfördes kulturen genom vepor på lyktstolparna i hela staden. Konst och kultur anlitar lokala kulturaktörer och entreprenörer vid sina arrangemang. Tillsammans med Länsmuseet, Sveriges Fängelsemuseum, Visit Gävle och Gävle Citysamverkan drivs fortsatt utvecklingsprojektet Kulturstaden Gävle. Lokalt aktiva företagare inom kulturområdet stöts i samarbete med KKN, kultur och kreativa näringar, så som anlitan av en lokal konstnär, Camilla Dal, för Gävle konstcentrums sommarutställning som gav mycket lyckat resultat. Även vårsalongen är ett sätt att stötta aktiva konstnärers företagande.

Livsmiljö Gävles huvudprocesser kopplade till Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle:

- Att främja förutsättningarna för en aktiv fritid
- Att främja bildning och utveckla ett rikt kulturliv

Analys av indikatorerna

Antal besökare på Gasklockorna har minskat på grund av färre antal stora konserter samt festivaler på sommaren, även färre besökare på konferenser på grund av inflationen.

Konserthusets besökare under 2023 var; konsertbesök 58 931 och mötesdeltagare 9 392, vilket totalt ger 68 323 personer. Till detta ska läggas besökare till Restaurang Gourmet Blå samt exponering i Radio/TV samt på web. Avvikelse i förhållande till målvärde kan dels härledas från att mötesindustrin fortfarande ligger markant lägre än innan pandemin. Dels har antalet stora arenaspelningar utanför Gävle minskat mot tidigare exempelvis Globen och Dalhalla.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Antal besök på Gasklockorna 1)	32 448		55 000	
Antal besök Gävle Konserthus & Symfoniorkester (exkl. restaurangbesök) 2)	68 323		92 000	

1) Antal besök i Gasklockorna omfattar det totala antalet besökare i Gasklockorna vid alla former av arrangemang. Det kan handla om konserter, konferenser, teaterföreställningar, mässor, privata tillställningar, festivaler och liknande. Mäts per helår.

2) Inklusiva arrangemang arrangerade av Gävle Konserthus & Gävle Symfoniorkester på annan arena och inklusive Gävle Symfoniorkesterns engagemang/uppdrag på andra arenor. Mäts per helår.

Indikatorerna under målet är nya för 2023, de har tidigare redovisats som nyckeltal.

7.3.4 En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov

Nämndens verksamheter

När Gävle växer krävs att nämnden kan erbjuda en attraktiv livsmiljö för människor att leva och verka i. I det avseendet är förutsättningarna för en aktiv fritid viktigt, det omfattar bland annat förvaltningen av alla kommunala idrotts- och friluftsanläggningar samt kulturlokaler, det rörliga friluftslivet längst kusten samt badhus och friluftsbad.

Gävle kommun blev årets bästa friluftskommun i Gävleborg under året. Framtagen friluftsplän med tillhörande handlingsplan har bidragit till detta. Fritid är med i ett samverkansprojekt med bland annat Länsstyrelsen för utveckling och underhåll av vandringsleder.

Fritid arbetar för att öka förutsättningarna att bedriva spontanidrott, rekreation och en aktiv fritid genom att erbjuda välskyttade, välsköttade och fina anläggningar, friluftsområden och

serviceanläggningar exempelvis Gävle Gästhamn. Tillsammans med Gävleborgs Parasportförbund har det genomförts en tillgänglighetsrond på Testebovallen.

När nya stadsdelar tar form eller omvandlas tillvaratas möjligheter att skapa mötesplatser och förutsättningar för kultur. Exempel är kulturella arenor som kan binda ihop stadsdelar och bidra till integration. Ett annat exempel är den offentliga konsten som når alla, den skapar trygghet och trivsel samtidigt som den kan både beröra, provocera och väcka tankar. Arbetet med den offentliga konsten är en viktig demokratisk del av kulturlivet eftersom den offentliga konsten når ut till så många invånare. Gasklockorna har deltagit i stadsplaneringsgrupp kring Norra Brynäs för att utveckla Gasklockorna till en attraktivare mötesplats.

Arbetet inom Gestaltad livsmiljö fortsätter, medel är beviljat från region Gävleborg och fyra kommuner ingår i samarbetet som leds av Gävle kommun. GDJ-fonden har donerat en ny staty av Bertil Vallien vid namn Gavle, placering vid Gävle konserthus.

Inför bildandet av Agnes kulturhus har metoden Tjänstedesign använts för att söka upp ungdomar inför planering av framtida ungdomsverksamheten i huset.

Gävle Konserthus är förutom regionens främsta musikscen en av Gävles viktigaste kongress/mötes och konferensarenor. Förutom att vara en viktig del av en växande stad så genererar mötesindustrin idag intäkter som vida överstiger den reella intäkt som själva bokningen av arena innebär, då det till ett konferensbesök ofta är kopplat restaurang- och hotellbokningar. Gävle Konserthus har sedan 2009 varit partner till Gävle Convention Bureau som aktivt arbetar med införsäljning av hela Gävles utbud till kongressarrangörer. Mötesdelen vid Gävle Konserthus ger årligen intäkter på ca 1-2 mnkr vilket uppskattas innebära ytterligare 12-15 mnkr till lokala näringsidkare. Till detta får läggas konsertbesökarnas så kallad sidokonsumtion.

Livsmiljö Gävles huvudprocesser kopplade till En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov:

- Att främja förutsättningarna för en aktiv fritid
- Att främja bildning och utveckla ett rikt kulturliv

7.3.5 En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun

Nämndens verksamheter

En av samhällets största frågor är miljö- och klimatfrågan. Kultur- och Fritidsnämnden arbetar inom miljöområdet med aktiviteter utifrån Miljöstrategiska programmet.

Det idrottspolitiska programmet reviderades inför 2023, där den idrottspolitiska visionen är att uppnå en aktiv och hållbar fritid i Gävle kommun, såväl socialt, ekologiskt som ekonomiskt. Arbetet pågår med att energieffektivisera och miljöanpassa anläggningar såväl genom investeringar som kompetenshöjande insatser.

Fritid arbetar på flera plan för att anläggningars drift, underhåll och nyttjande ska ske hållbart och resurseffektivt. För utvärdering och analys av hållbart och effektivt nyttjande av våra anläggningar har Fritid tagit fram en indikator som grundar sig i statistik om nyttjandegrad under föreningstid och säsong i Gävle kommuns idrottsanläggningar. Hemlingbystugan arbetar med att minska matsvinnet och det arbetas löpande för bättre städresultat och mindre kemikaliebehov på badhusen.

Gävle Gästhamn hissar Blå Flagg* för fjärde året i rad och är en av 15 hamnar i hela Sverige som har utmärkelsen. Fritid har rapporterat in åtgärder mot alla tre målen Klimatneutral kommun 2035, Robusta ekosystem samt Ren och giffri vardag för miljöbokslutet.

Biblioteksverksamheten kommer att få stort fokus de närmaste åren med tanke på Agnes kulturhus som kommer att innehålla stadsbibliotek, bio och konsthall. I en inventering av verksamheten framkommer att alla 17 globala mål inom Agenda 2030 berörs. Verksamheten

deltar i kampanjen Hållbara familjer där man stöttar familjer att leva mer hållbart. Arbetet med Grön resplan kommer att återupptas i samband med aktiviteter kopplade till Agnes kulturhus.

Gävle Konserthus och Gävle Symfoniorkester arbetar kontinuerligt för en bibehållen Svanen certifiering. Digitala möten är idag en självklar del i verksamheten för att överbrygga geografiska avstånd. Övergången till digital nothantering för symfoniorkester har fortsatt under året med minskade kopieringsvolymerna som följd. Solcellsanläggningen på Konserthuset producerar ca 69 00 kWh/år. Detta innebär att cirka 15 procent av konserthusets totala elanvändning kommer från solcellsanläggningen.

Kulturavdelningen arbetar aktivt för ett ökat samnyttjande av lokaler. I den nya Konstpolicyn finns miljömässig hållbarhet med som en aspekt vid inköp av offentlig konst. Konstcentrum har återbrukat konst i samband med renoveringen av Decoration Blues inom stadsdelslyftet Andersberg. Gasklockorna strävar kontinuerligt efter att hålla kommunens mål kring 60 procent ekologiska produkter till 2025. Enheten Konst och kultur arbetar med ett större projekt för att säkerställa att evenemang är miljömässigt hållbara.

Livsmiljö Gävles huvudprocesser kopplade till En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun:

- Att främja förutsättningarna för en aktiv fritid
- Att främja bildning och utveckla ett rikt kulturliv

Fotnot

** Blå Flagg är en internationell miljöutmärkelse för fritidsbåtshamnar och stränder som finns i 50 länder, där varje hamn måste uppfylla ett antal kriterier inom områdena vattenkvalitet, miljö, säkerhet och service, miljöutbildning samt information. Hamnar som har Blå Flagg arbetar med att förbättra miljöprestandan inom den egna verksamheten och underlättar för den enskilde individen att ta ansvar för natur och miljö.*

7.4 Uppföljning av politiska uppdrag

7.4.1 Kultur- och fritidsnämnden uppdras att möjliggöra fler spontanaktivitetsytor.

Uppföljning uppdrag

Livsmiljö Gävle, Fritid fick i uppdrag under 2023 av kultur- och fritidsnämnden att utreda och ta fram handlingsplan om hur fler spontanaktivitetsytor kan möjliggöras. Uppdraget är klart och beslutat i kultur- och fritidsnämnden.

I uppdraget levererades en förstudie som visar var och varför spontanaktivitetsytor ska tas fram samt en handlingsplan som visar hur spontanaktivitetsytor kan tas fram. Förstudien belyser trender i andra kommuner, visar på efterfrågan av spontanaktivitetsytor i Gävle kommun, presenterar kartläggning av Fritids spontanaktivitetsytor och en behovsanalys av Fritids och Tekniskas gemensamma ytor. Handlingsplanen baseras på förstudien och visar på hur Fritid ska arbeta för att möjliggöra fler spontanaktivitetsytor genom att tillgodose behov, utveckla befintliga platser, marknadsföra spontanaktivitetsytor och samverka med andra avdelningar samt föreningar för att möjliggöra fler spontanaktivitetsytor. Handlingsplanen beskriver även fördelningen mellan Fritid och Tekniska för att förtydliga vilken verksamhet som har ansvar för vilken typ av anläggning.

7.4.2 Kultur- och fritidsnämnden uppdras att utöka konceptet fritidsbank för gratis utlåning av sport-, aktivitets och fritidsutrustning. Fritidsbanken ska även möjliggöra för personer med funktionsvariation att få en mer givande fritid. För konceptet finns 500.000 kronor avsatta under kommunstyrelsens finansförvaltning att ansöka genom särskilt beslut.

Uppföljning uppdrag

Utredningen utifrån det politiska uppdraget gällande Sportoteket är klart och beslutat. Uppdraget syftar till att utöka konceptet för gratis utlåning av sport- och friluftsutrustning och att verksamheten i större utsträckning ska möjliggöra för personer med funktionsnedsättning att få en mer givande fritid. Uppdraget har hittills kunnat verkställa ett antal punkter från utredningen: nytt utlåningssystem, initierat mobil verksamhet med tillhörande strategi och plan för fortsättning, kommunikationsstrategi för långsiktig och effektiv marknadsföring av verksamheten.

Eftersom merparten av verksamhetens tillväxt sker genom återbruk av medborgares inlämnade utrustning har uppdraget haft starkt fokus på att marknadsföra verksamheten genom en mängd olika kanaler. Utlåningsmomentet har digitaliserats och verksamheten har blivit mer mobil. En kartläggning över inköpsbehov av anpassad utrustning för personer med funktionsnedsättning har gjorts. Målet efter avslutat uppdrag är att fler medborgare ska känna till verksamheten samt att utlåningsfrekvensen och inlämningar av artiklar ska öka.

Målsättningen att, så snart förutsättningar tillåter, ansluta sig till Fritidsbanken Sverige finns kvar. Uppdraget har tagit steg i den riktningen och verksamheten kommer fortsätta att utvecklas under tiden.

I övrigt kan verksamhetens inventarium enbart växa i den takt som medborgare önskar lämna in artiklar. Något som i andra kommuner korrelerar med nyttjande- och kännedomsnivån av verksamheten. Det som Fritid i nuläget kan göra inom befintlig ram är att fortsätta samverka med andra och effektivt marknadsföra verksamheten för att på så vis utöka antalet artiklar, utlån och medborgares nyttjande av Sportoteket.

7.4.3 Kultur- och fritidsnämnden uppdras att genomföra en utredning hur förlängd snösäsong i Hemlingby ska kunna möjliggöras.

Uppföljning uppdrag

Kultur- och fritidsnämnden har gett Livsmiljö Gävle, Fritid, i uppdrag att utreda hur en förlängd snösäsong i Hemlingby ska kunna möjliggöras.

Under 2023 har en förstudie om att möta framtidens klimatförändringar genomförts. Förstudien belyser områdets förutsättningar för olika tekniska lösningar och en snösäker anläggning utifrån ett ekonomisk, socialt och miljömässigt hållbarhetsperspektiv. För att främja vinteraktiviteter framledes behöver Gävle kommun ha en beredskap och strategi för att möta kommande klimatutmaningar.

Hemlingby friluftsområdes längdskidspår och pulkabacke prepareras med natursnö och är därför helt beroende av väder och större mängd natursnö. Hemlingbybacken prepareras med konstsnö. Idag används kommunalt dricksvatten vid snötillverkningen och det finns en begränsning på vattenuttag från Gästrike vatten. Ett begränsat uttag av vattenmängd medför att fler dagar extra behövs för att kunna öppna upp en del av skidbacken.

Gästrike vatten har ett pågående projekt med anläggandet av en råvattenledning från Dalälven. I samband med detta projekt kommer också en anslutande ledning in till Hemlingby friluftsområde att anläggas. Detta kommer bidra till att Hemlingby får vattenförsörjning i form av råvatten i stället för dricksvatten. I samband med ny och ökad tillgång till vatten kommer förutsättningarna vara goda för en modern automatiserad konstsnöanläggning.

Bättre förutsättningar för snöläggning bidrar till att säsongen kan tidigareläggas vilket ligger i linje med föreningarnas behov och efterfrågan. Det kommer inte bara förlänga säsongen för Hemlingbybacken utan också ge Gävle kommun möjlighet för konstsnö även i längdskidsspår och pulkabacke. Detta kommer bidra till en förlängd snösäsong och att Hemlingby blir ett attraktivt och populärt område att besöka vintertid.

7.4.4 Kultur- och fritidsnämnden uppdras permanenta satsningen med kultur för äldre. För satsningen finns 500.000 kronor avsatta under kommunstyrelsens finansförvaltning att ansöka genom särskilt beslut.

Uppföljning uppdrag

Under våren genomfördes aktiviteter som planerat. Projektet är mycket uppskattat och det har varit fulla hus på nästan alla evenemang. På grund av sparkrav och nya ramar minskades den totala budgeten med 300 tkr under året, det vill säga från 500 tkr till 200 tkr. Detta gjorde att höstens aktiviteter blev få och projektet kunde inte genomföras som planerat. Slutbedömning är ändå att uppdraget kan avrapporteras som gult eftersom våren genomfördes enligt plan samt att verksamheten lyckades tillhandahålla en del kostnadsfria alternativ under hösten. Från och med 2024 ingår arbetet i Kulturavdelningens ordinarie uppdrag.

7.5 Uppföljning av privata utförare

Kultur- och fritidsnämnden har inga externa utförare som ska följas upp i enlighet med Program med mål och riktlinjer för uppföljning av externa utförare Dnr 19KS424.

7.6 Resultat och investeringar

7.6.1 Resultat

(mnkr)	Utfall 2023-12-31	Utfall 2022-12-31	Ursprunglig budget 2023	Reviderad budget 2023
Verksamhetens intäkter	102,7	109,4	95,6	95,6
Personalkostnader	-191,8	-179,8	-190,0	-188,4
Övriga kostnader	-283,6	-269,3	-272,5	-280,7
Avskrivningar/nedskrivningar	-16,4	-14,9	-16,0	-16,1
Internränta	-1,6	-1,8	-2,0	-2,0
Resultat före kommunbidrag	-390,7	-356,4	-384,9	-391,6
Kommunbidrag	391,8	360,3	384,9	391,6
Resultat efter kommunbidrag	1,1	3,9	0,0	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	1,1	3,9	0,0	0,0
Investeringar	20,2	23,6	71,6	34,6
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,5	0,0	0,0

7.6.1.1 Resultatanalys

Resultat nämnd

Resultat för år 2023 uppgår till +1,1 mnkr varav verksamhetsstöd -0,8 mnkr, bibliotek +0,9 mnkr, konserthus och symfoniorkester +1,1 mnkr, kultur +1,1 mnkr och fritid -1,2 mnkr.

Intäkterna för året överstiger budget med +7,1 mnkr. Under året har driftsbidrag erhållits med 6,8 mnkr mer än budgeterat vilket då utgör den största avvikelser på intäktssidan för året. Dessa intäkter tas även ut av kostnader i form av kostnader och utbetalningar till föreningar så som tex sommarlovsmedel 2023, kultur för äldre och allmänt förebyggande insatser. Även försäljningsintäkter avviker positivt mot budget med +0,9 mnkr, där gasklockorna och konserthuset ökat sin försäljning medan bad och Hemlingbystugan har negativ avvikelse jämfört med budget.

Kostnaderna för för året överstiger budgeten med -6,0 mnkr. Där ligger personalkostnaderna för nämnden över budget med -2,7 mnkr, men 3,5 mnkr togs tillbaka från nämndens ram efter junibeslut och beslutad handlingsplan, därav ett underskott per sista december för personalkostnader.

Hyror och förvaltningsavtal har en negativ avvikelse jämfört med budget med -5,3 mnkr och som beror på att hyresökningen för 2023 blev drygt 8 procent men budgeteras med en hyresökning på 5 procent. GFAB har även efterdebiterat hyror av nybyggnationer som har haft preliminära avtal som blivit dyrare där hyresersättning inte har utgått.

Övriga kostnader för nämnden ligger +2,0 mnkr jämfört med budget, där bland annat förbrukningsmaterial, förbrukningsinventarier, mediakostnader, el, representation och kurser visar positiva avvikelser jämfört med budget - dessa poster ligger även med i den ekonomiska handlingsplan som nämnden tidigare under 2023 beslutat om.

Resultat per verksamhet

Verksamhetsstöd -0,8 mnkr

Underskott beror på att nämnden lämnat tillbaka 3,5 mnkr efter junibeslut i Kommunfullmäktige, denna ramöverflyttning togs centralt hos verksamhetsstöd.

Bibliotek +0,9 mnkr

Verksamheten har en positiv avvikelse jämfört med budget, där +0,4 mnkr består i det uppdrag som låg i handlingsplanen med att minska mediakostnader. Även personalkostnader är lägre än budget och beror på två längre vakanser inom närbiblioteket som till 2024 kommer att vara tillsatta samt att verksamheten har haft vissa nedsättningar i tid samt en långtidsfrånvaro. Dessa har inte ersatts fullt ut av vikarier utan det mest nödvändiga för att säkerställa öppen verksamhet samt budget- och skuldrådgivningen.

Konserthuset och symfoniorkestern +1,1 mnkr

På intäktsidan noterades initialt en återhållsam hållning från verksamhetens besökare vilket påverkade intäkterna. Under tertial tre sågs en ökning av verksamhetens besökstal och intäkterna ligger +1,8 mnkr över budget.

Kostnadssidan består av minskade personalkostnader för sommarperioden samt budgeterade medel för digital streaming - konsertproduktioner med Gävle Symfoniorkester - där utbetalning sker från och med oktober enligt central förhandling. Även minskade kostnader för egenproducerad konsertverksamhet för Gävle Konserthus & Gävle Symfoniorkester.

Skillnaden mellan 2022 års resultat (+3,1 mnkr) och 2023 års resultat härleds till årets stora orkesterturné samt minskad volym inom mötesverksamheten.

Kultur +1,1 mnkr

Intäktsidan har positiv avvikelse på +8,1 mnkr, främst på grund av interna bidrag som kommit in gällande sommarlovsaktiviteter 2023, men även för riktade statsbidrag som går mot skapande skola. För Gasklockorna var början på 2023 ekonomiskt utmanande med kostsamma evenemang med lägre intäkter, där de även hade något lägre antal engagemang. Dock har hösten varit bättre med fler inbokade evenemang och med det mer försäljning vilket gör att de har vänt sin negativa budgetavvikelse i början av året till en positiv intäktsavvikelse på +2,5 mnkr.

På kostnadssidan avviker personal negativt, gäller främst gasklockorna där verksamheten haft många timanställda men även konstcentrum avviker något negativt på personal. Även ökade kostnader för hyror, förvaltningsavtal, livsmedel och kortidshyra av inventarier.

På grund av skjutningen på Treffan i slutet på juli så har extra stöd, via ordförandebeslut, betalats ut till fritidsgården och syns därför som ett underskott i verksamheten med -0,4 mnkr. De åtgärder som genomförts utifrån beslutet om extra medel handlar bland annat om att sänka åldern för besökare, tillskapa bemannad reception, arbeta med trygghetsskapande åtgärder internt och externt på och kring gården.

Verksamheten har följt handlingsplanen och det har rådigt stor försiktighet med inköp, resor och tillsättning av personal med mera och gör att övriga kostnader har positiv avvikelse jämfört med budget vilket uppväger delar av de stora kostnadsökningarna på till exempel hyror och förvaltningsavtal.

Fritid -1,2 mnkr.

Utfallet gällande intäkter ligger lägre än budget där den negativa avvikelsen främst består i badets och Hemlingsbystugans minskade försäljning samt de tillfälliga lokalupplåtelseerna (timtaxorna), främst Gavlehov. Intäktsbortfallet är troligen en effekt av inflationen som bidragit till färre besökare. För friluftsliv har hyresintäkterna minskat i och med att turistbyrån sagt upp lokalen i gästhamnen, ett intäktsbortfall på 60 tkr för 2023. Detta kompenseras dock med att enheten fick intäkter för byggandet av Bocken som inte låg budgeterat.

Kostnader för personal har en avvikelse på +0,8 mnkr där badets negativa avvikelse gäller vikariekostnader på grund av hög och återkommande sjukfrånvaro, och vägs ekonomiskt upp av att Gavlehov och idrottsanläggningar har en positiv avvikelse på grund av vakanser.

Hyror och förvaltningsavtal avviker med -3,9 mnkr där det under sista månaden kom

hyreskostnader (efterdebitering) av nybyggnationer som har haft preliminära avtal som blivit dyrare där hyresersättning inte har utgått.

Övriga kostnader har positiv avvikelse gå grund av den handlingsplan som verksamheterna jobbat emot, bland annat stoppad utbetalning av extra medlemsstöd och stor återhållsamhet gällande inköp, resor och utbildning.

7.6.1.2 Investeringsverksamhet

Årets förbrukade investeringsmedel är 20,2 mnkr av budget på 34,6 mnkr inklusive ombudgeterade investeringsmedel från föregående år.

Inköp och åtgärder för bibliotek är lägre än budget. Stora delar är kopplat till Agnes Kulturhus som fortlöper men utfallen under 2023 är lägre än budgeterat. Dessa kostnader kommer att falla ut under 2024.

Pågående byggprojekt så som rust och renovering i Forsbacka av Labbis samt nya omklädningsrum på Kastvallen pågår men kunde inte slutföras under 2023. Dessa projekt faktureras löpande och därav har inte dessa medel helt upparbetas under året. Det är ca 3 mnkr som inte faktureras innan året är slut gällande dessa projekt.

Resterande avvikelse är till stor del kopplat till inköp av inventarier som inte utförts på grund av förseningar i upphandling, det vill säga åtgärder som inte kunnat utföras av leverantör innan säsongsstart.

Stadsdelslyftet har ca 1,5 mnkr som inte upparbetas i år. Verksamheten avvaktar med ytterligare inköp i väntan på förstudien från samhällsbyggnadsnämnden gällande aktivitetsyta och om det kommer komma behov av inköp till följd av den investeringen.

7.7 Förväntad utveckling

Kulturavdelningen påbörjar arbetet med kulturdriven utveckling, för att bredda och fördjupa barns och ungas deltagande i kulturlivet och därigenom samhällsutvecklingen.

Kommunen kommer att behöva stödja föreningar inte bara ekonomiskt utan finna andra former av samverkan för att bibehålla och öka barn och ungas idrottande och aktiva fritid.

Framtida utvecklingsområden inom friluftslivet är fortsatt arbete med att säkerställa bättre förutsättningar för vattentillgång till Hemlingby friluftsområde. I samverkan med Gästrike vattens MON-projekt kan Hemlingbys konstnönanläggning försörjas med råvatten.

Badhuset Fjärran Höjder är i behov av att repareras och renoveras. Fritids maskiner är slitna och kostar mer i reparationer och reservdelar. Skadegörelse på anläggningarna ökar och inköp blir dyrare. På grund av rådande kostnadsutveckling behövs det prioriteras vilka projekt som kan genomföras och vilka som behöver pausas till framtiden.

Effekterna av en inflation bidrar till att det blir stora variationer i priser och utbud och det finns en osäkerhet om hur priserna utvecklas framöver. Ökade levnadskostnader för allmänheten till följd av inflationen skapar också en osäkerhet kring att besöksantalet kan variera eller minska i Hemlingbystugan framledes.

7.8 För verksamheten viktiga nyckeltal

Nyckeltal	2020 Utfall	2021 Utfall	2022 Utfall	Utfall 2023	2024 plan	2025 plan	2026 plan

8 Omvårdnadsnämnd

8.1 Inledning

Se även bilaga "handlingsplan Hälso- och sjukvårdskontor"

Kontor Hälso- och sjukvård gick i drift 1 april 2023. Inom kontoret återfinns samtliga legitimerade resurser; sjuksköterskor, arbetsterapeuter samt fysioterapeuter, ca 160 medarbetare. Hälso – och sjukvårdskontoret är indelat i fyra geografiska områden. Respektive område är resurssatt med legitimerade personer. Enhetschefer leder tvärprofessionella arbetsgrupper. Organisering av detta nya kontor ska ge förutsättningar stärka upp arbetet inom hälso- och sjukvårdsområdet.

Rapportering till de båda nämnderna ovan sker enligt följande:

Arbetsmarknads – och funktionsrättsnämnd: Sjuksköterskor Socialpsykiatri / LSS

Omvårdnadsnämnd: Sjuksköterskor hemsjukvård, sjuksköterskor VåBo, Rehab, undersköterskor med anställning inom hemsjukvård.

8.2 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Beskedet från regeringen kring att en ny Socialtjänstlag ska gälla från 1 juli 2025 kom under hösten, och har medfört att organisationen inför 2024 har börjat rigga för att kunna lägga ett särskilt fokus på det arbetet.

Utifrån den förändring av dygnsvila har ett stort arbete gjorts för att ta fram en sk bemanningshandbok, och implementeringen av denna har under hösten varit centralt, både vad gäller utbildning, stöd och ren implementering. Arbetet kommer fortsätta under 2024.

Hälso- och sjukvårdsområdet (den kommunala primärvården) är under utveckling, bl a genom att arbetet i hälso- och sjukvårdskontoret har fortsatt, både vad gäller personalrekrytering och utveckling av samverkansarenor, gränssnitt och ledning och styrning.

8.3 Målanalys

8.3.1 Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun: Omvårdnadsnämnden ska utveckla de uppsökande samtalen till äldre.

Nämndens/bolagets verksamheter

Av 701 personer som fyllt 80 år utan biståndsbeslut har verksamheten nått 62% med de uppsökande samtalen. Utvärdering visar att seniorerna uppskattar samtalen. De önskar också att kontaktvägen är via telefon med muntliga samtal.

Inom kontor Förebyggande och kompetens har även en äldrelots tillsatts som arbetar uppsökande och aktiverar nödvändigt samarbete. 118 unika individer har aktivt kontaktat verksamheten under perioden maj-november. De vanligaste frågorna handlar om digitalt stöd, aktiviteter och boende.

Verksamheten arbetar även med att minska ofrivillig ensamhet. Anhörigstöd/anhörigcenter når i sin verksamhet ett omfattande antal personer via enskilda samtal, telefonsamtal, spontana besök, hembesök, anhörigrupper, hälsofrämjande aktiviteter, föreläsningar, informationsinsatser. Via en förstärkt volontärssamordning möjliggörs, områdesvisa träffpunkter,

aktiviteter på trygghetsboenden och andra insatser anses verksamheten uppfylla målsättningen om uppsökande arbete med god marginal.

Uppföljningar

Verksamheten ska enligt rutin i ledningssystemet följa upp beslut om bland annat hjälp i hemmet en gång per år på myndighetens eget initiativ. I verksamhetssystemet Treserva finns funktionen bevakning för att på ett systematiskt sätt bevaka när det är dags att följa upp beslut om exempelvis hjälp i hemmet. Detta innebär uppsökande samtal systematiskt går att följa i verksamhetssystemet. Uppföljningssamtal syftar till att se så att behovet av insatser tillgodoser kundens aktuella behov, då de kan förändras allt eftersom.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Genomförande av planerade aktiviteter	Ja		Ja

8.3.2 Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun:

Omvårdnadsnämnden ska säkerställa att alla med omsorgsbehov ska få en fast omsorgskontakt som känner till den enskildes behov och håller samman olika vård- och omsorgsinsatser.

Aktiviteter/status/resultat

1 juli 2023 ändrades bestämmelserna i socialtjänstlagen[VH1] så att den som är fast omsorgskontakt måste vara undersköterska.

Vård- och omsorgsboende: Alla kunder får en fast omsorgskontakt inom 14 dagar från inflytt på vård- och omsorgsboende.

Hemtjänst: Vid delår 2 hade alla kunder med hemtjänst har en fast omsorgskontakt, om det inte bedöms vara uppenbart obehövligt som är undersköterska. Vid utgången av året uppgav två enheter att de inte uppfyllde kravet. Arbete pågår för att skyndsamt säkerställa detta.

Ca 30 % av de tillsvidareanställda medarbetarna saknar undersköterskeutbildning, en ökning med ca 4% gällande anställda undersköterskor inom verksamhetsområdet har skett under 2023. Det finns dock stora skillnader mellan enheterna gällande antalet anställda undersköterskor i förhållande till vårdbiträden. Det innebär att yrkesgruppen undersköterskor blir fast omsorgskontakt till fler kunder något som kan påverka kvalitet för kund och arbetsmiljö.

Nio medarbetare har under 2023 påbörjat undersköterskeutbildning efter validering via Äldreomsorgslyftet.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Genomförande planerade aktiviteter	 Delvis		 Ja

8.3.3 Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun:

Omvårdnadsnämnden ska utöka utbildningsinsatserna kring demens och vård i livets slutskede.

Nämndens/bolagets verksamheter

Aktiviteter/status/Måluppfyllelse

Demenssamordnare utbildar och handleder med fokus på BPSD (beteendemässiga och psykiska symtom vid demens). Utbildningar för BPSD-administratörer på vård- och omsorgsboenden i egen regi har genomförts. På Fleminggatans enhet för specialdemens har ett samverkansprojekt med Minnesmottagningen, Region Gävleborg, påbörjats.

För omvårdnadspersonal inom vård- och omsorgsboenden har en utbildning skapats i Kompetensen; *Utbildning för dig inom vård och omsorg*. Utbildningen omfattar tre block varav ett är Demens ABC.

Resultat:

Måluppfyllelse har skett.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Resultat av genomförda aktiviteter	Ja	Ja	

8.3.4 Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun: Omvårdnadsnämnden ska säkerställa att rätt form av korttidsplatser/ korttidsboenden finns tillgängliga.

Aktiviteter/status/resultat

De resursplatser som funnits inom verksamhetsområdet vård- och omsorgsboende sedan avvecklingen av korttidsenheterna har utökats och omvandlats till korttidsplatser, samt har kriterierna för bistånd i form av korttidsplats förtydligats. De totalt sex platserna finns på Vallongården och Forellplan.

Resultat:

Måluppfyllelse har skett.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Har boendeplan följts?	Ja	Ja	

8.3.5 Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun: Nämnden ska möjliggöra kvarboende

Nämndens/bolagets verksamheter

För att möjliggöra kvarboende så beviljas en hög andel insatser för att kund ska kunna bo kvar i hemmet (ordinärt boende). Flera av kunderna får flera beslut om hemtjänst under året med syfte att möjliggöra kvarboende allt eftersom behoven förändras. I förhållande till beslut som tas för att kunna bo kvar hemma så är andelen beslut om att flytta till vård och omsorgsboende betydligt färre. Ungefär en fjärdedel av de äldre flyttade direkt från slutenvården in på vårdomsorgsboende.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Genomförande av planerade aktiviteter för att möjliggöra kvarboende	Ja		Ja

8.3.6 Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun: Kompetenshöjande insatser och språkhöjande insatser inom nämndens verksamheter

Nämndens/bolagets verksamheter

Under 2023 har 37 medarbetare, varav 5 egen regi studerat till undersköterska vid Vuxenutbildningen inom ramen för Äldreomsorgslyftet. Dessutom deltar 19 för närvarande i en språkutbildning vid Vuxenutbildningen, vilken består av tre arbetstimmar i veckan och finansieras också genom Äldreomsorgslyftet.

Samtliga utbildningar sker på betald arbetstid.

Vuxenutbildningen har också utbildat som språkombudsutbildare. Syftet med dessa utbildningar är att de under år 2024 ska utbilda språkombud på våra arbetsplatser.

Kommentar indikatorer. Handlingsplan ej framtagen. Ovan nämnda aktiviteter genomförs inom ramen för äldreomsorgslyftet. Måluppfyllelse anses uppnådd då andemeningen i målet (tillika uppdrag) är genomförd..

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Utreda samt ta fram handlingsplan			
Genomföra beslutad handlingsplans aktiviteter enligt tidplan			

8.3.7 Omvårdnadsnämnden uppdras att göra en översyn av regelverket för privata respektive kommunala utförare för att säkerställa att krav och regelverk är likvärdiga.

Nämndens/bolagets verksamheter

Det finns inte per definition ett samlat regelverk för privata respektive kommunala utförare och detta kan därmed inte ses över.

Det är däremot en grundprincip att regelverk, krav och rutiner är lika mellan egen regi och privata utförare inom aktuella konkurrensutsatta verksamhetsområden, där egenregin bör vara ledande.

I avtalen för konkurrensutsatt verksamhet slås fast att externa utförarna ska följa kommunens övergripande regelverk som t ex värdighetsgarantin, miljöstrategiska programmet, kompetenskrav och i tillämpliga delar följa de rutiner som beslutats i vårt ledningssystem.

Kvalitets- och upphandlingsteamerna inom sektor välfärd arbetar kontinuerligt med att vässa och

utveckla uppföljningsformerna i tillämpliga delar.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Genomförande	Ja		Ja

8.3.8 Alla i Gävle har trygga boendemiljöer: Omvårdnadsnämnden uppdras att utreda hur fler träffpunkter för seniorer i samverkan med ideell sektor eller medpensionärsorganisationerna kan möjliggöras.

Nämndens/bolagets verksamheter

Träffpunktsverksamheterna har täta samarbeten med föreningsliv och pensionärsorganisationer. Planerar aktiviteter tillsammans. Ett resultat under 2023 är att förebyggande verksamheten i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan startat en träffpunktsverksamhet till vuxna personer med förvärvad hjärnskada. Arbetet med digitala träffpunkter fortgår via digitala kurser på träffpunkterna, enskilda handledningar, livesändningar och chattgrupper. 500 följer detta på Facebook.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Har utredning skett?	Ja		Ok

8.3.9 Boendeplanering. Finns balans i utbudet i särskilda boenden?

Nämndens/bolagets verksamheter

Aktiviteter/status/resultat

Balans finns så till vida att kunder som erhållit gynnande beslut kan erbjudas inflytt på vård- och omsorgsboende inom utsatt tid. Inom egenregin har beståndet förändrats avsevärt och successivt minskat från en överkapacitet till mycket få vakanta lägenheter.

Resultat

Måluppfyllelse anses ha skett.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Kompletteras (ev uppdateras och följs boendeplan efter aktuella behov?)	Ja		Ja

8.3.10 Robusta ekosystem

Status/ResultatBoende

Aktivitet: Kontinuitetsplaner har formulerats utifrån flera olika situationer, och enheterna har kommit olika långt, både vad gäller framtagande och i implementering.

Resultat:

Målet är delvis uppnått under 2023.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Finns uppdaterade kontinuitetsplaner?	 Delvis	 Ja	

8.4 Uppföljning av politiska uppdrag

8.4.1 Omvårdnadsnämnden uppdras att utreda hur fler träffpunkter för seniorer i samverkan med ideell sektor eller medpensionärsorganisationerna kan möjliggöras

Uppföljning uppdrag

Träffpunktsverksamheterna har täta samarbeten och planerar aktiviteter tillsammans med föreningsliv och pensionärsorganisationer. Ett projekt med att utveckla digitala träffpunkter pågår.

8.4.2 Omvårdnadsnämnden uppdras att utveckla de uppsökande samtalen till äldre.

Uppföljning uppdrag

Av 701 personer som fyllt 80 år utan biståndsbeslut har verksamheten nått 62% med de uppsökande samtalen. Utvärdering visar att seniorerna uppskattar samtalen. De önskar också att kontaktvägen är via telefon med muntliga samtal.

Inom kontor Förebyggande och kompetens har även en äldrelots tillsatts som arbetar uppsökande och aktiverar nödvändigt samarbete. 118 unika individer har aktivt kontaktat verksamheten under perioden maj-november. De vanligaste frågorna handlar om digitalt stöd, aktiviteter och boende.

Verksamheten arbetar även med att minska ofrivillig ensamhet. Anhörigstöd/anhörigcenter når i sin verksamhet ett omfattande antal personer via enskilda samtal, telefonsamtal, spontana besök, hembesök, anhörigrupper, hälsofrämjande aktiviteter, föreläsningar, informationsinsatser. Via en förstärkt volontärssamordning möjliggörs, områdesvisa träffpunkter, aktiviteter på trygghetsboenden och andra insatser anses verksamheten uppfylla målsättningen om uppsökande arbete med god marginal.

Uppföljningar

Verksamheten ska enligt rutin i ledningssystemet följa upp beslut om bland annat hjälp i

hemmet en gång per år på myndighetens eget initiativ. I verksamhetssystemet Treserva finns funktionen bevakning för att på ett systematiskt sätt bevaka när det är dags att följa upp beslut om exempelvis hjälp i hemmet. Detta innebär uppsökande samtal systematiskt går att följa i verksamhetssystemet. Uppföljningssamtal syftar till att se så att behovet av insatser tillgodoser kundens aktuella behov, då de kan förändras allt eftersom.

8.4.3 Omvårdnadsnämnden uppdras att säkerställa att alla med omsorgsbehov ska få en fast omsorgskontakt som känner till den enskildes behov och håller samman olika vård- och omsorgsinsatser.

Uppföljning uppdrag

1 juli 2023 ändrades bestämmelserna i socialtjänstlagens så att den som är fast omsorgskontakt måste vara undersköterska.

Vård- och omsorgsboende: Alla kunder får en fast omsorgskontakt inom 14 dagar från inflytt på vård- och omsorgsboende.

Hemtjänst: Vid delår 2 hade alla kunder med hemtjänst en fast omsorgskontakt, om det inte bedöms vara uppenbart obehövt som är undersköterska. Vid utgången av året uppgav två enheter att de inte uppfyllde kravet. Arbete pågår för att skyndsamt säkerställa detta.

Ca 30 % av de tillsvidareanställda medarbetarna saknar undersköterskeutbildning, en ökning med ca 4% gällande anställda undersköterskor inom verksamhetsområdet har skett under 2023. Det finns dock stora skillnader mellan enheterna gällande antalet anställda undersköterskor i förhållande till vårdbiträden. Det innebär att yrkesgruppen undersköterskor blir fast omsorgskontakt till fler kunder något som kan påverka kvalitet för kund och arbetsmiljö.

Nio medarbetare har under 2023 påbörjat undersköterskeutbildning efter validering via Äldreomsorgslyftet.

8.4.4 Omvårdnadsnämnden uppdras att möjliggöra fler insatser mot den psykiska ohälsan hos äldre.

Uppföljning uppdrag

Endast sex medarbetare har gått utbildning, utbildningsplatserna har inte kunnat möta behovet. Utbildningsbehov kvarstår för 2024.

8.4.5 Omvårdnadsnämnden uppdras att ta fram en behovs- och handlingsplan för hur bemanningen inom demensvården ska öka.

Uppföljning uppdrag

Se 4.6

8.4.6 Omvårdnadsnämnden uppdras att utöka utbildningsinsatserna kring demens och vård i livets slutskede.

Uppföljning uppdrag

Demenssamordnare utbildar och handleder med fokus på BPSD (beteendemässiga och psykiska symtom vid demens). Utbildningar för BPSD-administratörer på vård- och omsorgsboenden i egen regi har genomförts. På Fleminggatans enhet för specialdemens har ett samverkansprojekt med Minnesmottagningen, Region Gävleborg, påbörjats.

För omvårdnadspersonal inom vård- och omsorgsboenden har en utbildning skapats i Kompetensen; *Utbildning för dig inom vård och omsorg*. Utbildningen omfattar tre block varav ett är Demens ABC.

8.4.7 Omvårdnadsnämnden uppdras att säkerställa att rätt form av korttidsplatser/ korttidsboenden finns tillgängliga.

Uppföljning uppdrag

Balans finns så till vida att kunder som erhållit gynnande beslut kan erbjudas inflytt på vård- och omsorgsboende inom utsatt tid. Inom egenregin har beståndet förändrats avsevärt och successivt minskat från en överkapacitet till mycket få vakanta lägenheter.

8.4.8 Omvårdnadsnämnden uppdras att göra en översyn av regelverket för privata respektive kommunala utförare för att säkerställa att krav och regelverk är likvärdiga.

Uppföljning uppdrag

Det finns inte per definition ett samlat regelverk för privata respektive kommunala utförare och detta kan därmed inte ses över.

Det är däremot en grundprincip att regelverk, krav och rutiner är lika mellan egen regi och privata utförare inom aktuella konkurrensutsatta verksamhetsområden, där egenregin bör vara ledande.

I avtalen för konkurrensutsatt verksamhet slås fast att externa utförarna ska följa kommunens övergripande regelverk som t ex värdighetsgarantin, miljöstrategiska programmet, kompetenskrav och i tillämpliga delar följa de rutiner som beslutats i vårt ledningssystem.

Kvalitets- och upphandlingsteamerna inom sektor välfärd arbetar kontinuerligt med att vässa och utveckla uppföljningsformerna i tillämpliga delar.

8.5 Uppföljning av privata utförare

Välfärd Gävle har en särskild kontaktperson för privata utförare för att möjliggöra en löpande dialog med privata utförare. Under året har Välfärd Gävle erbjudit privata utförare utbildning i social dokumentation via lärarledd digital utbildning. Under våren anordnade medicinskt ansvariga sjuksköterskor & medicinska ansvarig för rehabilitering ett forum där medicinska kvalitetsfrågor lyftes. Till forumet bjöds all legitimerad personal och deras chefer in, både inom

intern regi och privata utförare. Under april månad anordnades en fysisk workshop med privata utförare inom hemtjänst i syfte att vidareutveckla förfrågningsunderlaget inom LOV, men även en form för dialog i andra förekommande frågor.

Tillsyn av privata utförare sker kontinuerligt enligt uppföljningsplan och återredovisas till nämnd som separata tillsynsärenden.

8.6 Resultat och investeringar

8.6.1 Resultat

(mnkr)	Utfall 2023-12-31	Utfall 2022-12-31	Ursprunglig budget 2023	Reviderad budget 2023
Verksamhetens intäkter	287,4	283,2	246,2	246,2
Personalkostnader	-873,3	-794,4	-819,7	-830,7
Övriga kostnader	-878,7	-805,6	-822,1	-844,1
Avskrivningar/nedskrivningar	-10,4	-9,3	-9,4	-10,5
Internränta	-0,6	-0,4	-0,5	-0,6
Resultat före kommunbidrag	-1475,6	-1326,5	-1405,5	-1439,7
Kommunbidrag	1441,9	1353,3	1405,5	1439,7
Resultat efter kommunbidrag	-33,7	26,8	0,0	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	-33,7	26,8	0,0	0,0
Investeringar	17,6	11,3	15,2	12,7
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0

8.6.1.1 Resultatanalys

Årets resultat för 2023 är minus 33,7 mnkr för hela nämndens ansvarsområde.

Statsbidrag för att bland annat säkerställa en god vård och omsorg om äldre, en god och nära vård, återhämtningsbonus samt äldreomsorgslyftet har nyttjats under året.

De största negativa avvikelserna inom omvårdnadsnämndens verksamheter finns inom hemtjänst egen regi, vård- och omsorgsboende i egen regi och hälso- och sjukvård. Till stor del har dessa avvikelser att göra med höga personalkostnader till följd av överanställningar för att klara bemanningsbehov och kvalitetskrav. En betydande del av kunderna är multisyjuka, vilket i vissa fall innebär ett behov av vak dygnet runt, något som är mycket resurskrävande.

De omfattande avvikelserna på Fleminggatans vård- och omsorgsboende har medfört ökade kostnader i form av extraresurser avseende enhetschefer och omvårdnadspersonal. Vidare har kompetenshöjande aktiviteter till omvårdnadspersonal medfört avvikelser från budgetram. Svårigheter med delegeringar från legitimerad personal har lett till fler beordringar. Del av utbildningsinsatser kan täckas med statsbidrag.

Ungefär en tredjedel av sjuksköterskegruppen utgörs i dagsläget av bemanningssköterskor, vilket kostat närmare 40 mnkr.

En bemanningshandbok för enhetschefer är framtagen inom ramen för projektet delade turer eget val och kommer på sikt att generera en kostnadsminskning, men effekter av denna kommer troligen visas först en bit in på 2024. 11 timmars dygnsvila gäller för samtliga verksamheter sedan första oktober och kommer att innebära förändringar, i dagsläget oklart exakt hur stor påverkan det har.

De största positiva avvikelserna inom nämndens verksamhetsområden finns inom myndighetsfunktionen som beror på lägre utförd hemtjänst än budgeterat i egen regi samt minskade kostnader för köp av platser på vård- och omsorgsboenden, då det under stor del av året funnits flera lediga lägenheter hos de externa utförarna.

8.6.1.2 Investeringsverksamhet

Utfallet på investeringsverksamheten är 17,6 mnkr av den totala budgeten på 12,7 mnkr och utgörs främst av möbler, vitvaror, läkemedelsskåp och passagesystem. Investeringar för gemensamma delar på Hemlingborg tillsammans med Utbildning Gävle ligger på Välfärd.

8.7 Förväntad utveckling

Nämnden hänvisar till underlaget till verksamhetsdialog som lämnades till kommunstyrelsen i mitten av september i en separat process där framtid och förväntad utveckling redovisas för kommande period och år.

8.8 För verksamheten viktiga nyckeltal

Nyckeltal	2020 Utfall	2021 Utfall	2022 Utfall	Utfall 2023	2024 plan	2025 plan	2026 plan

9 Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnd

9.1 Inledning

Se även bilaga "handlingsplan Hälso- och sjukvårdskontor"

Kontor Hälso- och sjukvård gick i drift 1 april 2023. Inom kontoret återfinns samtliga legitimerade resurser; sjuksköterskor, arbetsterapeuter samt fysioterapeuter, ca 160 medarbetare. Hälso – och sjukvårdskontoret är indelat i fyra geografiska områden. Respektive område är resurssatt med legitimerade personer. Enhetschefer leder tvärprofessionella arbetsgrupper. Organisering av detta nya kontor ska ge förutsättningar stärka upp arbetet inom hälso- och sjukvårdsområdet.

Rapportering till de båda nämnderna ovan sker enligt följande:

Arbetsmarknads – och funktionsrättsnämnd: Sjuksköterskor Socialpsykiatri / LSS

Omvårdnadsnämnd: Sjuksköterskor hemsjukvård, sjuksköterskor VåBo, Rehab, undersköterskor med anställning inom hemsjukvård.

9.2 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Vuxenutbildningen har påbörjat arbetet med att utifrån det sk dimensioneringsuppdraget planera för utbildningsutbud i tätare samverkan med kommuner i regionen.

Beskedet från regeringen kring att en ny Socialtjänstlag ska gälla från 1 juli 2025 kom under hösten, och har medfört att organisationen inför 2024 har börjat rigga för att kunna lägga ett särskilt fokus på det arbetet.

Utifrån den förändring av dygnsvila har ett stort arbete gjorts för att ta fram en sk bemanningshandbok, och implementeringen av denna har under hösten varit centralt, både vad gäller utbildning, stöd och ren implementering. Arbetet kommer fortsätta under 2024.

Den positiva trenden vad gäller försörjningsstödsutvecklingen har fortsatt under 2023 och vid ingången av 2024 ser den fortfarande mer gynnsam ut än vad som tidigare bedömts.

Hälso- och sjukvårdsområdet (den kommunala primärvården) är under utveckling, bl a genom att arbetet i hälso- och sjukvårdskontoret har fortsatt, både vad gäller personalrekrytering och utveckling av samverkansarenor, gränssnitt och ledning och styrning vilket också påverkar målgrupper inom nämndens ansvarsområde.

9.3 Målanalys

9.3.1 Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden ska säkerställa att Vuxenutbildningens koppling och samverkan med Högskolan, näringslivet och Arbetsförmedlingen stärks

Nämndens/bolagets verksamheter

Vuxenutbildningen och Arbetsmarknad och stöd (Arbos) har under året inlett en överenskommelse med AF i syfte att minska arbetslösheten i Gävle. I och med denna överenskommelse har verksamheten startat upp ytterligare en Trappstegsutbildning samt en grupp som läser arbetsintegrerad svenska (AIS). AIS vänder sig till individer som har en avstannad progression i sin språkutveckling i förhållande till de betygskriterier som finns för varje kurs men ändå har kapacitet att vara fungerande på en arbetsplats och således bli

självförsörjande. Under 2024 kommer ytterligare 1–2 trappstegsutbildningar att starta.

Vuxenutbildningens praktiksamordnare och utbildningsmäklare arbetar nära det lokala näringslivet och möter branschen för att inhämta företagets behov och utifrån det bygga utbildningar.

Vuxenutbildningen har samverkat med Högskolan i Gävle i syfte att få fler elever på Vuxenutbildningen intresserad av att börja studera där. Vuxenutbildningen har även inom ramen för det statliga dimensioneringsuppdraget påbörjat en starkare samverkan med övriga kommuner i Gästrikland rörande yrkesutbildningar.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Genomförda aktiviteter enligt plan	Ja	● Ja	

9.3.2 Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden ska förstärka insatserna så att elevavhoppet inom vuxenutbildningen minskar.

Nämndens/bolagets verksamheter

Insatserna för stöd till elever inom vuxenutbildningen har gett resultat. Andelen elever som har valt att avbryta sina studier är lägre än för år 2022. Avhoppet för 2023 är 15% vilket är bättre än både målvärdet (16%) samt basvärdet från 2022 (17%) samt bättre än riksnittet. Andel antagna som avbryter sin kurs har också minskat med samma numerär som ovan. Det utökade elevstödet (studie- och språkcoacher bl a) en dominerande orsak till denna förbättring.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Andelen elevavhopp ska minska jämfört med år 2022 (Basvärde och målvärde kompletteras delår 1)	15 %	● 16 %	

9.3.3 Vuxenutbildningen ska erbjuda ett större utbud av yrkesutbildningar för personer som ska växla yrkeskarriär

Nämndens/bolagets verksamheter

Vuxenutbildningen erbjuder fler yrkesutbildningar 2023 (24 st) än under 2022 (23 st). Under 2023 har verksamheten upphandlat nedan yrkesutbildningar med externa leverantörer: EI- och energi, Industri bred (svets, underhåll, montör, CNC) samt Bygg och s-yrken (plattsättare, golvläggare, plåtslagare, betong, murare, anläggning).

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Det totala utbudet av yrkesutbildningar ska öka.	24	● 23	

9.3.4 Stegvis utbildning till arbete. Stödja individer med försörjningsstöd på sin väg till egen försörjning genom arbete studier eller annat.

Nämndens/bolagets verksamheter

Under året har befattningen servicebiträde utvecklats och införts som en del i boendekontoret, där försörjningsstödstagare deltagit i utvecklingen av befattningen. Totalt 15 personer kommer anställas i denna befattning 2024.

Trappstegsutbildningen 2023

Trappstegsutbildningen har påbörjats och genomförts. Resultat är att en majoritet av deltagarna genom deltagande kunnat gå vidare till antingen arbete eller vidare studier

Försörjningsstöd

Antalet försörjningsstödstagare har minskat med 12 % jämfört med 2022 (från 1782 till 1571). Antal barn i hushåll med försörjningsstöd har minskat med 21 % jämfört med 2022 (från 1185 till 936).

Under 2023 har ARBOS stöttat totalt 893 kunder att nå egen försörjning. Av dessa har 343 nått försörjning genom arbete, 139 genom utbildning, 52 via sjuk- eller aktivitetsersättning samt 359 via försörjning på annat håll. Utöver det har 102 personer som varit aktuella för det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) nått egen försörjning (51 via utbildning, 30 via arbete, 3 via sjuk- eller aktivitetsersättning, 18 på annat sätt). Resultaten bedöms tillfredställande.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Följa upp påbörjade insatser för individer som startat utbildningsinsats till "servicebiträde"	 Ja	 Ja	
Följa upp påbörjade insatser för individer som påbörjat trappstegsutbildning ((basvärde och målvärde kompletteras delår 1))	 Ja	 Ja	
Antal invånare med försörjningsstöd. (basvärde och målvärde kompletteras delår 1)	1 571	 1 450	
Antal biståndsmottagare med mycket långvarigt försörjningsstöd (minst 27 månader av senaste 36) (basvärde och målvärde kompletteras delår 1)		 600	
Antal försörjningsstödstagare som blivit självförsörjande genom arbete, studier, aktivitets/sjukersättning eller annat (basvärde och målvärde tillkommer delår 1)	893	 1 200	
Antal som efter glapp på minst 6 månader återaktualiseras genom beviljat ekonomiskt bistånd		 45	

Indikatorer "Antal biståndsmottagare med mycket långvarigt försörjningsstöd" samt "Antal som efter glapp på minst 6 månader återaktualiseras genom beviljat ekonomiskt bistånd" går inte att ta fram uppgifter om i verksamhetssystem.

9.3.5 Stödja individer med psykisk funktionsnedsättning så ges förutsättning till självständigt liv och meningsfull sysselsättning finns (Sysselsättning, boende och fritid). Målet avser målgrupp med beslut enl. SoL.

Nämndens/bolagets verksamheter - Aktiviteter/status

Under 2022-2023 har genomförts en utredning för att klarlägga förutsättningarna att starta en fontänhusliknande verksamhet för målgruppen med psykisk ohälsa. Tillfrågade kommunala verksamheter, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Region Gävleborg och

intresseorganisationer har uttryckt att de ser en stor målgrupp med behov av sådan verksamhet. Målgruppen skulle ha nytta av ett fontänhus. Intresset att bidra ekonomiskt till det som krävs för att starta och driva ett fontänhus har dock varit lågt. Det bedöms därför inte finnas förutsättningar starta en fontänhusliknande verksamhet i Gävle under rådande situation.

Medarbetare har utbildats i metoden Ett självständigt liv (ESL) och motivational interviewing (MI).

I nämndens ansvarsområde finns två träffpunkter. En för personer med psykisk ohälsa och en för äldre med funktionsnedsättning (LSS). Under året har en försöksverksamhet genomförts för personer med förvärvad hjärnskada i samarbete med studieförbundet Vuxenskolan, den samlokaliseras med träffpunkten för äldre på Kaplansgatan och har sin verksamhet kvällar och helger. Det har bedrivits ett förbättringsarbete på träffpunkten för psykisk hälsa. .

Boendestöd

Ett arbete har inletts med att följa upp av kunder avbokade besök för att säkerställa att kunder får rätt insatser utifrån sina behov. En checklista har utarbetats, som är till hjälp vid bedömningar av hot- och våldssituationer i nya ärenden. Vid behov upprättas en handlingsplan.

Ett arbete har under hösten påbörjats med fokus på arbetsmiljö samt schemaläggning och planering inom enheten. Uppstarten av aktiviteter i handlingsplanen startar i början av 2024 och kommer att redovisas löpande under 2024.

Statistik:

Antalet kunder har ökat under 2023, från 268 (januari) till 301 (december). De två vanligast förekommande insatserna är städ och social aktivitet.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Starta ett projekt kring Fontänhus.	 Nej		Ja
Öppna en särskild lokal för träffpunktsverksamhet.	 Ja		Ja

9.3.6 LSS: Personer med LSS-insatser ges förutsättningar till ett självständigt liv och en autonom karriär genom sysselsättning, boende och fritid.

Nämndens/bolagets verksamheter - aktiviteter och resultat

Handläggningstiderna under 2023 var acceptabla och inom ramen av vad som kan förväntas. Det finns väl utarbetade rutiner för att upprätthålla en rimlig handläggningstid. LSS-utredningar har en genomsnittlig handläggningstid om 50 dagar. Kortast utredningstid har ansökningar om stöd i hemmet (personligt stöd samt boendestöd). Beaktat att det samtidigt har genomförts många uppföljningar i kombination med ett ökat inflöde av ansökningar så är det ett mycket bra resultat. Uppföljningsgraden per år ligger på ca 50 procent av alla personer som uppstår bistånd inom LSS.

Under året har en nära samverkan mellan Omvårdnadsnämndens utredningsenheter och Funktionsrättsnämndens LSS och socialpsykiatri-enhet inletts för att hjälpa unga personer med kognitiva sjukdomar samt personer som eventuellt skulle kunna tillhöra socialpsykiatri, att få rätt hjälp.

Under året så har man fortsatt med Boendeplansarbetet för att möjliggöra för personer att erhålla boende i Gävle kommun samt minska behovet av externköp av platser utanför

kommungränsen

LSS 2023 (2022)			
Insats	Bifall	Avslag	Antal personer
Personlig assistans	7 (18)	14 (12)	20 (22)
Tf utök personlig assistans	11 (13)	3 (4)	11 (10)
Retroaktiv tillfällig utökning av personlig assistans	19 (14)	3 (0)	13 (10)
Ledsagarservice	2 (6)	7 (7)	8 (12)
Kontaktperson	65 (64)	23 (30)	86 (94)
Tf utök kontaktperson	2 (2)	0 (1)	1 (1)
Avlösarservice	15 (27)	2 (4)	16 (25)
Tf utök avlösarservice	1 (3)	0 (0)	1 (3)
Korttidsvistelse	31 (29)	2 (3)	28 (28)
Tf utök korttidsvistelse	3 (2)	0 (0)	3 (2)
Korttidstillsyn	15 (9)	0 (0)	15 (9)
Bostad med särskild service för barn och unga	2 (3)	2 (1)	4 (4)
Bostad med särskild service för vuxna	28 (23)	18 (21)	43 (44)
Daglig verksamhet	67 (58)	1 (1)	68 (59)
	268 (271)	78 (85)	
Avslag på personkretstillhörighet 42 (35)			

Boende

Motiverande samtal och coaching har skett kontinuerligt och med lågaffektivt förhållningssätt. Korttidsverksamheterna har infört årstidsinspirerat aktivitetshjul.

Genomförandeplaner med målsättningar och metoder har varit prioriterade, individuella mål som är satta tillsammans med kund utifrån individens behov och önskemål.

Utöver att det är beskrivet i den enskilda individens genomförandeplan har regelbundna boendemöten genomförts, där kunder fått ge förslag på aktiviteter. Korttidsenheterna för barn har infört ett årstidsinspirerat aktivitetshjul. Kompetensutveckling av medarbetare i form av teckenutbildning, handledning och utbildning i lågaffektivt bemötande har genomförts.

Stöd i hemmet - Personlig assistans

Enheterna inom personlig assistans har genomfört ett arbete gällande utveckling av arbetssätt kring individens behov i centrum IBIC. Enhetschef och medarbetare har också genomgått utbildning i IBIC under 2023.

Gemensamt arbetssätt har tagits fram för att utveckla och revidera genomförandeplaner. Dessa har blivit mer tydliga så att behov och önskemål identifieras bättre, och att skapa tydligt arbetssätt i det dagliga arbetet för medarbetarna samt kontinuitet för kunder. Enhetscheferna är ute i fält för att följa upp och handleda i vardagen.

Det har inkommit ett större antal avvikelser under året än under föregående år. Igångsatta åtgärder för dessa under året är bland annat ett närvarande ledarskap som kan guida och handleda samt att planering av dagen sker mer strukturerat.

Sammantaget bedöms målet vara delvis uppfyllt. Indikatoren kan ej följas upp då kartläggning ej genomförts.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Aktiviteter genomförs utifrån genomförd kartläggning av kunder inom särskilt boende.	—	Ja	

9.3.7 Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden ska mer beakta unga med demens med boende, aktiviteter och stödinsatser

Nämndens/bolagets verksamheter

I verksamhetsområdet BoS/LSS har inget aktivt arbete med frågan bedrivits under året, då det inte finns något boende med specifik inriktning och specifik kompetens för målgruppen unga med demens. Inom ramen för Omvårdnadsnämnden beaktas målgruppen i och med att boende för unga dementa ingår i boendeplan.

Måluppfyllelse har inte skett under 2023.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Fastställd boendeplan följs i de delar där unga med demens beaktas.			

9.3.8 Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden ska undersöka om och hur kompletterande aktörer kan bidra till undervisningen, främst inom SFI.

Målet och uppdraget flyttas till 2024. Då ska en nulägesbild tas fram, där nämnden sedan går vidare med riktning av uppdraget. Nulägesbilden ska bl a innehålla: vilka utbildningar som bedrivits de senaste åren, med kostnader, måluppfyllelse över tid mm.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Kartlägga förutsättningar hur kompletterande aktörer kan bidra till undervisningen inom SFI	Nej	Ja	

9.3.9 (Alla i Gävle kommun har trygga boendemiljöer) Boendeplanering - LSS-boende ska finnas i alla stadsdelar . Balans i utbudet gällande särskilda boenden.

Nämndens/bolagets verksamheter

Aktiviteter/status

Verksamheter i tre stadsdelar har under 2023 signalerat otrygg miljö av olika anledningar, och skadegörelse har förekommit. Enskilda kunder har varit utsatta från andra hyresgäster i området vilket har hanterats med framgång av lokalsamordnare, chefer och hyresvärdar.

Erfarenheter visar att möjligheten till avskildhet är en framgångsfaktor för att skapa lugn miljö som också minskar risken för utåtagerande beteenden. Ett led i att skapa trygg inre boendemiljö bör vara att anpassa nya gruppboendestäder så att kunder kan leva avskilt från andra när det så krävs.

Verksamheterna har kontinuerligt arbetat med att anpassa boendemiljön efter behov. Inom verksamhetsområdet har individuella boendelösningar för tre individer skapats, och en individuell lösning avvecklats för att verkställas i ordinarie boendeform. Tidigare observerad trend med ökande behov av individuella lösningar eller anpassningar av bostad fortsätter. LSS-boenden inom egenregin finns inte i samtliga stadsdelar. Målet är dock uppmärksammat i boendeplanen.

För området socialpsykiatri har det under slutet av 2023 genomförts planering och rekrytering för ett nytt serviceboende på Öster, samt omstrukturering av ett befintligt serviceboende i Sättra. Detta kommer att innebära en utökning med antalet lägenheter inom serviceboende med sju plus tre.

Resultat: Målet är inte uppnått gällande den yttre boendemiljön. Måluppfyllelse har skett gällande den inre boendemiljön. Sammantaget anses målet vara delvis uppfyllt.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Boendeplanen följs och revideras årligen utifrån verksamhetens behov	Ja	Ja	

9.3.10 Beredskap finns för extremväder och klimatförändringar

Nämndens/bolagets verksamheter

Aktiviteter och status: Kontinuitetsplaner har formulerats utifrån flera olika situationer, och enheterna har kommit olika långt, både vad gäller framtagande och i implementering. Planerna har även delvis använts skarpt under vinterns snöoväder.

Målet är delvis uppnått under 2023.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Slutföra och implementera kontinuitetsplaner i nämndens verksamheter	 Delvis	 Ja	

9.4 Uppföljning av politiska uppdrag

9.4.1 Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden uppdras att säkerställa att Vuxenutbildningens koppling och samverkan med Högskolan, näringslivet och Arbetsförmedlingen stärks.

Uppföljning uppdrag

Vuxenutbildningen och Arbetsmarknad och stöd (Arbos) har under året inlett en överenskommelse med AF i syfte att minska arbetslösheten i Gävle. I och med denna överenskommelse har verksamheten startat upp ytterligare en Trappstegsutbildning samt en grupp som läser arbetsintegrerad svenska (AIS). AIS vänder sig till individer som har en avstannad progression i sin språkutveckling i förhållande till de betygskriterier som finns för varje kurs men ändå har kapacitet att vara fungerande på en arbetsplats och således bli självförsörjande. Under 2024 kommer ytterligare 1–2 trappstegsutbildningar att starta.

Vuxenutbildningens praktiksamordnare och utbildningsmäklare arbetar nära det lokala näringslivet och möter branschen för att inhämta företagets behov och utifrån det bygga utbildningar.

Vuxenutbildningen har varit synlig på Högskolan i Gävle i syfte att få fler elever på Vuxenutbildningen intresserad av att börja studera där. Vuxenutbildningen har även inom ramen för det statliga dimensioneringsuppdraget påbörjat en starkare samverkan med övriga kommuner i Gästrikland rörande yrkesutbildningar

9.4.2 Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden uppdras att undersöka om och hur kompletterande aktörer kan bidra till undervisningen, främst inom SFI.

Uppföljning uppdrag

Målet förflyttas till 2024 pga resursbrist av utredningsresurser.

Nämnden tog 27 september 2023 beslut om synpunkter på preliminära ramar 2024. I anvisningarna till nämnden framgick att nämnden skulle kommentera möjligheten att arbeta mot och nå de kommunövergripande målen samt de specifika uppdragen i budget 2023. I beslutet framgår att nämnden anser att uppdraget behöver förskjutas till 2024. Utifrån detta har inget vidare arbete gjorts.

9.4.3 Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden uppdras att förstärka insatserna så att elevavhoppen inom vuxenutbildningen minskar.

Uppföljning uppdrag

Insatserna för stöd till elever inom vuxenutbildningen har gett resultat. Andelen elever som har valt att avbryta sina studier är lägre än för år 2022. Avhoppen för 2023 är 15% vilket är bättre än både målvärdet (16%) samt basvärdet från 2022 (17%) samt bättre än riksnittet. Andel antagna som avbryter sin kurs har också minskat med samma numerär som ovan. Det utökade elevstödet (studie- och språkcoacher bl a) en dominerande orsak till denna förbättring.

9.4.4 Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden uppdras att mer beakta unga med demens med boende, aktiviteter och stöd.

Uppföljning uppdrag

I verksamhetsområdet BoS/LSS har inget aktivt arbete med frågan bedrivits under året då det inte finns något boende med specifik inriktning samt att specifik kompetens för målgruppen unga med demens saknas.

Nämnden tog 27 september 2023 beslut om synpunkter på preliminära ramar 2024. I anvisningarna till nämnden framgick att nämnden skulle kommentera möjligheten att arbeta mot och nå de kommunövergripande målen samt de specifika uppdragen i budget 2023. I beslutet framgår att nämnden anser att uppdraget behöver förskjutas till 2024. Utifrån detta har inget vidare arbete gjorts.

Notera att detta beaktas inom ramen för Omvårdnadsnämndens verksamhet då målgruppen unga dementa ingår i boendeplanen.

9.4.5 Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden uppdras att utreda behovet av och hur en BoDa- verksamhet (kombinerat boende och dagverksamhet för personer inom LSS) ska kunna införas.

Uppföljning uppdrag

Nämnden tog 27 september 2023 beslut om synpunkter på preliminära ramar 2024. I anvisningarna till nämnden framgick att nämnden skulle kommentera möjligheten att arbeta mot och nå de kommunövergripande målen samt de specifika uppdragen i budget 2023. I beslutet framgår att nämnden anser att uppdraget behöver förskjutas till 2024. Utifrån detta har inget vidare arbete gjorts.

9.5 Uppföljning av privata utförare

Välfärd Gävle har en särskild kontaktperson för privata utförare för att möjliggöra en löpande dialog med privata utförare. Under året har Välfärd Gävle erbjudit privata utförare utbildning i social dokumentation via lärarledd digital utbildning. Under våren anordnade medicinskt

ansvariga sjuksköterskor & medicinska ansvarig för rehabilitering ett forum där medicinska kvalitetsfrågor lyftes. Till forumet bjöds all legitimerad personal och deras chefer in, både inom intern regi och privata utförare. Under april månad anordnades en fysisk workshop med privata utförare inom hemtjänst i syfte att vidareutveckla förfrågningsunderlaget inom LOV, men även en form för dialog i andra förekommande frågor.

Tillsyn av privata utförare sker kontinuerligt enligt uppföljningsplan och återredovisas till nämnd som separata tillsynsärenden.

9.6 Resultat och investeringar

9.6.1 Resultat

(mkr)	Utfall 2023-12-31	Utfall 2022-12-31	Ursprunglig budget 2023	Reviderad budget 2023
Verksamhetens intäkter	244,2	239,2	209,6	209,6
Personalkostnader	-807,8	-722,7	-764,6	-765,8
Övriga kostnader	-628,4	-597,5	-550,0	-622,8
Avskrivningar/nedskrivningar	-1,2	-1,1	-1,8	-1,9
Internränta	-0,1	0,0	-0,1	-0,1
Resultat före kommunbidrag	-1193,3	-1082,1	-1106,9	-1181,0
Kommunbidrag	1183,7	1075,2	1106,9	1181,0
Resultat efter kommunbidrag	-9,6	-6,9	0,0	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	-9,6	-6,9	0,0	0,0
Investeringar	3,1	2,5	2,8	2,8
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0

9.6.1.1 Resultatanalys

2023 års resultat är minus 9,6 mkr för hela nämndens ansvarsområde. Nämnden har efter beslut i KF i juni fått tillskott för löneöversyn, hyror och omfördelning ram med totalt 74 mkr.

Positiv avvikelse gällande riktade statsbidrag från Skolverket och Arbetsförmedlingen (nytt projekt inom Arbos och Vux) i förhållande till budget och föregående års utfall, men även från Socialstyrelsen kopplat till arbetet kring Nära vård i syfte att kompetensutveckla medarbetare inom område hälso- och sjukvård.

Enheten för ekonomiskt bistånd har ett positivt resultat och kan delvis förklaras av det förändrade arbetssätt inom Arbetsmarknad och stöd som stödjer individer till annan försörjning. En markant minskning i antalet personer med behov av ekonomiskt bistånd, vilket som följd ger minskade kostnader i utbetalt bistånd. Lågkonjunkturen hade inte fått någon avgörande påverkan på arbetslösheten fram till september men den har ökat från oktober månad 2023. Det innebär risker att utvecklingen kan bli negativ framöver. Den 1 oktober satt ett samarbetsprojekt i gång med Arbetsförmedlingen som inbringar kommunen totalt 6 mkr (3 mkr Arbos och 3 mkr VUX) på helårsbasis.

Stor negativ avvikelse på personalkostnader avser främst Boende LSS, Socialpsykiatri och personlig assistans, där särskilda behov krävt ökade resurser. Vite 1 mkr för ej verkställt beslut. Arbetet utifrån bemanningshandbok är igångsatt. Köp av externa platser LSS/SoL överstiger årets budget, de senaste årens utvecklade diagnoskriterier medför att fler personer än tidigare bedöms tillhöra LSS.

9.6.1.2 Investeringsverksamhet

Utfallet på investeringsverksamheten är 0,3 mnkr över budget. Utfallet innefattar byte av accesspunkter samt möbler, larm och annan utrustning till nystartade verksamheter.

9.7 Förväntad utveckling

Nämnden hänvisar till underlaget till verksamhetsdialog som lämnades till kommunstyrelsen i mitten av september i en separat process där framtid och förväntad utveckling redovisas för kommande period och år.

9.8 För verksamheten viktiga nyckeltal

Nyckeltal	2020 Utfall	2021 Utfall	2022 Utfall	Utfall 2023	2024 plan	2025 plan	2026 plan

10 Socialnämnden

10.1 Inledning

10.2 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Beskedet från regeringen kring att en ny Socialtjänstlag ska gälla från 1 juli 2025 kom under hösten, och har medfört att organisationen inför 2024 har börjat rigga för att kunna lägga ett särskilt fokus på det arbetet.

Nämnden har fattat beslut om särskilt fokus på det brottsförebyggande arbetet, och det har bl a inrättats sk SIG-team (Sociala Insatsgrupper).

Det har funnits relativt stora utmaningar vad gäller personalsituationen på några av utredningsenheterna, men ett fokuserat arbete har medfört att behovet av konsulter har minskat till förmån för tillsvidareanställda medarbetare.

De externa placeringarna har fortsatt öka, och arbetet med att minska dessa fortsätter oförtrutet in i 2024.

10.3 Målanalys

10.3.1 Nämnden arbetar för att stödja barn och familj i syfte att öka skolnärvaron.

Nämndens/bolagets verksamheter

Förebyggandeenheternas primära samverkansaktör är skolverksamheter. Åtskilliga aktiviteter och insatser har genomförts som bland annat; Agera tillsammans, Mentorerna i våldsprevention (MVP), Nödstopp och Machofabriken. Riktade insatser har genomförts mot utvalda skolor; bl. a Andersbergsskolan och Nynässkolan. Familjestödet har intensifierat samarbetet med alla skolor i Gävle, utsett kontaktpersoner till skolområden. Utbildning Gävle har uppvaktat Förebyggandeenheten att inleda samarbete i skolsociala team. Detta kan vi i nuläget inte ingå i utifrån det ekonomiska läget då viss medfinansiering krävs. Detta är dock angeläget i framtiden.

Nämnden har ett särskilt ansvar för de barn som är Familjehemsplacerade. För att möjliggöra en god skolgång samt stödja barn i skolnärvaro får placerade barn tillgång till skolfam som är ett sätt att stödja och följa upp barn skolgång under placering. Statistik från skolfam 2023 visar att det vid slutet av läsåret 2022–2023 var tre elever som slutade grundskolan, samtliga med behörighet till gymnasieskolan. En av eleverna hade inte godkänt i engelska men kom ändå in på önskat program med möjlighet att läsa upp engelskan vid sidan av. Med syfte att öka antalet anmälningar och i tidigt skede möta barn som är i behov av stöd har Mottagningsenheten ett arbetssätt att koppla kontaktpersoner från enheten till de kommunala förskolornas rektorsområden. Syftet har varit att underlätta konsultation, rådgivning och strukturera samverkan.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Resultat av planerade genomförda aktiviteter	 Ja	 Ja	 Ja

10.3.2 Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Socialnämnden ska ta fram en handlingsplan för att fler ska vilja bli familjehem, kontaktfamilj eller kontaktperson för de barn och unga som behöver det.

Nämndens/bolagets verksamheter

Rekryteringsenheten har under året arbetat med en rekryteringskampanj för att få fler att vilja bli familjehem, kontaktfamilj och kontaktperson. Resultatet blev en ökning av ansökningar till att bli kontaktperson. För att fler ska vilja bli familjehem så behöver stödet till Familjehem utvecklas, då detta är en av förutsättningarna både för att vilja ta på sig ansvaret som familjehem och förhindra att familjehemmet avsäger sig uppdraget under pågående placering.

Under 2023 har därför Familjemshemsenheten omorganiserats i två skilda enheter varav Familjemshemsenheten-stöd har till uppgift att stödja Familjemshemmen i att klara sin uppgift som familjemshemsföräldrar. Effekten av Familjemshemsenheten-stöd förväntas bli minskade sammanbrott i familjehem med omplaceringar till konsulentstödda familjehem eller HVB som följd. Uppföljningen och hanteringen av ersättningar till uppdragstagare blir också säkrare då fokus på enheten ligger på uppdragstagarna. Mottagningsenheten och utredningsenheterna har också i uppdrag att göra bedömningar om barnet eller ungdomens egna nätverk är möjliga nätverkshem för det enskilda barnet eller ungdomen och överlämna eventuella förslag till rekryteringsenheten för vidare utredning.

Grön handlingsplan är framtagen

Ta bort manuellt tabell nedan!!

	2021	2021	2022	2022	2023	2023
Utredningar	0-12	13-20	0-12	13-20	0-12	13-20
Social utredning 11:1	1088	684	1258	871	1107	930
Utredning 11:1 Väcka talan vårdnadsöverflyttningar enskilda hem 6:8 FB (Familjemshemsplacerade barn)	7	1	5	2	4	2

Social utredning 11:1 (utredning av anmälan/ansökan) har ökat markant i åldersgruppen 13-17 år.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Handlingsplan är framtagen och är etablerad	 Ja	 Ja	 Ja

10.3.3 Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Socialnämnden möjliggör förstärkta familjestödsutbildningar och andra stödjande insatser till familjer.

Nämndens/bolagets verksamheter

665 familjer har sökt råd och stöd på Familjestödet. En ökning med 140 familjer jämfört med 2022. Det handlar om föräldrar till 1200 barn. På familjecentralerna har 260 råd&stöd samtal hållits. Utöver detta har Familjestödet haft 12 föräldragrupper. Även familjecentralerna har nått 30 föräldrar via föräldragrupper. Flera sker ute i Andersberg och Sätra. en föräldragrupp har startats efter samarbete med moskén.

Tillsammans med barnhälsovården har modellen Barnsäkert igångsatts vilket lett till en ökning av antalet föräldrar med små barn 0–6 år som får stöd. Verksamheten har också intensifierat samarbete med Familjerättsenheten för att utveckla stödet till separerade föräldrar. Det finns också en chattfunktion för föräldrastöd. En testpilot genomfördes där Fältgruppen skulle ge stöd till kontaktpersoner. Denna avslutades då inga kontaktpersoner kunde rekryteras. Sammantaget har Förebyggandeenhetens verksamhet bidragit till god målluppfyllelse.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Aktiviteter: genomförande av planerade aktiviteter	 Ja	 Ja	 Ja

10.3.4 Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Socialnämnden ska stärka det förebyggande arbetet. Socialnämnden ska stärka det förebyggande arbetet med till exempel fler fältassistenter, införa någon form av första linjens socialtjänst, sociala team eller sociala insatsgrupper som finns närmare barn, familjer och skola och är enklare att komma i kontakt med och som gör mer uppsökande verksamhet.

Nämndens/bolagets verksamheter

Tillsammans med barnhälsovården har modellen Barnsäkert igångsatts vilket lett till en ökning av antalet föräldrar med små barn 0–6 år som får stöd. Verksamheten har också intensifierat samarbete med Familjerättsenheten för att utveckla stödet till separerade föräldrar. Det finns också en chattfunktion för föräldrastöd. En testpilot genomfördes där Fältgruppen skulle ge stöd till kontaktpersoner. Denna avslutades då inga kontaktpersoner kunde rekryteras. Sammantaget har Förebyggandeenhetens verksamhet bidragit till god målluppfyllelse.

Förebyggandeenheten har under året fortsatt med flera olika insatser i tät samverkan med skola och fritidsgårdar (föräldragrupper, uppsökande fältarbete, MVP (mentorer i våldsprevention), Agera tillsammans, informationsinsatser, deltagande i samverkanforum, machofabriken, nödstopp, shanazi hjältar bl a). Under hösten har ett antal "ärenden" aktiverats för den nya samverkansmetoden SSPF (Skola Socialtjänst Polis Fritidsverksamhet) vilket inneburit en förstärkning av fältgruppen med 2 tjänster.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Är planerade aktiviteter genomförda?	Ja		Ja

10.3.5 Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Socialnämnden ska införa fler förebyggande insatser för barn 7-15 år.

Nämndens/bolagets verksamheter

Grinden har startat upp en anonym chatt för att minska trösklar att ta kontakt men även öka tillgängligheten för barn och unga. Chatten sker en gång i veckan kvällstid men även direkt efter skolföreläsningar om hur det är att vara barn i en familj med svårigheter med missbruk, psykisk ohälsa och konflikter.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Indikator: genomförande av aktiviteter under året	Ja		Ja

10.3.6 Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Socialnämnden individanpassar för bättre psykisk hälsa genom att erbjuda fler aktiviteter och insatser till målgrupper med beslut enligt Socialtjänstlagen.

Nämndens verksamheter/Status

Utvecklad samverkan med civilsamhället för att nå yngre målgrupper. Det har inventerats presumtiva deltagare till gruppverksamheten gällande stödjande insatser för föräldrar till barn med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Det har också startats upp gruppverksamhet för barn som bevittnat våld i hemmet. För de barn som deltagit i polisförhör så har efter-barn förhör erbjudits. Grinden har säkerställt det fortsatta stödet till barn som har föräldrar med psykisk ohälsa via avtal

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Indikator: genomförande av aktiviteter under året	Ja		Ja

10.3.7 Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Socialnämnden inför fritidspeng till barn i utsatthet.

Nämndens/bolagets verksamheter

Ej genomfört.

I april 2023 tilldelade Regeringen ett uppdrag till flera myndigheter i syfte att skapa jämlik tillgång till idrott och kultur för barn och unga. Socialnämnden inväntar de nationella myndigheternas förberedelser som krävs för att fritidskortet ska införas. Det avser E-hälsomyndigheten, Försäkringskassan, MUCF och Statens kulturråd som har uppdrag att säkerställa att förutsättningar för införandet finns på plats för att införa fritidskortet under 2024. Dialog kommer även att ske mellan dessa berörda myndigheter och Svenskt friluftsliv, Riksidrottsförbundet, SKR samt andra relevanta aktörer.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Genomförande av aktiviteter under året	 Nej	 Ja	

10.3.8 Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Minska antalet externa placeringar till förmån för öppenvårdsinsatser. Den handlingsplan som togs fram av sektorn under 2022 ska följas.

Nämndens/bolagets verksamheter

Gemensam handlingsplan för att minska placeringskostnaderna och öka antalet öppenvårdsinsatser

Arbetet med den gemensamma handlingsplanen som omfattar kontoren Stöd i hemmet, Myndighet samt Förebyggande och kompetens fortgår. Dock finns behov av att revidera, utveckla och konkretisera handlingsplanen vidare.

Arbete efter framtagen handlingsplan har igångsatts under 2023 men önskade effekter har uteblivit. Ett antal aktiviteter har startat eller genomförts, medan andra är under uppstart. Den enskilt största insatsen är SIG, vilken har startats upp och flera ungdomar deltar. Trots detta så har antalet placeringar av barn och ungdomar ökat. Utredningsenhet ungdom (UEU) har tillsammans med öppenvården påbörjat ett arbete enligt SIG-modellen som innebär utökad samverkan med polis, skola socialtjänst, vårdnadshavare och ungdom för att förhindra en fortsatt kriminell utveckling hos den unge. Utredningsenhet Vuxen har utökat ambulering motivationsteamet med 3 tjänster (lotsar) som ska motivera unga kriminella från 18 år och uppåt, till avhopparverksamhet och bryta med brottslig verksamhet. Arbetet sker i samverkan med den enskilde, frivården och polis.

Åtgärder som syftar till att utveckla brottsförebyggande övergripande samverkan mellan socialtjänst och polis.

Enhetschef för Öppenvårdsenhet barn och familj samt enhetschef för Öppenvårdsenhet Vuxen har under 2023 ingått i ledningsgrupp i arbetet som syftar till att samverka i brottsförebyggande arbete. Nu deltar inte någon enhetschef från Öppenvårdsenhet vuxen. Frågan om huruvida denna grupp skall bestå kommer att tas på nästa möte, den 10/4. Oklart om den här gruppen kommer att bestå då det nu finns andra forum där operativa chefer från socialtjänst, polis och skola möts i och med organisationen med SIG och SSPF inom Valfärd Gävle.

Åtgärder för att insatser under utredningstid genom att ta fram en arbetsmodell, t ex "Sida vid sida" har i slutet av 2023 startats en samverkan mellan Öppenvårdsenhet barn och Utredningsenhet barn där det pågår ett arbete där behandlare och utredare arbetare "Sida vid sida".

Insatser sker utifrån behov – utredning om utformning och omfattning.

Ny organisation av Öppenvårdsenhet för barn och ungdom från den 1/9 där biståndsbedömda insatser planeras utifrån behov. Vid fördelning av uppdrag till behandlarna beaktas vilken kompetens som behövs i arbetet och vilka metoder samt förläggning av tider. Familjehuset har schemalagd arbetstid.

Inget riktat gemensamt arbete mellan enheterna i Kontor Myndighet och Kontor Stöd i hemmet har genomförts. Däremot är det en del av det ordinarie arbetet att öppenvårdsinsatser kan beviljas i samband med att placerade barn och unga ska flytta hem till sin familj t ex.

Målanalys

Utifrån den gemensamma handlingsplanen så har flera aktiviteter genomförts, avslutats och påbörjats förutom "sida vid sida" uppdraget under 2023. Dessa insatser har hursomhelst inte gett en positiv effekt i antalet minskade placeringar under 2023. I flera av dessa insatser finns dock en potential att de arbeten som har startats kan komma att ge en positiv effekt gällande minskade placering under 2024.

Målet är inte uppnått under 2023. Handlingsplanen kommer att analyseras och utvecklas under första halvåret 2024.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Indikator 1: placering och öppenvårdsinsatser	 Nej	 Ja	
Indikator 2: genomföra handlingsplaner	 Delvis	 Ja	

10.3.9 Serveringstillstånd. Bättre service, tydlighet, förutsägbarhet, dialog, information och uppföljning.

Nämndens/bolagets verksamheter samt analys av indikatorer

Tydliga gemensamma aktiviteter saknas mellan berörda delar av organisationen. Ett utvecklingsarbete kommer ske under hösten. Det NKI-mått som redovisas inom Livsmiljö Gävle för berörd del visar på högt resultat och har delvis relevans för nämndens mål.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Samverkan och omvärldsbevakning ska utvecklas	 Nej	 Ja	
Servicen ska utgå ifrån kundens behov och intressen och där hela lagutrymmet ska tillämpas.	 Nej	 Ja	

10.3.10 (Alla i Gävle kommun har trygga boendemiljöer) Socialnämnden uppdras att ta fram en handlingsplan för hur metoden "Bostad först" kan införas i Gävle kommun, i syfte att minska hemlösheten.

Utredningsenhet boende har under 2023 fortsatt utveckla sitt arbetssätt och insatser för att

möjliggöra för individer att få och behålla eget boende. Under 2023 så har enheten tillsammans med en jurist tagit fram riktlinjer för bistånd i form av boende som gäller för de olika insatserna. En handlingsplan för Bostad Först har tagits fram och information om projektet har gått ut och rekryteringen av deltagare till Bostad Först har påbörjats. En vägledare som ska arbeta med deltagarna i projektet har anställts. Förutom Gavlegårdarna så deltar även Heimstaden i projektet som möjliga hyresvärdar. Projektet förväntas vara i full drift under första kvartalet 2024.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Handlingsplan implementerad och arbete pågår	Ja		Ja

10.3.11 (Robusta ekosystem) Socialnämnden säkerställer att det finns en plan för extraordinära händelser, samt kontinuitetsplaner för verksamheterna.

Nämndens/bolagets verksamheter

Kontinuitetsplaner och lokal instruktion för extremväder är upprättad.

Måluppfyllelse har skett.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Plan för extraordinära händelser samt kontinuitetsplaner finns	Ja		Ja

10.4 Uppföljning av politiska uppdrag

10.4.1 Socialnämnden uppdras ta fram en handlingsplan för att fler ska vilja bli familjehem, kontaktfamilj eller kontaktperson för de barn och unga som behöver det.

Uppföljning uppdrag

Rekryteringsenheten har under året arbetat med en rekryteringskampanj för att få fler att vilja bli familjehem, kontaktfamilj och kontaktperson. Resultatet blev en ökning av ansökningar till att bli kontaktperson. För att fler ska vilja bli familjehem så behöver stödet till Familjehem utvecklas, då detta är en av förutsättningarna både för att vilja ta på sig ansvaret som familjehem och förhindra att familjehemmet avsäger sig uppdraget under pågående placering.

Under 2023 har därför Familjemshemsenheten omorganiserats i två skilda enheter varav Familjemshemsenheten-stöd har till uppgift att stödja Familjemshemmen i att klara sin uppgift som familjemshemsföräldrar. Effekten av Familjemshemsenheten-stöd förväntas bli minskade sammanbrott i familjehem med omplaceringar till konsulentstödda familjehem eller HVB som följd. Uppföljningen och hanteringen av ersättningar till uppdragstagare blir också säkrare då fokus på enheten ligger på uppdragstagarna. Mottagningsenheten och utredningsenheterna har

också i uppdrag att göra bedömningar om barnet eller ungdomens egna nätverk är möjliga nätverkshem för det enskilda barnet eller ungdomen och överlämna eventuella förslag till rekryteringsenheten för vidare utredning.

Grön handlingsplan är framtagen

10.4.2 Socialnämnden uppdras att möjliggöra förstärkta familjestödsutbildningar och andra stödande insatser till familjer.

Uppföljning uppdrag

65 familjer har sökt råd och stöd på Familjestödet. En ökning med 140 familjer jämfört med 2022. Det handlar om föräldrar till 1200 barn. På familjecentralerna har 260 råd&stöd samtal hållits. Utöver detta har Familjestödet haft 12 föräldragrupper. Även familjecentralerna har nått 30 föräldrar via föräldragrupper. Flera sker ute i Andersberg och Sätra. en föräldragrupp har startats efter samarbete med moskén.

Tillsammans med barnhälsovården har modellen Barnsäkert igångsatts vilket lett till en ökning av antalet föräldrar med små barn 0–6 år som får stöd. Verksamheten har också intensifierat samarbete med Familjerättsenheten för att utveckla stödet till separerade föräldrar. Det finns också en chattfunktion för föräldrastöd. En testpilot genomfördes där Fältgruppen skulle ge stöd till kontaktpersoner. Denna avslutades då inga kontaktpersoner kunde rekryteras. Sammantaget har Förebyggandeenhetens verksamhet bidragit till god målpuppfyllelse.

10.4.3 Socialnämnden uppdras att införa fler förebyggande insatser för barn 7-15 år.

Uppföljning uppdrag

Grinden har startat upp en anonym chatt för att minska trösklar att ta kontakt men även öka tillgängligheten för barn och unga. Chatten sker en gång i veckan kvällstid men även direkt efter skolföreläsningar om hur det är att vara barn i en familj med svårigheter med missbruk, psykisk ohälsa och konflikter.

10.4.4 Socialnämnden uppdras att stärka det förebyggande arbetet med till exempel fler fältassistenter, införa någon form av första linjens socialtjänst, sociala team eller sociala insatsgrupper som finns närmare barn, familjer och skola och är enklare att komma i kontakt med och som gör mer uppsökande verksamhet. För stärkta förebyggande insatser finns 5 mnkr att ansöka från kommunstyrelsens finansförvaltning genom särskilda beslut.

Uppföljning uppdrag

Tillsammans med barnhälsovården har modellen Barnsäkert igångsatts vilket lett till en ökning av antalet föräldrar med små barn 0–6 år som får stöd. Verksamheten har också intensifierat

samarbete med Familjerättsenheten för att utveckla stödet till separerade föräldrar. Det finns också en chattfunktion för föräldrastöd. En testpilot genomfördes där Fältgruppen skulle ge stöd till kontaktpersoner. Denna avslutades då inga kontaktpersoner kunde rekryteras. Sammantaget har Förebyggandeenhetens verksamhet bidragit till god målpuppfyllelse.

Förebyggandeenheten har under året fortsatt med flera olika insatser i tät samverkan med skola och fritidsgårdar (föräldragrupper, uppsökande fältarbete, MVP (mentorer i våldsprevention), Agera tillsammans, informationsinsatser, deltagande i samverkanforum, machofabriken, nödstopp, shanazi hjältar bl a). Under hösten har ett antal "ärenden" aktiverats för den nya samverkansmetoden SSPF (Skola Socialtjänst Polis Fritidsverksamhet) vilket inneburit en förstärkning av fältgruppen med 2 tjänster.

10.4.5 Socialnämnden uppdras att införa en fritidspeng till barn i utsatthet.

Uppföljning uppdrag

Ej genomfört. Inväntar regering och riksdag som nämnden rapporterat under hösten i samband med "Synpunkter på mål och ramar"

I april 2023 tilldelade Regeringen ett uppdrag till flera myndigheter i syfte att skapa jämlik tillgång till idrott och kultur för barn och unga. Socialnämnden inväntar de nationella myndigheternas förberedelser som krävs för att fritidskortet ska införas. Det avser E-hälsomyndigheten, Försäkringskassan, MUCF och Statens kulturråd som har uppdrag att säkerställa att förutsättningar för införandet finns på plats för att införa fritidskortet under 2024. Dialog kommer även att ske mellan dessa berörda myndigheter och Svenskt friluftsliv, Riksidrottsförbundet, SKR samt andra relevanta aktörer.

10.4.6 Socialnämnden uppdras att ta fram en handlingsplan för hur metoden "Bostad först" kan införas i Gävle kommun, i syfte att minska hemlösheten.

Uppföljning uppdrag

Utredningsenhet boende har under 2023 fortsatt utveckla sitt arbetssätt och insatser för att möjliggöra för individer att få och behålla eget boende. Under 2023 så har enheten tillsammans med en jurist tagit fram riktlinjer för bistånd i form av boende som gäller för de olika insatserna. En handlingsplan för Bostad Först har tagits fram och information om projektet har gått ut och rekryteringen av deltagare till Bostad Först har påbörjats. En vägledare som ska arbeta med deltagarna i projektet har anställts. Förutom Gavlegårdarna så deltar även Heimstaden i projektet som möjliga hyresvärdar. Projektet förväntas vara i full drift under första kvartalet 2024.

10.5 Uppföljning av privata utförare

Välfärd Gävle har en särskild kontaktperson för privata utförare för att möjliggöra en löpande dialog med privata utförare. Under året har Välfärd Gävle erbjudit privata utförare utbildning i social dokumentation via läraryggt digital utbildning.

Tillsyn av privata utförare sker kontinuerligt enligt uppföljningsplan och återredovisas till nämnd som separata tillsynsärenden.

10.6 Resultat och investeringar

10.6.1 Resultat

(mnkr)	Utfall 2023-12-31	Utfall 2022-12-31	Ursprunglig budget 2023	Reviderad budget 2023
Verksamhetens intäkter	101,1	72,7	62,3	62,3
Personalkostnader	-357,5	-316,3	-344,0	-346,3
Övriga kostnader	-412,3	-342,4	-322,0	-336,8
Avskrivningar/nedskrivningar	-0,7	-0,6	-0,9	-0,9
Internränta	-0,1	0,0	0,0	0,0
Resultat före kommunbidrag	-669,5	-586,6	-604,6	-621,7
Kommunbidrag	621,1	569,1	604,6	621,7
Resultat efter kommunbidrag	-48,4	-17,5	0,0	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	-48,4	-17,5	0,0	0,0
Investeringar	0,9	1,4	4,1	4,1
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0

10.6.1.1 Resultatanalys

Årets resultat för 2023 är minus 48,4 mnkr för hela nämndens ansvarsområde.

De största negativa avvikelserna inom socialnämndens verksamheter finns inom Myndighetskontorets enheter såsom Utredningsenheterna, Rekryteringsenheten, Enheten för våld i nära relation, Familjehemsenheten samt Mottagningsenheten. Dessa avvikelser har att göra med externa placeringar samt merkostnader på grund av tillfälligt inhyrd personal under främst delår 1 och 2.

Ett flertal omplaceringar har behövts göras framför allt initierat av utförarna då ungdomarnas problematik uppfattats som för komplex, i flera fall har detta inneburit ökade placeringskostnader. Ökning av öppenvård har skett sedan hösten 2022 och har under året ökat ytterligare, det gäller framför allt dygnskostnaden pga. behov av fler timmar köpt öppenvård. Antalet placerade barn och unga har ökat sedan våren 2022, där placeringar av ungdomar i kriminalitet och ungdomar med psykisk ohälsa står för den stora ökningen.

Insatser mot gängkriminalitet är planerade (SIG) för att motverka en fortsatt ökning, denna åtgärd förväntas ge effekt men troligtvis först 2024.

De största positiva avvikelserna finns inom utförarverksamheterna såsom Boendeenheten, Öppenvårdsenheterna och Flyktingboendet på Kristinelundsgården. Hyror och hyresrelaterade kostnader har minskat på Boendeenheten till följd av att enheten minskat antalet inhyrda lägenheter, dock minskar då även intäkterna. De schablonintäkter som utbetalats från Migrationsverket kopplat till flyktingboendet är större än de personalkostnader boendet har.

En del av det positiva utfallet återfinns även på övergripande nivå, främst i medel som inte har fördelats i budgeten. Dessa medel täcker till viss del de kostnadsavvikelser som finns inom utredningsenheterna barn, ungdom och vuxen.

10.6.1.2 Investeringsverksamhet

Utfallet på investeringsverksamheten är 0,9 mnkr av den totala budgeten på 4,1 mnkr och utgörs av bland annat möbler, larm och porttelefon.

10.7 Förväntad utveckling

Nämnden hänvisar till underlaget till verksamhetsdialog som lämnades till kommunstyrelsen i mitten av september i en separat process där framtid och förväntad utveckling redovisas för kommande period och år.

10.8 För verksamheten viktiga nyckeltal

Nyckeltal	2020 Utfall	2021 Utfall	2022 Utfall	Utfall 2023	2024 plan	2025 plan	2026 plan

11 Utbildningsnämnden

11.1 Inledning

Utbildningsnämndens verksamhetsplan utgår från de av fullmäktige beslutade målen och ramarna. Verksamhetsplanen tar även sin utgångspunkt i verksamheternas nulägesanalys av resultat och förutsättningar. I verksamhetsplanen prioriteras de insatser som utifrån analyserna bedöms ge bäst effekt mot målet kraftigt förbättrade resultat. Det innebär färre, tydligare insatser med riktade indikatorer för uppföljning. Insatser och åtgärder som beskrivs under övriga mål bidrar även dessa till målet att kraftigt förbättra resultaten.

Ett kraftfullt fokus i verksamhetsplanen kombineras med den långsiktiga och gemensamma styrningen från stat och kommun. Utöver de prioriterade mål och indikatorer som anges i verksamhetsplanen har alla skolledare ansvar för att genomföra det grunduppdrag som följer av skollagen, andra lagar och förordningar samt olika kommunala styrdokument. Grunduppdraget följs upp genom dialoger, i verksamheternas årliga uppföljningar i det systematiska kvalitetsarbetet, i delår- och årsredovisningar till nämnden samt genom kontinuerlig uppföljning av barn och elevers utveckling med olika indikatorer och nyckeltal.

Målen i rapporten bedöms genom att sammanväga vad som genomförts i verksamheten för att uppnå målet samt utfallet/statusen på indikatorerna. Generellt tar det ofta lång tid innan insatser för att höja elevers resultat får mätbar effekt. Små skillnader i utfall mellan enskilda år bör därför inte ligga till grund för alltför stora slutsatser. Ett exempel är där vi ser att behörigheten till yrkesprogram till gymnasiet i Gävle kommun gick ned något mellan 2022 till 2023, men där utvecklingen över tid sedan 2017 visar en tydlig uppgång.

11.2 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

- Alla verksamheter har ett starkt fokus på kraftigt förbättrade resultat. Förskolan arbetar systematiskt för att utveckla barns möjligheter att inhämta kunskaper och värden och har också fokus på bland annat språk- och matematikutveckling. Inom grund- och gymnasieskolan fortsätter skolorna att ha individkoll på alla elever som följs upp av verksamhetschef på huvudmannanivå. Resultaten i grundskolan har gått ned något, andelen elever som är behöriga till ett nationellt program är, efter sommarskolan, 84,4 procent. Andelen elever med gymnasie- eller yrkesexamen har ökat till 87,8 procent.
- Gävlemodellen är en strategi med syfte att på systematisk basis kunna arbeta långsiktigt med trygghetsfrågor, studiero och kvalitetsarbete. Skolverkets nationella undersökning (353) visade att 8,1 procent av eleverna på mellan- och högstadiet är mobbade. I Gävle är motsvarande siffra 5,3 procent i oktober 2023. Värdet för mobbning är i höst 1,2 procentenheter lägre än värdet i mars och på samma nivå som hösten 2022. Kartläggningarna i Gävlemodellen har pågått sedan 2012, därför finns solida data att följa över tid. Dessa visar att det systematiska arbetet ger effekt och att skolorna i Gävle över tid har en lägre andel mobbade elever.
- Lärplattformen Unikum introducerades i gymnasieskolan under hösten 2023. Därmed finns samma lärplattform från förskola till gymnasieskola samt inom anpassad skola.
- Ett dimensioneringsarbete har påbörjats i samarbete med Gävle Fastigheter i syfte att anpassa personal och lokaler i förskolan utifrån barn- och elevkullarnas storlek. Den demografiska prognos som togs fram under våren 2023 visar på en kraftigt försvagad befolkningsutveckling för barn i förskoleålder. Ett samlat strategiskt arbete är påbörjat inom alla skolformer och det synes föreligga behov av flera gemensamma insatser när det gäller lokalplanering i kommunen i stort.
- I juni skrev Gävle under ett samverkansområdesavtal med övriga kommuner i Gästrikland samt med Älvkarleby kommun. Kommunerna bildar då en gemensam gymnasieskola med ett gemensamt utbud för elever i Hofors, Gävle, Sandviken, Ockelbo och Älvkarleby. Det innebär att eleverna blir förstahandssökande och att gymnasieutbildningen blir gemensam med likartade villkor. På längre sikt innebär det bättre resursutnyttjande vad gäller både planering och dimensionering av vilka

utbildningar som ska erbjudas och i den gemensamma kompetensförsörjningen. I Gävle innefattas de nationella program på gymnasiet, två av introduktionsprogrammen samt idrottsinriktningarna av avtalet.

- En ny kompetensförsörjningstrategi kommer att implementeras under 2024. Utbildning Gävle samverkar med närliggande lärosäten, framför allt Högskolan i Gävle, för att hitta nya former för rekrytering av lärare. Gävle kommun befinner sig på ett motsvarande rikssnitt när det gäller lärarbehörighet i grundskolan, medan vi i de övriga skolformerna ligger över rikssnittet.

11.3 Målanalys

11.3.1 Kraftigt förbättrade resultat i Utbildning Gävles skolor

Nämndens/bolagets verksamheter

Pedagogisk omsorg

Den 1 januari 2023 infördes nya regler om godkännande av enskild huvudman som ska bedriva pedagogisk omsorg. Tidigare har det enbart funnits bestämmelser om rätt till bidrag för sådan verksamhet, nu införs krav på att huvudmannen måste få ett godkännande från kommunen. För att huvudmannen ska få ett godkännande måste till exempel samtliga personer över 15 år som är folkbokförda på adressen där verksamheten ska bedrivas visa upp ett utdrag ur belastningsregistret.

De nya lagändringarna förtydligar även att omsorgen ska stimulera barns utveckling och lärande och att barnen ska förberedas för fortsatt lärande och för utbildning inom skolväsendet. Det ställs också tydligare krav på huvudmän att tillgodose barns eventuella behov av särskilt stöd. I Gävle kommun har ett informationsmöte genomförts inom ramen för tillsynsverksamheten för att ge råd och vägledning åt enskilda huvudmän som bedriver pedagogisk omsorg. I och med lagändringen har en revidering av de antagna riktlinjerna för enskild pedagogisk omsorg genomförts och beslutats av Utbildningsnämnden.

Den senaste tillgängliga statistiken från 2022 visar att andelen barn 1-5 år inskrivna i pedagogisk omsorg har minskat från 4,6 till 3,8 procent sedan 2021. Sett i ett nationellt perspektiv är detta fortfarande höga siffror, då andelen barn 1-5 år inskrivna i pedagogisk omsorg i riket är 1,2 procent och 0,6 procent i jämförbara kommuner. Anställda inom pedagogisk omsorg med examen för arbete med barn inom den kommunala verksamheten i Gävle var 24 procent 2022, vilket är en minskning från 2021 andelen anställda med examen för arbete med barn låg på 27 procent. Motsvarande utfall 2022 för riket var 26 procent medan det för liknande kommuner var 35,5 procent (Källa: Kolada).

Föräldraenkät pedagogisk omsorg 2023

Utbildning Gävle genomför årligen en föräldraenkät i syfte att vårdnadshavare med barn i pedagogisk omsorg ges möjlighet att återkoppla hur de upplever verksamheterna och arbetet som bedrivs i dessa. Mot bakgrund av en låg svarsfrekvens genomfördes ett antal förändringar av enkäten 2023 i syfte att förenkla för de svarande.

Föräldraenkät 2023 rörande pedagogisk omsorg påvisar att vårdnadshavare med barn i pedagogisk omsorg generellt är mycket nöjda med verksamheten. Svarsfrekvensen för enkäten 2023 var sammantaget 54 procent vilket är en förbättring i jämförelse med tidigare år. Av de svarande uppger 48 procent att deras barn går i en kommunal pedagogisk omsorg och 52 procent i en fristående pedagogisk omsorg. Sett till annat modersmål än svenska uppger drygt 17 procent att de har annat modersmål än svenska, en högre andel av vårdnadshavare med barn i en fristående verksamhet (drygt 21 procent) anger det samma jämfört med kommunal verksamhet (drygt 13 procent). På frågan *Varför valde du familjedaghem till ditt barn?* uppgav

76 procent *storleken på verksamheten* som skäl, följt av *närhet* 43 procent (det är möjligt att välja fler svarsalternativ på denna fråga varför utfallet överstiger 100 procent). Detta är i linje med föregående års resultat.

Det sammantagna utfallet för enkäten (instämmer helt och instämmer ganska bra) var 93 procent nöjdhet (medelvärde 9,3) vilket är ett mycket högt utfall. Utfallet för kommunal pedagogisk omsorg var 9,2 och för fristående verksamhet 9,3, skillnaderna är sammantaget minimala. Lägst utfall för den kommunala verksamheten har frågorna *Vårt barn har inflytande över den dagliga verksamheten* samt *Vi får information om verksamhetens mål och arbete* med medelvärde 8,2 medan de fristående fått lägst utfall på frågan *Vi erbjuder utvecklingssamtal varje år* med medelvärde 9,1.

Resultat utifrån barnets kön och ålder

Den generella nöjdheten skiljer sig till viss del åt mellan vårdnadshavare till flickor och pojkar. Vårdnadshavare till flickor har ett mycket högt medelvärde om 9,6 medan vårdnadshavare till pojkar har ett högt, men något lägre, medelvärde om 8,9 för enkäten. Vårdnadshavare till flickor har på frågan *Vi får information om verksamhetens mål och arbete* uppgett lägst utfall på 9,2. Vårdnadshavare till pojkar har i stället uppgett lägst utfall på frågan *Vårt barn har inflytande över den dagliga verksamheten* om 8,1.

Vad gäller skillnader mellan barn i åldrarna 1-3 år och 4-5 år är vårdnadshavare till barn i åldrarna 4-5 år något mer nöjda (9,5) än vårdnadshavare till barn i åldrarna 1-3 år (9,2), skillnaden är dock marginell. Vårdnadshavare med barn i ålder 1-3 år uppger lägst medelvärde på frågan *Vårt barn har inflytande över den dagliga verksamheten* (8,7) medan vårdnadshavare till barn i ålder 4-5 år uppger lägst medelvärde på frågan *Vi får information om verksamhetens mål och arbete*. Utfallen är dock fortsatt på mycket höga nivåer. Det är inte möjligt att utvärdera några större skillnader i utfall utifrån barnens ålder.

Tillsyn enskild pedagogisk omsorg och fristående förskola

Det har fattats tillsynsbeslut för samtliga verksamheter som varit föremål för regelbunden tillsyn under 2023. En regelbunden tillsyn har avslutats efter uppföljning av redovisade åtgärder. Övriga ärenden är under uppföljning efter att verksamheterna redovisat vilka åtgärder som vidtagits för att rätta till de brister som upptäckts vid granskningen.

Förskola

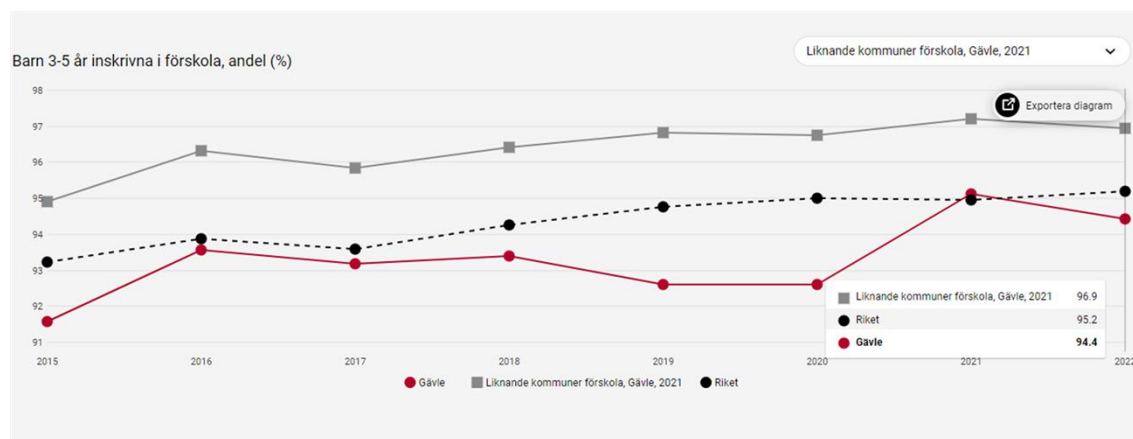
Den senast aktuella statistiken (15 oktober 2022) visar att andelen legitimerade heltidsanställda förskollärare vid Gävles kommunala förskolor har minskat något från 52 procent (2021) till 51 procent (2022). Detta är i paritet med liknande kommuner (50 procent) men högre än rikets utfall om 44 procent. Antal barn per heltidsanställd i de kommunala förskolorna har minskat något från 5,4 barn per heltidsanställd till 5,3 barn vilket är något högre än liknande kommuner (5,0) samt riket (5,1). Antal barn per heltidsanställd med förskollärlig legitimation 2022 har ökat något till 10,5 jämfört med 2021 då utfallet var 10,4. I jämförelse med riket (11,6) var utfallet betydligt bättre, i jämförelse med liknande kommuner (10,2) var utfallet ungefär detsamma. Barngruppernas storlek har minskat något jämfört med föregående år. Det pågår aktivt arbete i förskolorna för att organisera lärsituationer genom att bland annat samverka och dela in barnen i mindre sammanhang under dagen.

Från och med 1 juni 2023 tillämpas lagstiftning som syftar till att öka deltagande i förskolan genom särskilt erbjudande och uppsökande verksamhet. Ändringen innebär ett utökat ansvar för kommunen att erbjuda utbildning i förskola. Kommunerna är skyldiga att ta kontakt med vårdnadshavare till barn i åldern 3-5 år och informera om barnets rätt till förskola. Om barnet inte börjar i förskolan ska denna kontakt upprepas fram till och med våren det år då barnet börjar förskoleklass. Hemkommunen är också skyldig att reservera en förskoleplats, även om vårdnadshavarna inte har önskat det, i de fall barnet eller vårdnadshavarna har bott en kort tid i Sverige.

År 2022 var 86,8 procent av barn 1-5 år inskrivna i förskolan i Gävle kommun. Utfallet för riket

samma år var 85,8 procent. Vad gäller barn 3-5 år var 94,4 procent inskrivna i förskolan 2022. Utfallet var i jämförelse med riket (95,2 procent) och andra jämförbara kommuner (96,9 procent) något lägre för Gävle kommun. Forskning visar att förskolan har positiva effekter för barns utveckling och lärande, särskilt för flerspråkiga barn och barn med svag socioekonomisk bakgrund. Barn som har gått i förskolan har bättre kognitiva och språkliga färdigheter och når högre kunskapsresultat i skolan än barn som inte har deltagit i förskolans verksamhet.

Figur 1. Barn 3-5 år inskrivna i förskola, jämförelse liknande kommuner samt riket. (Kolada jämföraren, Förskola övergripande)

Under våren 2023 identifierade utbildning Gävle sammantaget drygt 250 barn som aktuella för den uppsökande verksamheten. Av dessa var 23 därtill aktuella för erbjudande om reserverad plats. Utbildning Gävle har under 2023 bedrivit ett prioriterat utvecklingsarbete i enlighet med den nya lagstiftningen för att få fler barn till förskolan. Det har bland annat bestått i att arbeta fram en handlingsplan med arbetssätt, ta fram och sprida informationsmaterial samt ta fram och bearbeta uppgifter rörande målgruppen. Arbetet har bedrivits i samverkan mellan verksamhetsstöd, förskolan samt öppna förskolan. Under hösten 2023 bedrevs arbetet med fokus på att utveckla den uppsökande verksamheten genom bland annat samverkan med andra aktörer inom kommunorganisationen samt med andra relevanta myndigheter.

Förskoleenkäten 2023

Vårdnadshavare med barn i förskola i Gävle kommun har haft möjlighet att svara på en enkät kring hur de upplever verksamheterna och arbetet som bedrivs i dessa. Svarsfrekvensen var 55 procent vilket är samma nivå som föregående år. Utifrån ett likvärdighetsperspektiv är de stora skillnaderna i svarsfrekvens som uppvisas mellan olika förskoleområden (42-75 procent) problematisk. Tillgången till aktuella e-postadresser alternativt mobilnummer till vårdnadshavarna är en viktig förutsättning för att uppnå en hög svarsfrekvens. En annan bidragande orsak till framgångsrikt svarande är vilka riktade insatser som genomförts på förskolorna med information om enkäten.

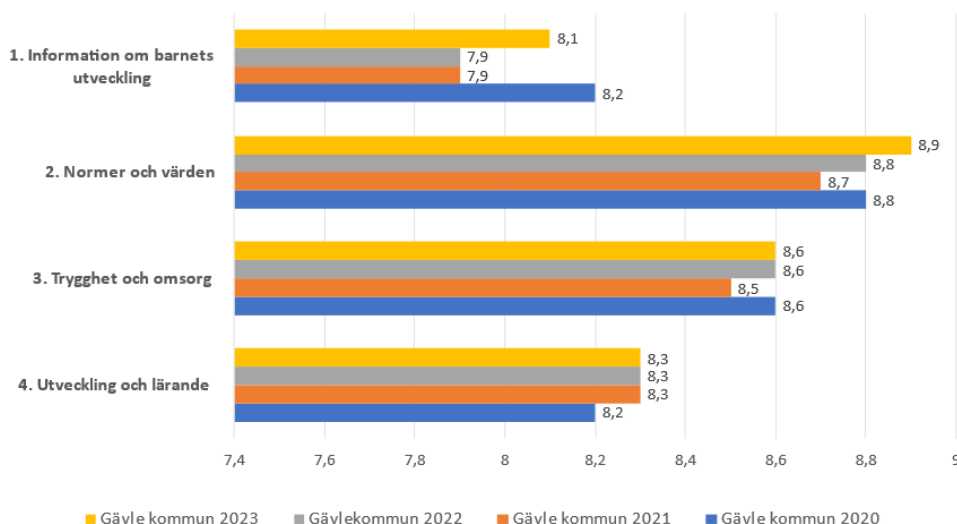
För att bibehålla en bra svarsfrekvens är det även viktigt att förskolans resultat återkopplas till vårdnadshavarna. I år har en sammanfattande rapport från enkätundersökningen publicerats på förskolornas hemsidor. I förskolan finns inte så mycket statistik som kan användas i det systematiska kvalitetsarbetet, varför det är extra viktigt att samtliga förskolor får ett eget underlag.

Utveckling av enkätresultatet i förskolan år 2020 - 2023

I diagrammet nedan visas resultat för hur föräldrar med barn i förskolan i Gävle kommun upplever verksamheten utifrån områdena; information om barnets utveckling, normer och värden, trygghet och omsorg, utveckling och lärande, anpassningar efter barnets behov samt barns inflytande. Resultat för år 2020 - 2023 visas i diagrammet som indexvärden.

Figur 2. Resultat per frågeområde, Gävle totalt år 2020 - 2023

Index förskoleenkäten

Diagrammet visar att föräldrarna upplever att förskolans arbete med normer och värden fungerar bra. Föräldrar upplever i lägre utsträckning nöjdhet med informationen kring barnets utveckling. För två av områdena är värdet högre och för två indexområden ligger index på samma nivå som 2022. Årets totalresultat är bättre än föregående år (2022). Resultatet är högre på 13 av 15 frågor.

De vårdnadshavare som svarat negativt på frågan "Jag upplever att jag fortlöpande får information om mitt barns tillvaro på förskolan" har även i årets enkät fått en följdfråga där föräldern med egna ord kan beskriva vad som saknas. Sammanlagt har 181 vårdnadshavare med egna ord beskrivit vad som de upplever saknas i informationen från förskolan. I förhållande till antalet svarande per förskoleområde, skiljer sig andelen som utnyttjat fritextsvar mellan de olika förskoleområdena. Innehållet i fritextsvaren visar stora likheter med de som lämnades i förra årets föräldraenkät. Kritiken i svaren kan kategoriseras i några huvudområden.

- Förbättrad information kring aktiviteter som alla barn deltar i på förskolan i pedagogiskt syfte.
- Vecko-/Månadsbrev med information om kommande aktiviteter saknas eller kommer för oregelbundet
- Utvecklingssamtal erbjuds inte i tillräcklig omfattning
- Den dagliga information om det enskilda barnet, individuell utveckling och omvårdnad upplevs ha brister

Årets enkätresultat visar att vårdnadshavarna är mer nöjda med informationen kring barnets utveckling. De negativa effekterna efter pandemin har klingat av. Det är framför allt den dagliga muntliga informationen som förbättrats. Fortfarande anger en stor grupp vårdnadshavare att de inte har haft något utvecklingssamtal. Resultatet har dock förbättrats något jämfört med föregående år, men drygt 26 procent av vårdnadshavarna uppger att de inte har haft ett utvecklingssamtal.

Resultat utifrån barnets kön

Vårdnadshavare till flickor är genomgående mer positiva i sina svar än vårdnadshavare till pojkar. På bara en av frågorna är vårdnadshavare till pojkar mer positiva "Jag upplever att jag fick tydlig information om hur det går för mitt barn på förskolan under utvecklingssamtalet". Skillnaderna i resultat mellan könen är dock liten på de flesta av frågorna. Skillnaden i nöjdhet mellan vårdnadshavare till flickor och pojkar är störst för fråga "Jag upplever att mitt barn trivs på förskolan".

Förutom flickor och pojkar har vårdnadshavarna kunnat markera ett tredje svarsalternativ,

nämligen "Annat/Vill ej ange". Den gruppen är liten och har minskat jämfört med föregående år, 2,2 procent av vårdnadshavarna har svarat med det alternativet. Resultatet i den gruppen avviker kraftigt från resultatet för både flickor och pojkar. För samtliga frågor är resultatet betydligt lägre.

Modersmål

Det är 201 vårdnadshavare som har använt ett annat språk än svenska när de svarat på enkäten, vilket utgör 6,7 procent av samtliga svar. Andelen är betydligt högre jämfört med föregående år. Det språk som använts av flest svarande är arabiska följt av engelska och somaliska. Andelen som svarat på annat språk än svenska är fortfarande betydligt lägre än den faktiska andelen vårdnadshavare med annat modersmål. En jämförelse mellan vårdnadshavare som svarat på svenska och de som svarat på ett annat modersmål visar att på de flesta frågor är skillnaden i nöjdhet liten. De som svarat på annat modersmål är dock mer nöjda, högre resultat på 12 av 15 frågor jämfört med högre resultat på 2 av 15 frågor för vårdnadshavare som svarat på svenska.

Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt (SKUA)

Sedan 2019 har ett utvecklingsarbete bedrivits inom förskolan rörande språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt (SKUA). SKUA är ett samlingsnamn för teoretiskt förankrade, strukturerade och interaktiva arbetsformer som från början tagits fram för att utveckla den språkliga färdigheten i svenska för elever med svenska som andra språk. Metoden har även visat sig vara gynnsam för elever med svenska som modersmål. Initialt har tre förskolelärare genomgått utbildning som lärledare i SKUA vid Nationellt centrum för flerspråkighet, Stockholms universitet. Utbildningen har dels handlat om att lära sig olika handledningsmetodiker, dels om att få ett fördjupat innehåll om barns språkutveckling och svenska som andraspråk.

Initialt har Sätra, Nord/Östra och Sörby förskoleområden arbetat med SKUA som pilotverksamhet inför ett bredare arbete inom förskolan i Gävle kommun. Under hösten 2023 kommer ytterligare pedagoger utbildas inom SKUA i syfte att sprida arbetssätt och kunskap till fler. Avsikten med utvecklingsarbetet är att bygga en hållbar kompetens över tid och sprida kompetensen vidare inom förskolans organisation.

Förskoleklass

Det genomförs årligen en nationell kartläggning i svenska och matematik i förskoleklass, vilka vardera består av fyra delmoment. Syftet med kartläggningen är att tidigt kunna sätta in stöd till klasser utifrån resultaten som ger en indikation på om eleverna kommer att nå målen i svenska och matematik i årskurs 3. Resultaten är inte automatiskt tillgängliga för huvudmannen då inrapporteringen sker direkt till Skolverket, Utbildning Gävle samlar dock in resultatet centralt.

Kartläggningen som genomfördes under höstterminen 2023 inkluderade 1051 elever i förskoleklass. Alla förskoleklasser har inte rapporterat sina resultat, trots upprepad uppmaning, vilket innebär att 4,5 procent är bortfall. Resultatet av de 1004 elever vars resultat inkom är att svenskan var svårare än matematiken. Det var 30 procent av eleverna som inte klarade alla delprov i de språkliga aspekterna jämfört med de 20 procent som inte klarade av alla delprov i matematikkartläggningen. Det delprov som flest elever misslyckades med i svenskan var ord och språkljud, en av de viktigare parametrarna gällande tidig läs- och skrivutveckling. Det var också fler än dubbelt så många elever som inte klarade det delprovet jämfört med de övriga delproven i svenska. I matematiken var det delprovet som handlar om att lösa problem inom rumsuppfattning marginellt svårare än delprovet att lösa problem inom mätning. Det delprov som flest elever klarade var kopplat till taluppfattning.

Verksamhet

Verksamheten förskoleklass har goda förutsättningar att bedriva undervisning utifrån parametern hög andel legitimerade lärare, 89,4 procent, vilket i princip är detsamma som i riket (88 procent). Personaltätheten är något lägre än i riket, 19,9 elev/lärare jämfört med 18 i riket. I jämförelse med enskild huvudman för förskoleklass är det 17,4 elever per lärare och det är 87 procent som har pedagogisk högskoleexamen.

I Gävle kommun har sammantaget 24,7 procent elever i förskoleklass utländsk bakgrund och

21,5 procent har annat modersmål än svenska. Rikssnittet för elever med annat modersmål än svenska är 24,5 procent.

Undervisningen i förskoleklass utgår från elevernas förkunskaper, den repeterar och bygger vidare på det som eleverna redan kan och är intresserade av. Eleverna har generellt en positiv inställning till skolan och en vilja att lära. Några skolor uppger att det behövs fortsatt utveckling kring att utmana eleverna i både matematik och svenska, framför allt läsutveckling. Satsningen på språkutvecklande arbetssätt (SKUA) inom Nyanländas lärande har på många skolor även omfattat förskoleklasserna och representanter har deltagit på SKUA-mötena på skolan.

Fritidshem

Fritidshemmets verksamhet har goda förutsättningar att bedriva undervisning utifrån hög andel fritidslärare/fritidspedagoger. Det är 66 procent som har pedagogisk högskoleexamen, i riket är motsvarande siffror betydligt lägre, 38 procent. Personaltätheten är god, 20 elever per lärare jämfört med riket där det är 20,2 elever per heltidsanställd.

De fristående skolornas fritidsverksamhet skiljer sig åt både avseende personaltäthet och personal med behörighet jämfört med de kommunala skolorna. Medan kommunens fritidshem har en personaltäthet på 20 elever per lärare i verksamheten är motsvarande siffra hos fristående skolor på 42,8 elever per lärare. Andelen personal med pedagogisk högskoleexamen är 37 procent.

Grundskolan

Generellt

Uppföljning av resultaten i grundskolan har följt plan under vårterminen. I januari genomfördes resultatdialoger utifrån julbetygen, dialogen utgick från samma frågeställningar som tidigare samtal om resultat under läsåret 2022/2023. De utmaningar som framkom handlar bland annat om fortsatt arbete med att utveckla bedömarkompetensen, bristen på vikarier, brist på behöriga lärare i framför allt matematik och de naturvetenskapliga ämnena samt hur skapa goda lärmiljöer när man tar emot många nya elever.

Under samtalen lyftes även behovet av stöd för att öka förutsättningarna för elevernas lärande. En av de större utmaningar som lyftes på flertalet skolor är elever som kommer under högstadietiden och där elever saknar flertalet ämnen och det är bristfällig information om eleverna. Det blir svårigheter för denna elevgrupp att på kort tid kunna förvärva de kunskaper som behövs och stöd efterfrågas stöd kring denna elevgrupp.

Insatser som gjorts är exempelvis bättre vikariehantering; rekrytering av legitimerade lärare i matematik och naturorienterande ämnen; extra stöd i de naturorienterande ämnena; rekrytering av specialpedagoger och speciallärare med inriktning läs- och skrivutveckling; riktat stöd till de elever som saknar behörighet i engelska, matematik samt svenska/svenska som andraspråk; ökad samverkan mellan skola, region och socialtjänst. Insatserna har varit olika utifrån skolornas olika förutsättningar.

Alla skolenheter har individuella planer för eleverna och avstämningar sker kontinuerligt för att följa upp att åtgärder/aktiviteter ger effekt, annars diskuterar elev och lärare förslag på nya åtgärder/aktiviteter i den individuella planen.

Under vårterminen har ett arbete påbörjats kring anpassade studiegångar, där Gävle, framför allt i årskurs 9, ligger betydligt högre än riket. Skillnaderna mellan skolenheter är också stora, orsakerna till detta behöver analyseras ytterligare och åtgärder sätts in.

Nationella prov årskurs 3

Statistiken för ämnesprovet 2023 i matematik visar på en tydlig förbättring i Gävles kommunala skolor jämfört med läsåret 2021/2022. Andelen elever som uppnått kravnivån i samtliga delprov i matematik ökade från 61 till 68 procent. På nationell nivå är andelen 61,5 procent. Pojkar har något högre resultat både i Gävle och i riket.

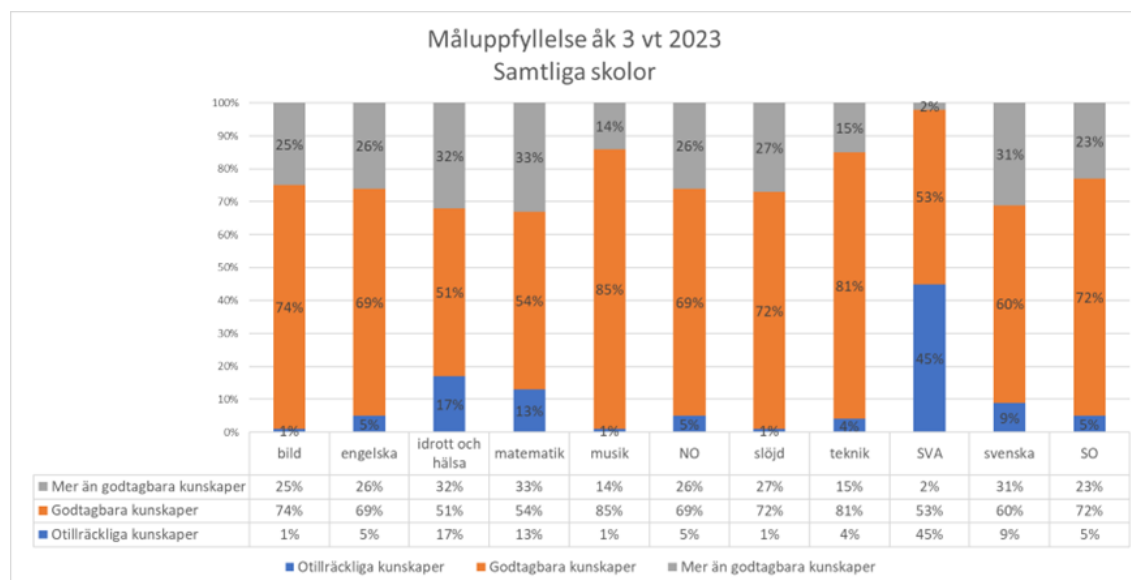
I svenska och svenska som andraspråk sammanslaget uppnådde 71 procent kravnivån i

samtliga delprov. Det senaste resultatet för Gävle läsåret 2021/22 låg andelen på 62 procent. Den statistiska sammanställningen visar att det är stora skillnader mellan elever som följer kursplanen för svenska som andraspråk och kursplanen i svenska. I svenska uppnår 77 procent av eleverna kravnivån i samtliga delprov. På nationell nivå är andelen 72,5 procent. Gävles resultat i svenska är bättre än rikets resultat för samtliga 8 delprov. Det är en mycket tydlig förbättring jämfört med föregående år då 7 av 8 delprov var lägre än rikets resultat. För elever som följer kursplanen för svenska som andraspråk ligger andelen i Gävle på 31 procent. På nationell nivå är den andelen 39,4 procent. Här har ingen förbättring av resultatet skett jämfört med föregående läsår. Flickor har bättre resultat än pojkar i svenska och svenska som andraspråk. Det gäller både i Gävle och riket.

Måluppfyllelse samtliga ämnen årskurs 3

Samtliga kommunala skolor i Gävle dokumenterar elevernas måluppfyllelse för årskurs 1 - 5. Nedanstående diagram visar måluppfyllelsen för årskurs 3.

Figur 3. Måluppfyllelse för årskurs 3

Källa: Power BI/Procapita

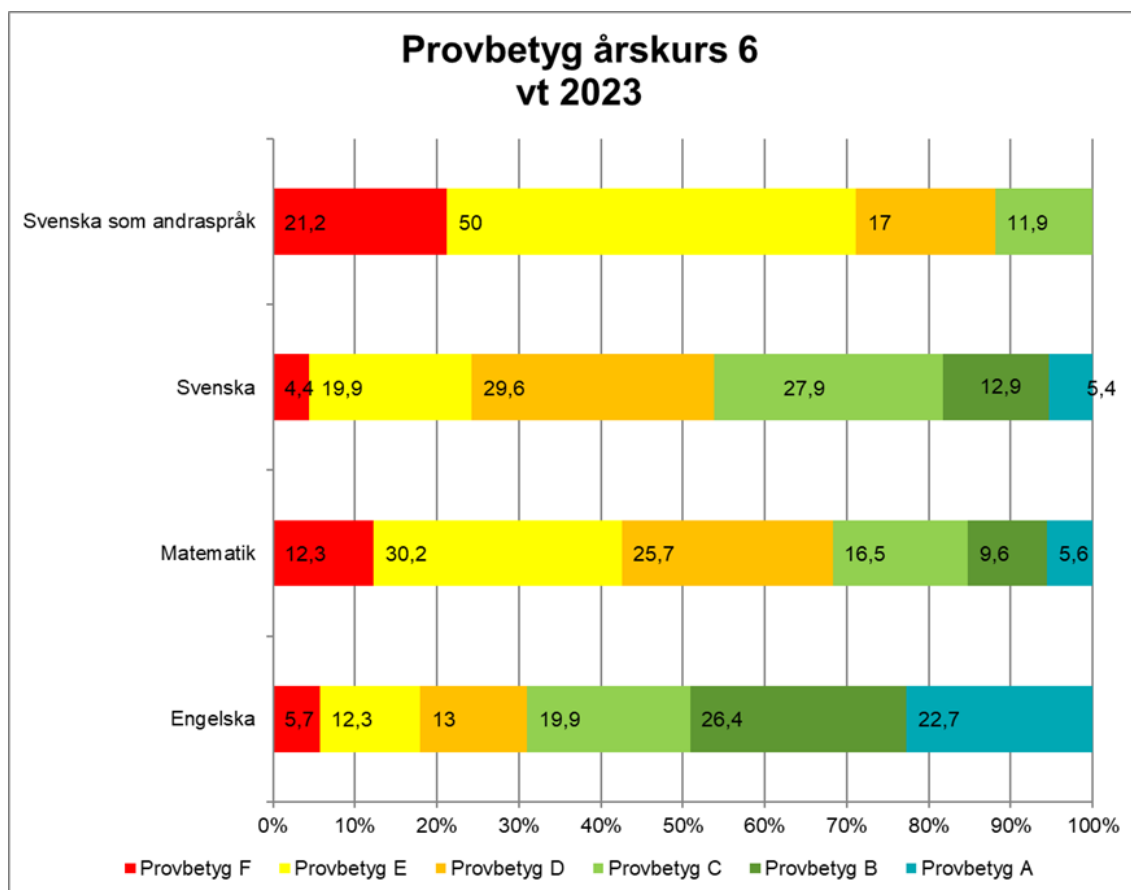
Den högsta måluppfyllelsen finns i bild, musik och slöjd. För dessa ämnen når nästan samtliga elever kunskapsmålen. Det ämne med lägst måluppfyllelse är svenska som andraspråk. Här når 55 procent av eleverna kunskapsmålen. Årets resultat i matematik visar att 87 procent av eleverna har uppnått kunskapskraven vilket är fyra procentenheter lägre än föregående läsår. 33 procent av eleverna bedöms ha mer än godtagbara kunskaper. Det är en större andel pojkar som bedöms uppnå mer än godtagbara kunskaper i ämnet. Resultatet ligger lägre jämfört med föregående läsår. Ovanstående diagram visar att andelen elever som bedöms ha mer än godtagbara kunskaper ligger i spannet 2 - 33 procent beroende på ämne. Under ett antal år har andelen med mer än godtagbara kunskaper ökat. Detta läsår har andelen elever som fått bedömningen mer än godtagbara kunskaper tydligt minskat. För samtliga ämnen utom slöjd har andelen minskat. Fortfarande finns betydande skillnader i bedömning för olika ämnen vid en jämförelse mellan skolorna. På fyra skolor uppnår 100 procent av eleverna kunskapskraven i matematik jämfört med 52 procent på den skola med lägst måluppfyllelse. Skillnaden är ännu större om andelen som har mer än godtagbara kunskaper jämförs. I musik bedömer åtta att inga elever har mer än godtagbara kunskaper jämfört med en skola där 50 procent av eleverna uppges ha mer än godtagbara kunskaper. Skolornas arbete för att utveckla bedömarkompetensen behöver därför fortsätta.

Nationella prov årskurs 6

I diagrammet nedan visas provresultat för årskurs 6 2023 för svenska/svenska som andraspråk,

matematik och engelska. Provresultatet presenteras i andel elever som når kravnivåerna för betygen F-A.

Figur 4. Provbetyg årskurs 6.

Källa: Power BI/Procapita

Sammanställningen visar att det finns en variation i provresultat mellan olika ämnen. En tydlig skillnad är att andelen elever med de högsta provbetygen A och B varierar mellan olika ämnen. I engelska har en hög andel av eleverna uppnått de högsta provbetygen. En jämförelse med föregående års ämnesprov visar att provresultatet är högre i svenska, svenska som andraspråk och engelska. I samtliga tre ämnen har andelen med provbetyg F minskat. I matematik ligger resultatet på samma nivå som föregående år. Jämfört med rikets resultat är provresultatet i svenska och svenska som andraspråk bättre i Gävle. I matematik ligger resultatet något under och för engelska är resultatet lägre än för riket. Årets resultat visar att i engelska har pojkarna ett bättre resultat jämfört med flickorna. På riksnivå finns inge skillnad mellan könen i engelska. I matematik och svenska som andraspråk är skillnaden i resultat mellan könen liten. I svenska däremot har flickorna betydligt högre resultat, det stämmer väl överens med hur det ser ut i riket. Elever som inte har deltagit på samtliga delprov finns inte med i beräkningsunderlaget för provbetyget. Samtliga elever finns dock med i underlaget för terminsbetyget. Man behöver därför analysera bortfallet för ämnesprovet vid en jämförelse. För samtliga ämnen är provbortfallet större för pojkar jämfört med flickor. Så är fallet även på nationell nivå, men skillnaden mellan könen är större i Gävle. Den största skillnaden mellan könen finns för svenska. Under en längre period, 2015 och framåt har provbortfallet varit högre i Gävle än för riket, men i år ser det mycket bättre ut i svenska och engelska. Där är andelen elever som fått provbetyg i Gävle högre än för riket. Fortfarande är andelen som fått provbetyg klart lägre i Gävle för både matematik och svenska som andraspråk.

Betygsresultat årskurs 6 2023

Nationell statistik för Gävles kommunala skolor i årskurs 6 visar att det är totalt 70,9 procent av eleverna som uppnått godkända betyg (A-E) i samtliga lästa ämnen, 72,8 procent av flickorna och 69,2 procent av pojkarna. Resultatet i Gävle är något högre än för jämförelsegruppen kommunala skolor i riket (70,1 procent). Årets resultat för de kommunala skolorna i Gävle är betydligt högre än för enskilda skolor i Gävle (62,7 procent). Resultatet har förbättrats jämfört med vårterminen 2022. Pojkarnas resultat har utvecklats mer positivt än flickornas resultat. Årets resultat ligger på snittresultatet för perioden 2014-2023.

Variationen i andelen som erhållit godkända betyg i samtliga ämnen är betydande mellan olika skolor (95,1-43,5 procent), även om skillnaderna har minskat något jämfört med föregående år. Variationen är ännu större om enbart flickor jämförs, här skiljer sig andelen mellan 100-20,0 procent mellan den skola som uppvisar högsta respektive lägsta resultat för flickor som har erhållit godkända betyg i alla ämnen.

En ämnesvis jämförelse av den genomsnittliga betygspoängen för Gävles resultat jämfört med rikets resultat visar följande:

1. I svenska, svenska som andraspråk, samhällsvetenskapliga ämnen, bild och hemkunskap har Gävle högre betygspoäng än riket.
2. I engelska, matematik, naturvetenskapliga ämnen och musik har Gävle lägre betygspoäng än riket.
3. Pojkar i Gävle har bättre resultat än pojkar i riket. Flickorna i Gävle har ett lägre resultat i jämförelse med flickorna i riket.

En jämförelse med betygsresultatet från föregående läsår visar på en förbättring i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Andelen elever med minst godkända betyg i engelska, matematik och svenska/svenska som andraspråk har ökat från 75,5 till 78,7 procent. Trots förbättringen av årets resultat är värdet lägre än medelvärdet för perioden 2014 - 2023. I år har pojkarna förbättrat resultatet betydligt mer än flickorna. Andelen flickor med minst godkända betyg är 78,2 procent jämfört med pojkarnas 79,1 procent. För årskurs 6 finns inget betygsvärde som anger gymnasiebehörighet, men ovanstående statistik ger ändå en bra indikation hur eleverna ligger till i årskurs 6.

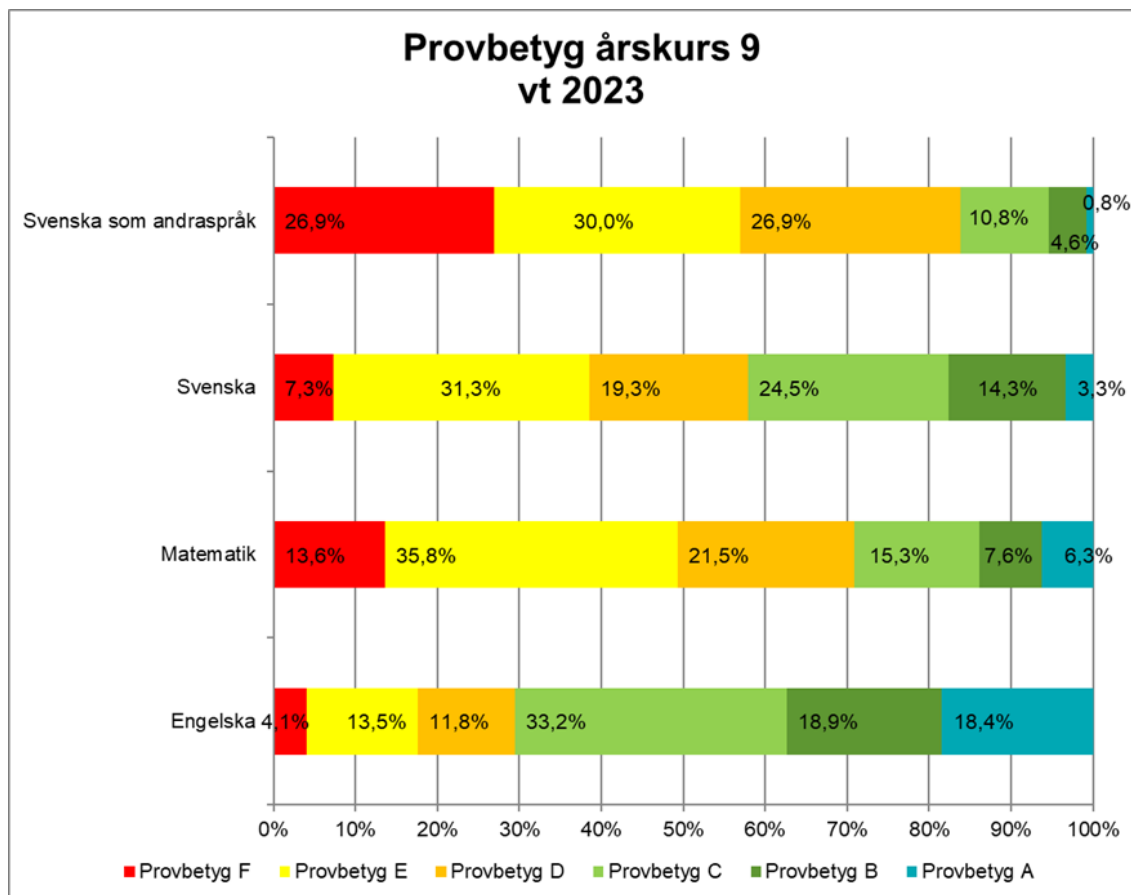
Det totala meritvärdet har ökat från 220,2 till 222,8. I år uppnår pojkarna 90 procent av flickornas resultat när meritvärdena jämförs. I idrott och hälsa har pojkarna något högre resultat. I matematik är det ingen skillnad mellan könen. I övriga ämnen har flickorna bättre betygsresultat. Skillnaden mellan könen är störst i svenska som andraspråk, svenska och bild. Resultatet i Gävle stämmer väl överens med hur det ser ut för riket.

Vid en analys av samtliga satta betyg så har det skett en liten minskning av andelen elever med betyget F samtidigt som andelen elever med betyg A även har minskat något.

Nationella prov årskurs 9

I diagrammet nedan visas provresultat för årskurs 9 2023 för svenska/svenska som andraspråk, matematik och engelska. Provresultatet presenteras i andel elever som når kravnivåerna för betygen F-A.

Figur 5. Provbetyg årskurs 9.

Källa: Power BI/Procapita

Sammanställningen visar att det finns en variation i provresultat mellan olika ämnen. En tydlig skillnad är att andelen elever med de högsta provbetygen A och B varierar mellan olika ämnen. I engelska har en hög andel av eleverna uppnått de högsta provbetygen. En jämförelse med föregående års ämnesprov visar att provresultatet är lägre i svenska som andraspråk. Andelen elever med provbetyg F har ökat något. I engelska ligger resultatet på samma nivå som föregående år. I svenska och matematik har resultatet förbättrats. För dessa ämnen har andelen elever med provbetyg F minskat. Det är tydligast för matematik där årets andel av F är 13,6 procent jämfört med föregående år då andelen var 21,4 procent. Jämfört med riket är resultatet lägre för ämnesproven i samtliga ämnen. Störst skillnad finns i svenska och matematik. Skillnaden är något mindre i engelska och svenska som andraspråk.

Årets resultat visar att i engelska har flickor och pojkar samma resultat. I matematik har pojkarna ett högre resultat. I svenska har flickorna betydligt högre resultat. Även i svenska som andraspråk har flickorna ett bättre resultat, men här är skillnaden mellan könen inte lika stor som i svenska. Elever som inte har deltagit på samtliga delprov finns inte med i beräkningsunderlaget för provbetyget. Samtliga elever finns dock med i underlaget för slutbetyget. Man behöver därför analysera bortfallet för ämnesprovet vid en jämförelse.

Alla elever på en skola genomför prov i ett av ämnena biologi, fysik och kemi samt prov i något av ämnena geografi, historia, religionskunskap och samhällskunskap. Det är Skolverket som beslutar vilket prov varje skola ska genomföra. Statistiska centralbyrån har på uppdrag av Skolverket arbetat fram en modell för hur fördelningen av de olika provämnena ska gå till för att urvalet ska bli så representativt som möjligt. Det kan ändå bli så att ämnena mellan olika läsårs kan fördelas mycket olika i en kommun. I år var det ingen av de kommunala skolorna som fick ämnesprovet i samhällskunskap. Det innebär att utfallet av provresultaten i naturvetenskapliga och samhällsvetenskapliga ämnen är betydligt svårare att analysera för övriga ämnen.

För de naturvetenskapliga ämnena hade 2 av 7 kommunala skolor ett högre resultat än riket. För de samhällsvetenskapliga ämnena var även där 2 av 7 kommunala skolor som hade ett högre resultat än riket. En bedömning som ändå kan göras utifrån de olika skolornas resultat är att utfallet är bättre i de samhällsvetenskapliga ämnena. Det underbyggs av att resultatet i naturvetenskapliga ämnena på några av skolorna ligger mycket lågt i en jämförelse med riket.

Tidigare statistik för ämnesprov visar att provbortfallet i Gävle har varit högre än för riket som helhet. Årets bortfall är betydligt mindre. För svenska och engelska är provdeltagandet högre än för riket, men ligger fortfarande lägre för svenska som andraspråk och matematik.

Betygsresultat årskurs 9

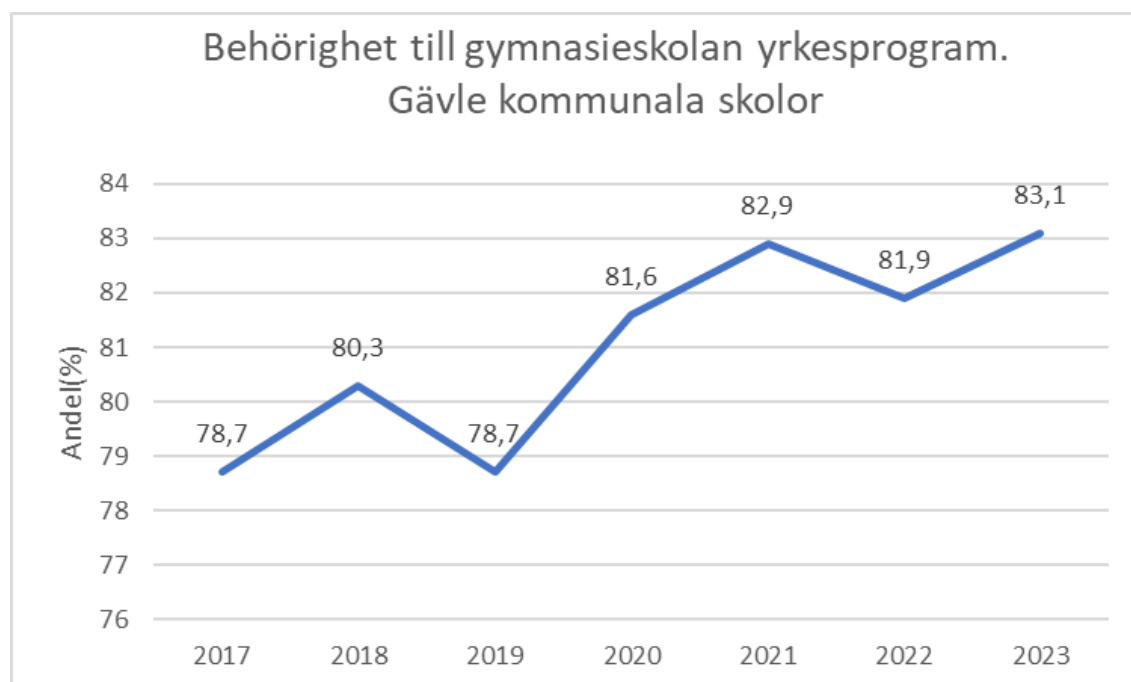
Gymnasiebehörighet var vid terminsslutet 83,1 procent för Gävles kommunala skolor, en siffra som gick upp till 84,4 procent efter sommarskolan. Motsvarande resultat för kommunala skolor i riket var 83,7 procent. Det finns ingen statistik på nationell nivå som redovisar betygsresultatet efter sommarskola.

Meritvärdet har gått upp 212,9 vårterminen 2023 jämfört med 210,2 vårterminen 2022.

På nationell nivå är meritvärdet för kommunala skolor 223,6. På riksnivå har resultatet sjunkit under flera år.

Behörigheten till yrkesprogram på gymnasieskolan har ökat i Gävle kommun de senaste åren, från 78,7 procent 2017 till 83,1 procent 2023. Resultaten från sommarskolan är dock inte medräknade i tabellen, inklusive sommarskolan är siffran 84,4 procent för Gävle kommunala skolor 2023.

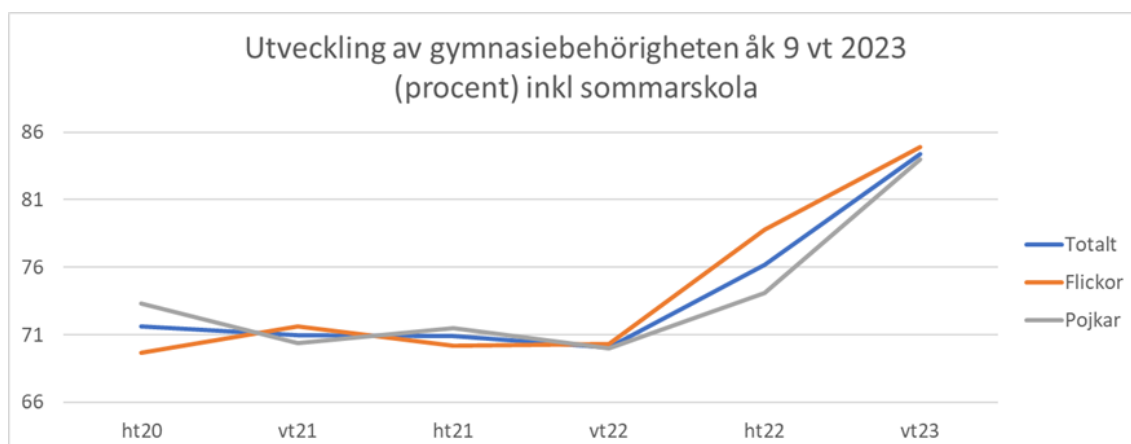
Figur 6. Behörighet till gymnasieskolan yrkesprogram, Gävle kommunala skolor andel % 2017-2023.

Källa: Skolverket

Nedanstående diagram visar hur gymnasiebehörigheten har utvecklats för avgångseleverna i årskurs 9, det är alltså samma elever som har följts från årskurs 7 till årskurs 9. Betygsresultatet har legat på en stabil nivå under årskurs 7 och årskurs 8 därefter har betyg höjts kraftigt under årskurs 9.

Figur 7. Utvecklingen över tid av elevernas gymnasiebehörighet avgångselever 2023.

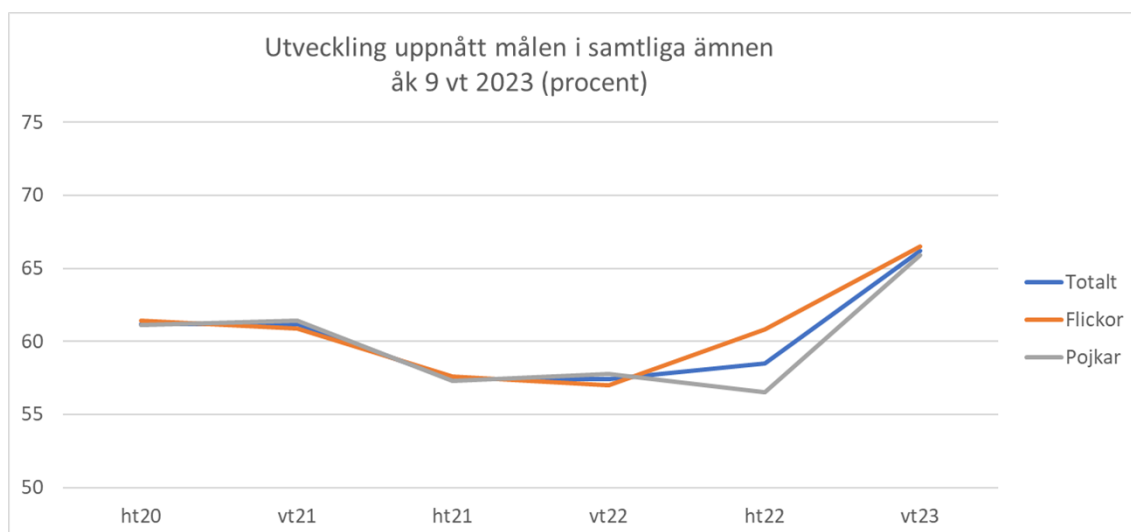
Källa: Power BI/Procapita

Vid höstterminen 2022 var skillnaden mellan könen 4,7 procentenheter. I slutbetyget 2023 hade skillnaden minskat till 2,2 procentenheter. Efter sommarskolan hade skillnaden minskat till 0,9 procentenheter.

Andelen elever som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen har ökat något och ligger nu på 66,2 procent jämfört med 65,6 procent 2022. Andelen elever med fullständiga betyg ligger detta år på samma nivå som läsåren 2014/15 och 2015/16 samt är lägre än medelvärdet för perioden 2014 - 2023. Resultatet för kommunala skolor i riket ligger betydligt högre än i Gävle. Andelen elever med fullständiga betyg var för det kommunala skolorna i riket 71,1 procent. På nationell nivå har utvecklingen följt samma trend som för meritvärdet. Resultatet har successivt försämrats sedan läsåret 2017/18.

Nedanstående diagram visar utvecklingen av andelen elever som uppnått målen i samtliga ämnen för årets avgångselever i årskurs 9 i Gävle. Statistiken visar samma elevgrupp. Från höstterminsbetyget i årskurs 7 till vårterminsbetyget i årskurs 9. Skillnaden mellan könen är liten. Flickor har 0,6 procentenheter högre resultat än pojkar. Utvecklingen av resultatet för elevgruppen är inte lika kraftig som utvecklingen av gymnasiebehörigheten.

Figur 8. Utvecklingen av andelen elever som uppnått målen i samtliga ämnen. Avgångs elever i årskurs 9 i Gävle.

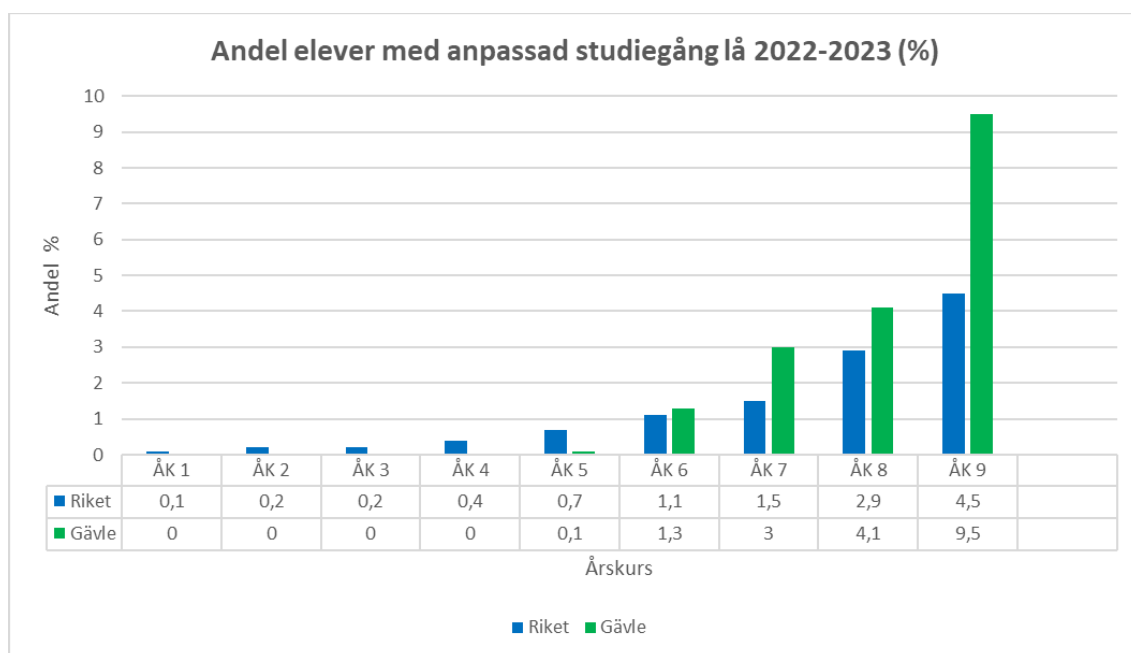

Källa: Power BI/Procapita

En starkt bidragande orsak till att den låga andelen elever som uppnått målen i samtliga ämnen är den höga andelen elever med anpassad studiegång i Gävle, som ligger på 9,5 procent för

läsåret 2022/2023, vilket är dubbelt så högt som andelen elever med anpassad studiegång i riket (4,5 procent). En elev med anpassad studiegång kan i princip inte uppnå kunskapskraven i samtliga ämnen. Andelen elever i Gävle med anpassad studiegång i årskurs 9 har ökat något jämfört med föregående läsår. Andelen elever med anpassad studiegång ökar avsevärt med stigande ålder. Nedanstående diagram visar andelen elever med anpassad studiegång i Gävle och riket som helhet läsåret 2022/2023. Resultat analyseras vidare i huvudmannens resultatdialoger med skolorna. Det som särskilt behöver lyftas fram är om det finns anpassade studiegångar bland de yngre eleverna som inte registreras. Visserligen är andelen låg även på riksnivå, men Gävle sticker ut i statistiken eftersom registreringarna dyker upp först i årskurs 6. Den mycket kraftiga ökningen av andelen elever med anpassad studiegång i årskurs 9 behöver följas upp.

Figur 9. Andelen elever med anpassad studiegång läsåret 2022-2023.

Källa: Procapita

Sommarskola

Grundskolans sommarskola har vänt sig till elever i årskurs 8 och 9. Sommarskolan pågick mellan 13-23 juni och gav elever en möjlighet att utveckla sina förmågor och färdigheter för att nå kunskapskraven. På plats fanns, förutom erfarna lärare, också gymnasieelever som har som sommarjobb att hjälpa till med undervisningen samt elevcoacher från olika skolor. Andelen elever som klarade sina betyg tack vare sommarskolan var i paritet med tidigare år.

Sommarskolan innebär cirka 50 timmars studier vilket motsvarar mycket tid i enskilda ämnen. Efter genomgången sommarskola fick ytterligare 11 elever gymnasiebehörighet. Det innebär att andelen elever med gymnasiebehörighet ökade från 83,1 till 84,4. I dagsläget sker ingen rapportering till SCB av betygsresultatet efter genomförd sommarskola. Det resultat som kommer att finnas i den officiella statistiken är den som är inrapporterad direkt vid terminsslutet.

Åtgärdsprogram årskurs 9

Andelen elever med åtgärdsprogram varierar stort mellan årskurserna. Andelen elever med åtgärdsprogram ökar från årskurs 1 till 6. Därefter minskar andelen mellan årskurs 6 och årskurs 7, för att sedan öka igen. Högst andel elever med åtgärdsprogram är det i årskurs 9. Andelen åtgärdsprogram är högre för pojkar än för flickor. Mönstret har varit likartat de senaste åren.

Läsåret 2022/23 var andelen elever med registrerade åtgärdsprogram i årskurs 9 Gävles kommunala skolor 16,7 procent. Det är en ökning av andelen elever jämfört med föregående

läsår. När eleverna i särskilda undervisningsgrupper (ASG, SAX) räknas bort finns betydande skillnader mellan olika skolor. Den skola som har den lägsta andelen ligger på 6 procent, den med högst andel 30 procent. Jämfört med den nationella statistiken för läsåret 2022/23 är andelen elever med åtgärdsprogram i årskurs 9 betydligt högre i Gävle. På nationell nivå har 9,3 procent av eleverna i årskurs 9 åtgärdsprogram. Resultatet behöver analyseras vidare.

Bakgrundsfaktorerers betydelse

Forskningen har visat att den socioekonomiska bakgrunden har en stor betydelse för en elevs skolresultat. Analyserna av socioekonomiska bakgrundsvariabler från register visar att elevernas socioekonomiska bakgrund har fått större betydelse för betygsresultaten i årskurs 9, en ökning som startade någon gång i slutet av 00-talet. Några hypoteser som framlagts är att skolan inte förmår att stödja elever med sämre förutsättningar lika bra som tidigare. Den andra möjliga orsaken är att elevernas förutsättningar, som de har med sig hemifrån, har blivit mer olikartade och gjort det kompensatoriska uppdraget svårare.

För att få en mer nyanserad bild av skolors betygsresultat, än enbart genom att publicera de faktiska betygsresultat som skolor uppnår, presenterar Skolverket SALSA (Skolverkets Arbetsverktyg för Lokala SambandsAnalyser). Analysverktyget SALSA presenterar skolors resultat av slutbetygen i årskurs 9 efter att viss hänsyn har tagits till elevsammansättningen.

I SALSA är det föräldrarnas utbildningsnivå och fördelningen pojkar/flickor samt andelen nyinvandrade elever som utgör bakgrundsfaktorerna. Nyinvandrade elever har blivit folkbokförda i Sverige under de senaste fyra åren. I den här kategorin ingår även elever som saknar uppgift om personnummer, det vill säga har okänd bakgrund. Störst betydelse för resultaten i modellen har föräldrars utbildningsnivå..

Fördjupad analys betygsresultat årskurs 9

Fördjupad analys av Gävles betygsresultat för årskurs 9 sker utifrån den nationella statistik som publicerades av Skolverket under oktober 2023 . Jämförelse har skett mellan kommunala skolor i Gävle och samtliga kommunala skolor i riket. Jämförelser har skett utifrån kön, föräldrarnas utbildningsnivå samt svensk-utländsk bakgrund.

De kommunala skolorna ligger lägre för samtliga betygsjämförelser i en jämförelse med kommunala skolor i riket. För gymnasiebehörigheten är skillnaden minst. 83,1 i Gävle jämfört med 83,7 procent för samtliga kommunala skolor i riket. Statistiken är redovisad före sommarskola.

Vid en jämförelse av olika undergrupper i statistiken ligger Gävle högre på ett område jämfört med riket. För gruppen elever med utländsk bakgrund, födda utomlands har de kommunala skolorna i Gävle ett högre jämförelsevärde . En grupp där resultatet i en jämförelse med riket ligger lägre är elever med vårdnadshavare som har eftergymnasial utbildning. Jämförelsen gäller andel behöriga elever till yrkesprogram.

Det betygsresultat där avvikelsen är mest negativt är liksom tidigare år andelen elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen. För de kommunala skolorna är avvikelsen allra störst för elever med utländsk bakgrund födda i Sverige. Även resultatet för flickor ligger lågt i en jämförelse med motsvarande jämförelsegrupp i riket.

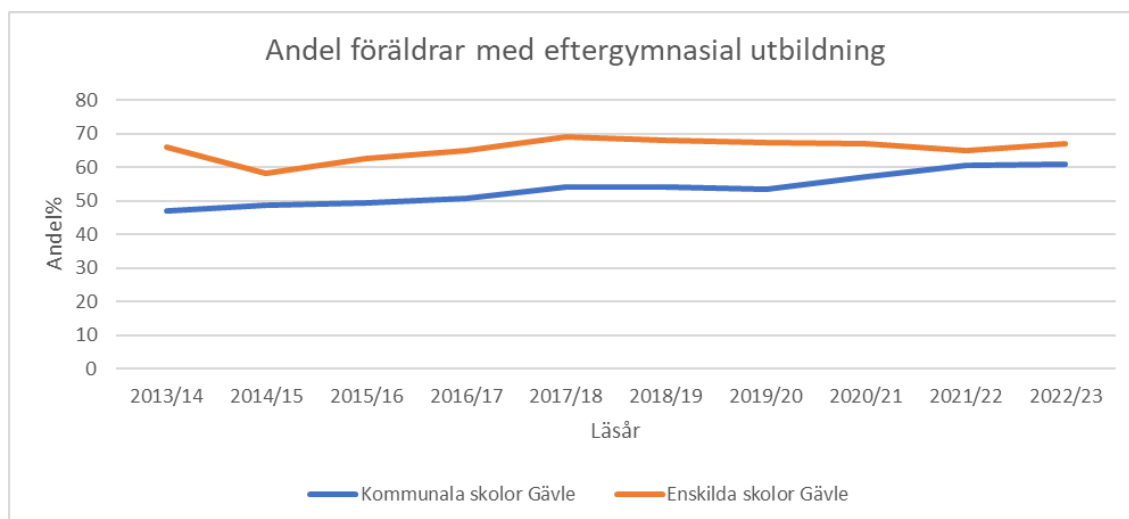
När betygsresultatet 2023 (andel elever med godkända betyg) jämförs ämne för ämne så ligger Gävle lägre i samtliga ämnen utom i svenska som andraspråk och moderna språk. Störst negativ avvikelse finns för idrott och hälsa, fysik, teknik och engelska. Som tidigare beskrivits så finns det över tid en negativ utveckling av betygsresultaten i riket med avseende på andelen elever som uppnår godkända betyg. Det kan variera något mellan olika år med tillfälliga uppgångar för vissa ämnen, men den långsiktiga trenden är att resultatet har försämrats. Vid en analys av Gävle kommunala skolor resultat över en tioårsperiod finns samma mönster. Det finns dock några ämnen som är värda att lyfta fram. Resultatutvecklingen i svenska som andraspråk har varit positiv och resultatet i år är klart bättre än för tio år sedan. Även resultatet i matematik är värt att nämna. Resultatet i Gävle ligger på samma nivå som för tio år sedan samtidigt som resultatet i riket sjunkit. Det är däremot oroväckande att resultaten i engelska och svenska sjunkit så tydligt under tidsperioden i Gävle. I dag har Gävle tydligt lägre resultat för dessa

ämnen. För samhällsvetenskapliga ämnen och naturvetenskapliga ämnen ser utvecklingen olika ut. För de samhällsvetenskapliga ämnena har resultatet i Gävle legat på en stabil nivå under tidsperioden medan för de naturvetenskapliga ämnena försämrats.

Gävles kommuns förutsättningar har förändrats över tid. Läsåret 2014/15 var andelen nyinvandrade elever i Gävle 15 procent. På riksnivå var andelen samma läsår 6,2 procent. Läsåret 2022/23 var andelen i Gävle 2,4 procent och på riksnivå 3,6 procent. Eftersom resultatet är lägre för gruppen nyinvandrade elever så har därför förutsättningarna i Gävle för ett högre resultat förbättrats.

Den viktigaste faktorn för ett högre betygsresultat är föräldrarnas utbildningsnivå. Tidigare har kommunala skolor i Gävle legat något lägre jämfört med kommuner i riket. Den senaste statistiken visar dock att andelen föräldrar med högre utbildning ligger på en något högre nivå för Gävles kommunala skolor jämfört med motsvarande jämförelsegrupp. Generellt stiger föräldrarnas utbildningsnivå för varje läsår i hela riket. Det som kan påverka statistiken för de kommunala skolorna i en kommun är hur stor andel av eleverna som går i enskilda skolor i kommunen. På riksnivå är föräldrarnas utbildningsnivå betydligt högre för de enskilda skolorna (73,8 procent) jämfört med kommunala skolorna (60,5 procent). Motsvarande siffror för Gävle är enskilda skolor (67,1 procent) och kommunala skolor (61 procent). Nedanstående diagram visar att utbildningsnivån mellan grupperna minskat över tid i Gävle.

Figur 10. Utveckling av andel föräldrar med eftergymnasial utbildning 2014-2023.

Utifrån analysen av bakgrundsfaktorer finns inget som indikerar att eleverna i Gävles kommunala skolor har sämre förutsättningar än riket, fortsatt fokus måste därför vara på förbättring av resultaten för alla elevgrupper. Fokus behöver breddas från gymnasiebehörigheten att även gälla andelen som når kunskapskraven i alla ämnen samt att även förbättra meritvärdet.

Källa: Skolverket

De långsiktiga uppföljningarna av klasser som huvudmannen i Gävle har genomfört visar på stora skillnader i klassernas elevomsättning under högstadietiden. Uppföljningarna visar att i de klasser som har stor elevomsättning påverkas studieresultatet negativt. Den tydliga nedgången av andelen elever med åtgärdsprogram i årskurs 7 tyder på brister i samverkan vid övergången mellan stadier och skolor. Det är därför viktigt att fortsätta det utvecklingsarbete som finns kring överlämningar som finns för både kommunala och fristående skolor i kommunen. Särskilt viktigt är att säkra att dokumentationen för elever som har behov av särskilt stöd blir tillgänglig vid byte av skola.

Skolverkets bedömning av läget i skolväsendet 2023

Enligt Skolverket indikerar den stora skillnaden i särskilt stöd mellan årskurserna att skolorna inte är tillräckligt bra på att tidigt identifiera behov av särskilt stöd och sätta in det stöd som

behövs.

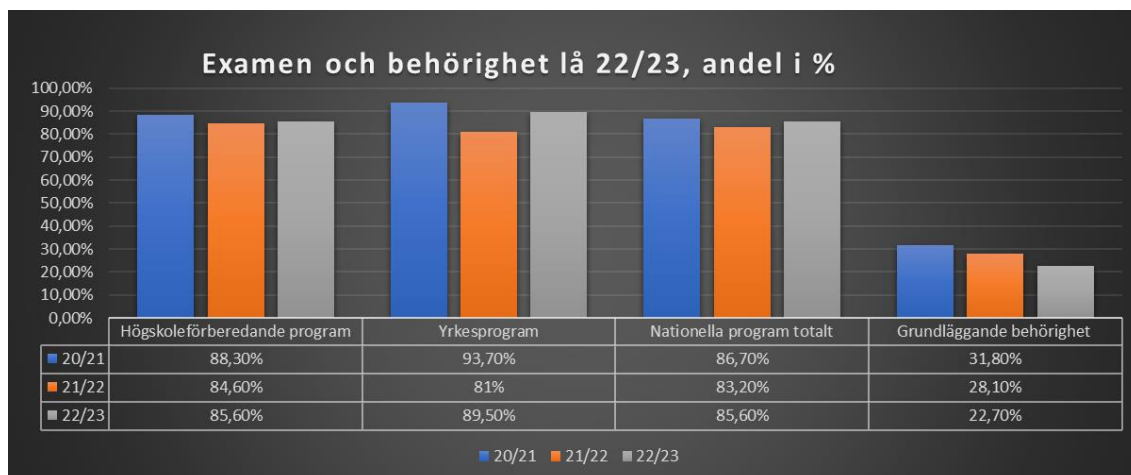
Betygsstatistik visar även den på att stödsatserna i grundskolan är otillräckliga och inte sker i tid då progressionen är låg i grundskolan för de elever som har ett underkänt betyg. Skolverkets statistik visar att hälften av de elever som erhöll betyget F i matematik i årskurs 6 också erhöll betyget F i årskurs 9. Gävle kommuns egna uppföljningar visar en något bättre progression. Av de elever hade fått betyget F i matematik i årskurs 6 och som gick ut årkurs 9 i år var det 42 procent som fortfarande hade fått betyget F i matematik. Enligt Skolverket är det avgörande att huvudmän och rektorer utvecklar arbetet med att så tidigt som möjligt ge alla elever rätt stöd

Gymnasieskolan

Resultat Läsår 2022/23

Andelen elever med gymnasieexamen ökar till 87,1 procent. På enhetsnivå uppvisar flertalet program en ökning vad gäller andelen elever med gymnasieexamen jämfört med föregående läsår. Medelbetyg för elever med examen visar en svagt sjunkande trend men skillnaderna är små över tid. Andelen elever på yrkesprogram med grundläggande behörighet till högskola eller universitet minskar. Från läsåret 2023 ska behörighetsgivande kurser ingå i samtliga yrkeselevers studieplan, med möjlighet att väljas bort. Insatser behöver göras för att säkerställa att elever är medvetna om möjligheten och konsekvensen vid eventuellt bortval.

Figur 11. Examen och behörighet lä 22/23.

Källa: Power BI/Procapita

På enhetsnivå uppvisar flertalet program en ökning vad gäller andelen elever med gymnasieexamen jämfört med föregående läsår.

Andelen avgångselever med betygen A-E i alla ämnen är något högre än föregående läsår men lägre än läsår 2020/21. Över tid är det en förhållandevis hög andel elever som tar examen med F i ett eller flera ämnen. Nationella jämförelser saknas.

Genomströmningen på Introduktionsprogrammen fortsätter öka, vi har en hög anställningsbarhet på våra yrkespaket, av eleverna på språkintrouktion är det 88% som lämnar för vidare studier och på IM-gymnasiet har 44 elever blivit behöriga till nationellt program.

Figur 12. Resultat samtliga nationella program Läsåret 22/23

	Elever med examen, andel i %		Varav grundläggande behörighet, andel i %	Genomsnittligt betygspoäng för elever med examen	Andel elever A-E alla ämnen, %
	Lå 22/23	Lå 21/22			
Polhemsskolan					
Nationella program totalt	91,2	91,8		14,23	58,2
Högskoleförberedande program totalt	91,6	92,8		15,1	
Teknikprogrammet	91,6	92,1		15,1	75,8
Yrkesprogram totalt	92	88	26,8	13,86	
Barn- och fritidsprogrammet	86,9	75	57,9	14,41	57,9
Bygg- och anläggningsprogrammet	93,3	91,1	14,8	14,27	59
El- och energiprogrammet	97,6	95,7	26,2	13,31	69
Hantverksprogrammet	96,3	100	31	13,85	34,5
Hotell- och turismprogrammet	86,7	88,9	12,5	14,76	56,3
Industritekniska programmet	100	100	9,1	11,98	18,2
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	66,7	95,7	16,7	14,54	44,4
VVS- och fastighetsprogrammet	92,9	100	6,9	11,68	51,7
Vård- och omsorgsprogrammet	97,4	91,7	38,5	14,84	48,7
Borgarskolan					
Nationella program totalt	83,4	75,2		14,23	54,9
Högskoleförberedande program totalt	85,3	86,5		14,31	
Ekonomiprogrammet	85,9	80,1		14,39	61,2
Samhällsvetenskapsprogrammet	83,7	93,4		14,12	44,8
Yrkesprogram totalt	77,6	36,9	3,5	13,95	
Fordons- och transportprogrammet	88,6	29,8	0	14,32	60
Försäljning- och serviceprogrammet	60,9	50	8,7	13,13	34,8
Vasaskolan					
Nationella program totalt	84,6	80,4		15,79	53,8
Högskoleförberedande program totalt	85,2	80,2		15,79	
Estetiska programmet	87,2	77,2		15,94	48,9
Humanistiska programmet	75	94,8		15,54	25
Naturvetenskapsprogrammet	85,1	82,9		16	56,9
Samhällsvetenskapsprogrammet	85,8	77,7		15,62	56,8

Källa: Power BI/Procapita

Könsfördelning

Könsfördelningen mellan de kommunala gymnasieskolorna är ojämn. Borgarskolan, Polhemsskolan och IM-gymnasiet har en större andel pojkar medan 39 procent av de kvinnliga eleverna på kommunala gymnasieskolor går på Vasaskolan, vilket ger en hög andel, 66 procent flickor på Vasaskolan. Det kan tyda på att könstillhörighet är en styrande faktor i elevernas gymnasieval, vilket riskerar förhindra ett medvetet val utifrån kunskap om arbetsmarknadens behov.

Pojkarnas genomsnittliga betygspoäng är lägre än flickornas på samtliga skolor, både på yrkesprogram och på högskoleförberedande program. Vad gäller andel elever som uppnår examen är fördelningen omvänd på högskoleförberedande program. 88,2 procent av pojkarna uppnår gymnasieexamen mot 85,2 procent av flickorna. På yrkesprogram är det en något större andel av de kvinnliga eleverna som uppnår yrkesexamen, 89,2 procent mot pojkarnas 88,9 procent. Pojkar uppnår alltså examen i högre grad men med sämre genomsnittlig betygspoäng än flickor, vilket riskerar att försvåra pojkarnas möjligheter till högre studier.

Under läsåret har 4,3 procent av eleverna avbrutit sina studier eller flyttat till en annan skola. Fördelningen mellan könen och skolor med nationella program är jämn. På IM-gymnasiet är andelen högre, vilket är rimligt utifrån att elever där siktar mot vidare studier i annan skolform.

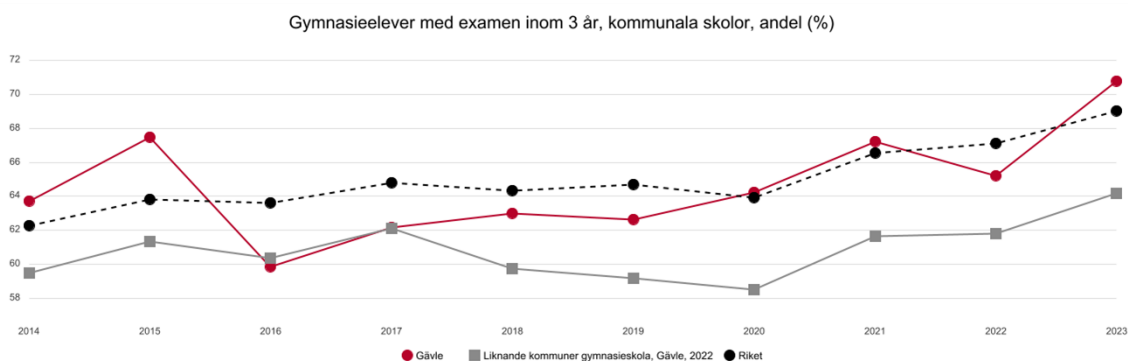
Lägst betyget E i matematik 1

Resultaten i matematik fortsätter att vara en utmaning. Andelen elever som når minst E i matematik 1 är drygt 85 procent, vilket är oförändrat från föregående läsår. Indelat på kurser är andelen som når minst E 95 procent i Ma1c, 86 procent i Ma 1b och 79 procent i Ma 1a. Andelen pojkar som når minst E i betyg är två procentenheter högre än andelen flickor. Skillnaden är störst i Ma 1a där det skiljer 7 procentenheter. I Ma 1c är skillnaden 4

procentenheter och i Ma1b skiljer knappt 2 procentenheter. Den grupp som presterar på lägst nivå är flickor i Ma1a, där drygt 75 procent av eleverna uppnår minst E i betyg.

Nationella jämförelser

Andelen gymnasieelever som uppnår gymnasieexamen inom 3 år, inkl. IM är för 2023 något högre än riket och 6,6 procentenheter högre än med Gävle liknande kommuner. Över tid de senaste sju åren har andelen ökat med 11 procentenheter.

Genomsnittligt betygspoäng för elever med examen har de senaste 6 åren legat stadigt mellan 14,7 och 14,9 för att 2023 vara 14,8, vilket är 0,6 procentenheter högre än liknande kommuner och 0,1 procentenhet lägre än riket.

Verksamhetsåret 2021 var 81,5% av de elever som slutfört sin gymnasieutbildning på någon av Utbildning Gävles kommunala gymnasieskolor etablerade på arbetsmarknaden eller i studier. Motsvarande siffra för riket var 84,3%.

2022 hade 89,9% av Utbildning Gävles lärare(årsarbetare) lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne, vilket var drygt 2 procentenheter högre än riket och motsvarande kommuner.

Anpassad skola

Anpassad grundskola

Antalet elever i anpassad grundskola har stadigt ökat de fyra senaste åren, från 154 inskrivna elever 2019 till 203 inskrivna elever 2022. 2023 är prognosen 207 elever. Gävle som hemkommun ligger i det övre skiktet av andel inskrivna elever i riket. I jämförelse med medelvärdet av kommuner i liknande storlek har skillnaden också ökat över de senaste fyra åren. Det är i dagsläget inte klart vad skillnaden beror på..

Resultat

I Anpassad grundskola sätts betyg endast om vårdnadshavarna begär det. Lärarna dokumenterar dina bedömningar i Unikum som implementerats inom anpassad skola under höstterminen 2022. Inom ämnesområden Estetisk verksamhet, Kommunikation, Motorik, Vardagsaktiviteter samt Verklighetsuppfattning befinner sig samtliga elever på minst godtagbar nivå. 20-30 procent av eleverna bedöms ha mer än godtagbara, eller fördjupade kunskaper. Inom ämnen har 73-100 procent av eleverna godtagbara eller mer än godtagbara kunskaper.

Anpassad gymnasieskola

Antalet elever i anpassad gymnasieskola ligger tämligen oförändrat de senaste fyra åren. Andelen elever på nationella program ökar något medan andelen på individuella program minskar.

Resultat

Samtliga elever i åk 4 har fått gymnasiesärskolebevis och 66 procent på nationella programmen har blivit anställningsbara vilket är en höjning jämfört med föregående år och högre än genomsnittet i landet. Av våra elever på individuella programmet går 63 procent vidare mot daglig verksamhet. Genomsnittlig betygspoäng för elever i anpassad gymnasieskola åk 4 är

12,7. Det är en sänkning från föregående läsår då genomsnittligt betygspoäng var 13,8.

Nyckelkvalifikationer

Anpassad gymnasieskola har ett övergripande fokus på att förbereda eleven för dag 1 år 5. Alltså att bli anställningsbar. Under läsåret 23/24 har verksamheten parallellt med att utveckla elevernas nyckelkvalifikationer och specifika yrkesfärdigheter (anpassade till den yrkesutgång de tänkt sig) arbetat med att utveckla de särskilda kompetenser som hänger samman med själva jobbsökandet. Även att upplysa, informera och träna eleverna i att ta tillvara på de rättigheter och stöd som står till buds för elever i målgruppen. Inför kommande läsår siktas mot att genomföra integrerade kunskapsprojekt av typen "Jobbjakten – ett tema som handlar om livskunskap" med konkreta mätbara kunskapsmål, lärandeobjekt och faktiska uppgifter.

Särskilt begåvade elever

Skolinspektionen granskade 2018 gymnasieskolors naturvetenskapliga program för att undersöka förekomsten av stöd och stimulans för högpresterande elever. Ytterligare en granskning genomfördes 2022 med fokus på undervisningen för elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling i årskurs 4. Båda granskningarna konstaterade att majoriteten av de granskade skolorna behövde utveckla sin undervisning för högpresterande elever.

I Gävle kommun har arbetet med att erbjuda ledning och stimulans för särskilt begåvade och högpresterande elever utgått från Skolverkets stödmaterial *Särskilt begåvade elever*. Under vårterminen 2023 har en handlingsplan för särskilt begåvade elever färdigställts. I handlingsplanen presenteras aktiviteter med syfte att öka kunskap i organisationen om särskilt begåvade elever. I handlingsplanen ingår också aktiviteter med syfte att initiera ett utvecklingsarbete med fokus på att möta behovet av extra utmaningar hos särskilt begåvade elever inom ramen för differentierad undervisning. Ett ökat fokus på differentierad undervisning förväntas också inverka positivt på måluppfyllelsen för elever med utmaningar att nå målen och öka måluppfyllelsen. Implementeringen av aktiviteterna påbörjades den 8/1 med en föreläsning av Caroline Sims, forskare med en nyligen framlagd avhandling om särskilt begåvade elever i det svenska skolväsendet. Föreläsningen gavs för samtliga lärare inom grund- och gymnasieskolorna samt skolledare och elevhälsans personal..

Främja närvaro

Läsåret 2022/2023 startade projektet Främja ungas närvaro (FUN). Projektet är ett ESF+ finansierat projekt som leds av en skolpsykolog från den Centrala elevhälsan. Ett skolområde, Lillhagen rektorsområde, deltar under 3 år i projektet, som är i uppstart. Mer om detta finns beskrivet nedan punkt 3.2.

Systematiskt kvalitetsarbete

Under läsåret 23/24 pågår ett arbete med att utveckla dokumentationen av verksamheternas systematiska kvalitetsarbete i Stratsys. Ett byte kommer att genomföras från Edtech till Stratsys egna verktyg systematiskt kvalitetsarbete för skolan. Syftet är att skapa goda förutsättningar för ett systematiskt kvalitetsarbete i hela styrkedjan, där fokus ligger på analys och uppföljning. Det övergripande målet är att öka användandet av Stratsys som ett verktyg för det systematiska kvalitetsarbete. Det nya verktyget tas fram i nära samarbete med verksamheterna och kommer att vara färdigt för implementering i maj 2024.

Förskolan har under höstterminen 2023 påbörjat ett användande av modulen systematiskt kvalitetsarbete i Unikum, USK.

Analys av indikatorerna

Antal barn per heltidstjänster med förskollärläggning, kommunal regi. Utfallet är bättre i Gävle kommun än i riket.

Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik. Utfallet bättre än föregående läsår. En högre andel pojkar klarar samtliga delprov. Målvärdet uppnås.

Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik. Resultatet har förbättrats jämfört med

föregående år. Resultatet är något högre för pojkar jämfört med flickor. Målvärdet uppnås.

Elever i åk 9 med lägst betyget E i matematik. Utfallet inkluderar elever som uppnått godkänt betyg i matematik efter deltagande i sommarskolan. Målvärdet uppnås inte.

Genomsnittlig betygspoäng i svenska som andraspråk i åk 9. Flickor har högre betygspoäng än pojkar. 9,9 för flickorna jämfört med 8,9 för pojkarna. Målvärdet uppnås inte.

Elever i gymnasieskolan med lägst betyget E i matematik 1, kommunala skolor. Andelen elever med lägst betyget E i matematik 1 i gymnasieskolan har gått upp jämfört med föregående år, från 86,3 procent 2022 till 88,2 procent 2023. Målvärdet uppnås inte.

Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen. Resultatet är lägre än föregående år. Elever som deltagit i sommarskolan är inkluderade, men påverkar inte resultatet från terminsslutet. Målvärdet uppnås inte.

Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram. Utfallet inkluderar elever som uppnått behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram efter deltagande i sommarskolan. Resultatet är något lägre, då värdet var 85,2 procent . Målvärdet uppnås inte.

Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom tre år. Utfallet är högre än förra året, då 71 procent av eleverna hade examen eller studiebevis inom tre år, kommunala skolor. Målvärdet uppnås.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Antal barn per heltidstjänster med förskollärlärolegitimation, kommunal regi	10,5		10,4	
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik, kommunala skolor,	71 %		66 %	
Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor	85,3 %		84 %	
Elever i åk 9 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor	88 %		89 %	
Genomsnittlig betygspoäng i svenska som andraspråk i åk 9, kommunala skolor	9,4		9,8	
Elever i gymnasieskolan med lägst betyget E i matematik 1, kommunala skolor,	88,2 %		97,8 %	
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor	66 %		67 %	
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor (inklusive sommarskola)	84,4 %		86 %	
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom tre år, kommunala skolor	76,3 %		73 %	

11.3.2 En trygg och förebyggande förskola och skola

Nämndens verksamheter

Pedagogisk omsorg

Utbildning Gävle genomför årligen en föräldraenkät. Resultatet från 2023 visar att vårdnadshavare med barn i pedagogisk omsorg generellt är mycket nöjda med verksamheten.

På frågan om vi tryggt kan lämna vårt barn har vårdnadshavare med barn inom den pedagogiska omsorgen skattat ett högt resultat. Sammanställningen visar ett medelvärde på 9,4

för barn i åldersgruppen 1-3 år och 9,7 för barn i åldersgruppen 4-5 år där 10,0 är maximalt resultat. För vårdnadshavare till flickor är medelvärdet 9,8 och för pojkar 9,2.

Förskola

Som indikator för målområdet används ett indexvärde från föräldraenkäten som vänder sig till vårdnadshavare i förskolan. Indexvärdet ligger något högre jämfört med föregående år. Avrundat till en decimal blir årets värde bättre än förra året. Den fråga i index med sämst resultat lyder "Jag upplever att mitt barns känslomässiga behov (som t.ex. behov av tröst, närhet och bekräftelse) tillgodoses på förskolan"

På frågan "jag upplever att det är tydligt att kränkande behandling inte accepteras på förskolan" instämmer 80 procent av vårdnadshavarna helt och hållet eller ganska bra. Det är en förbättring jämfört med föregående år. Nästan 16 procent av vårdnadshavarna uppger att de inte vet. Det är en lägre andel jämfört med föregående år, men det är fortfarande viktigt att tydligt informera om förskolans rutiner kring arbetet med att förbygga och utreda kränkande behandling.

Förskoleklass och fritidshem

Nedanstående diagram visar några frågor från den senaste kartläggningen i Gävlemodellens enkät. Sammanställningen visar ett bättre resultat för flickor på frågor om trivsel, omsorg och lärande. På frågan om studiero har resultatet förbättrats jämfört med föregående mätningar, men ligger fortfarande betydligt lägre än övriga frågor.

Figur 1. Resultat från Gävlemodellens enkät oktober 2023. Elever i förskoleklass.

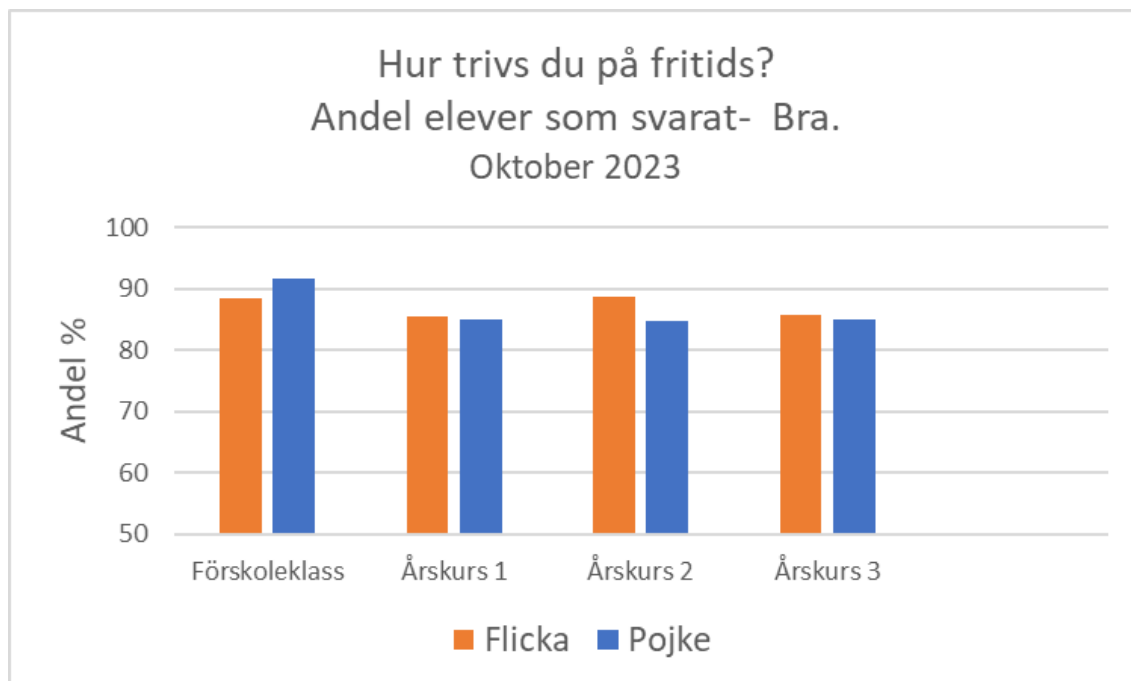

Källa: Questback

Fritidshemmet har inget separat resultat i Gävlemodellen, resultatet hanteras på klass- och skolnivå. Förskoleklass och fritidshem har representanter i trygghetsteamet, där tas främjande, förebyggande och åtgärdande aktiviteter upp.

En stor andel av alla elever i förskoleklassen och årskurserna 1–3 är idag inskrivna i fritidshemmet. Nedanstående diagram visar den fråga som handlar om trivsel på fritidshemmet. Statistiken kommer från den senaste kartläggningen i Gävlemodellens enkät. Det senaste resultatet stämmer väl överens med tidigare mätningar. Skillnaden mellan könen är liten.

Figur 2. Resultat från Gävlemodellens enkät oktober 2023. Elever på fritidshem.

Källa: Questback

Gävlemodellen

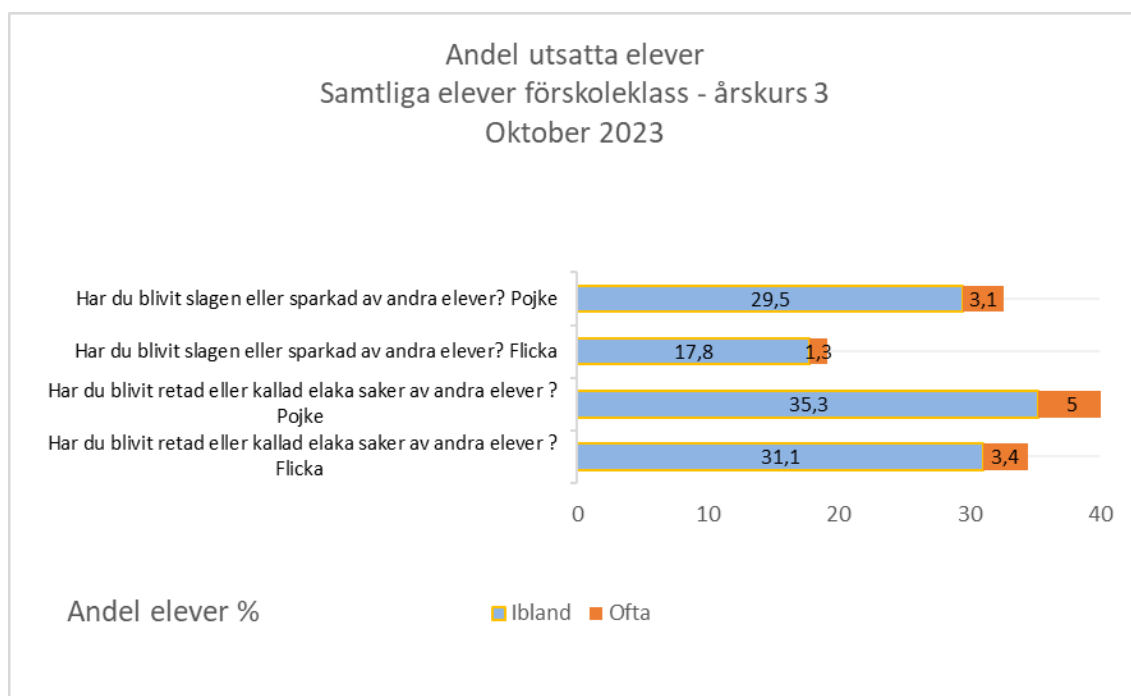
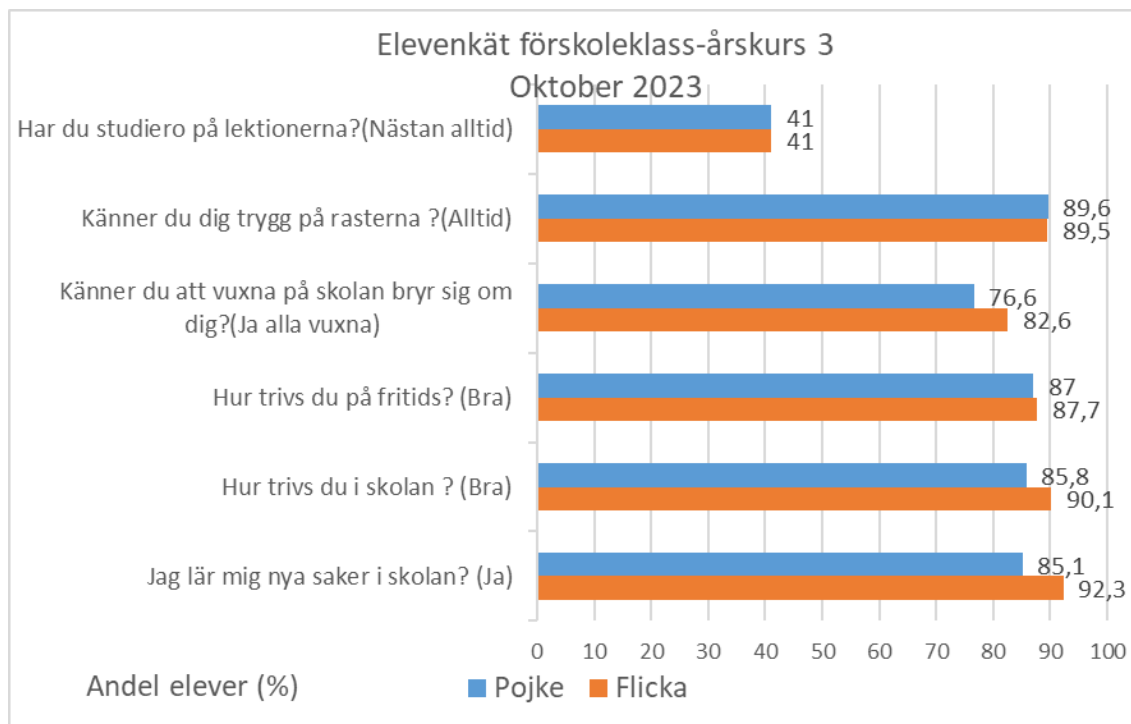
Grundskola

Gävlemodellen är en strategi med syfte att på systematisk basis kunna arbeta långsiktigt med trygghetsfrågor, studiero och kvalitetsarbete. Det är betydelsefullt att påpeka att det inte är en metod eller manual utan erbjuder några centrala komponenter och förhållningssätt som gång på gång har visat sig vara effektiva men som behöver anpassas till varje skolkontext. Skolorna i Gävle arbetar inom ramen för Gävlemodellen, men insatserna utgår från respektive skolas specifika förutsättningar och aktuella behov.

För de yngsta eleverna i förskoleklass till årskurs 3 genomförs en förenklad enkät som innehåller 15 frågor. Frågorna kompletteras med bildstöd. Samma enkät används även för elever i anpassad skola. Svarsfrekvensen för åldersgruppen är mycket hög. Den har legat på 90-95 procent under de senaste åren. I höstens kartläggning låg svarsfrekvensen på 92,3 procent. Det innebär att samtliga klasser (med något undantag) har en egen klassrapport att analysera för att sedan hitta utvecklingsområden.

När årets resultat sammanställs visar statistiken att det finns vissa skillnader i resultat mellan könen. I de nedanstående diagrammen finns sammanställningar av ett urval av frågorna från enkäten.

Figur 3-4. Resultat från Gävlemodellens enkät oktober 2023. Elever i förskoleklass - årskurs 3.

Källa: Questback

Sammanställningen visar att flickorna har ett bättre resultat jämfört med pojkar utom för frågorna om studiero och tryggheten på rasterna där resultatet ligger på samma nivå. Skillnaden mellan könen har minskat något jämfört med tidigare mätningar.

Pojkar uppger i högre grad att de är utsatta av andra elever på olika sätt. En analys av höstens resultat med avseende på fysisk utsatthet visar att pojkarna är betydligt mer utsatta än flickor. Även när det gäller verbal utsatthet är utsattheten för pojkar högre än för flickor.

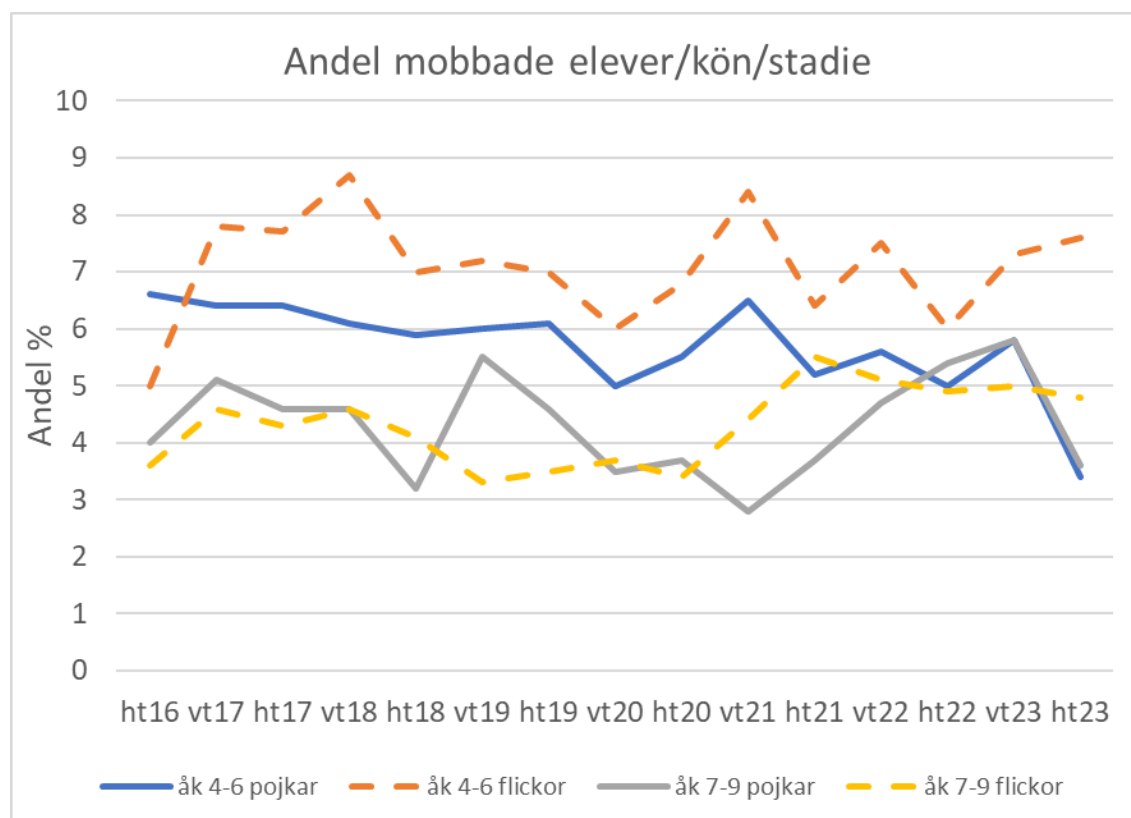
Samtliga skolor och klasser får även sitt resultat redovisat i två indexvärden.

Det ena kallas skolklimatindex och det andra index kränkningar. Värdet kan presenteras som ett

värde som är maximalt 10 alternativt maximalt 100. På övergripande nivå är resultatet i oktober för skolklimatindex på samma nivå som mätningen i höstas (87,6 jämfört med 87,6). För index kränkningar är resultatet något lägre jämfört med mätningen i våras (82,7 jämfört med 83,5).

Skolverkets nationella undersökning (353) visade att 8,1 procent av eleverna på mellan- och högstadiet är mobbade. I Gävle är motsvarande siffra 5,3 procent i oktober 2023. Värdet för mobbning är i höst 1,2 procentenheter lägre än värdet i mars och på samma nivå som hösten 2022. Höstens mätning visar att andelen mobbade pojkar minskat för både årskurs 4-6 och årskurs 7-9.

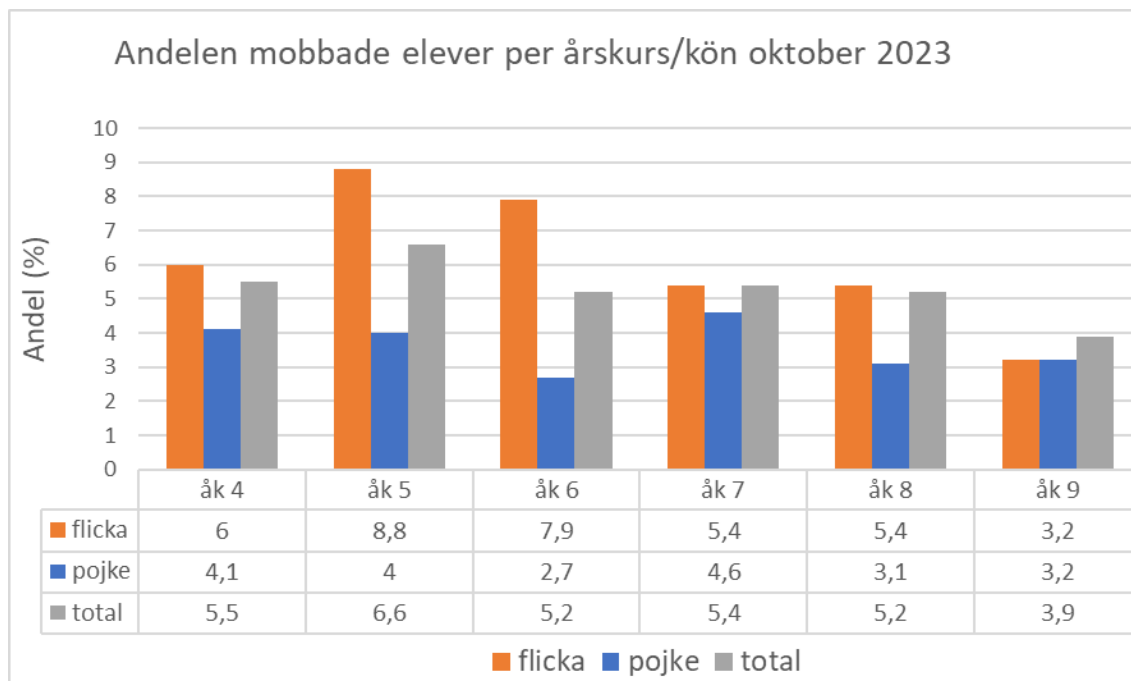
Figur 5. Andel mobbade elever under perioden 2016 - 2023.

Källa: Utbildning Gävle

Höstens kartläggning visar att andelen mobbade flickor är högst i årskurs 5. Andelen mobbade pojkar är högst i årskurs 7. I kartläggning har eleverna möjlighet att svara med annat alternativ än flicka-pojke. Skolverkets lägesbedömning för 2023 anger att unga transpersoner och icke-binära upplever en större otrygghet och skolan upplevs vara en otrygg plats där risken är stor att utsättas för hat, hot, mobbning och våld. Kartläggningen visar att i den gruppen är andelen mobbade betydligt högre än de som svarat flicka eller pojke. I nedanstående statistik ingår svaren från dessa elever i totalresultatet.

Figur 6. Andel mobbade elever oktober 2023.

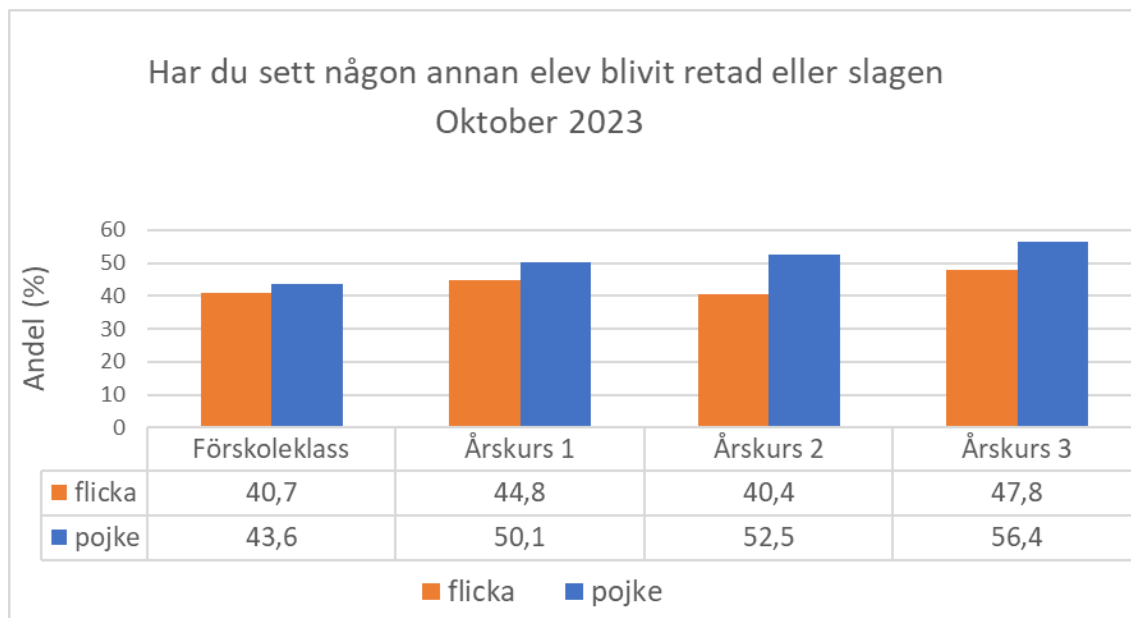

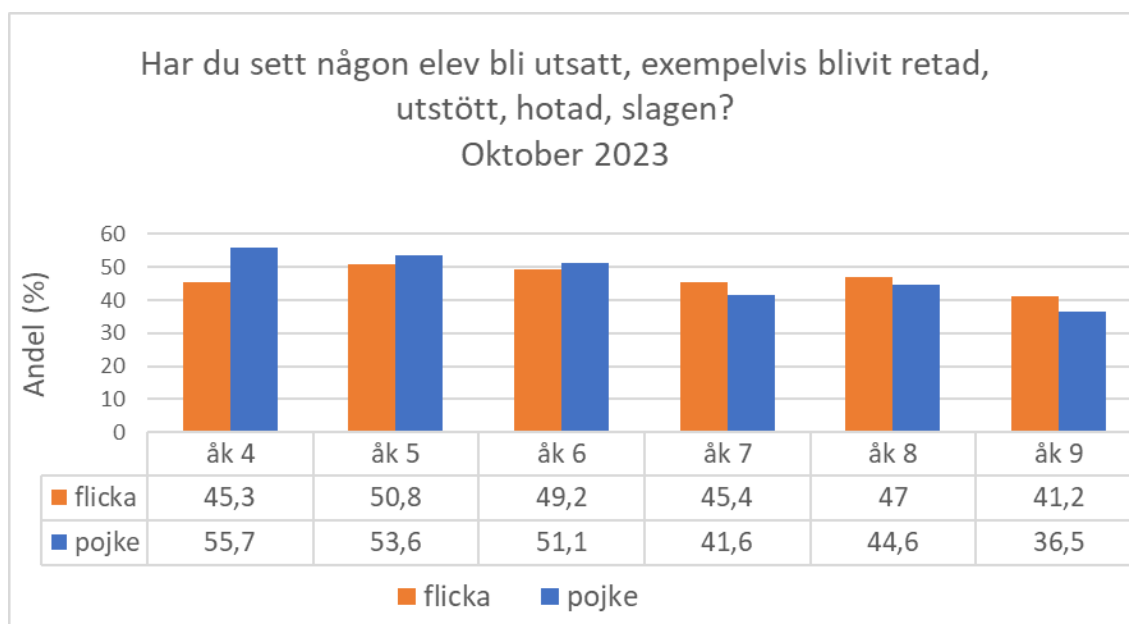
Källa: Utbildning Gävle

Kamratobservationer

Den senaste kartläggningen visar att elever i förskoleklass till årskurs 6 har en högre andel av pojkarna jämfört med flickorna observerat att andra elever blivit utsatta. I årskurs 7 till årskurs 9 är det en högre andel av flickorna som observerat att andra elever blivit utsatta.

Figur 7-8. Kamratobservationer oktober 2023.

Källa: Utbildning Gävle

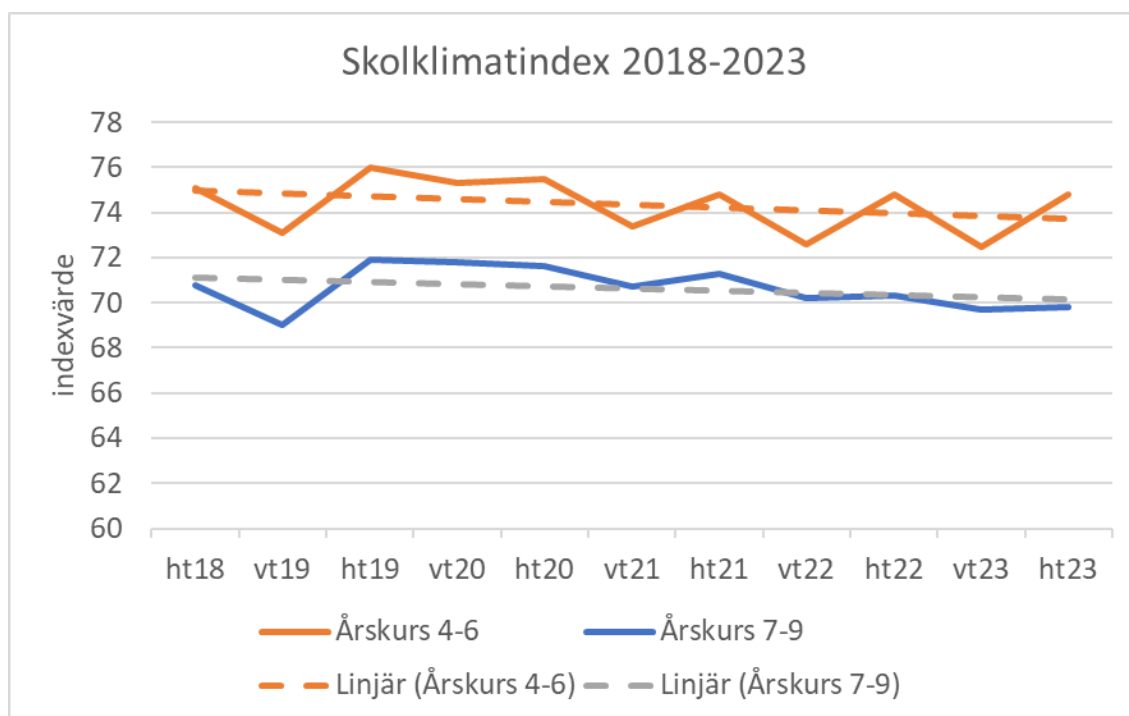
Ett skolklimatindex beräknas även för skolor med klasser i årskurs 4 till 9. Indexvärdet baseras på 14 frågor i enkäten. Värdet kan presenteras som ett värde som är maximalt 10 alternativt maximalt 100. Värdet på skolklimatindex sjunker med stigande ålder (årskurser). Resultat är bättre för pojkar åk 4-6 på 13 av 14 frågor. För pojkar åk 7-9 är resultatet bättre på samtliga frågor jämfört med flickor.

Störst skillnad mellan könen finns för åk 4-6 på frågan - Jag förstår oftast varför klasskamrater betar sig som de gör.

Störst skillnad mellan könen finns för åk 7-9 på frågan – Jag kan prata med lärare eller annan personal på skolan och känner att de verkligen förstår mig.

Skolklimatindex för grundskolan utgör även en indikator för målområdet trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen. Höstens kartläggning visar att värdet på skolklimatindexvärdet har förbättrats något. Resultatet är bättre i årskurs 4-6 jämfört med 7-9. Trenden över tid är svagt nedåtgående för båda åldersgrupperna.

Figur 9. Utveckling av skolklimatindex 2018 - 2023.

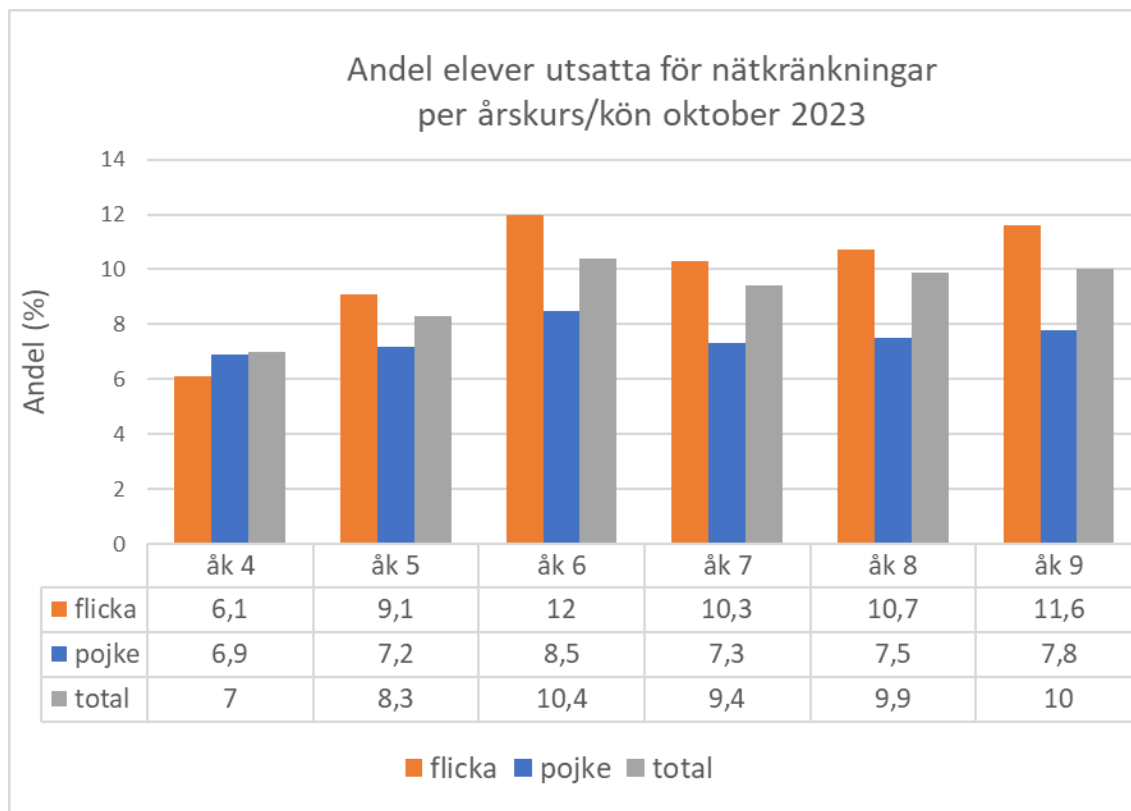
Källa: Utbildning Gävle

Nätkränkningar

Färska uppgifter från Skolverket (augusti 2023) visar att flickor i större omfattning än pojkar blir utsatta för kränkningar av andra elever i skolan och på nätet. De blir även mer utsatta för sexuella trakasserier av andra elever. Flickor känner sig mindre trygga i skolan, känner sig oftare ensamma och är mer oroliga för att bli illa behandlade eller kränkta. För flickor i årskurs 3 – 6 har situationen på nätet påtagligt försämrats över tid. Nätkränkning är ett omfattande problem även bland äldre elever, men här tycks trenden gå åt rätt håll och färre blir utsatta.

Höstens kartläggning i Gävle visade att andelen elever som blivit utsatta på nätet ligger kvar på ungefär samma nivå som kartläggningen som gjordes i våras. Flickor i årskurs 6 och årskurs 9 är de som är mest utsatta. För årskurs 8 är värdet det högsta sedan mätningarna i Gävle startade.

Figur 10. Andel elever utsatta för nätkränkningar. Oktober 2023.

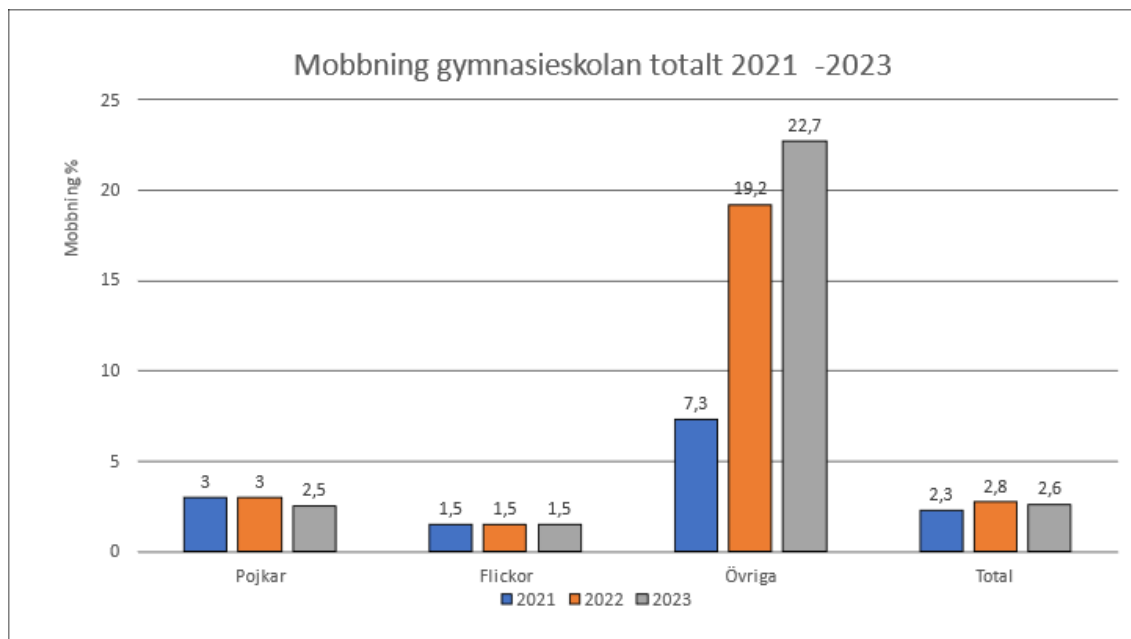
Källa: Utbildning Gävle

Gymnasieskola

Enkäten genomförs årligen på höstterminen på samtliga gymnasieskolor samt anpassad gymnasieskola. Svarsfrekvensen höstterminen 2023 var totalt för gymnasieskolan 69%, för 2022 var svarsfrekvensen 75% och för 2021 64%. Som jämförelse är svarsfrekvensen för grundskolan åk 4-9 86%.

Höstens kartläggning visar att andelen mobbade totalt ligger på 2,6%, vilket är en minskning med 0,2 procentenheter från 2022. Gruppen pojkar minskar medan gruppen flickor ligger still på en låg nivå. Däremot uppvisar gruppen övriga en markant ökning över de två senaste åren, från 7,3% 2021 till årets 22,7%. I gruppen övriga samlas de elever som på frågan om kön angett "annat alternativ", "osäker" eller "vill ej svara". Det finns anledning att anta att flertalet elever i den gruppen identifierar sig som HBTQI-personer.

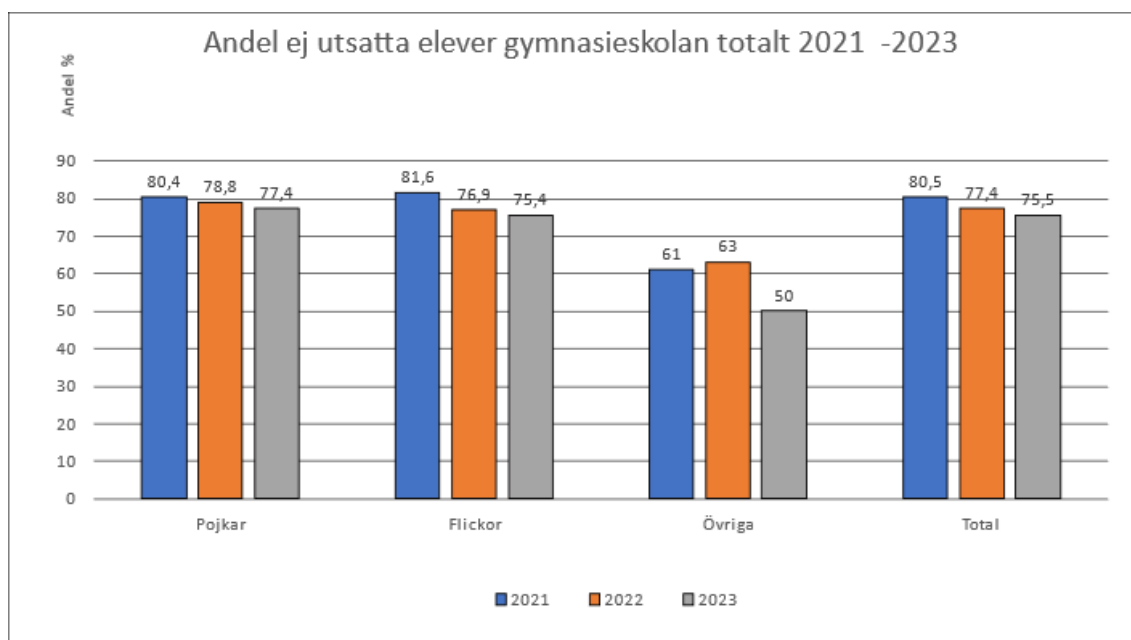
Figur 11. Andel mobbade elever gymnasieskolan 2021-2023

Källa: Utbildning Gävle

Andelen ej utsatta elever minskar i samtliga grupper och minskningen är störst hos gruppen övriga som uppvisar en markant minskning med 13 procentenheter från 2022. 2023 är det endast hälften av eleverna i gruppen övriga som anger att de aldrig är utsatta för mobbning eller kränkande behandling.

Figur 12. Andel ej utsatta elever gymnasieskolan 2021-2023

Källa: Utbildning Gävle

På frågan "min skola är bra på att förhindra att elever blir utsatta" ligger resultatet på en bättre nivå jämfört med föregående värde. Andelen som svarat ja på den frågan är i år 61,6 procent jämfört med 59,6 procent 2022.

Det indikatorvärde som används i UG,s verksamhetsplan för målområdet *trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen* är skolklimatindex.

Indikatorvärdet 2023 för gymnasieskolan ligger på 69. Det är på samma nivå jämfört med resultatet från hösten 2022.

En utmaning för gymnasieskolan är att få eleverna att berätta om sin utsatthet för skolans personal. Kartläggningen visar att endast 16,2 procent av eleverna som blivit utsatta angett att de berättat för skolans personal. Värdet är klart lägre än vid föregående kartläggning. Höstens kartläggning visar även att 17,3 procent av eleverna inte vet eller är osäkra vem de ska prata med på skolan om de själva eller någon annan elev blivit orättvist behandlad av vuxna på skolan. Jämfört med föregående kartläggning har andelen som inte vet eller är osäkra minskat något.

En annan fortsatt utmaning är att få eleverna att känna sig delaktiga i framtagandet av skolans ordningsregler. 34,2 procent av eleverna är osäkra på vem som bestämt dessa regler. Här har andelen osäkra ökat jämfört med föregående kartläggning.

Gruppen övriga - HBTQI

Gruppen övriga avviker kraftigt från grupperna pojkar och flickor i samtliga värden. Gruppen är mer utsatt av både vuxna och andra elever samt har lägre tillit till vuxna på skolan än övriga elever. Fördelat per skola är andelen ej utsatta elever i gruppen som lägst 21,4% och andel mobbade elever som högst 42,8%. Att jämföra med, för grupperna pojke / flicka, andel ej utsatta elever som lägst 72,1% och andel mobbade elever som högst 3,4%.

Under vårterminen 2023 genomfördes en enkätundersökning med samtlig personal inom gymnasieskolan i syfte att undersöka personalens medvetenhet om och bemötande av elever inom HBTQI-området. Vid en analys av enkätsvaren framkom ett behov av kompetensutveckling kring normmedveten undervisning. Inför höstterminen planerades fortbildning tillsammans med BIG för samtliga kommunala gymnasieskolor. Utbildningen har än så länge genomförts för personalen på en gymnasieskola. Som analysen ovan visar har detta inte påverkat den upplevda tryggheten hos gruppen "övriga", inte heller på den skola som genomfört utbildningen. Detta borde föranleda ytterligare insatser under de kommande åren i syfte att öka tryggheten hos gruppen.

Anpassad gymnasieskola

Svarsfrekvensen höstterminen 2023 var för anpassad gymnasieskola 76% vilket är en kraftig ökning från 2022 då endast 30% av eleverna svarade och ingen sammanställning kunde genomföras på grund av den låga svarsfrekvensen.

Andelen mobbade elever var 11% och andelen ej utsatta elever 52,4%. Vad gäller mobbade elever är könsskillnaden stor med 31% flickor och 0% pojkar som angett att de är mobbade. Ingen elev på anpassad gymnasieskola har angett "övriga" som alternativ på frågan om kön. 52,4% ej utsatta elever är att betrakta som en låg andel. Motsvarande siffra för gymnasieskolan är 75,5%. Det finns anledning att undersöka orsaken både till den låga nivån samt till den hög andel flickor som upplever sig mobbade.

Figur 13. Andel mobbade och ej utsatta elever anpassad gymnasieskola 2023

<i>Andel mobbade elever</i>	flicka	pojke	övriga	tot
	31%	0	-	11,9 %
<i>Andel ej utsatta elever</i>	flicka	pojke	övriga	tot
	52,4	55%	-	52,4%

Källa: Utbildning Gävle

Det indikatorvärde som används i UG,s verksamhetsplan för målområdet *trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen* är skolklimatindex.

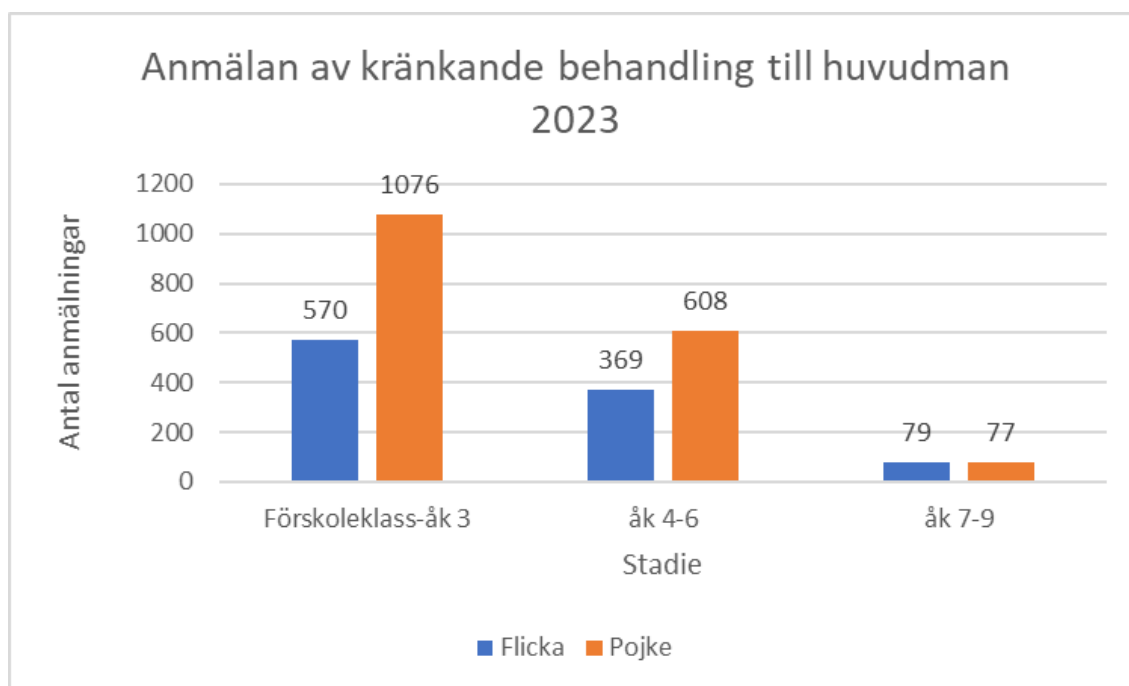
Indikatorvärdet 2023 för anpassad gymnasieskola ligger på 56. Värdet är betydligt lägre än för gymnasieskolan. Det som påverkar indikatorvärdet negativt är att andelen elever som inte är utsatta alls är betydligt lägre för anpassad gymnasieskola. Indikatorvärdet ligger på samma nivå som 2021-2022

Anmälan om kränkande behandling

Förskollärare, lärare och annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten ska anmäla det till rektorn. Rektorn ska i sin tur anmäla händelsen vidare till huvudmannen.

Den sammanställda statistiken över anmälningar i grundskolan för 2018 - 2021 visar på att det sker betydligt fler anmälningar för pojkar. I förskoleklass-årskurs 6 var fördelningen anmälningar 35 procent flickor - 65 procent pojkar. För de äldre eleverna i årskurs 7-9 var skillnaden något lägre, 42 procent för flickor och 58 procent för pojkar. En ny sammanställning för helåret 2023 visar att mönstret är den samma för de yngre eleverna det vill säga samma fördelning mellan flickor och pojkar som tidigare. För de äldre eleverna har statistiken förändrats så att skillnaden mellan könen är liten. Den nya statistiken visar att anmälningarna är fördelade 51 procent för flickor och 49 procent för pojkar.

Figur 14. Antal anmälningar som rapporterats till huvudman under 2023

Statistiken visar att antalen anmälningar minskar kraftigt med stigande ålder. Det finns en betydande variation mellan skolor i antalet anmälningar, även sedan antalet anmälningar korrigerats mot elevantal som finns på skolan.

Forskning

Viktiga grundstenar i Gävlemodellen är att arbetet ska utgå från aktuell forskning och den lagstiftning som gäller. Arbetet ska även utgå från en aktuell nulägesanalys. Samarbetet med Högskolan i Gävle har fördjupats. Styrgruppen för Gävlemodellen har regelbundna träffar med forskare från Högskolan. På träffarna tas frågor om verksamhetsutveckling och praktiska forskning upp. Arbetet ska leda till fördjupade kunskaper för att ta fram bättre åtgärder/insatser. Vetenskapsrådet har gjort det möjligt att fördjupa kunskaper om Gävlemodellens långsiktiga och

systematiska arbete mot mobbning och annan kränkande behandling. Detta genom ett treårigt forskningsprojekt i samarbete med Gävle kommun, Högskolan i Gävle och Linköpings universitet. Intervjuer är i gång på några utvalda skolor.

Syftet med studien är att undersöka hur skolklimat, klassrumsklimat, klassklimat, lärar-elevrelationer samt förekomst av och utsatthet för kränkningar hänger samman med varandra och med elevers studieengagemang över tid. Fokuset i detta projekt ligger således på betydelsen som de sociala relationerna och det sociala klimatet på olika nivåer i skolan har för elevers studieengagemang.

Utifrån Gävlemodellens arbete mot mobbning har Högskolan i Gävle undersökt varför grundskoleflickor upplever sig själva som offer för mobbning och att identifiera strategier för att komma till rätta med denna fråga. Denna studie syftar till att undersöka hur skolpersonal identifierar fenomenet nätmobbning bland elever i olika könsgrupper (flickor och pojkar) och vilka strategier de tillämpar för att minimera förekomsten av nätmobbning bland elever i grundskolan. Den empiriska studien genomfördes genom semistrukturerad intervju i tre grundskolor (årskurs 4-6) i Gävle kommun. En ekologisk modell för nätmobbning, tillsammans med en kritisk analys av intervjuer, användes för att fördjupa sig i hur skolpersonal förhåller sig till fenomenet nätmobbning och hur de förebygger och hanterar nätmobbning. Studien visar skillnaden i elevers och lärares digitala kompetens, vilket innebär potentiella utmaningar när det gäller att effektivt hantera och navigera nätmobbning. Därför är det absolut nödvändigt att utveckla skolans personal och elevers cyberkompetens, eftersom det väsentligt bidrar till deras förmåga att identifiera och hantera nätmobbning.

Elevhälsa

Elevhälsa har identifierats som ett viktigt område för att nå Gävle kommuns prioriterade mål om Kraftigt förbättrade resultat. En elevhälsoplan har arbetats fram i syfte att bidra till likvärdighet mellan kommunens skolor. Planen är ett stöd för skolläda, pedagogisk personal och elevhälsopersonal inom skolan, men kan också ge stöd och vägledning till vårdnadshavare om skolans elevhälsoarbete.

Elevhälsoarbetet på alla skolor ska innefatta de tre delarna hälsofrämjande arbete, förebyggande arbete och åtgärdande arbete. Hälsofrämjande arbete sker i organisation och i grupp och kan handla om lärmiljöer, förutsättningar som gynnar hälsa och ledning och stimulans. Förebyggande arbete sker i organisation och grupp och syftar till att undanröja risker och möjliga hinder för inläring och hälsa. Åtgärdande arbete sker mot individer och i grupper och syftar exempelvis till att ge särskilt stöd och utreda kränkningar.

Utvecklings-EHT

Sedan 2020/21 har verksamheterna haft tillgång till Utvecklings-EHT (elevhälsoteam), som är en gemensam modell för ett mer samlat och kvalitativt elevhälsofrämjande och förebyggande arbete. Syftet med Utvecklings-EHT är att skapa större likvärdighet i kommunens verksamheter genom att använda elevhälsan och den pedagogiska kompetensen i ett gemensamt systematiskt hälsofrämjande och förebyggande arbete på organisations-, grupp- och individnivå.

Arbetet med Utvecklings-EHT har generellt lett till en positiv utveckling av skolenheternas arbete med främjande och förebyggande processer. Vid vissa skolenheter börjar fokus under utvecklings-EHT förflyttats så att förebyggande och främjande processer och diskussioner kring dessa väger tyngre än åtgärdande arbete, vilket är avsikten. Elevhälsans professioner deltar i större utsträckning i det förebyggande och främjande arbetet. Det finns dock fortsatt behov av att utveckla det hälsofrämjande arbetet ytterligare. Förutsättningarna för elevhälsoarbete i stort och utvecklings-EHT varierar mellan skolenheterna.

Centrala elevhälsan

Elevhälsan har en central organisation med medarbetare som arbetar både centralt och vid enskilda skolenheter. Centrala elevhälsan har en nära samverkan med skolläda och det lokala elevhälsoarbetet som sker på de enskilda skolenheterna.

Skolsköterskorna och kuratorerna deltar regelbundet på elevhälsoteam; på grundskolan och

anpassad skola, i trygghetsteamet och på gymnasiet i arbetet med Gävlemodellen. Arbetsmaterial kring livsstilsvanor är upprättat och används i undervisning både på individ- och gruppnivå. Bland annat arbetar skolsköterskorna och skolläkarna aktivt för att främja psykisk och fysisk hälsa genom hälsosamtal, gruppundervisning kring livsstilsfrågor och genom att delta på elevhälsomöten och möten med vårdnadshavare och elever. Skolkuratorerna arbetar på olika nivåer, individ, grupp och organisation. De är ofta nyckelpersoner i olika mötesformer och i samverkansfrågor. De har ofta en centralroll i frånvaroutredningar, skolsociala kartläggningar samt trygghetsarbetet på skolan.

Skolpsykologerna har under de senaste åren fått allt fler ansökningar och under läsåret 22/23 inkom 180 ansökningar, vilket går att jämföra med året innan där det var det 152. Utifrån ansökningarna bidrar skolpsykologerna med handledning, konsultation samt fortbildning. Samtliga insatser är riktade emot skolpersonal.

Specialpedagogerna bidrar med sin kompetens i olika bedömningar i exempelvis språkförskolor, specialförskolor, anpassad skola och autismgrupper. De deltar även i olika samverkansgrupper med exempelvis barn- och ungdomspsykiatri (BUP), habiliteringen (HAB) och logopedmottagningen likaväl som att de samordnar nätverk gällande läs- och skrivproblematik, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF), syn- och hörselnedsättningar. Även specialpedagogerna har handledningar, konsultation, fortbildning av personal samt arbete med Lotsen. Lotsen är en insats för barn och elever i åldrarna 4-8 som har svårigheter inom två eller flera områden när det gäller uppmärksamhet, aktivitetsnivå, impulsivitet, motorik, socialt samspel eller kommunikation där extra bedömningar görs för att kunna ge barnet/eleven adekvat stöd och eventuella Anpassningar.

Inom Utbildning Gävle har vi åtta medarbetare som är utbildade instruktörer i Första hjälpen till psykisk hälsa (MHFA) och som kommer fortbilda medarbetare inom detta. Det är en satsning från regionen för att möta upp behovet av ökad kunskap kring psykisk ohälsa och hur man kan bemöta och hjälpa elever genom att känna igen tecken på psykisk ohälsa.

.

Samverkan med externa aktörer

Centrala elevhälsan har samverkan med verksamheter inom Region Gävleborg och inom Socialnämndens ansvarsområde. Samverkan sker löpande mellan chefer och medarbetare på strategisk nivå och kring enskilda elever. Den medicinska delen samverkar med andra vårdgivare vid behov. Ett gemensamt dokument avseende arbets- och ansvarsfördelning för barn och ungdomars psykiska hälsa inom/mellan kommuner och Region Gävleborg är centralt för samverkan. Samverkan mellan Utbildning Gävle och Valfärd Gävle arbetades fram under 2022, bland annat med fokus på att främja skolnärvaro. Utbildning Gävle deltar även i arbetet kring God och nära vård inom Region Gävleborg, under hösten har bland annat ett antal workshops genomförts.

Länsledning är en strategisk samverkansledning avseende socialtjänst, omsorg/omvårdnad, utbildning inom kommunerna samt inom Region Gävleborg. Denna samverkansledning har på en övergripande nivå ansvar för att identifiera, initiera, leda och utvärdera samt utveckla gemensamma samverkansfrågor i Gävleborgs län. Inom samverkan finns även operativa välfärdsggruppen, som har utökats med representanter från alla skolformer samt de fristående skolorna för att få ett närmare samarbete och en ökad operativ effekt.

Elevhälsan har en omfattande samverkan och är drivande i det brottsförebyggande arbetet inom BIG. I ett antal samverkansforum inom Gävle kommun såsom våldspreventivt arbete, förebyggande av våld i nära relationer och tryggare Gävle är elevhälsan en del. En av enhetscheferna vid elevhälsan är även delaktig i Sektor Styrning och stöds arbete med uppdragen ifrån kommunstyrelsen avseende ett aktivt våldspreventivt arbete och hur kommunens långsiktiga drog- och brottsförebyggande arbete kan organiseras. Utbildning Gävle och elevhälsan har under våren 2023 deltagit aktivt i arbetet med ökad samverkan och trygghetsinsatser i Gävle. För Utbildning Gävle är det störst fokus på långsiktiga förebyggande arbetet, samverkan med andra aktörer är i det arbetet en avgörande del.

Frånvaro och närvarofrämjande arbete

Bekämpa skolfrånvaron

Under vårterminen har ett Centralt närvaroteam skapats, teamet består av fem medarbetare. Teamet kommer att arbeta såväl strategiskt som operativt mot både grund -och gymnasieskola. I det strategiska uppdraget ingår att stötta skolor och skolledare i arbetet med problematisk frånvaro. I det operativa uppdraget ingår ansvar för enskilda elever där skolorna inte lyckats bryta frånvaron hos eleverna. Det centrala närvaroteamet kommer också att bemanna en särskild undervisningsgrupp som erbjuder individanpassad undervisning för elever med stora utmaningar.

Under vårterminen har ett arbete utförts under ledning av kvalitetsutvecklare mot grund -och gymnasieskolorna samt anpassad skola med att kartlägga samtliga rektorsområdets rutiner angående arbetet med problematisk frånvaro. I kartläggningen framkom grund- och gymnasieskolornas uppfattning om olika orsaker till elevfrånvaro. Det var bland annat psykisk ohälsa, prestationskrav, jobb, motivationsbrist, drogbruk- och försäljning, vårdnadshavarstöd frånvaro, familjehemsplacering och spelberoende.

Samtliga rektorsområden genomför ett stort utbud av åtgärder i syfte att förebygga frånvaro. Trots att flera insatser genomförs upplever flertalet rektorsområden brister i möjligheten att analysera utredningar och utifrån övergripande analys initiera närvarofrämjande insatser.

Det som efterfrågas för att underlätta arbetet var bland annat tydliga rutiner, ett tydligt sammanhängande systemstöd från att frånvaro uppmärksammas (via kartläggning) anmälan till huvudman samt utredning med åtgärder och uppföljning. Ytterligare efterfrågades också övergripande analys från huvudman samt en utvecklad samverkan med externa aktörer.

För att möta de identifierade behoven har Utbildning Gävles arbetsgång vid frånvaro uppdaterats. Syftet med den uppdaterade arbetsgången är att öka fokus på analys av elevfrånvaro samt att utifrån analys identifiera och initiera närvarofrämjande insatser. Arbetsgången samt uppdaterade mallar för utredning av problematisk frånvaro implementeras under hösten 2023. Anmälda ärenden och övergripande analys följs upp vid resultatdialoger och i resultatanalyser, på enhets- och huvudmannanivå.

Arbetsgången följs upp löpande under läsåret och utvärderas vid läsårets slut.

Främja ungas närvaro FUN

Främja ungas närvaro (FUN) är ett projekt finansierat av Europeiska socialfonden (ESF+) i samarbete mellan en grundskola (Lillhagsskolan 7-9) och personal från centrala elevhälsan. Målet med FUN är att fler elever ser kopplingen mellan sin skolgång och sina val och hur det påverkar framtiden och möjligheter till val vad gäller utbildning, arbete och fritid.

Projektet pågår i 3 år och har inspirerats av Framtidsvalet, en beprövad metod inom Utbildning Gävle som bygger på tre delar; arbetsliv och utbildning, självkännedom och målsättning. I arbetet med FUN har även en fjärde del lagts till som handlar om hälsa.

Elevfrånvaro i grundskola och gymnasium

Den rapporteringsgrad som finns på skolorna påverkar sammanställningarna av frånvarostatistiken. Den totala frånvaron för Gävles elever, oavsett skolform var under perioden 24 augusti 2022 till den 2 juni 2023 12,2 procent. För höstterminen 2023 var den totala frånvaron 11%. En svag förbättring av närvaron men än så länge går det inte att dra slutsatser om korrelationen till den nya arbetsgången.

Figur 11. Fördelning mellan skolformerna

	Frånvaro i procent 22/23	Frånvaro i procent HT 23
Grundskola	11,2	9,4
Anpassad grundskola	15,2	13,5
Gymnasieskolan, nationella program	13,1	13,3
IM-gymnasiet	32,8	30,2
Anpassad gymnasieskola	14	13

Frånvaron på enskilda skolor, undantaget IM-gymnasiet spänner från 7,0 till 15,7 procent. Den höga frånvaron på IM-gymnasiet förklaras till en viss del av att flertalet elever som går på introduktionsprogram har en långvarig utmaning med närvaro. I programmets uppdrag ingår att arbeta aktivt med skolnärmande aktiviteter. Frånvaron i samtliga skolformer är fortsatt att betrakta som hög.

Som en åtgärd för att bekämpa skolfrånvaron har arbetsgång och rutiner utvärderats och uppdaterats, som beskrivits ovan. Under höstterminen har arbetsgången implementerats i grundskolan, gymnasieskolan och anpassad skola. Under implementeringen har frågor väcks i samverkansforum om arbetsgångens påverkan på arbetsbelastningen för mentorer. I tabellen nedan synliggörs antal beslutade insatser, vilket hanteras av mentorer samt antal påbörjade utredningar, vilket hanteras av biträdande rektorer. Synpunkter om arbetsbelastning ingår som en del av underlaget i den kommande utvärderingen av arbetsgången.

Figur 12. Antal anmälda insatser

Skolform	Anmälda beslutade insatser - antal	Anmäld frånvaro till huvudman - antal	Anmälda beslutade insatser – andel av totalt antal elever	Anmäld frånvaro till huvudman – andel av total antal elever
Grundskola	335	31	3,50%	0,30%
Anpassad grundskola	28	1	13,70%	0,50%
Gymnasieskola	129	27	3,90%	0,80%
Anpassad gymnasieskola	15	1	16,80%	1,10%

Skolornas trygghet och säkerhet

Utbildning Gävle har under 2023 gjort en satsning och anställt en trygghet- och säkerhetsutvecklare. Denne har under våren 2023 genomfört besök, gjort observationer samt semistrukturerade intervjuer på några av våra gymnasie- och grundskolor i syfte att kartlägga trygghet och säkerhet. I en rapport konstateras att samverkan mellan skola, socialtjänst på olika nivåer samt polisen redan är initierad i Gävle kommun. Därför är förslaget att börja arbeta enligt en modell Skola, Socialtjänst, Polis, Fritid (SSPF). Denna modell kan anpassas till lokala förutsättningar vilket innebär att målgruppen skiljer sig mellan olika kommuner. SSPF-modellen riktar sig emot arbetet med ungdomar som riskerar att dras in i kriminalitet eller som uppvisar annat avvikande beteende. Syftet med arbetet utifrån modellen är att skapa individanpassade åtgärder för elever i riskzon och då från samtliga aktörer. I klartext avser man minimera riskfaktorer kring den unge och förstärka skyddsfaktorer. Det skulle för skolans del exempelvis kunna bestå av arbetet att stärka skolnärvaro samt att ge elever stöd i syfte att förbättra skolresultaten.

Drogfri skola

Drogfri skola är en aktör som arbetat aktivt med elevsamtal och genomfört drogtester av ungdomar under flera års tid. Läsåret 22/23 har sammanställts utifrån hur många samtal med oro som initierats från skolor och socialtjänsten. Det genomfördes 70 samtal i de kommunala grundskolorna respektive 105 i gymnasieskolorna. Ytterligare orosamtal kom från fristående skolor som hade 76 samtal samt socialtjänsten som hade 27.

Utifrån orosamtalen har Drogfri skola genomfört samtal och drogtester. Det var 69 procent av eleverna som antingen hade ett positivt test alternativt erkände droganvändande. Sammantaget har drogfri skola varit aktör i 278 ärenden, vilket är högre än tidigare. Ökningen är ca 50 fler ärenden än hur det tidigare har varit och det har framför allt varit högstadieskolorna som stått för att det är fler ärenden. Den vanligaste drogen är fortfarande Cannabis.

Drogfri skola har samverkat med skolorna under året och detta år har även en större inventering genomförts i två avgångsklasser. Personalen från Drogfri skola träffade samtliga eleverna i klasserna och hade enskilda samtal med eleverna om narkotika och eleverna drogtestades. Vårdnadshavarna informerades om inventeringen innan den genomfördes. Det har genomförts flertalet olika insatser i samverkan med olika aktörer, så som skola, polis, svenska kyrkan samt med olika aktörer inom socialtjänsten. Drogfri skola har även varit med att arrangerat ungdomskonferensen "Jag brinner".

Analys av indikatorerna

Trygghetsindex föräldrar förskola: Vårdnadshavare till flickor är mer positiva i sina svar än vårdnadshavare till pojkar. Målvärdet uppnås.

Trygghet och studiero förskoleklass: Skolinspektionens enkäter genomförs vart annat år, nästa gång är 2024, därmed inget utfall för 2023.

Skolklimatindex grundskola: Indexvärdet är högre för elever i åk 4-6 jämfört med elever i åk 7-9. Målvärdet uppnås inte.

Skolklimatindex anpassad grundskola: Resultatet har gått ned något jämfört med 2022, men sett över tid är resultatet högre än genomsnittet sedan mätningarna startade. Målvärdet uppnås.

Skolklimatindex för gymnasieskola: Resultatet ligger på samma nivå som för 2022. Målvärdet uppnås inte.

Skolklimatindex för anpassad gymnasieskola: Resultatet har gått ned något jämfört med 2022 då utfallet var 57, och ligger lägre än de senaste årens genomsnitt. Målvärdet uppnås inte.

Närvaro Grundskolan: Närvaron har gått upp från 87,7 procent 2022. Målvärdet uppnås.

Närvaro Anpassad grundskola: Närvaron har gått upp från 83,2 procent 2022.. Målvärdet uppnås inte.

Närvaro Gymnasieskola: Närvaron har gått upp från 86 procent 2022. Målvärdet uppnås inte.

Närvaro Anpassad gymnasieskola: Närvaron i anpassad gymnasieskola har gått upp från 83,5 procent 2022. Målvärdet uppnås.

Elevhälsa (index) årskurs 8: Skolinspektionens enkäter genomförs vart annat år, nästa gång är 2024, därmed inget utfall för 2023. Enkäten är ny sedan 2022, tidigare värden är inte jämförbara.

Elevhälsa (index) årskurs 2 gymnasieskola: Skolinspektionens enkäter genomförs vart annat år, nästa gång är 2024, därmed inget utfall för 2023. Enkäten är ny sedan 2022, tidigare värden är inte jämförbara.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Trygghetsindex föräldrar förskola	8,6		8,7	
Trygghet och studiero, föräldrar förskoleklass			7,9	Ok
Skolklimatindex grundskola	72,1		73	
Skolklimatindex anpassad grundskola	88,9		90	
Skolklimatindex gymnasieskola	69		70	
Skolklimatindex anpassad gymnasieskola	56		58	
Närvaro grundskolan	90,2 %		88,5 %	
Närvaro anpassad grundskola	84,6 %		85 %	
Närvaro gymnasieskola	87,5 %		88 %	
Närvaro anpassad gymnasieskola	86,2 %		85 %	
Elevhälsa årskurs 8 (index)			6,5	Ok
Elevhälsa årskurs 2 gymnasieskolan			6,9	Ok

11.3.3 En förskola och skola som ger förutsättningar för fortsatt utbildning och arbetsliv

Nämndens/bolagets verksamheter

Studie- och yrkesvägledning

I och med dimensioneringen av gymnasieskolan kommer vikten av studie- och yrkesvägledning att öka, såväl på individuell som på generell nivå. I underlag för dimensioneringen av gymnasieskolan synliggörs behovet av att redan i tidiga årskurser tydliggöra olika utbildningsvägars koppling till arbetslivet. Målet med vägledningen ska vara att eleven erhåller valkompetens för att kunna göra medvetna val utifrån individuella förutsättningar och arbetslivets kompetensförsörjningsbehov samt motverka val som baseras på könstillhörighet, social bakgrund, kulturell bakgrund eller funktionsnedsättning.

Enligt gällande styrdokument ska studie- och yrkesvägledningen följas upp och utgöra en del i det systematiska kvalitetsarbetet, såväl på skol- som på huvudmannanivå. Detta är ett utvecklingsområde, både inom Utbildning Gävle och nationellt.

För att tydliggöra huvudmannens mål med och riktlinjer för studie- och yrkesvägledningen i alla skolformer har ett arbete skett under höstterminen 2023 med att formulera en ny

huvudmannaplan för vägledningsarbetet. Planen är färdig för implementering under vårterminen 2024. Ökat fokus har lagts på den generella vägledningen, alltså vägledning som genomsyrar hela verksamheten och involverar fler professioner än enbart studie- och yrkesvägledare. Samtliga skolor kommer att skapa lokala handlingsplaner för studie- och yrkesvägledningen som kommer att följas upp inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

Samverkan utbildning arbete

Branschprao

Ett utvecklingsarbete pågår med att undersöka möjligheterna att ersätta den traditionella PRAO med branschprao. På sikt är målet att alla elever ska få tillgång att söka till 17 olika branschprao. De 17 branscherna är kopplade till samtliga gymnasieprogram. Praon kommer fortsatt att fördelas med en vecka på höstterminen och en vecka på vårterminen i årskurs 8.

Syftet med branchprao kopplade till gymnasieprogram är att ge elever en tydligare bild av hur gymnasieprogrammen förbereder för kommande arbetsliv. Målet är, i linje med den kommande dimensioneringen av gymnasieskolan, att elever ska välja gymnasieprogram utifrån en medvetenhet om arbetsmarknadens behov av kompetensförsörjning.

Uppföljning av tidigare genomförda branschprao tyder på att antalet sökande till berörda gymnasieprogram ökar och att antalet felval tenderar att minska. Att samla fler prao-elever under samma vecka skapar också större möjligheter för berörda företag att erbjuda en meningsfull praoperiod.

Det kommer att vara en utmaning att skapa branschprao för samtliga grundskoleelever. I dagsläget är det få kommunala verksamheter som tar emot prao-elever. Det försvårar möjligheten att erbjuda prao-veckor kopplade till samtliga gymnasieprogram

Ung företagsamhet

Från läsåret 2023/2024 erbjuds samtliga elever inom gymnasieskolan möjlighet att läsa kursen entreprenörskap, antingen som fördjupningskurs eller inom det individuella valet. Totalt 266 elever av 1851 (åk 2 och 3) har valt att läsa kursen under läsåret. Såväl grundskolan som gymnasieskolan använder sig av undervisningsmaterial från Ung företagsamhet. Inom ramen för Ung företagsamhet drivs 94 företag vårterminen 24 på Utbildning Gävles gymnasieskolor. I de 94 företagen ingår totalt 297 elever från åk 3.

Trossen

Trossen startade läsåret 2011/2012 och är ett samarbetsprojekt mellan skolan och näringslivet. Ett företag knyts till en skolklass för ett samarbete i klass 7-9. Upplägget består av ett lektionsbesök under höstterminen med presentation av företaget samt ett företagsbesök under vårterminen. Inför läsåret 2023/2024 finns företag till alla blivande årskurs 8 men inte till årskurs 9 och 7. Projektet pausas därför för årskurs 7 under läsåret med möjlighet till nystart till läsåret 24/25.

Gymnasiet

Samverkansområde Gästrikland

Samverkansområde Gästrikland skrevs under våren 2023. Avtalet innebär att gymnasieskolan blir gemensam för elever i Hofors, Gävle, Sandviken, Ockelbo och Älvkarleby med ett gymnasieutbud som består av 17 nationella program, 38 nationella inriktningar, två introduktionsprogram och sju idrottssatsningar inom nationell idrott.

Bakgrunden till avtalet är propositionen 2021/22:159, "Dimensionering av gymnasial utbildning för bättre kompetensförsörjning" som innebär att staten ska stödja och styra skolhuvudmännen mer när det gäller planering och dimensionering av vilka utbildningar som ska erbjudas. Syftet är att elevernas val ska vara vägledande för samarbetet mellan parterna och behovet av gemensam kompetensförsörjning ska vara vägledande för planering och dimensionering av utbildningsutbudet. Tillsammans erbjuder kommunerna som ingår i samverkansavtalet ett allsidigt utbud av gymnasieutbildningar med god kvalitet.

Samverkansområde Gästrikland innebär att:

- Alla elever blir förstahandssökande oavsett till vilken kommunal gymnasieskola man har sökt.
- Eleverna ska erbjudas ett allsidigt utbud av gymnasieutbildningar som är av god kvalitet.
- Elevers val och behovet av kompetensförsörjning ska vara vägledande vid planering och dimensionering av utbildningsutbudet.

Parterna inom samverkansområde Gästrikland kommer se över utbudet kontinuerligt varje läsår och respektive utbildningsnämnd kommer sedan fatta beslut om utbudet inför kommande läsår. Ett gemensamt antagningsutskott införs, gemensam marknadsföring, gemensamma programråd på våra yrkesprogram och branschprao på grundskolan samt anpassad grundskola.

Arbetet med lagändringar gällande planering och dimensionering av gymnasial utbildning och Skolverkets stöd beräknas pågå mellan 2023-2025. Eleverna beräknas göra sina gymnasieval och antas till läsåret 2025.

Visita

Som ett led i arbetet med att höja status på yrkesprogrammen har hotell- och turismprogrammet samt restaurang- och livsmedelsprogrammet på Polhemsskolan ansökt om att bli certifierade som kvalitetssäkrade utbildningar inom besöksnäringens branschorgan Visita. Ansökningsförfarandet har pågått sedan vårterminen 2022 och i maj 2023 fattade Visitas certifieringsnämnd beslut om att godkänna båda programmen som certifierade utbildningar. I samband med certifieringsprocessen har kontakterna med branschföreträdare utvecklats och stärkts.

Vård- och omsorgscollage

Sedan flera år har Vård- och omsorgsprogrammet på Polhemsskolan varit certifierade som kvalitetssäkrad utbildning inom Vård- och omsorgscollage. Inom Vård- och omsorgscollage sker en formaliserad samverkan mellan utbildning och arbetsgivare, med syfte att skapa en hållbar kompetensförsörjning inom vård och omsorg. Under vårterminen 2024 inleds en process med att återcertifiera utbildningen, vilket sker maj 2024. I maj 2023 blev också yrkespaket vårdbiträde på introduktionsprogrammet, yrkesintroduktion, certifierat som kvalitetssäkrad utbildning inom Vård- och omsorgscollage.

I och med vårens certifieringar är nu följande program certifierade som kvalitetssäkrade utbildningar:

Teknikcollage

- EI- och energiprogrammet
- Industritekniska programmet
- Teknikprogrammet

Vård- och omsorgscollage

- Vård- och omsorgsprogrammet
- Vårdbiträde yrkespaket på introduktionsprogrammet

Visita

- Restaurang- och livsmedelsprogrammet
 - Bager och konditori
 - Kök och servering
- Hotell- och turismprogrammet

Förutom samverkan i branschorgan sker samverkan med arbetslivet i första hand på yrkesprogram genom programråd och arbetsplatsförlagt lärande (apl).

Analys av indikatorerna

Tillit till elevens förmåga, grundskola. Skolinspektionens enkät genomfördes i Gävle

kommun 2022. Nästa enkät kommer att genomföras 2024 och redovisas då.

Tillit till elevens förmåga, gymnasieskola. Skolinspektionens enkät genomfördes i Gävle kommun 2022. Nästa enkät kommer att genomföras 2024 och redovisas då.

Byte föregående år från IM till nationellt program, andel av nybörjare i huvudmannens skolor. Utfallet har minskat från 2022, då andelen elever som bytte till nationellt program från IM var 34 procent. Målvärdet uppnås inte.

Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar två år efter fullföljd gymnasieutbildning. Utfallet har ökat från 2022, då andelen ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar två år efter fullföljd gymnasieutbildning var 78,3 procent. Målvärdet uppnås.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Tillit till egen förmåga, grundskola			5,9	Ok
Tillit till egen förmåga, gymnasieskola			6	Ok
Gymnasieelever som övergått från IM till nationellt program, kommunala skolor	23 %		35 %	
Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, kommunala skolor, andel (%)	81,5 %		79 %	

11.3.4 En attraktiv och likvärdig förskola och skola

Nämndens/bolagets verksamheter

Ökad likvärdighet med avseende på betygsresultat mellan skolor och klasser i Gävle

På nationell nivå har skillnaden i resultat mellan olika skolor ökat. År 2000 var skillnaden i meritvärde mellan de högst respektive lägst presterande skolorna drygt 40 poäng. Den skillnaden har sedan ökat kontinuerligt och var år 2016 cirka 65 poäng.

Figur 1. Utvecklingen i Gävle 2014 - 2023 avseende skillnader i meritvärde mellan den skola som har högst meritvärde respektive den med lägst meritvärde.

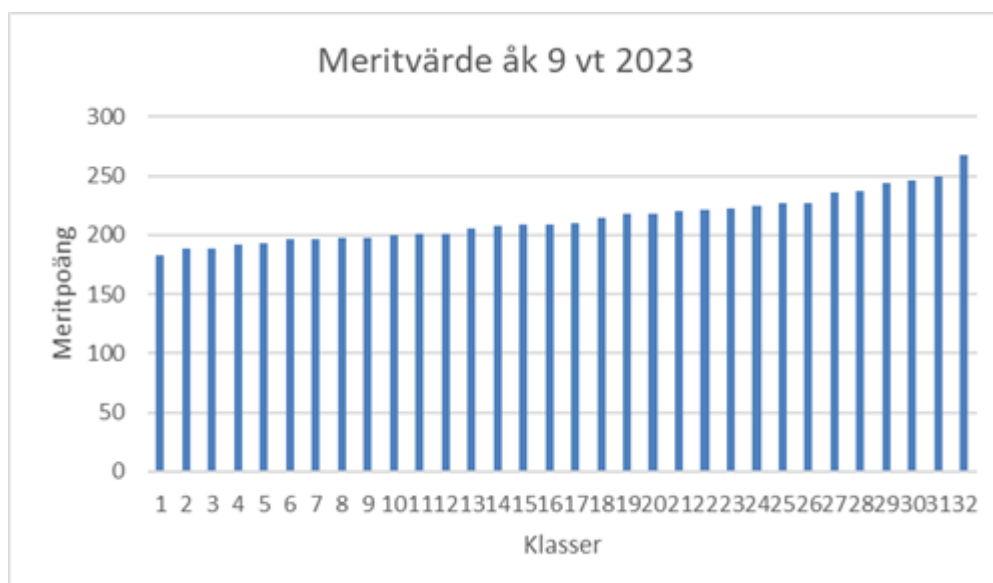

Källa: Power BI

Över tid har skillnaden i Gävle mellan olika skolor minskat. Under tidsperioden har rektorsområdenas upptagningsområden förändrats för att motverka skolsegregationen. Skolverkets analyser visar även att resultatskillnaden mellan olika klasser har ökat under tidsperioden 2004-2016. För Gävles kommunala skolor finns fortfarande en relativt stor skillnad mellan olika klasser i betygsresultat. I år är skillnaden i resultat 84 meritvärdespoäng mellan klassen med högsta respektive lägsta resultat. Skillnaden är 24 meritvärdespoäng lägre än vad skillnaden var föregående läsår. Det tyder på att likvärdigheten har ökat mellan olika klasser i den kommunala skolan i Gävle. Standardavvikelsen visar ett lägre värde 2023 jämfört med 2022. Det är ytterligare en indikator på ett mer homogent betygsresultat för kommunens avgångsklasser.

Nedanstående diagram visar spridningen i meritvärdet för samtliga 32 avgångsklasser i årskurs 9 våren 2023. Resultatet för elever i särskilda undervisningsgrupper finns inte med i presentationen.

Figur 2. Spridning i meritvärde för samtliga 32 avgångsklasser i årskurs 9, Gävle kommunala skolor, 2023.

KällaPowerBI.

Nationella prov - provresultat jämfört med betyg

Enligt Skolverket (2018) är det vanligare i grundskolan att få ett högre ämnesbetyg än provbetyg jämfört med ett lägre ämnesbetyg än provbetyg, undantaget engelska. Flickor får i något högre grad än pojkar ett högre ämnesbetyg än provbetyg. I Gävle uppvisar vi ett liknande mönster där det är vanligare med ett högre ämnesbetyg snarare än ett lägre jämfört med provbetyget. Engelskan följer även den samma mönster som riket och är ett undantag där fler elever får lägre betyg jämfört med provbetyg snarare än högre. Vad gäller könsskillnader får flickor i högre utsträckning än pojkar högre betyg än provbetyg i svenska, medan det är tvärt om i matematiken och marginella skillnader i engelska. I matematiken går det dock att se att flickorna i högre utsträckning får lägre betyg än provresultatet jämfört med pojkarna.

För årskurs 9 på nationell nivå är det tydligaste mönstret att i matematik har gruppen elever som erhåller ett högre betyg jämfört med provbetyg minskat medan det fortfarande är otroligt få elever som får ett lägre betyg jämfört med provbetyg i matematikämnet. Anmärkningsvärt är att senaste provet i svenska hade fler elever med högre betyg jämfört med provbetyg än matematiken, vilket inte har hänt de senaste åren. Trenden för nationella proven är densamma i Gävle som för riket. Könsskillnaderna är stora och generellt sett får större andel flickor högre betyg än deras provresultat på nationella proven jämfört med pojkarna. Skillnaderna som fanns i åk 6 har ändrat mönster för ämnena matematik och engelska och blivit ännu större i svenskan. I åk 9 är det tydligt att flickor är överrepresenterade när det handlar om att få högre betyg än deras prestation på nationella proven.

Generellt uppvisar kommunala gymnasieskolor i Gävle kommun en större avvikelse vad gäller högre kursbetyg än provbetyg än snittet för riket. Det kurser som avviker mest i jämförelse med riket är En 5, Sv 3, Ma 2b och Ma 3b. Vad gäller SVA 1 uppvisar kvinnor en stor avvikelse i Gävle för kvinnor och i riket för män.

I Skolinspektionens rapport "Rektors arbete för likvärdig betygsättning" görs en bedömning att rektor behöver bli mer aktiv i arbetet med att skapa förutsättningar för en likvärdig betygsättning. Ett arbete har påbörjats på utbildning Gävles gymnasieskolor med att, utifrån rapportens rekommendationer, skapa tydliga riktlinjer för sambedömning och betygsättning för samtliga kurser, med fokus på att analysera avvikelser i betygsättningen i jämförelse med de nationella proven. Riktlinjerna kommer även att innefatta ämnen där nationella prov inte genomförs. Som ett första steg har samtliga ämneslag fått i uppdrag att beskriva sin gemensamma bedömnings- och betygsättningspraktik. Ämneslagens beskrivningar kommer att analyseras utifrån styrdokument och allmänna råd. Syftet är att rektor genom att skapa inblick i bedömningspraktiken ska kunna bli mer aktiv i likvärdighetsarbetet.

Modersmålsundervisning och svenska som andraspråk

I grundskolornas åk 1-9 var det 930 elever av 8153 som läser modersmål per den 15 oktober 2022. Det är drygt 11 procent av eleverna i grundskolan, fördelat på 376 elever i årskurserna 1-3, 312 elever i årskurserna 4-6 och 242 elever i årskurserna 7-9. Det är stora skillnader mellan stadierna i antalet elever som läser modersmål och det är 18 språk som är representerade. 21,8 procent av eleverna har utländsk bakgrund, vilket innebär att det är cirka hälften av dessa elever som har modersmålsundervisning.

Andel elever som läser Svenska som andraspråk 3 på gymnasiet är ojämnt fördelad mellan skolorna; 5 procent på Borgarskolan, 10 procent på Polhemsskolan och 16 procent på Vasaskolan. Andelen elever som läser svenska som andraspråk har minskat på Polhemsskolan de senaste åren, ökat på Vasaskolan och varit i stort oförändrad på Borgarskolan.

Även andelen elever som läser modersmål, alla årskurser, skiljer sig från 42 procent på IM-gymnasiet till 33 procent på Vasaskolan och 15 procent vardera på Borgarskolan och Polhemsskolan.

Lokaler

Nybyggnationen på Vasa går planenligt och undervisning i de nya lokalerna påbörjades vecka 45. Renovering av huvudbyggnad pågår enligt plan och beräknas vara avslutad 2025.

Hemlingborgs skola har startat sin verksamhet hösten 2023, eleverna kommer från Andersbergs mellanstadium och Hemlingby skola. Fridhemsskolan har stängs för rivning och ombyggnation hösten 2023, eleverna evakueras under den tiden till Hemlingborgs skola.

En stor utmaning är den minskning av barn och elever som sker enligt befolkningsprognoserna. Minskningen är allra störst i förskolan, vilket innebär att förskolan behöver göra anpassningar (lokaler och medarbetare) i förhållande till färre antal barn, för att upprätthålla verksamheten på motsvarande nivå som i dag. I ett kort perspektiv minskar behovet av platser kraftigt, för att i slutet på planeringsperioden öka något - dock utan att komma upp till dagens platsantal. Utbildning Gävle har tillsammans med GFAB startat ett dimensioneringsarbete för att anpassa behovet av lokaler på kort och lång sikt. Planen är att i möjligaste mån lämna externa lokaler och tidigare tillfälliga lösningar (paviljonger) samtidigt som redan planerade ombyggnationer skjuts framåt i tiden. Dock kommer planerad utökning i exempelvis Nordöstra förskoleområdet att genomföras, eftersom det där finns ett långsiktigt behov av platser.

Volymförändringarna kommer att påverka grundskolan inom kort. Redan idag finns en överkapacitet inom förskoleklass till årkurs 6. För högstadiet är det under en kort period trångt i de centrala delarna av Gävle, men minskningen av elever kommer därefter att märkas även där. För att möta elevminskningen har under hösten 2023 en strukturerad översyn av lokaler och organisation inom grundskolan inletts.

I gymnasieåldern är elevantalet stabilt och utbyggnationen av Vasaskolan kommer att hantera behovet av platser inom överskådlig tid.

Digitalisering

Systemförvaltningsorganisationen har kommit igång och de första systemförvaltningsplanerna har tagits fram för Utbildning Gävles större system som Edlevo (elevregistersystem), Skola24 (närvarosystem), och Unikum (lärplattform).

Arbetet med att förbereda organisationen på digitala nationella prov, som kommer att börja användas under höstterminen 2024, pågår. IT- och utvecklingsavdelningen är delaktiga i arbetet med att säkerställa fungerande inloggning och överföring av användardata mellan kommunens elevregister och Skolverkets provplattform.

Utbildning Gävle har varit pilot i kommunen kring systematiskt informationssäkerhetsarbete. I samarbete med kommunens dataskydds- och informationssäkerhetsombud har system och processer kartlagts samt en riskanalys genomförts. Detta har mynnat ut i en plan för hur Utbildning Gävle systematiskt ska arbeta med informationssäkerheten. Under våren har utbildningsinsatser med olika personalgrupper genomförts.

Inom förskolorna har en centraliserad hantering av lärplattformarna påbörjats, med Brynäs förskoleområde som pilot. Detta är en viktig process för att säkra upp att ingen data om barnen i förskolan laddas upp i molnet. Dessutom ger en centraliserad hantering möjlighet att tillhandahålla ett likvärdigt och pedagogiskt utbud av appar i verksamheten. Förskolan digitaliseringsutvecklare deltar i arbetet.

Grundskolan och anpassad grundskola arbetar från och med höstterminens start i lärplattformen Unikum. I den första mätningen av aktivitet i Unikum kan konstateras att alla skolor arbetar i Unikum. Förskolan implementerade Unikum under hösten 2022 och samtlig personal är utbildad. Unikum blir också ny lärplattform på gymnasiets alla utbildningar, med start hösten 2023. Det innebär att Utbildning Gävle nu har en gemensam plattform i alla skolformer vilket förenklar övergångar mellan skolor, stadier och skolformer. Plattformen har även funktioner för elevhälsa vilket kommer att bidra till att tillgängliggöra de stöd- och anpassningsåtgärder som elever kan behöva.

Resultatdialoger

Under vårterminen har ett arbete med att utveckla resultatdialogerna genomförts. Inför analys

av resultat av läsåret 2022/2023 har ett antal nyckeltal förts in i Stratsys. Enheternas dokumenterade analys av nyckeltalen ligger till grund för resultatdialogerna under läsåret 2023/2024. Syftet är att skapa underlag för likvärdiga dialoger och analyser och utifrån analyser initiera insatser i syfte att öka måluppfyllelsen.

Under våren 2023 och tidig höst 2023 har verksamhetschefer för grundskolan, gymnasieskolan och anpassad skola genomfört resultatuppföljningar tillsammans med skolornas ledningsgrupper. Under resultatuppföljningen går skolornas ledningsgrupper tillsammans med verksamhetscheferna igenom åtgärder på grupp- och individnivå för att verka för att fler elever når måluppfyllelse. Utifrån uppföljningarna initieras även stöd från huvudmannen i syfte att öka andelen elever som når måluppfyllelse.

Uppdrag och insatser naturvetenskap och teknik

Syftet och mål: att öka intresset för naturvetenskap och teknik, kompetensutveckling för pedagoger/lärare, höjda kvalitetsmål för verksamheten i alla skolformer och kraftigt förbättra resultaten

Pågående NT-projekt

Projektet *För ökad kvalitet i naturvetenskap och teknikundervisningen, del 5* syftar till att utveckla undervisningen i förskolan i ett ämnesövergripande perspektiv och tar sin utgångspunkt i en förstudie som gjordes i Gävle 2020. Projektets mål är att få kontinuitet och progression inom ämnesområdet från förskolan till förskoleklass och årskurs 1–3 och skapa en likvärdig, kvalitativ och relevant naturvetenskap- och teknikundervisning, öka självförtroende och intresse för naturvetenskap, teknik, hållbar utveckling och samt bidra till ökad måluppfyllelse. Effekter som kan ses är att rektorer och biträdande rektorer har god kännedom och är delaktiga i NT-projektet genom regelbundna avstämningsmöten med central processledare. Utvecklingsprocesser är i gång i alla förskoleområden genom tematiskt arbetssätt och stark ämnesintegrering inom naturvetenskap, teknik, matematik, språkutveckling och hållbar utveckling. Fokusområden för verksamhetsutveckling utgår från analys av nuläge och ser olika ut för respektive förskoleområde.

Under höstterminen 2023 beviljades ytterligare ett projekt av Ljungbergsfonden, *Ökad motivation i lärandet genom differentierad undervisning*. Det är ett treårigt projekt där Gävle kommuns Handlingsplan för särskilt begåvande och högpresterande elever genom undervisning för alla har en adekvat roll tillsammans med särskild fokus på ämnena/ämnesområdena matematik, naturvetenskap och teknik. Det är en grundskola, ett rektorsområde samt två gymnasieskolor som är med i projektet, Vasaskolan, Polhemsskolan, Vallbacksskolan och Sofiedals rektorsområde.

NTA (Naturvetenskap och teknik för alla)

NTA är ett skolutvecklingsprogram inom naturvetenskap, teknik och matematik. Programmet vänder sig till skolans huvudmän och erbjuder teman som utgår från kursplanerna i ett eller fler av ämnena biologi, fysik, kemi, teknik och matematik. Varje tema omfattar en utbildning, en lärarhandledning och material för ett frågebaserat, laborativt arbetssätt. Utbildningen, och arbetet med teman tillsammans med förskolebarn och grundskoleelever, är ett led i lärares/pedagogers kompetensutveckling och ett stöd i barnens och elevernas lärande. Ungefär 180 kommuner och friskolor deltar, Gävle kommun har varit med från 2003.

Det finns ett fortsatt stort intresse för NTA-verksamheten i förskolan och i grundskolan. Alla förskolor och grundskolor F-6 i Gävle kommun använder NTA i undervisningen. Effekter som lyfts fram är att pedagoger i förskolan känner en större inspiration, säkerhet och trygghet att undervisa i naturvetenskap och teknik samt pedagoger får nya idéer och tankesätt genom att arbeta med NTA i undervisningen.

NTA strävar också efter samverkan med högre utbildning och lokalt näringsliv för att stimulera lokalt utvecklingsarbete och fördjupad kompetensutveckling. Samverkan sker bland annat med Högskolan i Gävle kring elevernas undervisning i fysik och teknik samt genom att forskare från Högskolan i Gävle har besökt skolor för att berätta om deras forskning och för att väcka intresse

för högre studier och olika yrkesval. Ett annat samarbete med näringsliv är med Gästrikre återvinnare i samband med undervisning i naturvetenskap inom området energi och hållbar utveckling.

Gävle är en relativt stor kommun som lockar en hög andel tjejer till teknikprogrammet, 27 procent jämfört med 19 procent för riket i stort. Gävle kommun har med anledning av detta lyfts fram av Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA) som i februari 2023 presenterade en rapport kring hur intresset för gymnasieskolans teknik- och naturvetenskapsprogram ser ut i olika kommuner och hur det förändrats sedan läsåret 2013/14 samt vilka kommuner som utmärker sig och varför.

Gävle har under perioden fått tilldelade medel genom Teknikerjakten som är ett samarbete med högskolan i Gävle, Älvkarleby kommun och Ljungbergsfonden. Teknikerjakten vill väcka intresse för naturvetenskap och teknik från förskola till gymnasium. Förskolor och skolor kan söka medel till ett flertal aktiviteter som har som mål att bidra till inspiration, utveckla mening och relevans i undervisning samt entreprenörskap.

Analys av indikatorerna

Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, avvikelse från modellberäknat värde. Utfallet har förbättrats sedan 2022. Målvärdet uppnås inte.

Gymnasieelever med examen inom 3 år, avvikelser från modellberäknat värde. Utfall publiceras under vårterminen 2024.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, avvikelse från modellberäknat värde kommunala skolor	-4,5 %		-2,5 %	
Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor, avvikelse från modellberäknat värde			3,5 %	Ok

11.3.5 Lärande för hållbar utveckling i förskolor och skolor

Nämndens/bolagets verksamheter

Målet med lärande för hållbar utveckling är att ge barn och elever handlingskompetens för en hållbar samhällsutveckling. Handlingskompetens definieras som *en förmåga, baserad på kritiskt tänkande, att tillsammans med andra människor ta ansvar och agera för en bättre värld* (Schnack, 1994). Utbildning Gävle genomför sedan 2018 en enkätundersökning som syftar till att fånga elevernas hållbara beteenden genom ett antal frågor. Enkäten har dock omarbetats gällande bland annat formulering av frågor samt tillägg av nya frågor, detta innebär att utfall 2023 inte är jämförbart med tidigare år. Enkäten riktar sig till elever i grundskolans årskurs 5 och 9 samt gymnasieskolans årskurs 2.

Enkäten skickades år 2023 ut till sammantaget 2643 elever i de aktuella årskurserna. Svarsfrekvensen var låg, sammantaget 32 procent (854 elever), högst antal svarande finns i årskurs 5 (knappt hälften av de svarande). Mot bakgrund av att ett antal av eleverna i årskurs 5 i fritextsvar uppger att frågorna i enkäten var svåra att förstå bör resultatet för årskurs 5 tolkas med viss försiktighet.

Vad gäller utfall av enkäten för grundskolan var indexvärde av elevernas självskattade

beteenden som påvisar elevernas handlingskompetens för en hållbar samhällsutveckling 58 procent för årskurs 5 samt 48 procent för årskurs 9 (sammantaget 54 procent för grundskolan). För gymnasieskolan årskurs 2 var utfallet 46 procent. Värt att notera är att på frågan *jag har svårt att göra bra saker för en hållbar utveckling på grund av att...* uppger över hälften av eleverna i aktuella årskurser att de inte är intresserade av att göra bra saker för en hållbar utveckling. Lägst utfall på frågorna kring bristande intresse har årskurs 5 i grundskolan (51 procent) och högst utfall (56 procent) har årskurs 2 i gymnasieskolan. Vad gäller pojkar och flickor svarar flickorna i de aktuella årskurserna relativt lika, omkring 50 procent uppger bristande intresse. Sett till pojkarna ökar ointresset från årskurs 5 (drygt 50 procent) till årskurs 2 i gymnasiet (65 procent). Svartalernativet *jag prioriterar annat* har skattats högst av både pojkar (76 procent) samt flickor (61 procent) i årskurs 2 gymnasieskolan. Det samma mönster gäller för övriga aktuella årskurser. Vidare uppgav omkring 50 procent av årskurs 5 att de inte vet hur de ska göra för att agera för en hållbar utveckling för att i årskurs 2 i gymnasieskolan sjunka till 36 procent. Det sammantagna utfallet indikerar på att det finns en stor utvecklingspotential för att få eleverna engagerade för en hållbar samhällsutveckling.

Fritidspedagoger och lärare från Gävle kommun har deltagit i kompetensutveckling om att använda programmering Minecraft i fritidshem och grundskola utifrån ämnesintegrering och lärande för hållbar utveckling (NTA i samverkan med Kodcentrum).

Gävle kommun har för tredje året i rad utsetts till bästa kommun när det gäller utmärkelsen Håll Sverige rent. Det är framför allt förskolorna och skolornas hållbarhetsarbete som bidragit till placeringen. Förutom det har deras arbete också starkt bidragit till att Gävle kommun erhölet en 10 plats som miljöbästa kommun 2023.

Inom utbildning Gävle finns ett etablerat arbete inom Håll Sverige Rents Grön Flagg (GF), som även är en certifiering, samt med arbete enligt skolverkets utmärkelse Skola för hållbar utveckling (SFHU). Båda dessa syftar till att stödja och vara en inspirationskälla i det pedagogiska arbetet med hållbar utveckling och internt miljöarbete. Vidare syftar de till att underlätta processen att göra lärande för hållbar utveckling (LHU) till en självklar del av det dagliga arbetet på förskolan/skolan.

Bild 1. Fördelning Grön Flagg/Skola för hållbar utveckling förskolor och skolor.

Antal	Inte startat	Handlingsplan	Startat GF/SFHU	Hissat flaggan
Förskolor	0	0	0	69
Grundskolor	0	7	9	21
Gymnasieskolor, anpassad skola och IM	0	0	3	2

Sammantaget har 83 procent av förskolorna samt skolorna hissats flaggan, varav samtliga av de kommunala förskolorna har gjort så. Utbildning Gävles arbete bidrar i hög utsträckning till det faktum att Gävle kommun 2022 blev bästa Håll Sverige Rent kommun, för fjärde året i rad.

Det pågår även exempelvis arbete rörande ett pilotprojekt kring fleråriga ätbara växter där växter planteras på förskole- och skolgårdarna. Detta görs i samarbete med externa aktörer. Över 90 procent av de kommunala förskolorna och skolorna har någon form av skolträdgård, alltifrån pallkragar till växthus, större odlingar och kompostering.

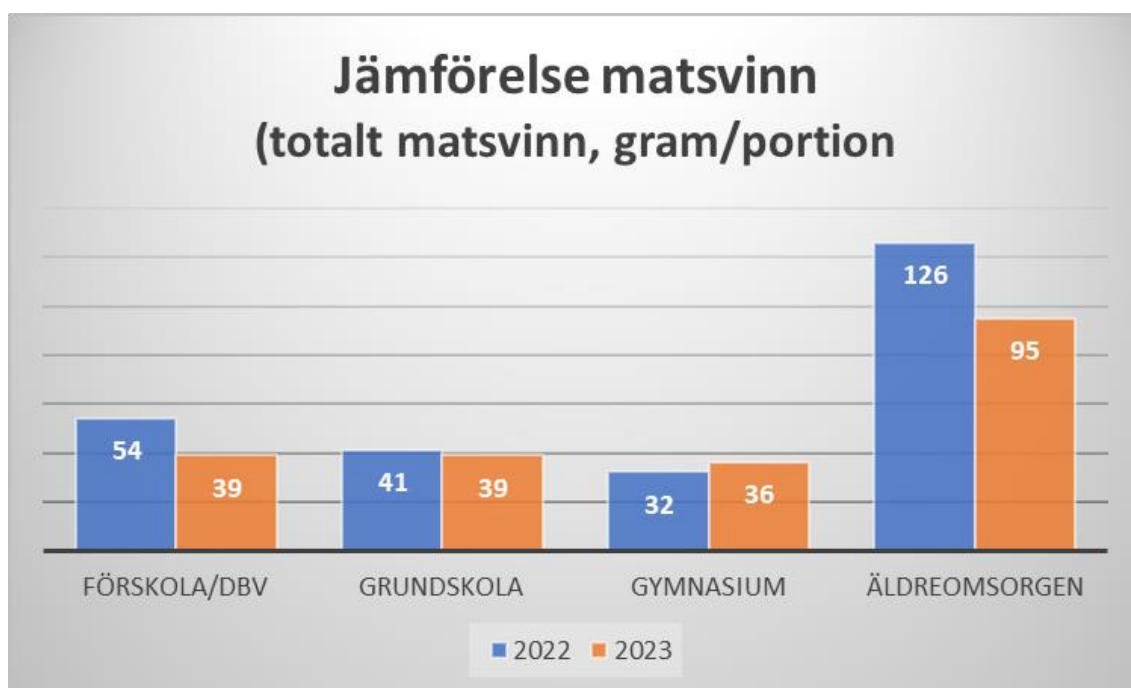
Hållbar och klimatsmart mat

Gävle kommuns miljöstrategiska program är ett strategiskt dokument med skarpa miljö- och klimatomål. Inom ramen för programmet målsätts bland annat hållbar- och klimatsmart mat där alla nämnder är ålagda att bidra. Utbildningsnämndens verksamheter står för en betydande del av kommunens inköp och förbrukning av livsmedel vilket innebär att nämnden har påverkan på kommunens sammantagna utfall. Utfall för utbildningsnämndens verksamhet har tagits fram och analyserats för perioden 1 januari till och med 30 juni 2023. Sammantaget kan konstateras att

utbildningsnämnden inte når upp till de uppsatta målvärdena för kommunen 2025. Vid analys framkommer att detta i huvudsak beror på kravställan i nuvarande avtal som finns med leverantörer inom verksamheterna. Avtalen tecknades innan målen i det miljöstrategiska programmet beslutades. Det är i framtida upphandlingar viktigt att tydliga krav ställs med hänsyn till uppsatta målsättningar för att möjliggöra positiva utfall. Dock finns risk att kostnader i form av exempelvis högre portionspriser kan komma att öka vid en annan kravställan. Värt att notera är att förskolor med egen matlagning under perioden uppnår eller överträffar de uppsatta målvärdena för kommunen 2025, med ett undantag (inköp av svenskproducerade livsmedel).

I arbetet med att nå de skarpa miljö- och klimatmålen arbetar verksamheterna även med att minska matsvinnet. De upphandlade måltidsleverantörerna arbetar aktivt med frågan och matsvinnet har minskat avsevärt inom vissa verksamheter. De som har egen matlagning har lägre matsvinn jämfört med övriga. Minskningen av matsvinnet innebär bland annat att 1,2 ton mindre mat kastades under 2023 jämfört med 2022, vilket är en minskning av koldioxidutsläpp med 2,0.

Bild 2. Jämförelse matsvinn mellan åren 2022-2023 i förskolor, grundskolor, gymnasieskolor och äldreomsorgen.

Analys av indikatorerna

Indikatorernas målvärden utgår från och har en progression mot målen i det miljöstrategiska programmet.

Andelen verksamheter som hissat Grön Flagg eller fått utmärkelsen Skola för hållbar utveckling. Utfall vid delårsuppföljning 2 var 83 procent av verksamheterna som hissat Grön flagg eller fått utmärkelsen Skola för hållbar utveckling. Målsättningen fram till 2025 i enlighet med det miljöstrategiska programmet är att 100 procent av verksamheterna ska hissa flaggan eller certifieras 2025. Bedömningen är att Utbildning Gävle är på god väg att nå den målsättningen.

Andel elever i grundskolan med handlingskompetens för en hållbar samhällsutveckling. Resultatet för grundskolan var 54 procent. Enkäten påvisar delar av elevernas (i årskurs 5 och 9 grundskolan samt årkurs 2 i gymnasieskolan) egenupplevda handlingskompetens. Utfallet avviker i hög utsträckning till det uppsatta målvärdet om 65 procent.

Andel elever i gymnasieskolan med handlingskompetens för en hållbar

samhällsutveckling. Resultatet för gymnasieskolan var 46 procent. Enkäten påvisar delar av elevernas (i årskurs 5 och 9 grundskolan samt årkurs 2 i gymnasieskolan) egenupplevda handlingskompetens. Utfallet avviker i hög utsträckning till det uppsatta målvärdet om 65 procent.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Andel verksamheter som hissat Grön Flagg eller fått utmärkelsen Skola för hållbar utveckling	83 %		85 %	
Andel elever i grundskolan med handlingskompetens för en hållbar samhällsutveckling	54 %		65 %	
Andel elever i gymnasieskolan med handlingskompetens för en hållbar samhällsutveckling	46 %		65 %	

11.4 Uppföljning av politiska uppdrag

Syftet med uppföljningen av de politiska uppdragen är att styrande politiker ska kunna följa hur uppdragen går, det avser de politiska uppdrag som gäller för 2023. Alla nämnder uppdras att arbeta med redan givna uppdrag i så stor utsträckning som möjligt.

En beskrivning följer kring vad som gjorts som stödjer de specifika uppdragen samt vilka eventuella hinder som finns för att genomföra uppdragen.

11.4.1 Utbildningsnämnden ska säkerställa att skolor åk F-3 i ska behållas i våra ytterområden.

Beskrivning uppdrag

Uppdraget ska genomföras. Beslut fattas i samband med att nämnden beslutar om lokalförsörjningsplanen i april 2023.

Uppföljning uppdrag

Utbildningsnämnden har i 2023 års lokalförsörjningsplan fattat beslut om att nuvarande organisation för skolorna med förskoleklass till årskurs 3 ska bibehållas.

Elevantalet i de lägre åldrarna ökar något 2023 och 2024, därefter minskar elevantalet enligt befolkningsprognoserna och ligger under dagens nivåer hela prognosperioden (till 2034).

Över tid kan uppdraget bli utmanande att hantera inom utbildningsnämndens ram.

11.4.2 Utbildningsnämnden ska säkerställa att fler insatser sker för elever med hög skolfrånvaro och där eleverna riskerar att inte nå målen.

Beskrivning uppdrag

Uppdraget är en fortsättning på tidigare uppdrag och en del av Utbildning Gävles kärnuppdrag.

Uppföljning uppdrag

Frånvaro, oavsett anledning, är i sig en riskfaktor för ytterligare frånvaro. Att reagera på tidig frånvaro är ett ansvar som alla inom skolan delar.

Utbildning Gävle har under våren 2023 infört nya rutiner för att motverka hög elevfrånvaro. Rutinerna är gemensamma för alla verksamheter i Utbildning Gävle och tar sikte på att tidigt uppmärksamma och efter behov utreda frånvaro. Det övergripande syftet är att förbygga frånvaro, analysera orsaker till frånvaro och initiera närvarofrämjande åtgärder. Arbetet involverar:

- Mentor som kontaktar och följer upp med elev/vårdnadshavare.
- Biträdande rektor och Elevhälsoteamets (EHT) personal som anmäler till huvudman, utreder och följer upp med åtgärder.
- Rektor och Centrala närvaroteamet som arbetar med fortsatta insatser, utökad utredning och uppföljning.

Verksamhetscheferna för skolformerna har följt upp implementeringen av den nya frånvarorutinen under höstterminens gång, både med skolledare på respektive ledningsmöte samt central samverkan. Även det centrala närvaroteamet har samverkat med rektorsområdenas elevhälsoteam i frågan. Samverkan sker även med Region Gävleborg.

Det Centrala närvaroteamet har tagits fram under våren 2023 och omfattar hela grundskolan, gymnasiet och anpassad gymnasieskola. Centrala närvaroteamet har i uppdrag att stötta biträdande rektor, arbetslaget och EHT i arbetet med att göra en fördjupad kartläggning och analysera en elevs frånvaro efter att tidigare insatser i det närvarofrämjande arbetet inte gett önskat resultat. Centrala närvaroteamet kan även genomföra tidsbestämda insatser under pågående ärende samt föreslå insatser utifrån analys och i samråd med skolan och hemmet hjälpa till med upprättandet av en skolnärmandeplan. Centrala närvaroteamet kan hjälpa till med att samordna insatserna men det är alltid rektor/biträdande rektor som har huvudansvaret för elevärendet.

I förskolan har en handlingsplan för att hantera oanmäld frånvaro tagits fram. Handlingsplanen implementeras i verksamheten tillsammans med de aktiviteter som ska genomföras i samband med barns oanmälda frånvaro. Förskolans insatser för att främja närvaron hos barnen lyfts fram i överlämningen till skolorna vid övergången till förskoleklass.

På Lillhagsskolan 7-9 pågår projektet Främja ungas närvaro (FUN), ett projekt utifrån den beviljade ansökan från Europeiska socialfonden ESF+ (se också Delår 2, 3.2). I projektet arbetar skolan systematiskt för att stärka eleverna handlingskompetens och framtidstro i syfte att öka motivationen till skolarbete, vilket i förlängningen förebygger skolfrånvaro. Projektet har inspirerats av "Framtidsvalet", en tidigare beprövad metod i Gävle där elevhälsan systematiskt kombinerar trygghetsarbete med studie- och yrkesvägledningsfrågor.

11.4.3 Utbildningsnämnden uppdras att utöka läxhjälp och lovskola till stöd för fler elever. Utökning ska i ske med goda arbetsförutsättningar för lärarna, för att de ska ha rätt återhämtning under läsåret.

Beskrivning uppdrag

Uppdraget är en fortsättning på tidigare uppdrag och även en del av Utbildning Gävles kärnuppdrag.

Uppföljning uppdrag

Obligatorisk lovskola för årskurs 8 och 9 regleras i skollagen. Sedan höstterminen 2022 regleras även att alla elever i årskurs 4-9 i grundskolan ska erbjudas två timmars utökad studietid varje vecka, den tiden används bland annat till extra stöd och läxhjälp. Frivilligt anordnad lovskola finns inom alla rektorsområden på grundskolan och på gymnasieskolan. Utökning av lovskola och läxhjälp (anpassad grundskola) sker utifrån elevernas och skolornas behov.

Grundskolans sommarskola har vänt sig till elever i årskurs 8 och 9 och pågick mellan 13 – 23 juni. Syftet var att ge elever möjlighet att utveckla sina förmågor och färdigheter för att nå kunskapskraven där det saknades efter skolavslutningen. Efter genomgången sommarskola fick ytterligare 11 elever gymnasiebehörighet. Det innebär att andelen elever med gymnasiebehörighet ökade till 84,4 procent.

Villkor för ersättning till lärare som arbetar i lovskolan finns reglerat i HÖK21. .

11.4.4 Utbildningsnämnden uppdras att tillse till att alla barn- och unga ska ha god tillgång till elevhälsan. Vi vill stärka och utveckla en modern och mer förebyggande elevhälsa med fler kompetenser och ökad tillgänglighet.

Beskrivning uppdrag

Uppdraget är en fortsättning på tidigare uppdrag och en del av Utbildning Gävles kärnuppdrag.

Uppföljning uppdrag

Elevhälsa (se även 3.2) har identifierats som ett viktigt område för att nå Gävle kommuns prioriterade mål om Kraftigt förbättrade resultat. En elevhälsoplan har arbetats fram i syfte att bidra till likvärdighet mellan kommunens skolor. Planen är ett stöd för skolledning, pedagogisk personal och elevhälsopersonal inom skolan, men kan också ge stöd och vägledning till vårdnadshavare om skolans elevhälsoarbete.

Elevhälsoarbetet på alla skolor ska innefatta de tre delarna hälsofrämjande arbete, förebyggande arbete och åtgärdande arbete. Hälsofrämjande arbete sker i organisation och i grupp och kan handla om lärmiljöer, förutsättningar som gynnar hälsa och ledning och stimulans. Förebyggande arbete sker i organisation och grupp och syftar till att undanröja risker och möjliga hinder för inläring och hälsa. Åtgärdande arbete sker mot individer och i grupper och syftar exempelvis till att ge särskilt stöd och utreda kränkningar.

Sedan 2020/21 har verksamheterna haft tillgång till Utvecklings-EHT (elevhälsoteam), som är en gemensam modell för ett mer samlat och kvalitativt elevhälsofrämjande och förebyggande arbete. Syftet med Utvecklings-EHT är att skapa större likvärdighet i kommunens verksamheter genom att använda elevhälsan och den pedagogiska kompetensen i ett gemensamt systematiskt hälsofrämjande och förebyggande arbete på organisations-, grupp- och individnivå.

Arbetet med Utvecklings-EHT har generellt lett till en positiv utveckling av skolenheternas arbete med främjande och förebyggande processer. Vid vissa skolenheter börjar fokus under utvecklings-EHT förflyttats så att förebyggande och främjande processer och diskussioner kring dessa väger tyngre än åtgärdande arbete, vilket är avsikten. Elevhälsans professioner deltar i större utsträckning i det förebyggande och främjande arbetet. Det finns dock fortsatt behov av att utveckla det hälsofrämjande arbetet ytterligare. Förutsättningarna för elevhälsoarbete i stort och utvecklings-EHT varierar mellan skolenheterna.

Centrala elevhälsan

Elevhälsan har en central organisation med medarbetare som arbetar både centralt och vid enskilda skolenheter. Centrala elevhälsan har en nära samverkan med skolledare och det lokala elevhälsoarbetet som sker på de enskilda skolenheterna.

Skolsköterskorna och kuratorerna deltar regelbundet på elevhälsoteam; på grundskolan i trygghetsteamen och på gymnasiet i arbetet med Gävlemodellen. Arbetsmaterial kring livsstilsvanor är upprättat och används i undervisning både på individ- och gruppnivå. Bland annat arbetar skolsköterskorna och skolläkarna aktivt för att främja psykisk och fysisk hälsa genom hälsosamtal, gruppundervisning kring livsstilsfrågor och genom att delta på elevhälsomöten och möten med vårdnadshavare och elever. Skolsköterskorna arbetar utifrån nationellt vaccinationsprogram.

Skolpsykologerna har under de senaste åren fått allt fler ansökningar och under läsåret 22/23 inkom 180 ansökningar, vilket går att jämföra med året innan där det var det 152. Utifrån ansökningarna bidrar skolpsykologerna med handledning, konsultation samt fortbildning. Samtliga insatser är riktade emot skolpersonal.

Skolkuratorerna har ett arbetar på olika nivåer, individ, grupp och organisation. De är ofta nyckelpersoner i olika mötesformer och i samverkansfrågor. De har ofta en central roll i frånvaroutredningar, skolsociala kartläggningar samt trygghetsarbetet på skolan.

Specialpedagogerna bidrar med sin kompetens i olika bedömningar i exempelvis språkförskolor, specialförskolor, anpassad skola och autismgrupper. De deltar även i olika samverkansgrupper med exempelvis BUP, HAB och logopedmottagningen likaväl som att de samordnar nätverk gällande läs- och skrivproblematik, NPF, syn - och hörselnedsättningar. Även specialpedagogerna har handledningar, konsultation, fortbildning av personal samt arbete med Lotsen. Lotsen är en insats för barn och elever i åldrarna 4–8 som har svårigheter inom två eller flera områden när det gäller uppmärksamhet, aktivitetsnivå, impulsivitet, motorik, socialt samspel eller kommunikation där extra bedömningar görs för att kunna ge barnet/eleven adekvat stöd och eventuella Anpassningar.

11.4.5 Utbildningsnämnden ska säkerställa att elever på alla gymnasieprogram ska kunna starta företag inom Ung Företagssamhet.

Beskrivning uppdrag

Uppdraget ska genomföras. Förutsättningar införs i kursplanerna inför läsåret 2023-2023.

Uppföljning uppdrag

Förutsättningarna för att genomföra uppdraget finns för elever i de kommunala gymnasieskolorna. Alla elever i de kommunala gymnasieskolorna har möjlighet att läsa läsa kursen Entreprenörskap, antingen som valbar kurs eller som individuellt val. Eleverna som väljer att starta ett företag inom ramarna för Ung Företagssamhet har då möjlighet att dra nytta av det arbetet i sin undervisning i den kursen. En muntlig redovisning av upplägget för kursen Entreprenörskap delgavs kontaktpolitikerna under höstterminen 2023.

Läsåret 2022/23 drev 331 elever UF-företag på någon av de kommunala skolorna i Gävle. Av dem var det 297 elever som fick ett intyg i UF-företagande efter året med Ung Företagssamhet. Effekterna av projektet på andel elever som når examen kommer att följas upp efter läsåret 2023/24.

11.4.6 Utbildningsnämnden uppdras att genomföra en genomlysning för att säkerställa att utbudet av annan pedagogisk omsorg möter föräldrars behov, att informationen är tydlig att annan omsorgsmöjlighet finns, att det är lätt och tydligt hur man väljer och hur man startar nya familjedaghem och hur kommunen kan arbeta för att rekrytera nya dagbarnvårdare om behovet finns.

Beskrivning uppdrag

Uppdraget ska genomföras utifrån gällande lagstiftning. Redan idag går en betydligt högre andel barn i pedagogisk omsorg i Gävle än i övriga riket.

Uppföljning uppdrag

Genomlysning av informationen på gavle.se är genomförd och förtydligad, gäller både kommunal och fristående pedagogisk omsorg. Klickbara länkar finns som underlättar sökning av information. Detsamma gäller informationen kring tillvägagångssättet för nya fristående verksamheter som önskar etablera sin verksamhet i Gävle kommun.

Rekryteringsbehovet av dagbarnvårdare har setts över, och för närvarande finns inget behov då efterfrågan av pedagogisk personal i såväl kommunal som privat regi har minskat. Om rekryteringsbehov av dagbarnvårdare ändå skulle uppstå finns uppdaterade rutiner, men vi har också sett att intresset för att arbeta inom denna befattning har varit lågt.

11.4.7 Utbildningsnämnden uppdras att säkerställa att de pedagogiska luncherna i förskolan återinförs. De är en viktig del av barnens lärande.

Beskrivning uppdrag

Uppdraget ska genomföras, en utredning av konsekvenserna görs under våren 2023.

Uppföljning uppdrag

Utbildningsnämnden har i kommunplanen fått i uppdrag att säkerställa att de pedagogiska luncherna i förskolan återinförs.

Ett förtydligande av vad pedagogisk lunch innebär har gjorts och hänsyn har därmed tagits till de arbetsmiljökrav som gäller utifrån definitionen av pedagogiska luncher.

Återinförandet av pedagogiska luncher i förskolan skedde 16 oktober 2023 vilket har inneburit en ökad måltidskostnad i förskola.

Kostnaden för pedagogiska luncher i förskolan beräknas till cirka 4 miljoner kronor per år.

11.4.8 Utbildningsnämnden ska utifrån säkerställt behov, anställa fler lärare, speciallärare och specialpedagoger och växla upp arbetet med breddad rekrytering och till exempel fler lärarassistenter för att frigöra tid för lärarna till undervisningen.

Beskrivning uppdrag

Uppdraget är en fortsättning på tidigare uppdrag och även en del av Utbildning Gävles kärnuppdrag. Legitimationskraven regleras i skollagen.

Uppföljning uppdrag

Rekrytering av lärare är ett ständigt pågående arbete inom Utbildning Gävle, skollagen reglerar legitimationskraven och därmed anställningsformerna för lärare. Utmaningen som delas med övriga riket är tillgången till legitimerade lärare, särskilt speciallärare och specialpedagoger. Utbildning Gävle har under 2022 tagit fram en kompetensförsörjningsplan. Syftet med denna är att kartlägga nuläget i sektorn och identifiera kommande kompetensbehov, samt visa på åtgärder och arbetsätt för att möta kompetensbehovet på kort och lång sikt. Kompetensförsörjningsplanen är ett levande dokument och revideras årligen.

Uppdraget kring breddad rekrytering är pågående och görs i samarbete med sektor Styrning och stöd. Det är av stor vikt att legitimerade förskollärare och lärare får ägna större del av sin arbetstid till undervisning. Detta kan ske genom att anställa lärarassistenter och andra kompletterande kompetenser. Utbildningsnämnden har avsatt medel under tre år (2022-2024) för att kunna säkerställa en långsiktighet i arbetet med kompletterande kompetenser, vilket kommer att ge verksamheterna bättre, mer långsiktiga förutsättningar i arbetet framåt.

Förskolan har tagit fram en bemanningshandbok som beskriver ramar och rutiner för personalplanering, schemaläggning och bemanning i förskolan. Handboken tydliggör förskolans gemensamma bemanningsprocess vilka befattningar och roller som finns i förskolan och hur ansvarsfördelningen mellan dessa ser ut. Handboken innehåller också riktlinjer för schemaläggning och planering så vi använder kompetensen på rätt sätt i förskolan

Arbete med kompletterande tjänster pågår och en del utvärdering kommer sker till vt 24 slut.

11.4.9 Utbildningsnämnden ska säkerställa att alla barn möts av svensktalande personal och de medarbetare som behöver ska ges tillgång till utökad språkutbildning.

Beskrivning uppdrag

Uppdraget gäller främst vikarier och hanteras tillsammans med sektor Styrning och stöd.

Uppföljning uppdrag

Uppdraget gäller främst vikarier och hanteras tillsammans med sektor Styrning och stöd fram tills en ny hantering för korttidsbemanning implementerats.

11.4.10 Utbildningsnämnden uppdras att införa en rutin för hur arbetskläder löpande ska tillhandahållas medarbetare inom förskola och förskoleklass.

Beskrivning uppdrag

Ett förtydligande av uppdraget är att det gäller personal i förskola och fritidshem.

Uppföljning uppdrag

Uppdraget gäller medarbetare inom förskola och fritidshem. En rutin för hur arbetskläder löpande ska tillhandahållas medarbetare inom förskola och fritidshem har tagits fram. Rutinen innebär att arbetskläder köps in successivt och en anpassning har skett till rådande ekonomiskt läge.

Rutinen är inte fastställd ännu men beräknas vara färdigställd inför hösten 2024

11.5 Uppföljning av privata utförare

Inom utbildningsnämnden finns externa utförare enbart i form av fritidsklubbar på entreprenad. Enligt avtalet 20231231 fanns följande entreprenader:

Fritidsgården Brynjan, Brynäs rektorsområde, 43 st

FK Treffan/Diamanten, Sättra rektorsområde, 14 st

Andersbergs klubb, Solängens rektorsområde, har under hösten blivit en fristående fritidsklubb..

Fritidsklubbarna på entreprenad har ett gällande avtal. Rektor ansvarar enligt skollagen för att följa upp att utbildningen på fritidsklubben håller god kvalitet och genomförs i enlighet med de lagar och regler som gäller för verksamheten.

11.6 Resultat och investeringar

11.6.1 Resultat

(mnkr)	Utfall 2023-12-31	Utfall 2022-12-31	Ursprunglig budget 2023	Reviderad budget 2023
Verksamhetens intäkter	402,2	389,8	369,9	369,9
Personalkostnader	-1852,4	-1722,7	-1819,6	-1838,3
Övriga kostnader	-1314,4	-1216,8	-1282,2	-1310,1
Avskrivningar/nedskrivningar	-19,7	-17,7	-20,7	-21,7
Internränta	-0,8	-0,5	-0,6	-0,7
Resultat före kommunbidrag	-2785,1	-2567,9	-2753,2	-2800,9
Kommunbidrag	2803,3	2613,2	2753,2	2800,9
Resultat efter kommunbidrag	18,2	45,3	0,0	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	18,2	45,3	0,0	0,0
Investeringar	29,8	26,5	34,8	34,8
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0

11.6.1.1 Resultatanalys

Resultat

Årets resultat för utbildningsnämnden landande på +18,2 mnkr.

Intäkterna avviker med +32,3 mnkr. Vilket kan härledas till driftsbidrag och statsbidrag. Ett statsbidrag till förskolan, Kvalitetshöjande åtgärder, har verksamheten blivit tilldelad en högre ram än beräknat. Statsbidraget, Bättre arbetsmiljö och arbetsvillkor för lärare i socioekonomiskt utsatta områden, har grundskolan blivit ytterligare medel för höstterminen. Inköp av vissa läromedel är ett nytt statsbidrag riktat till grundskolan. Läxhjälp lågstadium är ytterligare ett nytt bidrag. Totalt sett har vi fått 21 mnkr mer än vad verksamheten räknat med för dessa fyra statsbidrag.

Kostnaderna avviker med -14,1 mnkr. Personalkostnaderna avviker med -14,2 mnkr, det är främst inom förskolan och grundskolan som de negativa avvikelserna finns. I båda skolformerna så är en bidragande orsak att det tilldelats mer statsbidrag. Under våren hade förskolan också ett ökat barnantal, vilket gjorde att verksamheten tog in mer personal för att hantera ökningen. Köp av verksamhet avviker positivt med 15,2 mnkr, det är främst köp av skolplats av annan huvudman som är lägre än budgeterat. Förskolan och anpassad grundskola avviker negativt. Medan övriga skolformer har positiva avvikelser. En annan kostnadspost som avviker negativt med 6,5 mnkr är undervisningsmaterial vilket går att härleda till statsbidraget.

Förskolan

Förskolans resultat landade på -2,7 mnkr. Elevpeng och strukturbidrag visar en negativ avvikelse, -6,0 mnkr. Nästan alla områden har haft färre barn än budgeterat, totalt ca 60 barn i snitt på helår. Statsbidraget kvalitetshöjande åtgärder innebar 7,0 mnkr mer i intäkt. Även övriga bidrag och ersättningar avviker positivt med 3,0 milj. Detta är pga att flera av de bidragen inte budgeteras (bl a högriskskydd, VFU, Erasmusprojekt, lärling mm). Personalkostnader, nästan 7,0 mnkr högre än budgeterat, där budgetreglering i Sättra och Brynäs-Nynäs under vårterminen påverkar, samt höga vikariekostnader under våren. Månaderna, augusti och september, gick personalkostnaderna ner med ca 5 mnkr per månad dock har personalkostnaderna stigit mot slutet av året igen då sjukfrånvaron ökade.

Grundskola

Resultatet för grundskolan är -3,2 mnkr. Intäkterna avviker med +22,2 mnkr. Elevpengen och statsbidrag är dom två posterna som sticker ut. Verksamheten har blivit beviljade mer statsbidrag än budgeterat. Inköp av vissa läromedel 5,2 mnkr, läxhjälp lågstadium 2,3 mnkr och statsbidraget för bättre arbetsmiljö och arbetsvillkor för lärare i socioekonomisk utsatta områden +5,6 mnkr. Kommunala grundskolan har tagit emot ca 70 elever fler än budgeterade 9300 eleverna. Det är två områden som dock tappat elever och det är Sättra och Vallback. På kostnadssidan är det personalkostnader, förbrukningsmaterial och läromedel som avviker negativt. Avvikelserna på personal och läromedel beror på de ökade statsbidragen. Förbrukningen går också att härleda till statsbidragen men också nybyggnation av Hemlingborg.

Gymnasieskolan

Gymnasieskolan redovisar ett resultat för 2023 på +1,7 mnkr. En avvikelse på intäktsidan med -6,2 mnkr. Avvikelsen kan i huvudsak hänföras elevpengen, -8,0 mnkr. Vasa har tappat ca 4 mnkr i intäkt, där antalet elever på samhällsvetenskapsprogrammet och naturvetenskapsprogrammet varit betydligt lägre än vad som budgeterats. På Borgarskolan redovisas minskade elevvolymen på fordon- och transportprogrammet och handel och administration/försäljning och serviceprogrammet. Men på ekonomiprogrammet utökades med en klass, vilket delvis kompenserar. Kostnaderna avviker positivt med 8,0 mnkr. Personalkostnaderna avviker positivt med 5,0 mnkr, vilket kan härledas till minskningen av antalet elever. När det gäller kostnader övriga kostnader redovisas en avvikelse på 3,8 mnkr.. Detta beror till stor del på att verksamheten varit lyhörda mot det inköpsstopp som kom att gälla i början på året.

Anpassad skola

Anpassad skola redovisar ett positivt resultat för 2023 på +0,2 mnkr. Anpassad gymnasieskola +0,6 mnkr och anpassad grundskola -0,4 mnkr. Anpassad skola har tappat antalet elever men nivå tilläggen har varit högre, vilket gör att avvikelse blir positiv. Personalkostnaderna avviker med -1,0 mnkr vilket beror på en ökad kostnad för vikarier.

Elevhälsan

Elevhälsans samlade resultat för 2023 uppgår till -2,4 mkr. Underskottet beror till största del på utbetalning av extra ordinärt tilläggsbelopp som står för -2,0 mkr, den egna verksamheten står för -0,4 mkr.

Verksamhetsstöd

Årets resultat är en positiv avvikelse på +5,8 mnkr. Avvikelsen beror bland annat på lägre personalkostnader, detta utifrån att medarbetare arbetar deltid och att det har varit personalomsättning där fler personer har slutat men tjänster tillsätts senare. Verksamhetsresor har ett överskott då kostnaden är lägre än vad man hade räknat med för evekueringsresor till Hemlingborg.

11.6.1.2 Investeringsverksamhet

Investeringsbudgeten för 2023 uppgår till 33,0 mnkr enligt kommunplanen. En ombudgetering från 2022 på 1,8 mnkr gör att budgeten för 2023 landar på 34,8 mnkr. Ombudgeteringarna är dels Bergby skolan och idrottshall, Tallbacken etapp III och Hemlingborg förskola.

Under 2023 har det investerats för 29,8 mnkr. Hemlingborg står för den de största inköpen. Vasaskolan har byggt klart naturvetarhuset och matsalen, där nästan allt är färdig investerat. Det är påbörjat ombyggnation/renovering av gamla huset och den kommer renoveras i etapper fram till 2025.

11.7 Förväntad utveckling

Det finns fortsatt en kompetensförsörjningsutmaning för nämndens verksamheter. En kompetensförsörjningsplan har tagits fram, med fakta, analyser och åtgärder. Aktiviteter pågår utifrån kommunfullmäktiges uppdrag. Nämnden har avsatt medel under tre år för att stimulera användningen av kompletterande kompetenser inom skolan.

Den största utmaningen är minskningen av barn och elever enligt befolkningsprognoserna. Minskningen är allra störst i förskolan, som därmed står för den allra största delen av volymminskningen av nämndens ram. Det innebär att förskolan behöver göra anpassningar (lokaler och medarbetare) i förhållande till färre antal barn, för att upprätthålla verksamheten på motsvarande nivå som i dag. Utbildning Gävle har tillsammans med GFAB startat ett dimensioneringsarbete, för att anpassa behovet av lokaler på kort och lång sikt. Planen är att i möjligaste mån lämna externa lokaler och tidigare tillfälliga lösningar (paviljonger) samtidigt som redan planerade ombyggnationer skjuts framåt i tiden. Dock kommer planerad utökning i exempelvis Nordöstra förskoleområdet att genomföras, eftersom det där finns ett långsiktigt behov av platser.

11.8 För verksamheten viktiga nyckeltal

Nyckeltal	2020 Utfall	2021 Utfall	2022 Utfall	Utfall 2023	2024 plan	2025 plan	2026 plan
Antal barn 1-5 år	5 893	5 918	5 772	5 724	5 564	5 352	5 215
Antal elever 6-15 år	11 923	11 904	12 006	11 951	11 976	12 018	11 954
Antal elever 16-18 år	3 493	3 612	3 589	3 582	3 545	3 600	3 650
Andel med legitimation i förskolan (%)	53	57	52	51	55	55	55
Andel med legitimation i förskoleklass (%)	86,6	87,3	87	88	88,1	88,2	88,3
Andel med legitimation i fritidshem (%)	70*	70*	71*	66 *			
Andel med legitimation i grundskola (%)	70,7	69,8	69,6	69,5	70	70,8	71,3
Andel med pedagogisk högskoleexamen i anpassad grundskola (%)	94,6	96,3	92,8	92	93	94	95
Andel med legitimation i gymnasieskola (%)	84,4	85,7	86,8	86,8	88	88,5	89
Andel med pedagogisk högskoleexamen i anpassad gymnasieskola (%)	99,4	99,7	92	91,5	92	92,5	93
Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel (%)	84,4	85,7	86,8	86,8	87	87,1	87,2
Barn 1-5 år inskrivna i pedagogisk omsorg, andel (%) av barn 1-5 år inskrivna i förskola och pedagogisk omsorg	5,2	5,2	4,6		4,3	4,1	4
Barn 6-12 år inskrivna i fritidshem, andel (%)	61	61	59	60	60	60	60
Barn/årsarbetare förskola	5,3	5,6	5,4	5,3	5,3	5,2	5,15
Barn/årsarbetare ped omsorg	4,7	5,3	5	5,1	4,9	4,9	4,9
Inskrivna elever per årsarbetare (fritidshem)	20,1	20	20,1	20	20	20	20
Antal elever per lärare (förskoleklass)	20,4	19,9	20,6	19,9	19,5	19	18,5
Antal elever per lärare (grundskola)	12,1	11,8	11,9	12,1	12	11,9	11,9
Antal elever per lärare (gymnasieskola)	12,5	12,4	12,7	12,6	12,3	12	11,7
Antal elever per lärare (anpassad grundskola)	5	5	4,9	5,3	5	4,8	4,5
Antal elever per lärare (anpassad gymnasieskola)	3,6	4,9	4,8	5	4,8	4,5	4,2

- Antalet barn och elever baseras på alla elever. Underlag från sektor styrning och stöd (SG:s) befolkningsprognoser.
- Andel inskriva i förskola, pedagogisk omsorg samt fritidshem från Kolada (samtliga verksamheter)
- Andel med legitimation från Skolverket samt Kolada (kommunala verksamheter). Legitimationskrav för undervisningen i fritidshem infördes 2019, men det finns ännu ingen redovisning av måttet, i stället används *Andel heltidstjänster med pedagogisk högskoleexamen i fritidshem.
- Personaltäthet från Skolverket samt Kolada (kommunala verksamheter).
- Prognos 2023 samt plan 2024–2026 inriktas främst mot motsvarande resultat för riket, undantag är andelen med legitimation som för förskola samt pedagogisk högskoleexamen i fritidshem inriktas på att bibehålla en hög nivå.
- Andel inskriva i fritidshem är högre än i riket (55 procent 2022), prognos 2023 och plan 2024–2026 är att bibehålla den högre graden.

12 Gemensam nämnd för verksamhetsstöd

12.1 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Verksamheten under året har varit begränsad, Inga nämndsmöten eller avrapporteringar. I väntan på beslut om fortsatt inriktning. Verksamhetsmässigt har överenskomna tjänster levererats enligt tidigare överenskommelse

12.2 Uppföljning av politiska uppdrag

Inga politiska uppdrag

12.3 Uppföljning av privata utförare

Ej tillämpligt

12.4 Resultat och investeringar

12.4.1 Resultat

(Tkr)	Utfall 2023	Utfall 2022	Ursprunglig budget 2023	Reviderad budget 2023
Verksamhetens intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Personalkostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga kostnader	0,0	0,0	-100,0	-100,0
Avskrivningar/nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Internränta	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat före kommunbidrag	0,0	0,0	-100,0	-100,0
Kommunbidrag	100,0	100,0	100,0	100,0
Resultat efter kommunbidrag	100,0	100,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	100,0	100,0	0,0	0,0
Investeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0

Resultatanalys

Då verksamheten varit begränsad har inga kostnader belastat nämnden under året.

Investeringsverksamhet

12.5 För verksamheten viktiga nyckeltal

Nyckeltal	2020 Utfall	2021 Utfall	2022 Utfall	Utfall 2023	2024 plan	2025 plan	2026 plan

13 Gävle Stadshus AB

13.1 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Dotterbolagens verksamhet påverkas negativt av kostnadsökningar på grund av ökade räntor, en omvärld med krig och därmed bidragande osäkert världsläge samt övriga omvärldsfaktorer. Styrelsen kommer att följa effekterna för koncernen avseende planerad verksamhet och investeringsverksamhet.

Bolaget har externa lån på 769 mnkr varav 200 mnkr förfaller under 2024 vilket innebär att bolagets räntekostnad kan komma att öka med cirka 8 mnkr under 2024.

13.2 Målanalys

13.2.1 Bolaget har inga egna anställda, personal hyrs in från Gävle kommun. Övergripande uppföljning av dotterbolagens måluppföljning vid tertial och årsbokslut.

Bolaget har ingen anställd personal utan köper de personella resurserna från Gävle kommun. Övergripande uppföljning av dotterbolagens måluppföljning har skett vid tertials- och årsbokslut.

De personalkostnader som redovisas avser till sin helhet styrelsens arvoden.

13.2.2 Bolaget har ingen egen verksamhet. Övergripande uppföljning av dotterbolagens måluppföljning vid tertial och årsbokslut.

Bolaget har ingen egen verksamhet. Övergripande uppföljning av dotterbolagens måluppföljning vid tertial och årsbokslut.

13.2.3 Bolaget svarar för GSAB-koncernens ekonomiska optimering

Bolagets svarar för GSAB-koncernens ekonomiska optimering genom att styrelsen beslutar om koncernbidrag och aktieägartillskott samt lämnar förslag om utdelningar till ägaren. Detta mål mäts efter fastställande av bokslutsdispositioner i upprättade årsbokslut för ingående koncernbolag.

13.2.4 Bolaget ska samordna ägarrollen i bolagskoncernen så att de gemensamma resurserna används på ett optimalt sätt.

Genom en konstruktiv dialog mellan ägare och koncernbolag sker en löpande avstämning att Gävle Stadshus-koncernens verksamhet sker i enlighet med beslutad företagspolicy i kommunfullmäktige.

Under året har styrelsemöten genomförts hos samtliga dotterbolag för att öka dotterbolagens möjlighet att beskriva sin verksamhet.

13.2.5 Bolaget ska utforma ägardirektiv till dotterbolagen som gör det möjligt för dessa att utforma mål för att bidra till att uppfylla de kommunövergripande målen samt målen för verksamhetens inriktning inom perspektivet

Bolaget uppdaterar och utformar vid behov förslag på ägardirektiv avseende moderbolag och samtliga dotterbolag så att de kommunövergripande målen följs. Under arbetet med framtagandet av kommunplan för 2025 kommer vid behov, bolagens ägardirektiv att revideras. Samtliga dotterbolag har under året fått i uppgift att lämna synpunkter på gällande ägardirektiv och lämnade synpunkter kommer ägaren att beakta innan beslut tas av nya ägardirektiv.

13.3 Kommentar till ägardirektivet

Bolaget har inga synpunkter på gällande ägardirektiv och bolaget har inga uppdrag i kommunplanen.

Enligt ägardirektivet ska bolaget lämna 166,8 mnkr i aktieutdelning till Gävle kommun vilket utbetalats under året.

13.4 Utvecklingsområden

Bolaget har ingen egen operativ verksamhet och arbetar löpande med ständig utveckling av sina processer, vad gäller utveckling av koncernen, enligt gällande ägardirektiv eller direkta uppdrag i kommunplanen.

13.5 Resultat, investeringar och finansiering

13.5.1 Resultaträkning

(mnkr)	Utfall 2023-12-31	Utfall 2022-12-31	Budget 2023	Prognos 2023
Omsättning	3,7	3,6	3,6	3,6
Personalkostnader	-0,8	-0,7	-0,9	-0,9
Övriga kostnader	-6,2	-6,0	-7,3	-7,3
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Rörelseresultat	-3,3	-3,1	-4,6	-4,6
Finansnetto	-13,6	-6,1	-13,2	-13,2
Resultat efter finansiella poster	-16,9	-9,2	-17,8	-17,8
Investeringar, brutto (+)	0,0	0,0	0,0	0,0
Avgår erhållna investeringsbidrag (-)	0,0	0,0	0,0	0,0
Avgår försäljning av anläggningstillg. (-)	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa nettoinvesteringar	0,0	0,0	0,0	0,0

Kommentarer till resultaträkningen

Erhållna utdelningar ingår inte i ovanstående resultat. Under året har bolaget erhållit 160,8 mnkr. Bolaget har utbetalt 166,8 mnkr i aktieutdelning till Gävle kommun enligt ägardirektiv. Övriga kostnader avser främst köpta tjänster från Gävle kommun på 5,6 mnkr.

Kommentarer till finansiering

Totalt har bolaget 769 mnkr i externa lån. Under år 2024 kommer lån för 200 mnkr att omsättas till en högre räntekostnad än vad nuvarande räntenivå är. Nuvarande ränta är 0,26% och om beräknad ränta på nya lån skulle bli ca 4,3 % ökar räntekostnaden med cirka 8 mnkr.

13.5.2 För verksamheten viktiga nyckeltal

Nyckeltal	2019 Utfall	2020 Utfall	2021 Utfall	2022 Utfall	2023 Utfall	2024 Plan	2025 Plan	2026 Plan
Soliditet	68,2 %	69,3 %	70,1 %	68,9 %	59,64 %	71,9 %	72,1 %	72,3 %
Avkastning på eget kapital	2,0 %	2,0 %	4,7 %	8,4 %	8 %	6,1 %	6,1 %	6,0 %

*år 2023 beräknad innan fastställt bokslut.

13.5.3 Förväntad utveckling

Effekter på resultaträkning

Bolaget förväntar sig en normal intäkts- och kostnadsutveckling för nästkommande år. Den största kostnaden är köpta tjänster från Sektor styrning och stöd samt konsultkostnader. Bolagets räntekostnader kommer att öka i samband med omsättning av lån. Under året förfaller

200 mnkr till omsättning.

Investeringar

14 Gävle Energi AB

14.1 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Strukturella förändringar

I och med att den nya Ellagen trädde i kraft 2022-07-01 står det klart att kraven på åtskillnaden av den reglerade elnätsverksamheten från övrig verksamhet ökat. Under 2023 har Gävle Energi AB bildat Gävle Energi Elnät AB för elnätsverksamheten. Utredning om hur verksamheten skulle överföras till Gävle Energi Elnät AB resulterade i att en partiell fission genomfördes. Partiell fission innebär att Gävle Energi AB delades; delar av Gävle Energi AB:s tillgångar och skulder (i detta fall elnätsverksamheten) övergick till det nya bolaget Gävle Energi Elnät AB och resten av tillgångarna och skulderna blev kvar i Gävle Energi AB. Bolagsverket godkände den partiella fissionen 2023-12-21

Lägre elpriser

Elpriset är lägre jämfört med föregående år, vilket har lett till lägre intäkter och lägre resultat. Resultatpåverkan är störst i Gävle Kraftvärme AB som producerar och säljer el. Elhandelns resultat påverkas i mindre utsträckning av förändrade priser eftersom marginalen till större del är fast.

Ökade kostnader, bristvaror och långa leveranstider

Kostnadstrycket för bränslen och material som koncernen är beroende av i verksamheten började öka under 2022 och det fortsatte att intensifieras under 2023. Särskilt tydligt har det varit för trädbränslen och elmaterial som ökat kraftigt i pris. Samtidigt som de fått karaktär av bristvaror där leveranstiderna ökat och tillgången stundtals varit begränsad. En sannolik konsekvens av prisökningarna för bränslen är att fjärrvärmepriserna i Sverige kommer att öka under 2024 i större utsträckning än tidigare år.

Elhandel

Trots minskad energiomsättning hos kunderna har koncernens elhandelsbolag ökat intjäningen. Skillnaden i resultat mot föregående år förklaras dels av kundernas minskade förbrukning, vilket har gett ett positivt utfall för volymrisken. Även bolagets aktiva arbete under flera år med att avveckla produkter med relativt hög risk och introducera produkter med relativt lägre risk har bidragit positivt resultatet. För att minska bolagets riskexponering mot den volatila elmarknaden och samtidigt underlätta för kunderna att teckna prisvärda produkter, har bolaget under året utvecklat och lanserat en ny produkt riktat mot konsumentmarknaden.

Felix – fjärrvärmeledning mellan Gävle och Sandviken

Projektet fortlöper enligt plan, och kommer driftsättas under 2024. Under 2023 har projektet arbetat med ledningsbyggnation och pumpstationer. När det gäller pumpstationerna levererades både Valbo och Lövbacken under hösten enligt tidplan. Därtill har förberedande inkopplingsarbeten gjorts i både Gävles och Sandvikens befintliga fjärrvärmenät under året.

Intresset och medvetenheten för branschen har ökat

Få branscher har varit så synliga i media det senaste året som energisektorn. Energin har varit en huvudfråga inte bara hos media, utan även för EU. Det är en bransch under stor press, som brottas med stora utmaningar i samband med elektrifieringen av samhället, men också en bransch i stark framåtrörelse där det händer mycket, inte minst på det digitala planet. Ett flertal regulatoriska krav på bolaget har skärpts eller tillkommit, liksom behovet av ett ökat säkerhetsfokus.

14.2 Målanalys

14.2.1 Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

Bolagets verksamheter

För Gävle Energi är en god relation med skolorna viktig. Bolaget vill främja innovation och utveckling inom sitt affärsområde tillsammans med studenter och bolaget har ett gott samarbete med Högskolan i Gävle.

Exempel på genomförda aktiviteter under året

- tagit emot studiebesök
- deltagit på fyra event hos skolor, bland annat på Polhemsskolan
- delat ut stipendier på Polhemsskolan
- tagit emot sommarjobbare
- löpande erbjudit praktikplatser

Analys av indikatorerna

Gävle Energi förser Gävles skolor med bredband, tillgängligheten har under perioden varit 100 procent.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Tillgänglighet internet	100 %	99,999 %	

14.2.2 Vår kundrelation

Bolagets verksamhet

Gävle Energi har en strävan efter att alltid ha en öppen, enkel och ärlig kommunikation som baseras på kundens/medborgarens behov. Det viktigaste för kunderna är att bolagets omfattande kärnverksamhet fungerar till fullo. Val av kommunikationsväg styrs av kundens behov, kanal närvaro och var de befinner sig i beslutsprocessen. Digitalisering och automatisering är nödvändiga verktyg idag och kunderna ställer nya krav på en enklare hantering av ärenden och kontaktytor. Gävle Energi fortsätter att utveckla och implementera allt fler digitala processer, såväl internt som i delar av olika "kundresor".

Exempel på genomförda aktiviteter under året

Anpassningar i bolagets elhandelserbjudande

I början av året låg stort fokus på elhandel och marknadens påverkan på bolagets kunder och på Gävle Energi. Marknadsläget ställer höga krav på tillgänglighet, lösningar och kommunikation. Bolaget ser även ett allt större behov av tryggare lösningar där till exempel efterfrågan på en jämnare fakturakostnad ökat. Eftersom fast månadsprisavtal på elhandelsidan inte erbjuds längre har konceptet IndeXel arbetats fram – ett tryggare elprisavtal där topparna och dalarna i kostnadsbilderna jämnas ut över tid och dämpar de hårda svängningarna. En testpilot rullades ut under första halvan av året till de kunder vars fastprisavtal löpte ut under maj månad och erbjuds nu, efter ett bra utfall och analys av testpiloten, till kunder i elområde 2 & 3.

Boskola – ett sätt att nå ut till nyanlända

Boskolan har startat upp igen på Johannes, efter att ha varit pausad under Coronapandemin. Ett nytt informationsmaterial har tagits fram och konceptet har byggts upp på nytt i samarbetet med Gavlegårdarnas Boskola. Boskolan är en bra kanal för att nå ut och bidra till en del av befolkningen vi annars har svårare att nå via bolagets traditionella kanaler. Konceptet bygger på

presentation, frågestund och rundvandring i produktionsanläggningen Johannes och syftet är att informera kring hur Gävle Energis tjänster fungerar och är kopplade till målgruppens bostäder.

Kundevent som främjar ambassadörskapet hos kunderna

Under året har flera kundevent gått av stapeln. Efter en lång tids uppehåll märks det att det finns ett stort behov för människor att träffas. Här kan bland annat nämnas företagsgolfen Scramble, Drivkraftsfondens stipendieutdelning till eldsjälarna vid nationaldagsfirandet i Boulognerskogen och den årliga BRF-kvällen som hölls under oktober. Ett 20-tal nyfikna besökare från bostadsrättsföreningarna i Gävle med omnejd kom och besökte bolagets huvudkontor Fören och togs emot av representanter från Gävle Energi som svarade på gästernas frågor och funderingar. Den personliga kontakten gör stor skillnad för kundernas förtroende och stärker det frivilliga ambassadörskapet hos dem. Detta har bolaget lyckats bra med, och syns generellt i resultatet för Net Promotor Score (index för kundernas rekommendationsvilja), som ligger långt före benchmark enligt den varumärkesundersökning som gjordes för året.

Kampanjarbete, press- och kundinformation

Under året har flera förtättningskampanjer och erbjudanden genomförts och följts upp, både för bolagets fjärrvärmeaffär och GavleNet. Bolagets avdelning Marknadskommunikation har skapat och fört ut projektkommunikation, kundinformation i form av digitala utskick och pushnotiser i app och på Mina sidor, gjort filmer och skrivit artiklar som vi delat i sociala medier, press och bolagets egna kanaler. Bolaget har även arbetat intensivt med kampanjen för att kunder med pappersfaktura ska gå över till digital faktura, ett effektiviseringsarbete som fortsätter även under 2024.

Miljöarbete

Bolagets miljöarbete har marknadsförts externt, bland annat genom filmen om ålfällan, studiebesök vid våra vattenkraftverk för grundskoleelever och pressträffar gällande bland Batterilagring och Tung fordonsladdning. Pressreleaser har skickats ut med syftet att ytterligare visa upp bolaget som en katalysator för den gröna energiomställningen

Analys av indikatorerna

Utfallet på indikatorn ligger över målvärdet. Bolagets kunder är nöjda med den service de får i Kundcenter. Kunderna upplever personalen som väldigt trevliga och kunniga, samt att kötiden är kort.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Utfall kundmätningar kundtjänst, privat	9,3		> 8,5	

14.2.3 Våra medarbetare

Bolagets verksamhet

Gott ledarskap och engagerade medarbetare är grunden för välmående på arbetsplatsen. HR jobbar med olika forum för att stötta cheferna och ge dem ett nätverk för att bland annat byta erfarenheter. För att stärka kulturen har ett arbete kopplat till ökade utbildningsinsatser för chefer initierats där även värdegrundsarbete kommer att vävas in.

Arbetet med risk och säkerhet fortsätter att få ett tydligare fokus i verksamheten. Genom en ökad rapportering av tillbud och riskobservationer kan arbetsmiljön hela tiden utvecklas för att minska risken för olyckor. Möjlighet att registrera tillbud och olyckor via app och via intranätet finns och arbetet går framåt. Flera av bolagets avdelningar arbetar systematiskt med olyckor och tillbud i syfte att följa upp och arbeta proaktivt för att minska riskerna för att olyckor kopplade till arbetet sker.

Pulsmätningar som medarbetarundersökning har fortsatt med frågor kring arbetsmiljö. De pulsade mätningarna är ett bra underlag för chefer och medarbetare att arbeta tillsammans med för att ta fram lämpliga åtgärder. Svarsfrekvensen är fortsatt hög och rutinen kring att ha dialoger kring resultaten på respektive avdelning börjar att sätta sig.

Nytt pensionsavtal, AKAP-KR, har implementerats i verksamheten.

Gävle Energi blev under året Excellent arbetsgivare för andra året i rad, vilket innebär att bolaget är bland de tio procent bästa i Nyckeltalsinstitutets kartläggning av rådande arbetsvillkor i svenskt arbetsliv. I begreppet Excellent arbetsgivare ingår även JÄMIX, jämställdhetsindex, som mäter hur väl bolaget arbetar med dessa frågor.

Analys av indikatorerna

Rapportering av tillbud och riskobservationer fortsätter att öka, vilket är en förutsättning för att ha ett proaktivt arbetsmiljöarbete.

Resultatet för JÄMIX har redovisats och utfallet, 145 p, når upp till det högt satta målvärdet. Branschmedianen är 135 p.

Svarsfrekvensen i verktyget för medarbetarundersökning, &Frankly, fortsätter att öka och når nu målvärdet. Under året har ett arbete påbörjats för att ge cheferna stöd i hur de kan arbeta med verktyget samt dialogerna kring resultatet av de pulsade mätningar som skickas ut under året. Dialogerna är en viktig del av uppföljningen samt för att vi ska kunna prata om och åtgärda så väl det som skaver som att vi gemensamt arbetar för att bevara det som fungerar väl.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Observationer/Tillbuds rapportering	123		130	
Jämix	145		> 145	
Svarsfrekvens &Frankly	83 %		80 %	

1. Genom att öka rapportering av observationer och tillbud kan arbetsmiljön hela tiden utvecklas för att minska risken för olyckor

2. Jämix, Jämställdhetsindex visar hur jämställda arbetsvillkor, arbetsmiljö och anställningsvillkor en organisation har

3. &Frankly är ett digitalt verktyg som används för medarbetarundersökningar

14.2.4 Vårda och utveckla varumärket

Bolagets verksamhet

Under året har fokus för bolagets kommunikation handlat om att sprida kunskap internt och till kunder kring Gävle Energis utvecklingsarbete, Felix-projektet, kampanjer och miljöarbete.

Analys av indikatorerna

Energibranschens NPS (Net Promoter Score) medelvärde uppgår till 27. NPS är kundens vilja att rekommendera ett företag. Gävle Energis målvärde är 35 för de kunder som kontaktar bolaget via Kundcenter eftersom bolaget vill vara bättre än branschsnittet. Trots att ambitionsnivån är hög samt att de höga elpriserna påverkar kundernas syn på energibolag i stort nås målvärdet. Kunderna rekommenderar gärna Gävle Energi.

Helårsmålet för antal mottagna studiebesök har nåtts. Bolaget har under hösten arbetat med att erbjuda standardiserade studiebesök för olika målgrupper, parallellt med att ta emot nya studiebesök.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
NPS - Net Promoter Score	35		> 35	
Studiebesök	31		15	

1. Net promoter score är ett nyckeltal som används i kundundersökningar. Net promoter score bygger på frågan: "Hur sannolikt är det att du skulle rekommendera det här företaget till en vän eller kollega?" Frågan besvaras sedan på en skala från -100 till +100

14.2.5 Samverkan och påverkan för ett attraktivt näringsliv

Bolagets verksamhet

Genom engagemang och samverkan för omvärlden drivs utveckling inom energi- och klimatfrågor och skapar koncernnytta i form av god lönsamhet, ett hållbart samhälle och en ökad konkurrenskraft. Det är en utveckling som är bra för bolaget, kunderna, leverantörerna och Gävle kommun.

För att följa upp och jämföra med andra energibolag deltar Gävle Energi i Nils Holgersson-undersökningen som är en jämförande undersökning av kostnaderna för uppvärmning, elnät, vatten, avlopp och avfallshantering i Sveriges alla kommuner. Målet är att ligga bland de 25 kommuner som har den lägsta fjärrvärmekostnaden och bland de 50 kommuner som har den lägsta kostnaden för elnät (av totalt 290 kommuner) i Sverige.

Analys av indikatorerna

Resultatet av Nils Holgersson 2023 för fjärrvärme har redovisats och Gävle Energi hamnade på plats 8, vilket är två platser bättre än förra året. Resultatet av elnätsundersökningen har inte redovisats ännu, resultatet kommer senare under året. Data till elnätsundersökningen har lämnats in och bedömningen är att målvärdet kommer att uppnås.

Målet om att Gävle Energis personal ska äga en del av agendan på minst 20 nätverksträffar har nåtts. Det visar att det finns ett intresse för vad bolaget gör och inte gör. Ju fler gånger bolaget får möjlighet att dela med sig bidrar det till att nå det övergripande målet om att vara ett positivt omtalat energibolag.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Nils Holgersson undersökning elnät	29		<=45	1
Nils Holgersson undersökning fjärrvärme	8		<=25	
Nätverksträffar där vi äger en del av agendan	63		20	

1 och 2. Nils Holgersson är en jämförande undersökning som görs en gång per år för branschen på uppdrag av Riksbyggen, SABO och fastighetsägarna.

14.2.6 Utveckla konkurrenskraftiga tjänster och produkter

Bolagets verksamhet

Gävle Energi arbetar aktivt med kunddriven tjänsteutveckling för att stärka konkurrenskraften för det lokala näringslivet och skapa goda förutsättningar för boende i Gävle. I enlighet med bolagets strategiska plan finns det ett tillväxtteam som arbetar med produkt- och

tjänsteutveckling, utöver den utveckling som sker i ordinarie verksamhet. De senaste årens höga elpriser har lett till att efterfrågan på energitjänster har ökat.

Analys av indikatorerna

Under året har bolaget arbetat med följande projekt som berör kapacitet, effekt och frekvens

- bolagets eget batterilager, i kombination med laddinfrastruktur för tunga fordon
- batteri vid Strömdalens vattenkraftverk.
- Gävlefastigheters batteri vid Hemlingborg där Gävle Energi medverkar med teknisk kompetens.
- Ngenic, optimering av effektbehov i småhus
- effektprojekt tillsammans med Gävle Hamn
- erbjuda kunder med vissa batterier och växelriktare möjlighet till att stötta stamnätet via stödtjänster.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Antal aktiviteter inom Effekt, kapacitet och frekvens	6		4	

14.2.7 Tillgänglighet – drift- och leveranssäkerhet

Bolagets verksamhet

Arbete pågår ständigt för att långsiktigt och medvetet skapa en trygghet för kunderna och en attraktionskraft för kommunen. Kundernas behov och krav skall tillgodoses genom att erhålla en hög leveranssäkerhet i näten. Detta sker bland annat genom aktivt arbete och utveckling av drift- och underhållsarbete.

Analys av indikatorerna

Året har förlöpt bra, men två avbrott från överliggande nät har påverkat utfallet på ett negativt sätt, vilket gör att det landar precis utanför målvärdet. Sverigesnittet för de senaste fem åren är 90 minuter. Utfallet på indikatorn avser endast oplanerade avbrott.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Medelavbrottsstid minuter/kund, Elnät, årsvärde	16,3 min/kund		< 15 min/kund	

Enheten är avbrottslängd per kund och år. Redovisas i minuter.

14.2.8 Effektiva processer

Bolagets verksamheter

Genom att ständigt utveckla och effektivisera processerna i bolagets samtliga verksamheter ges förutsättningar att skapa en långsiktig hållbar utveckling. Att hålla en hög kvalitet på levererade tjänster och produkter ska vara en självklarhet. Inom verksamheterna görs mätningar som visar att kvaliteten är hög och processerna är effektiva. Under perioden har processutvecklingsarbetet fortsatt med syftet att förbättra och effektivisera processer utifrån kundperspektivet.

Analys av indikatorerna

Andelen digitala flyttar ökar, under förra året var resultatet 55,0 procent, vilket i år ökat till 57,7 procent. Ökningen beror till stor del på det arbete Kundcenter lägger på att motivera fastighetsägare att genomföra sina hyresgästers flyttar via de digitala lösningar Gävle Energi har tagit fram.

För att se att bolaget effektiviserar de interna processerna ska mätpunkter tas fram. Målet för Byggaprocessen, som inkluderar Elnät, Fjärrvärme och GavleNet, var att ta fram fyra mätpunkter under året. Målet är uppnått och följande indikatorer mäts nu i verksamheterna

- Kostnadsberäkningar i egen regi (Fjärrvärme)
- Kalkylprecision, investeringar ska vara inom +- 10% av kostnadsberäkning (Fjärrvärme)
- Minskad tid för öppet schakt vid villaanslutning (Fjärrvärme)
- Uppföljning av alla projekt som innehåller schakt, som har en kalkyl (GavleNet)
- Budgetavvikelse på projekt som innehåller schakt, som har en kalkyl (GavleNet)

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Digitala flyttar	57,7 %		60 %	
Antal mätpunkter i byggaprocessen	5 st		4 st	

1. Andel flyttar som kunderna initierar via Gävle Energis hemsida eller e-post

14.2.9 Klimatfrågan är drivkraften för vårt miljöarbete

Bolagets verksamhet

Bolagets agerande ska genom samverkan med andra aktörer leda till att minska användandet av fossila bränslen till förmån för förnybara energikällor. Ett mål är också att bidra till utökad volym förnybar energiproduktion i regionen.

Bolaget deltar och kommer att delta i olika miljöutvecklingsprogram på såväl regional som nationell bas. Miljö- och klimatkraven ger i dag öppningar för nya affärs- och utvecklingsmöjligheter. Det innebär att marknaden ska erbjudas lösningar som säkerställer en god utveckling av miljön och klimatet. För att lyckas med detta utvecklar bolaget bland annat energitjänster för att hjälpa sina kunder med att minska deras klimatpåverkan samt att öka deras effektivitet. Samverkan med näringslivet i regionen utvecklas och därmed skapas nya regionala samarbeten och marknader.

Analys av indikatorerna

Indikatorn Minskad elanvändning hos våra kunder är svår att mäta givet olika temperaturförhållanden mellan åren, men en enkel graddagskorrigering ger vid handen att minskningen var cirka 7 procent.

I slutet på 2023 är antalet kemikalier i verksamheten ungefär oförändrat jämfört med vid årets början. Under året har bolaget arbetat med att hitta rutiner för hur det interna arbetet med kemikaliefrågor ska läggas upp. Under 2024 kommer fokus att vara på att byta ut de mest miljö- och hälsofarliga kemikalierna mot mindre farliga, så kallad substitution.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Minskad elanvändning hos våra kunder	7,3 %		5 %	
Minska antalet kemikalier	0 %		5 %	

14.2.10 Gävle Energi AB ska nå en tillfredsställande lönsamhet utifrån ägarens direktiv

Bolagets verksamhet

Ett långsiktigt arbete med att hålla en hög tillgänglighet i produktionsanläggningarna, hålla ner produktionskostnaderna, göra rätt underhåll och investeringar samt låga räntekostnader är grunden för det goda resultatet. Arbetet med att utveckla medarbetarna och anställa rätt kompetens är också framgångsfaktorer. Sammantaget medför detta en god lönsamhet och tjänster med konkurrenskraftiga priser och hög prisvärdhet till kunderna. Arbetet med att effektivisera och digitalisera bolagets processer fortsätter.

Analys av indikatorerna

Resultat efter finansiella poster uppgår till 250,5 (273,2) mnkr. Att det är bättre än målvärdet förklaras främst av ett starkt resultat för Elhandel samt generellt positiva resultatavvikelser för de flesta affärsområden. Även resultat för intressebolag avviker positivt mot budget.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Resultat efter finansiella poster	250,5 mnkr	243,1 mnkr	

14.3 Kommentar till ägardirektivet

Ägardirektivet är väl formulerat och ligger i linje med verksamhetens inriktning och de mål som bolaget arbetat mot historiskt.

Helhetsperspektivet i förening med kravet om att verka för utveckling och samverkan inom verksamhetsområdet ger också stöd i att fortsätta arbetet med att ständigt ge bättre förutsättningar för företagets kunder i kommunen och närregionen till ökad konkurrenskraft, samt att arbeta för de hållbarhetsmål som uttrycks i kommunens kommunövergripande mål och miljöstrategiska program.

Ägardirektivets krav på hög leveranssäkerhet är särskilt viktigt utifrån ett samhällsperspektiv. Det finns ett kontinuerligt arbete för att bibehålla och förbättra den mycket höga leveranssäkerhet som Gävle Energi har idag.

Gävle Energis utvecklingsarbete har under lång tid präglats av affärsmässig nytta på miljömässig grund, vilket bland annat gett som effekt att bolagets verksamhet uppvisar en hög grad av hållbarhet samtidigt som det möjliggör attraktiva prisnivåer för kunderna vilket är helt i överensstämmelse med ambitionen i ägardirektivet.

Under de kommande åren har bolaget ett omfattande investeringsbehov för att möta kundefterfrågan samt reinvestera för att bibehålla och utveckla befintliga verksamheter. Investeringsbehovet leder till ett negativt kassaflöde vilket tillsammans med utdelning till ägaren leder till att bolaget får ett ökat finansieringsbehov.

14.4 Utvecklingsområden

Uppnå ägarens krav och mål

Ägarens krav och mål är dynamiska och förändras genom åren. Att aktivt arbeta med och implementera målen i vår vardag är en naturlig arbetsgång liksom att arbeta aktivt med Agenda 2030

Positiv klimatpåverkan

Genom att sprida kunskap om klimathotet och vikten av förnybara energikällor ökar vi medveten och efterfrågan på våra hållbara energilösningar. Vi ska bidra till att Gävle och regionen ställer om energiproduktion och användning så att vi alla kan leva med gott samvete i

framtiden

Kundtillväxt

Vi ska nå kundtillväxt både genom att växa hållbart geografiskt samt genom att erbjuda fler hållbara och attraktiva tjänster till befintliga kunder. Attraktiva tjänster får vi som ett resultat av en kunddriven tjänsteutveckling

Lönsamhet

Vi ska ha en sund och effektiv organisk tillväxt. Vi vill vara det lönsammaste företaget i nätverket Regional Energi och vi mäter effektiviteten i bland annat lönsamhet per anställd. Detta i sin tur ställer krav på effektiva processer, kostnadseffektiva investeringar samt en strategisk kompetensförsörjningsplan

Positivt omtalat energibolag i Europa

Gör vi bra saker ska omvärlden få veta det. Vi ska aktivt kommunicera i valda kanaler om våra framgångar och vad vi bidragit med. Vi ska ta plats och berätta om våra mål, insatser och ambitioner i de nätverk vi ingår. Vi ska få människor att prata om våra bidrag till ett hållbart samhälle.

Kopplat till dessa övergripande rubriker finns sedan tillväxt- och verksamhetsstrategier kopplade.

14.5 Resultat, investeringar och finansiering

14.5.1 Resultaträkning

(mnkr)	Utfall 2023-12-31	Utfall 2022-12-31	Budget 2023	Prognos 2023
Omsättning	1 505,8	1 523,4	2 023,0	1 550,5
Personalkostnader	-227,1	-204,2	-227,6	-218,5
Övriga kostnader	-892,7	-913,4	-1 411,7	-959,7
Avskrivningar	-165,3	-152,7	-150,3	-150,7
Andel intresseföretags resultat	36,3	22,4	23,2	30,4
Rörelseresultat	257,0	275,5	256,6	252,0
Finansnetto	-6,4	-2,3	-13,5	-8,0
Resultat efter finansiella poster	250,6	273,2	243,1	244,0
Investeringar, brutto (+)	464,6	279,3	530,7	489,8
Avgår erhållna investeringsbidrag (-)	-11,5	0,0	-12,5	0,0
Avgår försäljning av anläggningstillg. (-)	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa nettoinvesteringar	453,1	279,3	518,2	489,8

Kommentarer till resultaträkningen

För helåret 2023 är omsättningen lägre än budget. Avvikelsen förklaras främst av att det lägre utfallet för elpriserna än förväntat i budget, vilket särskilt påverkat Elhandel och Produktion.

Övriga kostnader avviker positivt vilket till stor del förklaras av de lägre inköpskostnaderna inom Elhandel som konsekvens av lägre elpriser än förväntat i budget. Biobränslepriserna har stigit under året som följd av en ökad efterfrågan på träbränslen från aktörer som tidigare inte använt den här typen av bränslen.

Personalkostnader är något förhöjda vilket förklaras av nytt pensionsavtal under året.

Kostnaden för avskrivningarna är högre än budget, men förklaras av att möjligheter till av- och

nedskrivningar har tillvaratagits.

Resultatet för Bomhus Energi är väsentligt bättre än förväntat i budget vilket tillsammans med Gästrike Ekogas positiva avvikelse förklarar den positiva avvikelsen för Andel i intresseföretag.

Finansnettot avviker positivt som konsekvens av högre räntor på tillgodohavanden än förväntat i budget.

Resultatet är bättre än budget, men sämre än utfallet för 2022, vilket främst förklaras ett starkt resultat för Elhandel samt generellt positiva resultatavvikelser för de flesta affärsområden. Produktion avviker negativt, vilket förklaras av lägre elpriser och lägre producerad volym el från kraftvärme än förväntat i budget.

Resultatet för koncernen är dock mycket starkt givet utmanande omvärldsfaktorer, marknadsförutsättningar, störningar i elproduktionen samt gjorda av- och nedskrivningar.

Resultat per affärsområde

AO Elnät

Elnät uppvisar en omsättning som är högre än budget och ett resultat som även det är bättre än budget. Den positiva avvikelsen förklaras av högre anslutningsavgifter samt lägre kostnader för överliggande nät.

AO Värme (Värme, Kyla och Bionär)

Temperaturen under året har varit lägre än ett normalår, vilket medför att affärsområdets omsättning och resultat är bättre än budget.

AO Energiproduktion

Affärsområdet uppvisar en negativ avvikelse mot budget för både omsättning och resultat. Avvikelsen förklaras främst av lägre intäkter än budgeterat för elproduktionen på Johannes.

AO GavleNet

Såväl omsättning som resultat avviker positivt från budget främst som följd av att högre abonnemangsentäkter vilket är en konsekvens av en stark kundefterfrågan.

Elhandel

Bolaget fortsätter att utvecklas positivt ekonomiskt, med ett resultat som är det bästa någonsin. Omsättningen är lägre än budget som en följd av lägre marknadspriser och en lägre energiomsättning hos bolagets kunder. Resultatet, 26 mnkr, är bättre än budget och föregående år och förklaras framför allt genom bolagets aktiva arbete under flera år med att avveckla produkter med relativt hög risk och introducera produkter med relativt lägre risk.

Kommentarer till finansiering

Bolaget är inne i en tung investeringsperiod med bland annat Felix-projektet. Lånebehovet för 2023 beräknas till cirka 250 mnkr, och för planeringsperioden 2024-2027 cirka 800 mnkr. I de 800 mnkr ingår en planerad högre aktieutdelning 2024 med 200 mnkr enligt kommunplan 2023 med utblick år 2024-2026.

14.5.2 För verksamheten viktiga nyckeltal

Nyckeltal	2019 Utfall	2020 Utfall	2021 Utfall	2022 Utfall	2023 Utfall	2024 Plan	2025 Plan	2026 Plan
Soliditet	55,9	46,8	49,1	48,7	49,6	47,6	48,4	48,6
Avkastning eget kapital	13,9	13,6	14,0	18,0	15,2	13,0	10,7	9,5
Graddagar	98,1	98,0	84,0	95	102	100	100	100
Elpris kr/MWh	459	401	238	1 374	592	792	677	627
Värme, försåld energi, GWh	778	782	803	743	802	760	760	760
Elnät, försåld energi, GWh	697	677	676	659	654	677	677	677
Elproduktion Vattenkraft, GWh	41	43	42	23	58	44	44	44
Totalt antal kundavtal	115 639	121 129	123 262	124 236	125 092	122 400	122 600	122 800

14.5.3 Förväntad utveckling

Effekter på resultaträkning

Inför 2024 och framåt ser verksamhetens förutsättningar utmanande ut givet terminspriserna för el, bränsleprisutvecklingen, kostnadsökningar, kraftigt ökade finansiella kostnader samt en lägre kundefterfrågan framför allt avseende nya tjänster. Givet förutsättningar inför 2024 är det en målsättning att öka effektiviteten i verksamheten.

Investeringar

Det är sannolikt att investeringsprojekt kommer att förskjutas, försenas eller pausas eftersom det inte finns förutsättningar att genomföra dem med tillräcklig säkerhet och lönsamhet som konsekvens av problem i logistikflöden, ökade finansieringskostnader, brister i materialtillgång samt prisutvecklingen.

14.5.4 Uppföljning av investeringar

Nettoinvesteringar per affärsområde

(mnkr)	Utfall 2023-12-31	Utfall 2022-12-31	Budget 2023	Prognos 2023
Elnät	116,9	61,8	112,0	113,0
Värme	48,4	43,0	67,6	70,6
Kyla	3,3	2,3	10,0	4,0
Energiproduktion	43,1	24,3	92,5	60,0
GavleNet	41,0	43,9	31,8	40,3
Bionär	7,3	4,9	4,0	4,0
Transitledning till Sandviken	186,6	95,0	184,8	184,8
Finansiella investeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Övrigt	6,5	4,1	15,5	13,1
Summa	453,1	279,3	518,2	489,8

Övergripande investerings analys

Koncernen är inne i en tung investeringsperiod och har under året investerat för 453,1 (279,3) mnkr, jämfört med en budget på 518,2 mnkr.

Utfallet för året är lägre än både budget och den senaste lämnade prognosen vilket framförallt beror på revidering och omprioritering i affärsområde Energiproduktions investeringsplan. Det har lett till att projekt flyttats framåt samt att en del projekt har flyttats från investeringsbudgeten till underhållsbudgeten. Ett markköp kopplat till projektet Utökad bränsleplan har flyttats fram till 2024 som också påverkar utfallet.

Affärsområde Värme lägre utfall än budget och prognos beror på att några större investeringar har blivit stoppade eller försenade, samt att affärsområdet inte har reinvesterat i fjärrvärmecentraler i samma takt som man hade budgeterat för.

Affärsområde Kyla har ett lägre utfall än budget på grund av framflytt av projektet med effektutökning i produktionsanläggningen Bore. Projektet genomförs under 2024.

GavleNet har ett högre utfall än budget vilket beror på nya affärer.

Projektet Transitledning till Sandviken löper på enligt plan.

Under raden övrigt finns bland annat serviceområdet Infraserice. Det lägre utfallet än både budget och prognos beror till stor del att arbetet med att höja säkerheten i bolagets reception har flyttats fram till 2024.

Pågående investeringar över 25 miljoner

Objekt	Upparbetat 2023-12-31	Prognos färdigt objekt	Ursprunglig budget	Budget inkl tilläggsanslag
Felix Transledning, netto	153,8	221,0	254,0	254,0
Utökad bränsleplan	2,8	37,0	36,8	36,8
Elektron	37,9	133,3	143,0	143,0
Summa	194,5	391,3	433,8	433,8

Felixprojektet håller tidsplanen. Prognosen per sista december är att projektet kommer bli något billigare än ursprunglig budget då stålprisindex har sjunkit, vilket påverkar priset på rören.

Projektet Utökad bränsleplan har precis startat och lämnar en oförändrad årsprognos.

Projekt Elektron pågår enligt plan.

Färdiga investeringar över 25 miljoner

Objekt	Upparbetat 2023-12-31	Prognos färdigt objekt	Ursprunglig budget	Budget inkl tilläggsanslag
Summa				

14.6 Bilaga 1 Personalstatistik

14.6.1 Personalredovisning

Personalstruktur

	2023-12-31					
	Årsarbetare		Antal anställda		Genomsnittlig sysselsättningsgrad	Genomsnittlig ålder
	Tillsvidare	Visstid	Tillsvidare	Visstid	Tillsvidare	Tillsvidare
Kvinnor	61	1	62	1	99 %	12
Män	185	0	184	1	100 %	13
Totalt	246	1	246	2	99 %	12

Analys

Antal anställda är 7 personer fler än 2022-12-31. Detta beror delvis på att verksamheten har växt det vill säga utökats, men också på att bolaget i några fall tar in tillsvidareanställda som går dubbelt med framtida pensionsavgångar i kompetensöverföringssyfte. Antal visstidsanställda är något färre, det vill säga en. Personalomsättningen är i grunden sund, men samtidigt bör sägas att den till branschen sett och i relation till övriga samhället är mycket låg, det vill säga att de som kommer in på Gävle Energi som anställda väljer att stanna, länge och det visar också medelanställningstiden på 17 år.

Obligatorisk sjukredovisning

Obligatorisk sjukredovisning	2023-12-31 (%)	2022-12-31(%)	2021-12-31(%)
Total sjukfrånvaro*	2,3	2,2	2,0
- varav långtidssjukfrånvaro**	0,4	5,0	0,7
Sjukfrånvaro för kvinnor	4,0	2,9	3,0
Sjukfrånvaro för män	1,7	1,5	1,7
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 29 år eller yngre	3,8	9,0	5,6
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 30-49 år	2,2	3,3	1,9
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 50 år eller äldre	2,0	2,8	1,7
* Sjukfrånvarons andel av den ordinarie arbetstiden för samtliga anställda, såväl tillsvidare- som visstidsanställda.			
** Den del av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.			

Analys

Efter en mindre ökning av sjukfrånvaron mellan 2021 och 2022, så ligger nu sjukfrånvaron på samma nivå 2023 som året innan, det vill säga att den på totalen är oförändrad. Sjukfrånvaron på Gävle Energi håller sig på en låg konstant nivå genom åren. Mycket låg i jämförelse med samhället i övrigt kan understrykas. Sjukfrånvaron är även detta år något högre bland kvinnor och det följer också den allmänna trenden i samhället och i Sverige. I dessa sammanhang lyfts det oftast fram att kvinnor i regel också fortfarande drar ett större lass vad gäller hemarbetet och sådant kan eventuellt också avspeglats i högre sjukfrånvarotal. Sjukfrånvaron för kvinnor på Gävle Energi ökar igen efter en nedgång förra året, så denna utveckling är något som bolaget bör hålla koll på.

14.6.2 Genomsnittlig ålder

Anställningsform	Kön	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Tillsvidare	Kvinnor	44	44	45
	Män	47	47	46
	Totalt	46	46	46
Visstid	Kvinnor	21	41	20
	Män	29	36	23
	Totalt	25	38	22
Totalt	Kvinnor	42	41	45
	Män	46	47	46
	Totalt	45	46	46

Åldersfördelning - Antal medarbetare per åldersintervall

Anställningsform	Kön	Upp till 29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60 år eller äldre
Tillsvidare	Kvinnor	5	15	21	16	4
	Män	13	42	43	64	22
	Totalt	18	57	64	80	26
Visstid	Kvinnor	6	0	0	0	0
	Män	6	1	0	0	1
	Totalt	12	1	0	0	1
Totalt	Kvinnor	11	15	21	16	4
	Män	19	43	43	64	23
	Totalt	30	58	64	80	27

Analys

Andel medarbetare upp till 29 år är fortsatt relativt låg gällande tillvidareanställda. Medelanställningstiden på bolaget är relativt lång och gruppen 50-59 år störst, tätt därefter ligger flest medarbetare inom grupperna 30-39 och 40-49 år.

Naturligt nog så har bolaget inga större skillnader vad gäller åldersfördelning jämfört med föregående år. Det är ett flerårigt arbete att förändra åldersfördelningen bland de anställda och då Gävle Energi har lojala medarbetare som tenderar att stanna länge i verksamheten så är personalomsättningen låg och därmed förändras ej heller åldersfördelningen med några större variationer från år till år. Totalt sett så kan man se att bolaget säkerligen skulle må bra av att öka skaran av yngre medarbetare i syfte att tillföra ny kompetens, få med alla generationer som en stark röst i verksamheten samt att fortsatt vara en attraktiv arbetsgivare.

14.6.3 Sysselsättningsgrad

Genomsnittlig sysselsättningsgrad

Analys

14.6.4 Arbetad tid och frånvaro

Arbetad tid och frånvaro		2023-12-31		2022-12-31		2021-12-31	
	Kön	Dagar	Procent	Dagar	Procent	Dagar	Procent
Nettoarbetstid	Kvinnor	12 561	82,2	11 675	81,0	12 124	81,0
	Män	38 289	86,3	37 502	86,0	37 557	87,0
	Totalt	50 850	85,6	49 177	85,0	49 681	85,0
Sjukdom totalt antal dagar	Kvinnor	448	3,2	495	3,4	457	3,0
	Män	790	1,9	958	2,0	742	1,7
	Totalt	1 238	2,2	1 453	2,4	1 199	2,0
Barnledighet	Kvinnor	665	4,3	532	3,7	628	4,2
	Män	646	1,5	785	1,8	731	1,7
	Totalt	1 311	2,2	1 317	2,3	1 359	2,3
Semester/Ferier	Kvinnor	1 246	2,2	1 413	10,0	1 217	8,2
	Män	3 648	8,2	4 484	10,0	3 787	8,8
	Totalt	4 894	8,2	5 897	10,0	5 004	8,6
Studier	Kvinnor	0	0	73	0,5	219	1,5
	Män	205	0,5	122	0,3	138	0,3
	Totalt	205	0,5	195	0,3	357	0,6
Övrig frånvaro	Kvinnor	358	2,3	393	2,7	375	2,5
	Män	790	1,8	827	1,9	866	2,0
	Totalt	1 148	1,9	1 220		1 241	2,1

Analys

Föräldraledighetsdagarna minskar hos så väl kvinnor som män, högst andel dagar har kvinnorna. Att föräldraledigheten minskar speglar sannolikt åldersstrukturen hos Gävle Energis anställda där 45+ är i majoritet. Arbetstidsförkortning enligt kollektivavtal ingår i övrig frånvaro.

14.6.5 Rekrytering och personalförsörjning

Nyttillsättning	Kön	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Tillsvidare	Kvinnor	7	5	4
	Män	14	15	7
	Totalt	21	20	11
Visstid	Kvinnor	6	1	2
	Män	7	1	2
	Totalt	13	2	4
Totalt	Kvinnor	13	6	6
	Män	21	16	9
	Totalt	34	22	15
Avgångar				
Avgångar	Kön	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Tillsvidare	Kvinnor	5	2	4
	Män	7	9	3
	Totalt	12	11	7
Visstid	Kvinnor	5	1	3
	Män	6	4	4
	Totalt	11	5	7
Totalt	Kvinnor	10	3	7
	Män	13	13	7
	Totalt	23	16	14
- varav pension	Totalt	3	4	
- varav ÖK-SAP	Totalt	0	0	

Analys

Gävle Energi nyrekryterar en högre andel män än kvinnor, men noterbart är att gapet mellan könen minskar under 2023 vad gäller nyrekryteringar gentemot föregående år. Anställningarna är färre efter tertial 2 2023 än för hela utfallet för 2022 då totalt 20 nyttillsättningar gjordes. Avgångarna är efter tertial 2 2023 åtta stycken, vilket är åtta färre än på helåret 2022. Visstidsanställningarna ligger kvar på samma låga nivå som under föregående år. Sammanfattningsvis ligger personalomsättningen på en sund nivå, där andelen nyttillsättningar förmodligen planar ut mot slutet av 2023 på grund av ledningens inriktning mot att minska bolagets kostnader givet inflation, ökade bränslekostnader, ökande räntor och så vidare.

15 AB Gavlegårdarna

15.1 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Den mest dramatiska händelsen i AB Gavlegårdarna under 2023 var branden i radhusen på Blåbärsvägen 2. Av okänd anledning uppstod en brand på utsidan av radhusen och gav upphov till ett mycket snabbt brandförlopp som tvingade räddningstjänst och polis att utrymma ytterligare 4 adresser. Inga personer kom till skada av branden men tolv lägenheter på Blåbärsvägen 2 totalförstördes och brandbekämpningen gav angränsande tolv lägenheter på Blåbärsvägen 4 så pass stora vattenskadorna att lägenheterna dömdes ut som obeboeliga fram till våren 2024.

AB Gavlegårdarnas agerande i samband med händelsen fungerade väl. I efterspelet till branden noteras särskilt omhändertagandet av drabbade hyresgäster. Elva av tolv hyresgäster på Blåbärsvägen 2 fick med hjälp av utvalda kontaktpersoner erbjudande om nya bostäder hos Gavlegårdarna. Samtliga tolv hyresgäster på Blåbärsvägen 4 erbjöds tillfälliga komplementboenden och sju valde att tacka ja.

När väl den akuta insatsen avslutades ställdes en del frågor från externt håll kring brandsäkerhet i radhus. AB Gavlegårdarna har ett omvittnat väl fungerande systematiskt brandskyddsarbete som under våren 2023 utvecklades vidare i ett samarbete med försäkringsbolaget (SKFAB) i vilket ett riskbedömningsverktyg användes för att inventera, bedöma och identifiera relevanta åtgärder för att höja brandsäkerheten i vissa hustyper. Arbetet kommer att fortsätta under 2024.

Under året har det ansträngda ekonomiska läget utmanat AB Gavlegårdarna där stora kostnadsökningar för reparationer på grund av en hög inflationstakt sticker ut. Vidare, i tertial 3, gav en ovanligt tidig vinter ytterligare kostnadsökningar. 10,2 centimeter snö föll redan i oktober och snömängden för november och december uppmättes till hela 114,5 centimeter vilket också kommer att innebära en tuff ekonomisk start på 2024.

Den bostadssociala situationen i AB Gavlegårdarnas bestånd bedöms som stabil över året och utan väsentliga störningar i verksamheten. Bolaget har gjort insatser för att bibehålla tryggheten kring centrumanläggningarna i stadsdelarna som annars riskerar att bli platser där allmänt störande beteende frodas tillsammans med drog- och narkotikahandel. Bland undantagen från den i övrigt goda bostadssociala situationen sticker dock skjutningen inne på fritidsgården Treffen ut.

Den första juni flyttade de första hyresgästerna in i AB Gavlegårdarnas nybyggda hus med 132 lägenheter i Södra Hemlingby och i slutet av november öppnades intresseanmälan för 54 lägenheter i Pralinhuset (Godisfabriken). Intresset och uthyrningen av de nya lägenheterna har levt upp till och överträffat förväntningarna och under 2024 fortsätter AB Gavlegårdarnas nya hus att fyllas på med förväntansfulla hyresgäster.

15.2 Målanalys

15.2.1 Lätt att vara hyresgäst

För att stå sig i konkurrensen är det viktigt att hyresgäster känner förtroende för Gavlegårdarna och det bolaget levererar. Förflyttningar som handlar om att öka kunskapen kring hyresgästernas förväntningar och att förstärka återkopplingen till hyresgäst vartefter ärenden blir hanterade ska göra det lätt att vara hyresgäst hos Gavlegårdarna. Ambitionen är att "Alla möten med våra boende ska ske över förväntan".

Årets hyresgästundersökning hade den högsta svarsfrekvensen på 20 år och årets utfall på indikatorn *Ta kunden på allvar* visar på en positiv tendens där målvärdet uppnås och speglar ett resultat som ligger över branschmedelvärdet.

Under 2023 har en mängd aktiviteter genomförts för att öka förtroendet ytterligare. Bland annat ses processen med felanmälan över med syfte att skapa en för hyresgästerna transparent process och för organisationen ett optimalt arbetsflöde.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Ta kunden på allvar	87,3 %		86,8 %	Ok

15.2.2 Ett tryggare Gävle

Att känna sig trygg där man bor är ett grundläggande behov och att skapa upplevelsen av trygghet i boendet bygger på många olika faktorer. I Gavlegårdarnas trygghetsarbete eftersträvas väl fungerande samarbeten med andra aktörer och ett aktivt och omfattande bostadssocialt arbete som i grunden kan bli avgörande för om ett bostadsområde hamnar på polisens lista över utsatta områden eller inte. Det handlar om att som bostadsbolag ta initiativ och att ta en ledande roll för att få ett tryggare Gävle. Ambitionen är att "Alla ska kunna känna sig trygga där de bor".

Utfallet i årets hyresgästundersökning på indikatorn *Trygghet*, visar på en positiv tendens där målvärdet uppnås och speglar ett resultat som ligger över branschmedelvärdet. Värt att notera är att tryggheten i våra bostadsområden ökat trots att den dramatiska händelsen med skjutning inne på fritidsgården Treffan inträffade under perioden då hyresgästundersökningen pågick.

Utfallet i årets hyresgästundersökning på indikatorn *Rent och snyggt*, visar på en positiv tendens där målvärdet uppnås och speglar ett resultat som ligger över branschmedelvärdet.

Under 2023 har en mängd aktiviteter genomförts för att förstärka tryggheten och livsmiljön ytterligare. Bland annat genomfördes under hösten en bolagsgemensam *Utemiljödag* med fokus på att öka tryggheten i källare i bostadshus på stadsdelen Brynäs. Kravställning och uppföljning av leverantörer av tjänster som ska hålla rent och snyggt sker kontinuerligt.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Trygghet	79,6 %		78 %	Ok
Rent och snyggt	75,4 %		75 %	Ok

15.2.3 Lätt att få en bostad

Gavlegårdarna ska se till att det finns flera olika sätt att få en bostad. Med förflyttningar i form av att se över möjligheterna till att skapa en marknadsplats för hyresrätter, att identifiera och genomföra effektiva förturskampanjer till specifika målgrupper och att utforma nya kontraktstyper för olika typer av boenden, blir det lättare att få en bostad.

Under 2023 har fokus legat på att undersöka möjligheten för en gemensam marknadsplats för hyresrätter i Gävle. Det kan emellertid konstateras att intressenter för en sådan specifik marknadsplats redan har de *marknadsplatser* som de behöver. Däremot kan platser och plattformar för kombinationer av intressen vara en väg att gå - exempelvis en lösning där såväl lediga bostäder som arbetstillfällen synliggörs eller en lösning som även bidrar till förstärkning av Gävles platsvarumärke. En diskussion har inletts med representanter från Gävle kommun om att arbeta fram något som skulle kunna öka attraktionen för Gävle som stad och Gävleborg som region.

Utfallet i indikatorn överträffar målvärdet och har ökat något sedan föregående år. Att hyresgästerna i stor utsträckning rekommenderar Gavlegårdarna som hyresvärd är en förutsättning för att vi ska kunna leva upp till både ägardirektivets krav samt affärsplanens målsättning.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Hyresgäster som kan rekommendera ABG som hyresvärd	88,3 %		87,5 %	Ok

15.2.4 Nya sätt att bo

Vi lever våra liv på olika sätt och i olika typer av konstellationer, men bostäderna ser ändå likadana ut som de gjort under årtionden. Allt fler människor efterfrågar lösningar som passar just deras individuella behov. Gavlegårdarna ska verka för att ge större utrymme för individuella behov i de boendeformer som finns etablerade. Som bostadsbolag utmanas vi på många sätt. Högt ställda klimatmål och dyra byggkalkyler behöver i slutänden ge hyror som känns rimliga för människor med vitt skilda livsvillkor. Här krävs att vi är innovativa och tar fram lösningar som gör byggnader och boendeformer mer flexibla.

Under 2023 har fokus legat på att öka kunskapen om vad de som söker bostad är intresserade av och hur deras beteendemönster ser ut. Kartläggning av olika boendelösningar har genomförts både nationellt och internationellt och inläsning på forskning inom området har skett. Arbetet skall utmynna i en strategi som ger förutsättningar för att nå målen i affärsplanen.

Indikatorn *Attraktivitet* är hämtad från den årliga hyresgästundersökningen. Indikatorn är ett index sammanvägt av tre frågor där Gavlegårdarnas resultat har förbättrats jämfört med föregående år och där Gavlegårdarnas resultat ligger klart över medelvärdet i branschen. Utfallet i undersökningen avseende detta index ger en stabil grund att starta det nödvändiga omställningsarbetet för att nå målsättningen i affärsplanen.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Attraktivitet	85,7 %		86 %	Mindre avvikelse

15.2.5 Fler levande stadsdelar

Gavlegårdarnas insatser för förbättrade hus och boendemiljöer ska utgå från vad som ger mervärde för hyresgäster och vad som gör stadsdelar attraktiva över tid. Kloka beslut som är baserade på fakta erhålls i dialog med hyresgäster, näringsliv, föreningsliv och andra aktörer.

Förflyttningar för att fylla nya - och gamla stadsdelar med liv, handlar om att i högre utsträckning utnyttja mötesplatser i husen, kvarteren och bostadsområdena för dialog kring hur livsmiljön kan utvecklas, oavsett om det handlar om en fotbollsplan, ett kontorshotell eller ett bageri. Ambitionen är att "Alla ska ha nära till det som ger livskvalitet".

Under 2023 har fokus legat på att ta fram ett förhållningssätt till skapandet av en levande stadsdel. Vad behöver göras för att framgångsrikt vitalisera en stadsdel? Vilka har framgångsfaktorerna varit i tidigare stadsdelsutvecklingsinitiativ? Vad säger aktuell forskning inom stadsdelsutveckling? Vilka aktörer behöver involveras internt och externt? Hur behöver fysiska åtgärder kombineras med bosociala delar och vilka verksamhetsetableringar kan vara aktuella för att nå en levande stadsdel? Förhållningssättet har presenterats i form av en rapport och under 2024 kommer förhållningssättet testas mot en faktisk stadsdel.

Indikatorn är en mätning av antalet deltagare i de bostadssociala projekt som kontinuerligt startas upp och pågår med hjälp av medel som tillskjutits från Gavlegårdarna via de samarbetsavtal som föreningslivet i Gävle kan ansöka om. Rapporteringen från föreningar med samarbetsavtal har gjorts och visar att målet för året överträffats.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Antal deltagare i bostadssociala projekt	11 215		7 000	Ok

15.2.6 Digitalisering

Digitala lösningar blir alltmer närvarande i människors vardag och förväntningarna ökar i samma takt. Gavlegårdarnas befintliga och potentiella hyresgäster vänjer sig vid att i andra sammanhang erbjudas digitala alternativ som är både smarta, kundvänliga och lätta att förstå. Hyresgästerna förväntar sig inget mindre av Gavlegårdarna.

Bolagets beslut kring takt och vägval i digitaliseringen tas med hyresgästens bästa för ögonen och utvärderas fortlöpande i samband med årlig färdplanering.

Under 2023 har fokus legat på förstudier och förberedelser för kommande nödvändiga generationsskiften i de fastighetssystem som används i själva kärnan av bolagets verksamhet - en nödvändighet som uppkommit då leverantören av nuvarande fastighetssystem beslutat att fasa ut systemet under en 2-årsperiod.

Förstudierna och förberedelserna har nått förväntat resultat och lagt grunden för fortsatt utveckling i den takt som anses nödvändig.

15.2.7 Ett grönare Gävle

Gavlegårdarna har som bostadsbolag stora möjligheter att skapa gröna miljöer för alla hyresgäster och med det göra hela Gävle grönare. Genom samarbete med andra aktörer kan gröna stråk genom hela staden skapas.

Med ett tydligt fokus fortsätter Gavlegårdarna att plantera tusentals blommor, buskar och träd i bostadsområdena. När människor har en plats där de kan koppla av, leka, odla och umgås ökar både tryggheten och trivselen. Utöver att hyresgäster får chans att njuta av ett grönare Gävle så hjälps också ekosystemet att fungera som det ska av bolagets insatser. Konsekvenser av extremväderhändelser kan också reduceras av gröna ytor som både kan ta emot skyfallsliknande regn och ge svalka vid extrem värme. Ambitionen är att "Alla ska ha nära till vackra miljöer där man vill ta av sig skorna".

Under 2023 har fokus legat på att undersöka formerna för samverkan med andra aktörer i syfte att förstärka upplevelsen av att utemiljön i olika delar av Gävle hänger ihop. Samtidigt fortsätter utemiljöutvecklingen av bolagets egna bestånd där ambitionen är att gradvis, år för år, skapa mer gröna ytor. Beräkningen för året visar att omställningen till gröna ytor inte skett i den utsträckning som förväntats. Orsaken bedöms var försenade färdigställanden av grönytor kring nybyggnationsprojekten *Södra Hemlingby* och *Godisfabriken*.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Grönytefaktor	3,2 %		+10 %	Mindre avvikelse

15.2.8 Lätt att leva hållbart

Gavlegårdarna kan göra mycket för att underlätta och för att uppmuntra hyresgäster till att leva hållbart. Gavlegårdarna ska visa vägen i beteendeförändringarna och visa att bolaget tar utmaningarna kring miljö, klimat och socialt ansvarstagande på allvar.

Livsmiljöer som gör den hållbara livsstilen inbjudande och möjlig för hyresgästerna ska skapas samtidigt som innovativ byggteknik med fokus på energieffektivitet behöver undersökas och testas. Användandet av hållbara transportmedel ska underlättas samtidigt som ställningstaganden kring återbruk och återvinning vid nybyggnation och renovering behöver tydliggöras. Devisen är att "Alla kan och behöver bidra till en bättre värld".

Under 2023 har fokus legat på utforska Gavlegårdarnas möjligheter att bygga klimatneutralt och parallellt med det arbetet undersöka lösningar för den grovsopshandling som länge varit en utmaning i bolaget. Under 2023 sattes också en policy för bolagets förhållningssätt till återbruk som kommer att testas i samband med att rivningsarbetena på fastigheten *Markheden (Fårbovägen/Harbovägen/Trädgårdsvägen)* startas.

Indikatorn *Möjlighet till källsortering* är hämtad från den årliga hyresgästundersökningen och från en redan hög nivå så har Gavlegårdarnas resultat förbättrats ytterligare. Årets resultat ger en topplacering i jämförelse med andra jämförbara bostadsbolag.

Målsättningen för *Omhändertagna grovsopor* var att få ner antalet ton från 477 ton 2022 till 400 ton 2023. Insatserna för att uppnå detta nådde inte ända fram och minskningen summerades i slutet av året till 53 ton.

Indikatorn för *Volym nyttjat råvatten och dagvatten (för planteringar)* kommer från den egna organisationen och resultatet för helåret visar att de insatser som görs i bolaget har nått uppsatt målvärde.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Möjlighet till källsortering	93,4 %		93 %	Ok
Omhändertagna grovsopor	424ton		400ton	Mindre avvikelse
Volym nyttjat råvatten och dagvatten	2 484m3		1 808m3	Ok

15.2.9 Sund ekonomi

Gavlegårdarna ska vara ett affärsmässigt bolag som är stabilt över tid. Med hyror som enda intäkt ska ekonomin hållas i balans, också i en framtid där många saker kan påverka bolagets kostnader. Konjunktur, samhällsutveckling, uthyrningsgrad, konkurrens på bostadsmarknaden, klimat och politiska beslut är bara några av dem.

De viktigaste ekonomiska nyckeltalen följs upp, rapporteras och utvärderas kontinuerligt. Det sker månadsvis mot uppsatt budget samt veckovis inom ramarna för Hjärnkollen.

Indikatorn *Superdriftnetto* (driftnettot exklusive underhållskostnader) påverkas av hjärnkollarbetet och har under årets två första tertial påverkats negativt av kostnadsökningarna som ett resultat av inflationstakten. En tidig vinter med mycket snö påverkade superdriftnettot ytterligare negativt och målet för 2023 nåddes inte.

Soliditeten (andel tillgångar som finansierats med eget kapital) låg i bokslutet för helåret på 39,1%.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Superdriftnetto	507mnkr		510mnkr	Mindre avvikelse
Soliditet	39,1 %		>30 %	Ok

15.2.10 Attraktiv arbetsgivare

Gavlegårdarna ska vara en attraktiv arbetsgivare där befintliga, men också nya, medarbetare trivs, utvecklas och vill stanna kvar. Arbetsplatsen ska locka människor med den kompetens som krävs för det som planeras att göras. En ny generation, präglad av bland annat digitalisering och klimatinsikt, som också har nya förväntningar kring sitt arbetsliv, behöver mötas.

För att lyckas sker kontinuerliga mätningar av medarbetarnas arbetsmiljö, engagemang i jobbet och allmänt förtroende för Gavlegårdarna som arbetsgivare. När resultaten utvärderas säkerställs att de viktiga delar som präglar en bra arbetsplats behålls över tid.

Indikatorn *Förtroendeindex* är en sammanvägning av svaren i den årliga medarbetarundersökningens fem dimensioner *Trovärdighet*, *Respekt*, *Rättvisa*, *Stolthet* och *Kamratskap*. Medarbetarundersökningen genomfördes under september månad och resultatet visade en nedgång i förtroendeindex jämfört med föregående år. Nedgången förklaras främst med utmaningar med anpassning till det nya arbetssätt som infördes tillsammans med affärsplanen för 2023-2027 vilka under 2024 bedöms kunna avhjälpas.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Förtroendeindex (i medarbetarundersökning)	76 %	81 %	Större avvikelse

15.2.11 Omställningsbar organisation

Det övergripande målet i Gavlegårdarnas affärsplan är "Ett gott liv i ett Gävle som hänger ihop". Bolaget ska utveckla boenden och stadsdelar som ger livskvalitet över tid.

För att nå dit behöver invanda sätt att se på både hyresgäster och den egna verksamheten utmanas. Gavlegårdarna ska kunna forma relevanta, tvärfunktionella team som kan jobba tillsammans kring enskilda uppgifter, större initiativ eller projekt utan att varje gång göra om roller och befattningar. Vid oförutsedda händelser och kriser behövs flexibilitet för att snabbt ställa om.

Organisationens förmåga till omställning diskuteras och utvärderas fortlöpande i samband med årlig färdplanering och i samband med färdplaneringen för 2023 rapporterades osäkerheter och utmaningar med anpassning till det nya arbetssättet som infördes med affärsplanen för 2023-2027. Åtgärder i form av tydligare rapportering om framdrift i förflyttningsuppdragen samt tydliggjorda ansvar i linjeorganisationen för affärsplanens genomförande planeras för 2024.

15.3 Kommentar till ägardirektivet

AB Gavlegårdarnas primära uppdrag är att tillskapa och förvalta bostäder för alla. Krav ställs på att balans mellan affärsmässighet och samhällsnytta ska säkerställas. AB Gavlegårdarna ser detta som ett rimligt krav och ser affärsmässigheten som en förutsättning för att uppbära samhällsnyttan.

En viktig del i att uppfylla ägardirektivets krav är att ha en fastighetsstrategi som tar hänsyn till gällande bostadsförsörjningsprogram men även det som är känt i bolaget kring kommande efterfrågan på bostäder och behov av nyproduktion. En fastighetsstrategi är påbörjad och arbetet med att slutföra den kommer att intensifieras 2024.

Bolagets bostadssociala ansvar enligt ägardirektivet har en väsentlig del i den löpande verksamheten. Målet är att öka tryggheten hos de boende genom att engagera dem i olika typer av aktiviteter som bolaget bedriver tillsammans med andra aktörer.

Trycket från inflationen som resulterat i höjda räntekostnader fortsätter att ge upphov till osäkerheter och hög riskexponering. Tidigare pausning av fem nybyggnationsprojekt ligger kvar och inga igångsättningsstillstånd för dessa projekt har efterfrågats från bolagets styrelse.

Avkastningskravet på bolaget är fastställt till att uppnå en avkastning på eget kapital på minst 3,5 procent och ett resultat på minst 100 miljoner kronor exkl. eventuella värdejusteringar.

Ägardirektivet till bolaget finns omsatt i en affärsplan för perioden 2023 till och med 2027 och omsätts även årligen i verksamhetsplan för bolaget.

15.4 Utvecklingsområden

Bostadsefterfrågan bedöms ha mattats något och risken för vakanser bedöms ha ökat något. Läget avseende vakanser kommer att bevakas framöver.

AB Gavlegårdarna har över tid svårt att få kostnadskompensation vid årliga hyresförhandlingar vilket gör att insatser för att hitta alternativa intäktsmöjligheter parallellt med insatser för effektivisering och produktivitetshöjningar behövs.

Störningar och osäkerheter i byggbranschen har påverkat pågående nybyggnationsprojekt. Situationen kommer att bevakas kontinuerligt med hjälp av juridisk expertis för att möta kontrakterade entreprenörer på ett professionellt sätt.

AB Gavlegårdarna förväntar sig avsevärt högre räntekostnader under de närmaste åren. Uppföljning och kontroll av den finansiella stabiliteten i bolaget kommer att prioriteras.

15.5 Resultat, investeringar och finansiering

15.5.1 Resultaträkning ABG

(mnkr)	Utfall 2023-12-31	Utfall 2022-12-31	Budget 2023	Prognos 2023
Omsättning	1 308,3	1 251,1	1 210,0	1 225,0
Personalkostnader	-154,9	-161,5	-163,2	-163,2
Övriga kostnader	-767,1	-714,4	-652,8	-667,8
Avskrivningar	-214,5	-249,3	-214,0	-214,0
Rörelseresultat	171,8	125,9	180,0	180,0
Finansnetto	-74,2	-39,6	-80,0	-80,0
Resultat efter finansiella poster	97,6	86,3	100,0	100,0
Investeringar (+)	557,6	668,7	695,0	576,0
Erhållna investeringsbidrag (-)	0	0	0	0
Avgår försäljningar (-)	-152,2	-7,2	0	-152,2
Summa nettoinvesteringar	405,4	661,5	695,0	423,8

Resultat per affärsområde

(mnkr)	Utfall 2023-12-31	Utfall 2022-12-31	Budget 2023	Prognos 2023
Ursprunglig verksamhet	98,4	68,1	94,0	94,0
Kommunala vht-lokaler	-0,8	18,2	6,0	6,0
Summa	97,6	86,3	100,0	100,0

Kommentarer till resultaträkningen

Kommentar: Differens Budget 2023 gentemot Prognos 2023

Omsättning: Budget för 2023 sattes med en beräknad hyreshöjning på 3%. Utfallet av hyresförhandlingen blev 4,6% vilket ökat det prognosticerade utfallet.

Övriga kostnader: Skälet till att prognosen har höjts gentemot budget beror på att behovet av medel till underhåll av fastighetsbeståndet är stort. Därför har AB Gavlegårdarna beslutat att ovanstående intäktsökning skall gå till underhållsåtgärder.

Investeringar: På grund av höga materialpriser och finansieringskostnader har Gavlegårdarna beslutat att fortsätta pausa de nyproduktionsprojekt som bolaget tog beslut om 2022. Detta kombinerat med förskjutningar i betalningstidplaner för Godisfabriken-projektet, ifrån 2023 till 2024 och att kostnaden för byggandet av VOB Hemlingborg kommer att bekostas av Gavlefastigheter gör att nettoinvesteringsramen på 695 mnkr kan sänkas med 271 mnkr till 424 mnkr.

Kommentar Utfall 2023-12-31 mot Budget 2023-12-31:

Omsättning: Förklaringen att utfallet blev 98 mnkr högre än budget beror främst på den beräknande försäkringsersättningen (52 mnkr) för skador relaterat till branden på Blåbärsvägen i Sätra. Resterande differens beror på att den årliga hyreshöjningen (4,6%) blev klar i december 2022. När budgeten gjordes för 2023 (september 2022) var inte hyresförhandlingsutfallet känt vilket föranledde en försiktig bedömning om en ökning med 3% höjning av hyran. Övriga differenser mot budget är erhållet elstöd och ökad intäkt av bredband och Kabel TV (18 mnkr).

Personalkostnader: Skälet till att utfallet blev lägre än budgeterat beror främst på vakanser som ej blivit tillsatta.

Övriga kostnader: Utfallet blev cirka 114 mnkr högre än budget, detta beror primärt på den kostnadsavsättning (56 mnkr) som har gjorts på grund av den stora branden i juni på Blåbärsvägen i Sätra. Den resterande skillnaden beror främst på ökade reparations- och fastighetsskötselkostnader med 35 mnkr och högre upparbetning av underhållsåtgärder än budgeterat med 30 mnkr. Taxebundna kostnaderna (främst elkostnaden) har däremot blivit cirka 25 mnkr lägre än budgeterat. Övriga kostnader som ökar mer än budget är hyreskostnaden för Hemlingborg, bevakningskostnader, försäkringspremier och marknadsföringskostnader (14 mnkr).

Avskrivningar: Då Gavlegårdarna tillämpar K3 redovisningsregler så skall en marknadsvärdering av bolagets hela fastighetsbestånd genomföras i samband med årsbokslutet. Om marknadsvärdet av en fastighet är lägre än det bokförda fastighetsvärdet så måste bolaget boka en nedskrivning av fastigheten. Årets marknadsvärdering indikerar på behov av nedskrivning av fastigheterna i Södra Hemlingby, Bomhus Centrum, Markheden och affärslokalfastigheterna vid Godisfabriken. Ett stort skäl till nedskrivningsbehoven är att avkastningskravet har ökat med 0,5% under året. I gengäld har en återföring ifrån ersättningsfonden gjorts vid årsbokslutet så nettokostnaden för nedskrivningen blir cirka 40 mnkr vilket var i nivå med budgeten för 2023 därav blir utfallet för helåret i nivå med lagd budget.

Finansiella poster: Förklaringen att utfallet är lägre än budget beror på att Gavlefastigheter har betalat räntekompensation (cirka 4 mnkr) till Gavlegårdarna avseende att Gavlegårdarna har fram till och med augusti månad haft investeringskostnaden för Hemlingborg.

Kommentarer till finansiering

Över tid eftersträvar AB Gavlegårdarna att uppnå minst 15% självfinansieringsgrad på de nyinvesteringar som skall genomföras. Reinvesteringarna skall kunna täckas av det egna operativa kassaflödet.

Under 2024 beräknar Gavlegårdarna att investera drygt 400 mnkr varav cirka 250 mnkr beräknas att kunna täckas av det egna operativa kassaflödet och cirka 150 mnkr behöver finansieras genom att använda kredit på Koncernvalutakontot. Koncernvalutakontot visade den sista december 2023 på ett negativt saldo på cirka 3 446 mnkr och prognosen för 2024 är att per den sista december 2024 så har Gavlegårdarna ett negativt saldo på kontot med cirka 3 600 mnkr.

15.5.2 För verksamheten viktiga nyckeltal

Nyckeltal	2019 Utfall	2020 Utfall	2021 Utfall	2022 Utfall	2023 Utfall	2024 Plan	2025 Plan	2026 Plan
Avkastning på eget kapital, %	4,3	5,9	5,4	5,5	3,7	3,9	1,9	1,8
Soliditet, %	42,6	44,4	42,5	37,2	39,1	39,5	39,1	37,6
Direktavkastning, %	3,9	4,5	4,0	4,1	3,0	3,3	3,3	3,5
Ekonomisk vakans, %	1,6	2,0	2,1	1,9	2,6	2,0	2,0	2,0
Nya lägenheter	274	29	53	6	139	115	16	89
Räntetäckningsgrad, ggr	2,9	2,8	4,2	3,2	2,2	1,9	1,4	1,3

15.5.3 Förväntad utveckling

Effekter på resultaträkning

De två största ekonomiska orosmolnen för bolaget är dels en ökad vakansgrad (outhyrda lägenheter), dels ökade räntekostnader.

För att hantera risken med ökade vakanser så har bolaget satt tillsammans en gruppering av olika yrkesgrupper inom bolaget för att snabbt identifiera outhyrda lägenheter och med snabba åtgärder se till att dessa blir uthyrda. I snitt förlorar bolaget 75 tkr varje år en lägenhet inte är uthyrd.

Den andra stora ekonomiska risken för bolaget är räntekostnaderna. Dessa kostnader kommer att kontinuerligt stiga de närmaste åren allt eftersom kommunens lån sätts om till ny ränta. Även om Riksbanken börjar att sänka räntorna så kommer kommunens lån att sättas om till en högre ränta eftersom lånen som förfaller togs när räntan var mycket låg.

Prognosen just nu är att snitträntan kommer att öka med 0,3 procentenheter per år de närmaste åren. Givet dagens räntebärandeskuld för bolaget så innebär det att räntekostnaderna kommer att stiga med drygt 10 mnkr varje år.

En avgörande faktor för att Gavlegårdarna ska kunna klara de framtida ökade räntekostnaderna är att den förhandlade hyreshöjningen varje år motsvarar minst den årliga pris- och räntekostnadsökningen på bolagets drift- och finansnetto.

Investeringar

Bolagets projektportfölj har som ambition att rymmas inom den totala investeringsramen vilket ställer krav på god ekonomisk kontroll av projektportföljen.

I dagsläget, givet den nuvarande kostnadsbilden på materialpriser och höga räntenivåer, ser

bolaget ingen lönsamhet att genomföra något nyproduktionsprojekt. Gavlegårdarna gör emellertid tertiälvis en detaljerad analys för att undersöka om lönsamhetsförutsättningarna har förändrats vilket skulle kunna öppna för möjligheter att starta nyproduktionsprojekt.

För kommunala verksamhetslokaler styrs nyproduktionerna av de beställningar som sektor Valfärd gör och dessa beräknas genomföras enligt plan.

15.5.4 Uppföljning av investeringar

Nettoinvesteringar per affärsområde

(mnkr)	Utfall 2023-12-31	Utfall 2022-12-31	Budget 2023	Prognos 2023
Ursprunglig verksamhet	-479,0	-612,6	-629,0	-460,0
Kommunala vht-lokaler	73,6	-56,1	-66,0	36,2
Summa	-405,4	-668,7	-695,0	-423,8

Övergripande investeringsanalys

Den tertiälvisa bedömningen av möjligheterna till igångsättning av nyproduktionsprojekt föll i början av tertiäl 3, 2023, återigen ut i ett styrelsebeslut om fortsatt paus på de fem nybyggnationsprojekt som pausades för första gången under våren 2022. Detta kombinerat med förskjutningar i betalningstidplaner för Godisfabriken-projektet, ifrån 2023 till 2024, samt att Gavlefastigheter har återbetalat de kostnader som Gavlegårdarna har haft för byggandet av Vård och Omsorgsboende Hemlingborg, gör att investeringsramen på 695 mnkr, som antogs i kommunplanen för 2023, kan sänkas med 271 mnkr till 424 mnkr.

Anledningen till prognosen för investeringar i Kommunala vht-lokaler hamnar med omvänt tecken beror på den återbetalning som Gavlefastigheter gjorde till Gavlegårdarna för Hemlingborg (148mnkr) under hösten i år. I budget för 2023 var planen att nyinvestera för 66 mnkr. Under sommaren 2023 köpte sedan Gavlegårdarna två gruppboenden för 46 mnkr av Samhällsbyggnadsbolaget (SBB). Den totala investeringen uppgick således till 112 mnkr. Återbetalningen ifrån Gavlefastigheter på 148 mnkr gör att det blir en nettointäkt på +36mnkr.

På grund av tidsförskjutningar ifrån 2023 till 2024 avseende nyinvesteringar i LSS boende i Hemlingby och Bomhus blev utfallet för helåret 2023 +73,6 mnkr för Kommunala vht-lokaler.

Pågående investeringar över 25 miljoner

Objekt	Upparbetat 2023-12-31	Prognos färdigt objekt	Ursprunglig budget	Budget inkl tilläggsanslag
Renovering Forsbacka	-75,4	-75,4	-61,0	-61,0
Godisfabriken Kv1 och Kv 3	-496,0	-550,0	-408,0	-408,0
Godisfabriken Kv 4	-58,0	-61,0	-42,5	-42,5
Södra Hemlingby, Bostäderna	-395,0	-405,0	-387,0	-387,0
Södra Hemlingby, Gruppboende	-27,8	-29,2	-29,2	-29,2
Godisfabriken Kv 5 och 6	219,0	225,0	173,8	173,8
Summa	-833,2	-895,6	-753,9	-753,9

Renovering Forsbacka avviker från budget på grund av att balkongerna på fastigheten visade sig vara i sämre skick än vad som kunnat förutspås och stamrenoveringen var mer komplicerad än förväntat. Dessutom blev markarbetena mer omfattande än vad som planerats.

Godisfabriken kv 1 och 3, Godisfabriken kv 4, Godisfabriken kv 5 och 6 samt Södra Hemlingby (bostäder) bedöms i dagsläget få avvikelser från sina projektbudgetar. Projektkostnaderna har främst påverkats av den kraftiga uppgången på materialpriser som skedde under åren 2021-2022.

Gruppboende enligt Socialtjänstlagen SOL har en något högre prognos med koppling till extrakostnader på mark.

Färdiga investeringar över 25 miljoner

Objekt	Upparbetat 2023-12-31	Prognos färdigt objekt	Ursprunglig budget	Budget inkl tilläggsanslag
Stamreovering Bergby & Norrsundet	-36,5	-36,5	-28,7	-28,7
Sättra ombyggnad Jökeltvägen 2-22, Gråstensvägen 1-17,23-29	-171,0	-171,0	-175,8	-175,8
Ombyggnad Hamiltongatan	-47,7	-47,7	-45,5	-45,5
Summa	-255,2	-255,2	-250,0	-250,0

Stam- och Ytskikt, Bergby och Norrsundet. Projektet avvek från budget på grund av att asbest, som inte kunde påvisas vid förkontroll, senare hittades vid rivning i aktuella fastigheter.

Projektet *Sättra Jökeltv. 2-22 och Gråstensv. 1-17, 23-29* är slutredovisat i ABGs styrelse och kommer inom kort slutredovisas i GSAB. Projektet gick bättre än budget.

Ombyggnad Hamiltongatan. Projektet avvek från budget främst på grund av att asbest påträffades i takkonstruktionen vilket inte kunnat förespås.

15.6 Bilaga 1 Personalstatistik

15.6.1 Personalredovisning

Personalstruktur

	2023-12-31					
	Årsarbetare		Antal anställda		Genomsnittlig sysselsättningsgrad	Genomsnittlig ålder
	Tillsvidare	Visstid	Tillsvidare	Visstid	Tillsvidare	Tillsvidare
Kvinnor	71	1	72	1	98,61	44,99
Män	124,3	5	125	4	99,44	48,18
Totalt	195,3	6	197	5	99,14	47,01

Analys

Antalet anställda är vid årets slut något färre än föregående år (antal tillsvidareanställda var 206 år 2022). Detta beror på att några tjänster är vakanta i avvaktan på omfördelning av resurser/arbetsgrupper och verksamheten har då valt att hyra in personal i ett första skede i stället för att ersättningsrekrytera. Detta gäller främst inom förvaltning och kundcentrum.

De flesta arbetar heltid och de som har deltid har själv valt det samt är anpassat efter verksamhetens behov.

Obligatorisk sjukredovisning

Obligatorisk sjukredovisning	2023-12-31 (%)	2022-12-31(%)	2021-12-31(%)
Total sjukfrånvaro*	3,88	3,48	3,77
- varav långtidssjukfrånvaro**	1,45	1,06	1,16
Sjukfrånvaro för kvinnor	5,34	5,26	5,74
Sjukfrånvaro för män	3,05	2,53	2,73
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 29 år eller yngre	3,83	4,97	4,1
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 30-49 år	2,59	3,60	3,78
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 50 år eller äldre	4,92	3,00	3,66
* Sjukfrånvarons andel av den ordinarie arbetstiden för samtliga anställda, såväl tillsvidare- som visstidsanställda.			
** Den del av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.			

Analys

Sjukfrånvaron ligger ganska stadigt under 4% för de senaste tre åren och sjukfrånvaron för kvinnor är alltså något högre än för männen. Det går inte att påvisa skillnader i arbetsmiljö/arbetsbelastning mellan könen utan handlar mer om individuella faktorer. Detta gäller även skillnaderna i de olika åldersgrupperna.

15.6.2 Genomsnittlig ålder

Anställningsform	Kön	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Tillsvidare	Kvinnor	44,99	44,55	45
	Män	48,18	47,60	47
	Totalt	47,01	46,50	47
Visstid	Kvinnor	33	41,25	40
	Män	34,25	44,00	40
	Totalt	34	42,17	40
Totalt	Kvinnor	44,82	44,38	45
	Män	47,74	47,54	47
	Totalt	46,69	46,38	46

Åldersfördelning - Antal medarbetare per åldersintervall

Anställningsform	Kön	Upp till 29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60 år eller äldre
Tillsvidare	Kvinnor	8	16	18	26	4
	Män	12	17	25	53	18
	Totalt	20	33	43	79	22
Visstid	Kvinnor	0	1	0	0	0
	Män	2	1	0	0	1
	Totalt	2	2	0	0	1
Totalt	Kvinnor	8	17	18	26	4
	Män	14	18	25	53	19
	Totalt	22	35	43	79	23

Analys

Medelåldern har inte förändrats nämnvärt över åren. Dock är det största antalet anställda i åldrarna 50-60+ varav 10% går i pension inom de närmaste fem åren.

Bolaget står inför samma utmaning som andra företag när det gäller kompetensförsörjning framgent och visar på behov av att anställa yngre medarbetare. Framst gäller det kompetens inom fastighetsförvaltning men även inom andra områden där digitaliseringen påverkar i hög grad, såväl när det gäller fastighetsteknik som administration.

15.6.3 Sysselsättningsgrad

Genomsnittlig sysselsättningsgrad

Se tabell 6.1, Personalstruktur.

Analys

Se analys till inskrivna värden i tabell 6.1, Personalstruktur.

15.6.4 Arbetad tid och frånvaro

Arbetad tid och frånvaro		2023-12-31		2022-12-31		2021-12-31	
	Kön	Dagar	Procent	Dagar	Procent	Dagar	Procent
Nettoarbetstid	Kvinnor	14 227,67	77,88	15 448,81	80,20	14 528,7	79,59
	Män	26 693,94	83,9	30 023	84,98	29 773,8	85,18
	Totalt	40 921,61	81,72	45 471,81	83,31	44 302,5	83,29
Sjukdom totalt antal dagar	Kvinnor	968,79	5,34	1 009,5	5,26	1 046,77	5,74
	Män	973,30	3,05	889,902	2,53	952,64	2,73
	Totalt	1 942,09	3,88	1 899,402	3,48	1 999,41	3,76
Barnledighet	Kvinnor	659,5	3,65	492,57	2,61	447	2,47
	Män	126,50	0,40	210,23	0,60	168,68	0,48
	Totalt	786,00	1,58	702,80	1,30	615,68	1,16
Semester/Ferier	Kvinnor	2 016	11,13	2 074	10,83	1 913,75	10,56
	Män	3 531	11,16	3 956	11,27	3 507	10,12
	Totalt	5 547	11,15	6 030	11,12	5 420,75	10,26
Studier	Kvinnor	Se nedan	Se nedan	0	0	0	0
	Män	Se nedan	Se nedan	0	0	0	0
	Totalt		Se nedan	0	0	0	0
Övrig frånvaro	Kvinnor	366,04	2	217,12	1,1	289,81	1,64
	Män	474,26	1,49	218,87	0,62	501,84	1,49
	Totalt	840,30	1,67	435,99	0,79	791,65	1,53

Analys

Två medarbetare (män) är lediga för studier. Denna tid är inräknad i övrig frånvaro.

Nettoarbetstiden för kvinnor har minskat och beror på att vi har fler kvinnor som är föräldralediga samt gått ned tillfälligt i tid när de återgått i arbete. Även för männen har nettoarbetstiden minskat och som kommer sig av att några har längre sjukfrånvaro på grund av operation/fysiska hinder samt studier.

15.6.5 Rekrytering och personalförsörjning

Nyttillsättning	Kön	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Tillsvidare	Kvinnor	6	8	3
	Män	4	8	6
	Totalt	10	16	9
Visstid	Kvinnor	27	34	19
	Män	33	40	35
	Totalt	60	74	54
Totalt	Kvinnor	33	42	22
	Män	37	48	41
	Totalt	70	90	63
Avgångar				
Avgångar	Kön	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Tillsvidare	Kvinnor	8	4	5
	Män	12	13	10
	Totalt	20	17	15
Visstid	Kvinnor	28	31	20
	Män	34	38	34
	Totalt	62	69	54
Totalt	Kvinnor	36	35	25
	Män	46	51	44
	Totalt	82	86	69
- varav pension	Totalt	3	7	6
- varav ÖK-SAP	Totalt	0	0	0

Analys

Under året har 20 medarbetare avslutat sin tillsvidareanställning; tre som har gått i pension, tre som har sagts upp, ett dödsfall samt att tolv personer har valt anställning hos annan arbetsgivare. Personalomsättningen ligger på 10% vilket vi anser vara en sund rörlighet.

Under året har 10 nya medarbetare tillsvidareanställts, dvs ett avslut betyder inte alltid en ersättningsrekrytering. Som tidigare påpekats så är några tjänster vakanta i väntan på viss omstrukturering och behov av ny kompetens.

Under sommarsäsongen anställs 60 ungdomar i sommarjobb för enklare skötsel av utemiljön såsom rent och snyggt på gårdar och grönytor runt fastigheterna.

16 Gavlia-koncernen

16.1 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

- Färdigställning och driftsättning av Hemlingborg.
- Utbyggnad och renovering av gymnasieskolan Vasa.
- Pågående byggnation av Agnes kulturhus.
- Kommunfullmäktiges beslut i enlighet med kommunstyrelsens förslag att godkänna fusionen inom Gavlia koncernen.

16.2 Målanalys

16.2.1 Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor - Utveckla en tjänsteportfölj med efterfrågade fastighetsnära tjänster i samarbete med sektorerna utifrån ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt perspektiv

Bolagets verksamheter

Gävle Drift & Service erbjuder tilläggstjänster för fordon, möbler, tillsyn, skötsel, underhåll och reparationer av Gävlefastigheters fastigheter och lokaler. Andra tilläggstjänster är stöd och service till sektorer och bolag inom kommunkoncernen. Definitionen av en tilläggstjänst är tjänster som inte är direkt knutna till kärnverksamheten, fastighetsförvaltning, men ändå är kopplat till den kommunala kompetensen.

Tilläggstjänster idag:

1. Långtidsuthyrning av fordon
2. Bilpool för korttidsuthyrning
3. Cykelpool
4. Möbelpool
5. Utkörning av möbler
6. Snickeritjänster
7. Målningstjänster
8. Cykelskola, Cykelfrämjandet
9. Transporttjänster
10. Servicetjänster (diverse)
11. Nolla Sabbat, skadeförebyggande arbete
12. Brandlarmsprov
13. Beredskapstjänster, teknik
14. Ljudteknisk kompetens
15. Verkstadstjänster
16. HLR-utbildning

Analys av indikatorerna

Under året har inga nya tjänster lagts till tjänsteportföljen. Behov har helt enkelt inte funnits i kommunkoncernen. Fortsatt utveckling av existerande tjänster sker dock kontinuerligt. Vid behov kan fler tjänster utvecklas.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Antal tjänster i tjänsteportföljen	16	16	

16.2.2 Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor - Utveckla gröna skolgårdar som främjar lek och rörelse.

Bolagets verksamheter

Gavlefastigheter har under året bidragit i arbetet att ta fram kommunövergripande riktlinjer för friytor inom skola och förskola där utgångspunkten är att säkerställa och möjliggöra förskolegårdar och skolgårdar med tillräcklig friyta där maximal och likvärdig kvalitet utifrån platsernas skiftande förutsättningar uppnås. Detta dokument kommer användas för planering av framtida skol- och förskolegårdar för att säkerställa god kvalitet i utformningen av gårdar.

Gavlefastigheter har i framtagandet av Utbildning Gävles lokalresursplan beaktat skolgården som en parameter inför ställningstagande mellan olika alternativa lösningar. Till exempel ska utemiljön utformas så att barnen får möjlighet att utveckla sina färdigheter genom lek i trygg miljö. Det ska vara omväxling och variation i landskapet samt möjlighet till skuggiga och soliga platser.

Utgångspunkten är att ha gårdar som är en kreativ och stimulerande plats för lärande och lek. Gårdarna ska ha en hög standard som går i linje med vad Boverket beskriver som en bra skolgård.

Analys av indikatorerna

Gavlefastigheter genomför årligen en Nöjd Kund Indexundersökning, NKI. Detta sker för att ta reda på vad hyresgästerna är nöjda med samt vad som kan utvecklas i arbetet. I denna undersökning mäts också upplevelsen av skol- och förskolegårdar som en del av Gavlefastigheters totala NKI.

Resultaten för denna del landade på 66,4%, en ökning från 56,7% 2022. Det totala NKI-indexet landade på 85,5%. Utifrån fortsatt arbete under 2024 inom samtliga Gavlefastigheters verksamheter bedöms utsikterna som goda att bibehålla målvärdet på 82% på totalen det kommande året.

Mätningen genomförs i november varje år.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
NKI-Serviceindex	85,5	10	

16.2.3 Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen - Ett långsiktigt skadeförebyggande arbete i våra skolor, vidareutveckla det skadeförebyggande arbetet med nolltolerans.

Bolagets verksamheter

Gavlefastigheter arbetar förebyggande för att minska skadegörelse och för att förskolorna, grund- och gymnasieskolorna ska upplevas som trygga och snygga. Målsättningen är att sänka skadegörelsekostnaden varje år.

Samverkan mellan Gavlefastigheter och kommunens verksamheter är en viktig del av arbetet. Genom att samarbeta med både verksamheter på skolor och andra aktörer så kan Gavlefastigheter styra arbetet till insatser som skapar delaktighet och engagemang. Informationsföreläsningar på skolor för elever och föräldrar om konsekvenser av skadegörelse, likväl som stöttning av aktiviteter, evenemang samt samtal med elever till följd av skadegörelse är en del i det förebyggande arbetet.

I både egen regi och genom samverkan med andra aktörer skapar bolaget olika typer av aktiviteter och evenemang. Gavlefastigheter tror på en meningsfull fritid och stöttar därför ett flertal lokala föreningar i olika aktiviteter för barn och samarbetar aktivt för att hitta alternativa aktiviteter som lockar ännu fler barn. Många av dessa aktiviteter är kopplade till skolloven då skolan är en trygghetsfaktor för många barn och då blir det viktigt att fylla loven med positiva aktiviteter.

Efter uppkommen skadegörelse och i de fall Gavlefastigheter kan ringa in dem som förstört genomförs elevsamtal tillsammans med representanter från skolorna för att medvetandegöra eleven på konsekvenserna av dennes agerande.

Gavlefastigheter arbetar tillsammans med skolorna för att ge förutsättningar för alla att känna till det förebyggande arbetet mot skadegörelse samt den rutin och policy som gäller för Gävle kommun.

Relationsbyggandet samt bra vuxna kring barnen är tillsammans med en aktiv och meningsfull fritid framgångsfaktorer för att arbetet ska fortsätta utvecklas och bidra till minskad skadegörelse. Tät uppföljning såväl internt som externt hjälper oss att få en samlad lägesbild. Utifrån det kan Gavlefastigheter avgöra vilka insatser som behöver ske samt i vilka områden.

Analys av indikatorerna

Utfallet för helåret 2023 uppgår till 5,88 kronor per kvm för förskolor samt grund- och gymnasieskolor. Utfallet för verksamhetsåret är därmed högre än vår målsättning på 3,2 kronor per kvm.

Gavlefastigheter ser att skadegörelsen är spridd i flera områden och på många fastigheter. De områden som utmärker sig i statistiken är Bomhus (totalt 85 incidenter), Nynäs (78 incidenter) och Sättra (55 incidenter). De sex fastigheter med flest skadegörelseincidenter är Sofiedalsskolan (30 incidenter), Nynässkolan (21 incidenter), Ulvsätersskolan (20 incidenter), Treffan sporthall (15 incidenter), Bergby centralskolan (17 incidenter) och Vikingaskolan (17 incidenter).

Glaskross, förstörelse och klotter dominerar skadegörelserapporterna. Under verksamhetsåret har även antalet vattenskadur orsakade av medvetet skapade översvämningar ökat. Dessa skador tenderar att bli kostsamma vilket gör att de statistiskt sett utmärker sig.

Under året har Gavlefastigheters skadeförebyggande arbete omfattat information om konsekvenserna av skadegörelse för såväl elever i skolorna som för föräldrar på föräldramöten. Elevsamtal genomförs i samråd med respektive skola då uppkommen skadegörelse kan härledas till en specifik elev. Gavlefastigheter har under verksamhetsåret haft regelbunden kontakt med elevcoacher och annan personal i verksamheterna för att följa upp nuläget i skadegörelsen på respektive skola. Gavlefastigheter har löpande samverkat med bland annat Socialtjänsten (såväl fältassistenter, förebyggande enheten, med flera), andra fastighetsbolag så som Gavlegårdarna men även privata fastighetsbolag.

Exempel på aktiviteter som Gavlefastigheter stöttat i skadeförebyggande syfte under verksamhetsåret är Stolt & Nykter, olika typer av sommarlovsaktiviteter, spontanfotboll i Andersberg, Bomhus unga fiskare, uppsättningen av musikal på Lilla Sätterskolan, med mera.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Skadegörelsekostnad/ kvm	5,88	3,2	■

16.2.4 Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen - En attraktiv, jämställd och utvecklande verksamhet med tillitsbaserat ledarskap och med utgångspunkt i vårt värdegrundsarbete.

Bolagets verksamheter

Koncernens arbete med att skapa bra förutsättningar för ett aktivt medarbetarskap och ett innovativt förhållningssätt har fortsatt hög prioritet i verksamheten. Utvecklingsarbetet med att stärka roller och samarbeten inom kärnverksamheten har fortsatt och utökats med ytterligare aktiviteter för att säkerställa processer och flöden mellan olika funktionsområden. Arbetet med att säkra framtida kompetens pågår kontinuerligt där kompetensöverföring och kompetensväxling är viktiga utgångspunkter. Koncernens värdegrundsgrupp har arbetat med att ta fram verktyg till chefer och medarbetare för att utveckla företagskulturen och säkerställa en diskrimineringsfri arbetsmiljö. Koncernens ledningsorganisation har genomgått en arbetsmiljöutbildning med fokus på det systematiska arbetsmiljöarbetet, SAM, i syfte att kvalitetssäkra arbetsmiljöarbetet på alla chefsnivåer.

Under hösten har frågan om fusion och verksamhetsövergång av Gävle Drift & Service till Gävlefastigheter intensifierats och Kommunfullmäktige tog i december beslut om att så ska ske under år 2024. Förändringen uppfattas i stort som positiv i verksamheterna men har också skapat en oro i och med att arbetsuppgifter kommer att påverkas då nya gränsytor och gruppkonstellationer skapas när verksamheterna kommer att drivas i en organisation. Detta tillsammans med andra förändringar som gjorts under året, exempelvis en minskad intern fordonsflotta, bedöms vara det som avspeglar sig i årets resultat i medarbetarundersökningen.

Analys av indikatorerna

Resultatet i årets medarbetarundersökning är lägre än de satta målvärdena. Troliga orsaksbakgrunder till detta har beskrivits ovan. Dock är såväl indexet Hållbart medarbetarengagemang, HME, och Ledarskapsindexet, LI, på nivåer över 70 som kan klassas som ett bra resultat.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Resultat i medarbetarundersökning, Hållbart medarbetarengagemang, HME	76		79	
Resultat i medarbetarundersökning, Totalindex, TI	66		75	
Resultat i medarbetarundersökning, Ledarskapsindex, LI	72		85	

16.2.5 Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle - Vi ska bidra till ett gott företagsklimat i Gävle genom avtalstrohet avseende våra ramavtal och vi upphandlar i enlighet med Gävle kommuns inköspolicy.

Bolagets verksamheter

Gavliakoncernen följer Gävle kommuns upphandlings- och inköspolicy. Utöver de grundläggande direktiven i Gävle kommuns upphandlings- och inköspolicy samarbetar Gavliakoncernen med bolagen inom kommunkoncernen för att skapa synergieffekter i samordnings- och behovsidentifiering kring inköp och upphandlingar.

Inom Gavliakoncernen pågår arbete med att öka andelen förnyade konkurrensutsättningar, avtalsuppföljning inom ramavtalsupphandlingar, arbetsrättsliga villkor i byggprojektupphandlingar, förbättra och förenkla avtalsuppföljning, bibehålla affärsmässighet vid inköp samt förenkla arbetet med förfrågningsunderlag.

Analys av indikatorerna

På helåret 2023 har Gavlia-koncernen genomfört 59 kund- och leverantörsträffar. Träffarna har ett verksamhetsutvecklande syfte där deltagarna varit befintliga kunder, samarbetspartners samt entreprenörer.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Antal leverantör/kundträffar	59	12	

16.2.6 Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle - Ett utvecklat samarbete med skolväsendet och arbetsmarknadsinstanser och därigenom möjliggöra för studenter och arbetssökande att lyckas med sin utbildning och komma in på arbetsmarknaden.

Bolagets verksamheter

För att säkerställa framtida kompetensbehov arbetar Gavlia-koncernen med ett antal samarbetspartners inom skolväsendet och arbetsmarknadsinstanser. Genom dessa insatser kan bolagen vara med och påverka utbildningarnas innehåll samt genom utbytet med elever, studenter och doktorander tillföra verksamheterna ny kunskap inom de olika kompetens- och yrkesområdena. Samarbeten sker från grundskole- till forskningsnivå och inom flera funktionsområden.

Som exempel på samarbeten har ett antal LIA-studenter och gymnasieelever erbjudits praktikplatser i verksamheten samt även inom ramen för praktikprogrammet Tekniksprånget. Samarbetet med grundskolan inom ramen för Trossen pågår. Gavlefastigheters samarbete med företagsforskarskolorna Reesbee och Future Proof Cities pågår enligt plan genom de doktorander som är anställda i verksamheten. Dotterbolaget GavleDrift&Service har ett nära samarbete med AME och EDV, den senare inom ramen för Möbelpoolens arbete. Verksamheten har även tagit emot feriepraktikanter. Koncernen har deltagit i *Jobb- och utbildningschansens* mäsas och fanns även med vid *Ung Företagsamhet i Gävleborg:s* marknad i Gävle i april.

Analys av indikatorerna

Utfallet för indikatorn är 32 pågående och/eller avslutade student- och elevsamarbeten för 2023.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Antal elev- och studentsamarbeten.	32	30	

16.2.7 En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov - Verka för att våra fastigheter och byggnader klarar framtidens klimat- och miljökrav.

Bolagets verksamheter

Gavlefastigheter arbetar systematiskt och aktivt med miljö- och klimatfrågor. Bolaget certifierar alla nybyggnader enligt Miljöbyggnad nivå silver om inget annat beslutats i det enskilda projektet. Certifieringen innebär höga krav på energieffektivitet och inomhusmiljö samt omsorgsfulla val gällande byggnadsmaterial och arbetsmetoder. Certifieringen ger ett bevis på att fastigheterna har låg miljöpåverkan och metodiken ger också god kontroll och kvalitetssäkring i uppföljning från projektering till den faktiska användningen i färdig byggnad.

Solcellsanläggningar har tagits i drift kontinuerligt under året. Samarbetsavtal med Gävle Energi har signerats för solceller på Hemlingborg 250 kWp. Det är också beslutat om solcellsinstallation i ett flertal nybyggnadsprojekt.

Analys av indikatorerna

Driftnettet eget ägda uppgår till 742 kronor per kvadratmeter, vilket överstiger målvärdet för året. Driftnettet i förhållande till omsättning beskrivs närmare under kapitel 2.1.

Två nya solcellsanläggningar har tagits i drift under Tertial 3 på Husaren och Vasaskolan. Målet för helåret 2023 uppnås därmed.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Driftnetto (eget ägda)	742		720	
Ökad installerad soleffekt	1 031		900	

16.2.8 En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov - Planera och utveckla allaktivitetsplatser inom bolagets fastighetsbestånd och som är hållbara ur ett socialt och ekologiskt perspektiv.

Bolagets verksamheter

Gavlefastigheter arbetar kontinuerligt med både det planerade underhållet samt i projektform med att utveckla befintliga allaktivitetsplatser samt med att planera nya.

Bolaget deltar också i ett projekt som syftar till stadsdelsutveckling i Andersberg.

Analys av indikatorerna

Gavlefastigheter genomför årligen en Nöjd Kund Indexundersökning. Detta sker för att ta reda på vad bolagets hyresgäster är nöjda med samt vad bolaget kan utveckla i arbetet. I denna undersökning mäts upplevelsen av bolagets allaktivitetsplatser specifikt inom NKI-mätningen och utfallet under 2023 blev 65,5% till skillnad från 55,2% 2022. Det totala NKI-indexet landade på 85,5%. Utifrån fortsatt arbete under 2024 inom samtliga Gavlefastigheters verksamheter bedöms utsikterna som goda att uppnå målvärdet 82.

Mätningen genomförs i november varje år.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Nöjd Kund Index (NKI)	85,5	82	

16.2.9 En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun - Minska våra fastigheters och byggnaders klimat- och miljöpåverkan.

Bolagets verksamheter

Gavlefastigheters största utsläppskällor i klimatområdet finns inom energi, material, avfall och transporter. Bolaget arbetar på flera sätt med att minska klimatpåverkan inom dessa områden. Sedan 2019 har Gavlia-koncernen ett miljøråd som har en samordnande funktion i arbetet för att uppnå målen inom klimat- och miljöområdet.

Energieffektivisering finns i ständigt fokus och Gavlia-koncernen har ett energiråd med uppgift att efterleva och utveckla den interna energiplanen. En ny energiplan antogs 2022 som beskriver koncernens energistrategi och hur energimålen ska uppnås. Vid samtliga nybyggen och större ombyggnationer ställs skarpa energikrav. Nybyggnationer sker med tydliga miljöprofiler och enligt Miljöbyggnad nivå silver. För befintliga fastigheter sker ett kontinuerligt och strukturerat arbete med att effektivisera och driftoptimera fastighetsbeståndet. Vattenförbrukning har över tid blivit en allt viktigare fråga. I arbetet med energiplanen har aktiviteter och strategier tagits fram för att minska vattenanvändningen, till exempel test av alternativa metoder för bevattning.

Under 2022 startade Gavlefastigheter en pilot för minskad klimatpåverkan i ett byggprojekt som ett steg i arbetet mot målet om klimatneutral 2035. Bolaget använder ett eget gränsvärde i max kg CO₂e/m² som omfattar klimatpåverkan från projektets byggskede.

Analys av indikatorerna

Verksamheterna har återgått till mer normala drifttider. Den minskade elanvändningen under andra halvan av 2023 antas bero på en ökad medvetenhet och ett energieffektivare beteende till följd av lärdomarna från energikrisen i Europa förra vintern trots mer normala elpriser. Utfallet är på helåret 48,3 kWh/kvm

Vattenförbrukningen faller ut över målet på 314 l/kvm. Målet är uträknat ifrån att från basår 2019 minska förbrukningen med -17%. Verksamheterna i våra lokaler är duktiga att hushålla med vattnet men det är i badverksamheterna som stor förbrukning sker. Vatten för bevattning tas i största möjliga mån från andra källor än kommunalt dricksvatten.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Minskad elkonsumtion/kvm	48,3	49,2	
Minskad vattenförbrukning	353	314	

16.2.10 En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun - Fossilfri fordonsflotta

Bolagets verksamheter

Gävle Drift & Service ansvarar inom Gavlia-koncernen för att tillhandahålla fordon för flera av kommunens verksamheter. Inom denna fordonscentralisering ingår förutom Gavlia-koncernen kommunens sektorer, Gävle Energi och Gävle Hamn.

Vid anskaffning av nya fordon leasas fordon som kan drivas förnybart, där prioriteringsordningen fortsatt varit att i första hand byta till ett elfordon, i andra hand ett gasfordon och därefter ett fordon som kan drivas med annat fossilfritt bränsle, vilket hittills varit HVO100.

Analys av indikatorerna

Efterdyningar av pandemin, komponentbrist samt krigssituationen i Ukraina påverkade länge leveranser av nya bilar vilket gjorde att fordonsbytena inte blev utförda i önskad takt. Nu har bolaget kommit tillbaka till ett normalläge vilket gör att fordonsbyten kan ske i önskad takt. Bolaget når målet om 100% fossilfria fordon.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Andel fossilfria fordon/totalt antal fordon	100 %		100 %	

16.2.11 Effektiv resursanvändning för hållbara och konkurrenskraftiga hyror och tjänster

Bolagets verksamheter

Gavlia-koncernen arbetar aktivt för att ha en effektiv, transparent och kvalitetssäkrad uppföljning och styrning av verksamheterna. Gavlia-koncernen skall ha en kostnadsmedvetenhet på samtliga nivåer i organisationen. Kostnadskontroll och användning av koncernens resurser optimalt och effektivt är viktigt för att säkerställa, bibehålla och förbättra värden på bolagets anläggningstillgångar på såväl kort som lång sikt samt bidra till att utveckla Gävle. Dessa faktorer möjliggör att koncernen kan bibehålla låg lokalkostnad per skattekrona på såväl kort och som lång sikt.

Under året är fortsatt fokus inom Gavlia-koncernen att utveckla ekonomi- och verksamhetsstyrningen med fokus på effektiv fastighetsförvaltning och kostnadsmedvetenhet. Effektiv hantering av ekonomifrågorna inom huvudprocessen från byggnation till fastighetsförvaltning innebär en fortsatt utveckling av rutiner och processer, där eventuella kostnader i och med kvalitetsbrist kan förhindras. Den finansiella uppföljningen och rapporteringen utvecklas kontinuerligt på alla nivåer i organisationen, vilken ökar såväl kvalitet som möjliggör transparens och en effektivare styrning och ledning. Arbetet med organisationsutveckling är ett exempel på genomförd aktivitet för effektivare samverkan med fokus på fastighetsförvaltning inom koncernens olika verksamhetsgrenar. Vidare har koncernen under året förstärkt fokuset på de påverkbara rörelsekostnaderna till följd av kommunens ekonomiska läge.

Täckningsbidrag är detsamma som driftnettot i fastighetsbeståndet i fastighetsbolaget. Den visar hur stor andel som är kvar av omsättningen för att täcka de fasta utgifterna. Indikatoren blir viktig för att mäta och styra hur de rörliga kostnaderna förhåller sig över tiden samt att säkerställa och tillse att fastighetsbeståndet har hållbara ekonomiska värden för såväl dagens som morgondagens verksamheter.

Gavlia-koncernen har under året fortsatt sin resa för en ökad digitalisering och effektivisering av de administrativa rutinerna som ger en ökad samordning och effektivitet. Ett nytt fastighetssystem med namnet Pythagoras, implementerades i stora delar under föregående år och resan har även fortsatt under detta verksamhetsår. En stor utgiftspost är fastigheternas underhållskostnader och det nya fastighetssystemet kommer att möjliggöra en annan samordning och effektivitet i såväl planeringen som utförandet. Under verksamhetsåret har

bolaget även arbetat med en förstudie kopplat till fastighetsautomation. Förstudien resulterade i ett pilotprojekt som startades upp i slutet av 2023, där fokus är styrning av ett antal utvalda fastigheter med hjälp av artificiell intelligens (AI).

Gavlia-koncernen har även kontinuerliga aktiviteter för att minska de påverkbara fastighetskostnaderna, där driftkostnaderna, energikostnaderna och underhållskostnaderna för fastighetsbeståndet är stora poster. Kostnaderna för inhyrda lokaler är en annan stor kostnadspost som ingår i täckningsbidraget, vilket bolaget inte direkt kan påverka. Fastighetsbolaget har sedan flera år tillbaka arbetat med aktiviteter för att minska energiförbrukningen. Under verksamhetsåret har bolaget tillsammans med hyresgäster och dess verksamheter samverkat för att ta fram aktiviteter som innebär ytterligare optimeringar i relation till verksamhetens behov och beteendemönster.

Analys av indikatorerna

Fastighetsbolagets täckningsbidrag för eget ägda uppgår till 56,9%, vilket överstiger målvärdet på helårsbasis som uppgår till 54,9%.

Kostnaderna för inhyrda lokaler uppgår till 80,3 mnkr för helåret 2023, vilket är något högre än måltalet på 77 mnkr. Gavlefastigheter i Gävle Kommun AB arbetar indirekt med att påverka inhyrningen på såväl kort som lång sikt. Med anledning av klimatproblem har bolaget under året fått evakuera Klockstapeln och hyrt in sig i Lantmäteriets lokaler. Den prognos på 80 mnkr, samt målavvikelse som rapporterades i verksamhetsrapporten för tertial två har införlivats.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Täckningsbidrag(driftnetto/omsättning) eget ägda	56,9 %		54,9 %	
Kostnader lokalhyra/inhyrning samtliga objekt, Mnkr	80,3		77	

16.3 Kommentar till ägardirektivet

Gavlia-koncernen arbetar för Gävles bästa. All verksamhet ska utgå från ägardirektivet och vara bästa tänkbara fastighetsägare och utförare till konkurrenskraftig kostnad för Gävle kommun. Gävle kommun ska vara välskött och uppfattas som tryggt och snyggt. Ett arbete som kontinuerligt ska utvecklas och förbättras. Koncernen ska alltid arbeta med helhetssyn och bidra till samhällsnytta för hela Gävle kommun.

Koncernen arbetar konsekvent med att ha så konkurrenskraftiga hyror som möjligt enligt kommunens beslutade hyresmodell. Varje objekt har en egen underhållsplan så att det avhjälpande underhållet blir så lågt som möjligt. Låga driftskostnader är en viktig del för att hålla hyror på en bra nivå.

Koncernen arbetar aktivt med sitt program för energieffektivisering i syfte att minska energikostnader och uppfylla de hållbarhetsmål som finns i Miljöstrategiska programmet. Koncernen omvärldsbevakar detta område via Svensk Byggtjänst och genom deltagande i energikonferenser och leverantörsträffar, för att vara uppdaterade på ny fastighetsteknik.

Koncernen kan idag erbjuda Fastighetsnära tjänster i ganska stor omfattning och uppfyller därigenom ägardirektivet. Koncernen fortsätter att utveckla dessa.

Koncernen ansvarar för Gävle kommuns hela fordonsflotta och tillhandahåller även en Möbelpool och Cykelpool för kommunens bästa.

16.4 Utvecklingsområden

Nedanstående är Gavlia-koncernens utvecklingsområden:

Medborgare/kunder

- Arbetet med kundträffar och kundinformation förbättras ständigt.
- Fokus på utomhusmiljö, belysning och trygga miljöer.
- Kostnadseffektivitet i alla led för hållbart konkurrenskraftiga hyror.

Medarbetare

- Gemensamma chefs- och ledarträffar för utvecklad samsyn.
- Verka utifrån koncernens värdegrund.
- Säkerställa rätt kompetens på rätt plats.

Hållbar tillväxt

- Alltid Miljöbyggnad Silver vid nybyggnad.
- Alltid Miljöbyggnad Guld vad avser energi vid nybyggnad.
- Arbete och uppfyllnad av målen i miljöstrategiska programmet.

Ekonomi

- Effektivisering och digitalisering av administrativa flöden.
- Fortsätta utveckla ekonomi- och verksamhetsstyrningen i koncernen.
- Resursoptimering med mycket god kostnadskontroll inom koncernen.

16.5 Resultat, investeringar och finansiering

16.5.1 Resultaträkning Gavlia-koncernen

(mnkr)	Utfall 2023-12-31	Utfall 2022-12-31	Budget 2023	Prognos 2023
Omsättning	834,3	708,8	848,3	819,7
Personalkostnader	-98,8	-93,5	-103,0	-98,9
Övriga kostnader	-354,4	-328,8	-380,0	-346,8
Avskrivningar	-242,0	-202,8	-235,6	-240,0
Rörelseresultat	139,1	83,7	129,7	134,0
Finansnetto	-68,2	-34,7	-73,3	-67,7
Resultat efter finansiella poster	70,9	49,0	56,4	66,3
Investeringar, brutto (+)	721,2	631,1	939,6	846,6
Erhållna investeringsbidrag (-)	0	0	0	0
Avgår försäljningar (-)	-15,3	-11,5	0	-2,8
Summa nettoinvesteringar	705,9	619,6	939,6	843,8
Resultat efter finansiella poster	70,9	49,0	56,4	66,3
Resultatpåverkan finansiell leasing	29,2	45,1		
Resultat efter finansiella poster, inkl finansiell leasing	100,1	94,1	56,4	66,3

Resultat per affärsområde

(mnkr)	Utfall 2023-12-31	Utfall 2022-12-31	Budget 2023	Prognos 2023
Kommunala fastigheter	65,3	44,0	53,4	62,5
Övriga fastigheter	1,6	2,5	1,2	1,7
Gävle Drift & Service AB	4,0	2,5	1,8	2,1
Summa	70,9	49,0	56,4	66,3

Kommentarer till resultaträkningen

En finansiell klassificering av samtliga hyresavtal gällande egna fastigheter har genomförts i utfallet för år 2023 samt år 2022. Notera att de inte är medtagna i resultat per affärsområde. Klassificeringen innebär att hyreskontrakt har klassificerats som operationell eller finansiell leasing, där bolaget i koncernredovisningen är leasinggivare och kommunen och bolag inom kommunkoncernen är leasingtagare. Notera att ingen hänsyn är tagen till effekterna av finansiell leasing i prognos eller budget för år 2023 i enlighet med direktiv från Styrning och stöd, till följd av att effekterna inte är möjliga att beräkna på ett kvalitetssäkrat sätt.

Kommentar årets resultat

Koncernen

Koncernens resultat efter resultatpåverkan från finansiell leasing uppgår till 100,1 mnkr (94,1 mnkr). De totala intäkterna uppgår därmed efter justeringar till 627,8 mnkr (557,1 mnkr).

Koncernens resultat från den löpande verksamheten innan omklassificeringen till finansiella tillgångar efter finansiella poster uppgår till 70,9 mnkr (49,0 mnkr) mot budget 56,4 mnkr och prognos 66,3 mnkr och överstiger resultatkraven i ägardirektivet. Hyresintäkterna uppgår till 91 procent (90 procent) av de totala intäkterna på 834,3 mnkr (708,8 mnkr) mot budget 848,3 mnkr och prognos 819,7 mnkr.

Rörelseresultatet mot budget påvisar en förbättring uppgående till 9,4 mnkr som påverkats av minskade intäkter som kompenseras till viss del av erhållet elstöd uppgående till 8,9 mnkr. Vidare även minskade rörelsekostnader uppgående till 23,4 mnkr varav 28,1 mnkr avser minskade elkostnader som ingår i kostnadsblocket övriga kostnader.

Gävlefastigheter i Gävle kommun AB

Moderbolaget Gävlefastigheter Gävle kommun AB redovisar ett resultat efter finansiella poster på 66,4 mnkr (46,5 mnkr) och överträffar resultatkravet i ägardirektivet, vilket uppgår till 53,4 mnkr för kommunala fastigheter och utfallet uppgår till 65,4 mnkr. I resultatet ingår vinst vid försäljning av anläggningstillgångar till ett belopp av 3,7 mnkr (0,5 mnkr). Moderbolagets totala intäkter uppgår till 806,8 mnkr (677,0 mnkr) och överstiger budget med 2,9 mnkr och prognos 8,5 mnkr. I intäkterna ingår statlig ersättning avseende elstödet med 8,9 mnkr som ej fanns med i budget. I budget fanns en hyresökning på 70 mnkr som i utfallet blev 32 mnkr i och med återbetalning av 38 mnkr. Detta har kompenseras med att indexeringen för hyrorna i utfallet blev cirka 18 mnkr högre än budget.

Moderbolagets rörelsekostnader uppgår till 671,8 mnkr (595,9 mnkr) mot budget 676,3 mnkr och prognos 666,3 mnkr. Av- och nedskrivningarna av anläggningstillgångar uppgår till 229,6 mnkr (190,4 mnkr). I beloppet ingår nedskrivning av fastigheten Fridhem 16:1 till ett belopp av 10,0 mnkr samt utrangeringskostnader med 8,0 mnkr (28,0 mnkr). Nämnvärda större utrangeringar är Klintbergsgården 2,3 mnkr och Andersbergsskolan 2,2 mnkr. Utrangeringskostnader uppkommer som en följd av beslut att genomföra om-, ny- eller tillbyggnationer och det finns livslängd kvar på anläggningens komponenter.

Personalkostnaderna uppgår till 57,3 mnkr (49,3 Mkr) mot budget 55,3 mnkr och prognos 55,9 mnkr. Utfallet har påverkats av högre pensionskostnader än beräknat.

Moderbolagets övriga externa kostnader uppgår till 384,8 mnkr (356,2 mnkr). Bolagets övriga

externa kostnader har påverkats till följd av kostnader för skyfallet som ingår med -0,9 mnkr (12,8 mnkr). Nettokostnaden resultatmässigt efter förväntad försäkringsersättning uppgår till -1,9 mnkr (3,9 mnkr). Elkostnaderna har ökat med 28,1 mnkr för år 2023, dock en minskning mot budget med 26,9 mnkr. I utfallet ingår förjävkostnader till ett belopp av 9,0 mnkr (8,5 mkr) som inte var budgeterade.

Finansnettot för året uppgår till 68,6 mnkr (34,6 mkr) mot budget 73,0 mnkr och prognos 68,0 mnkr. Den genomsnittliga räntan uppgick till 1,66 procent (1,2 procent).

Gavle Drift & Service AB

Koncernens utförarverksamhet redovisar ett resultat efter finansiella poster på 4,0 mnkr (2,5 mnkr) mot budget 1,8 mnkr och prognos 2,2 mnkr. I resultatet ingår vinst vid försäljning av anläggningstillgångar 0,8 mnkr (1,5 mnkr). Rörelsens intäkter uppgår till 164,5 mnkr (167,3 mnkr) och överstiger budget med 5,9 mnkr samt prognos 7,3 mnkr. Inom segmentet Möbelpolen återfinns en ökning och inom Mark & utemiljö en minskning mot budgeten för året.

Bolagets rörelsekostnader uppgår till 160,7 mnkr (164,6 mnkr) mot budget 156,5 mnkr och prognos 155,0 mnkr. Entreprenadkostnader och köpta tjänster är i nivå med föregående år och uppgår till 83,1 mnkr (83,5 mnkr) men överstiger såväl budget som prognos, vilket är en naturlig effekt av bland annat den ökade omsättningen mot planerna. Personalkostnaderna uppgår till 41,8 mnkr mot budget 47,8 mnkr och prognos 41,8 mnkr. De verksamhetsnära kostnaderna understiger budget med 1,7 mnkr varav återföring garantireserv fiber uppgår till 0,6 mnkr och nämnas kan även minskade köpta tjänster. Avskrivningar uppgår till 11,9 mnkr (12,2 mnkr) och avviker negativt mot budget med 0,7 mnkr. För utförarbolaget avser avskrivningarna i huvudsak finansiell leasing fordon.

Kommentarer till finansiering

Gavlia-koncernen har i år likväl som tidigare år haft ett finansieringsbehov till följd av de stora pågående investeringar och bolagets självfinansieringsgrad inom Gavlefastigheter Gävle Kommun AB.

Internt tillförda medel från den löpande verksamheten enligt kassaflödet i Gavlefastigheter Gävle kommun AB uppgår till 164,7 mnkr. Medel har används till investeringsverksamheten till totalt 689,0 mnkr. Därmed har bolaget haft ett finansieringsbehov som uppgått till 524,3 mnkr som resulterat i ökad kreditlimit från 2 500 mnkr till 2 900 mnkr.

Räntekostnaderna har nästan fördubblats jämfört med föregående år och påverkar även de likviditeten negativt.

16.5.2 För verksamheten viktiga nyckeltal

Nyckeltal	2019 Utfall	2020 Utfall	2021 Utfall	2022 Utfall	2023 Utfall	2024 Plan	2025 Plan	2026 Plan
Soliditet i procent	33,6	32,2	29,92	27,85	25,9	23,6	23,2	22,6
Avkastning eget kapital	0,47	0,04	0,8	3,86	5,36	4,3	4,3	4,2
Avkastning totalt kapital	1,2	0,89	1,05	1,85	2,75	2,9	3,3	3,4
Vakansgrad i procent	1,37	1,37	1,12	1,28	2,4	2,6	1,5	1,5

** Samtliga nyckeltal är framräknade utan hänsyn till effekterna av bedömningen av klassificeringen av anläggningstillgångar i operationella eller finansiell leasing enligt överenskommelse med Styrning och Stöd.

Från och med år 2022 förändrades Gavlia-koncernens resultatkrav likväl prissättningsmodellen.

Detta påverkar naturligtvis merparten av nyckeltalen förutom soliditeten från år 2022 och åren framgent.

Nyckeltalen för åren 2024 till 2026 är hämtade från kommunplanen som beslutades i kommunfullmäktige i december år 2023. Resultatkrav förväntas uppnås under hela planeringsperioden och att den är i mnkr på dagens nivå.

Soliditeten som är koncernens betalningsförmåga och stabilitet på lång sikt minskar något från år 2020 och i planen för åren 2023 till 2026. Bakgrunden är att balansomslutningen ökar i större omfattning än det egna kapitalet.

Såväl avkastningen på eget såväl som det totala kapitalet är i utfallet klart högre än tidigare år. För de efterföljande åren förväntas de vara på en konstant eller något ökande nivå, vilket påverkas av att resultatkraven i ägardirektivet förväntas uppnås. Utfallet på avkastningen av det totala kapitalet i procent påverkas av investeringarnas storlek och hur anläggningstillgångarna ökar i mnkr i förhållande till resultatkraven för Gavlia-koncernen.

Vakansgraden i % för året samt nästkommande år påverkas av tomställda ytor Fridhemsskolan.

16.5.3 Förväntad utveckling

Effekter på resultaträkning

Intäkts - Kostnadsutveckling

Gavlia-koncernen ser i dagsläget en organisk tillväxt till följd av färdigställande av några stora investeringsprojekt under det närmaste året och nya hyresavtal tillkommer. Hyresintäkterna uppgår till 91 procent av koncernens omsättning, där huvuddelen kommer från kommunala fastigheter och förväntas så fortgå under de kommande åren.

Under de senaste åren har bolaget varit i en expansiv fas till följd av att ett Gävle som växer och förändras. Koncernen har bidragit med fler platser i skolor och förskolor, både vad gäller utbyggnad av befintliga fastigheter som nyproduktion. Under senare tid ser koncernen att tillväxten och befolkningsprognoserna har förändrats liksom den ekonomiska situationen för kommunen, vilket kan komma att påverka behovet och genomförande av planerade investeringar under de närmaste åren.

När det gäller den framtida kostnadsutvecklingen för de närmste åren påverkas den av Sveriges konjunkurläge såsom inflationen, ränteutvecklingen, oroligheterna i omvärlden och dess effekter. Effekterna kan bli synliga i såväl den operativa verksamheten som investeringskostnaderna för koncernens pågående eller framtida planerade projekt. Lågkonjunkturen slår hårt mot fastighets- och byggbranschen. Kostnadsökningarna kan till viss del motverkas av att fler entreprenörer kommer att konkurrera om de projekt eller ramavtal som skall upphandlas.

Den finansiella risken med utvecklingen av räntenivåerna på marknaden till följd av inflationen och världsläget påverkar i allra högsta grad moderbolaget Gavlefastigheter. Bolaget ser under året att de finansiella kostnaderna har ökat markant och förväntas fortgå under den närmaste tiden. Gavlefastigheter har en hög belåningsgrad och har såväl i år som kommande år ett finansieringsbehov som påverkas av investeringstakten och bolagets självfinansieringsgrad.

Elkostnaderna för Gavlefastigheter är en stor kostnadspost som bolaget under flera år har arbetat med optimering och utveckling. Investeringar som innebär energieffektiviseringar får en annan plats på agendan, liksom utvecklingen av artificiell intelligens (AI) för att styra bolagets fastigheter och dess energianvändning. Utvecklingen på elmarknaden kan påverka bolaget men bolaget ser i nuläget inte att risken för stora kostnadsökningar finns i närtid, dock kan svängningar uppkomma till följd av tillgång och efterfrågan.

Drift- och underhållskostnaderna för bolagets fastighetsbestånd är en stor kostnadspost. Koncernen kommer fortsätta arbeta aktivt med såväl underhållsplaner som andra resursoptimeringsaktiviteter för att kostnaderna per kvadratmeter skall minska. Flertalet av bolagets fastigheter är uppförda under 50-, 60-, 70-, och 80-talet. Detta medför att det under kommande år finns ett visst underhållsbehov för att upprätthålla, utveckla och bibehålla

fastigheternas funktion och värden utifrån såväl dagens som morgondagens verksamheter och behov. Noteras bör att kostnaderna för inhyrda lokaler har ökat under de senaste åren, dock är den en kostnadspost som bolaget inte direkt kan påverka utan samverkan behövs.

En annan risk i Gavlefastigheters verksamhet är påverkan från yttre ej påverkbara faktorer såsom klimatet i form av stora mängder regn, snö som påverkar drift och underhållskostnaderna för fastighetsbeståndet. Skyfallet i augusti 2021 innebar kostnadsökningar för bolaget. Bolaget kommer att fortsätta arbeta med förebyggande åtgärder i fastighetsbeståndet, utveckla krisberedskapen, verka för långsiktiga investeringar för satsningar för att klara framtidens klimat- och miljökrav.

Avskrivningarna på anläggningstillgångarna är en väsentlig kostnad i resultaträkningen. Avskrivningarna ökar till följd av att projekt blir färdigställda. Investeringstakten har varit hög, så väl tidigare som planerade åren. Avskrivningarna kompenseras av ökad omsättning till följd av nytillkomna hyresavtal. Noteras bör dock att det under det närmaste året kan tillkomma utrangeringskostnader till följd av ombyggnationer som ligger i investeringsplanen eller förjävs kostnader till följd av att investeringar skjuts i tiden eller förändrar sin struktur.

Digitalisering och artificiell intelligens ger möjligheter till uppkopplade fastigheter, ökad transparens och säkerhet. Koncernen kommer att öka takten med att digitalisera verksamheten, skapa verksamhetsmässiga synergieffekter och utveckla en kultur av hög inre effektivitet. Att fortsätta utvecklingen av en effektiv organisation med rätt kompetens där koncernen följer IT-utvecklingen och efterlever miljökraven är nödvändigt. Strategisk utveckling med långsiktighet måste finnas och ökar effektiviteten trots det konjunkturläge som svensk ekonomi och framför allt fastighetsbranschen befinner sig i.

Fram till fusionen som kommer genomföras under våren 2024 drivs utförarverksamheten för fastighetsförvaltningen i bolaget Gavle Drift & Service AB. En verksamhetsgren är Möbelpolen med återbrukade möbler och därtill kopplade tjänster, i vilken bolaget ser utvecklingspotential till följd av den policy som kommunfullmäktige beslutat.

Utmaningen och målsättningen är att bibehålla låga och konkurrenskraftiga hyror över tid för såväl dagens som morgondagens verksamheter. Gavlia-koncernen kommer att fortsätta arbeta utifrån ett kostnadsfokus med effektiviserings- och optimeringsaktiviteter för att skapa synergieffekter och därigenom optimera verksamheterna. Efter genomförande av den planerade fusionen kommer bolaget att bli ett renodlat fastighetsbolag, med två mindre verksamhetsområden (fordon och möbelpoolen). Detta möjliggör förenklade och mer effektiva processer för ökad kundnytta till Gävle kommuns verksamheter. Fokus ligger på rörelsens kostnader, då rörelseresultatet måste förbättras under de närmaste åren så länge bolaget inte ser en nedåtgående trend på räntenivåerna.

Den ekonomiska- sociala- och miljömässiga hållbarheten måste verka tillsammans. Det är av betydelse för verksamheten hur oroligheterna i omvärlden utvecklar sig och Sveriges ekonomiska situation. Resultatet från bolagets löpande verksamhet bedöms kunna påverkas under kommande år. Helt uppenbart är att år 2024 kommer att bjuda på utmaningar.

Investeringar

Gavlefastigheter Gävle kommun AB har få investeringar för den egna verksamheten. Det finns dock ett antal fastighetstekniska investeringar som har årsanslag i investeringsbudgeten för att kunna åtgärda brister löpande och hålla fastighetsbeståndet i bra skick. Exempel på sådana årsanslag är VVS-investeringar, skadeförebyggande och akustikåtgärder. Årsanslagen kan minska i omfattning ett par år om ekonomin så kräver. Det är dock inte Gavlefastigheter i Gävle Kommun AB som påverkas direkt av kostnadsökningarna till följd av investeringar som görs. Kommunens hyresmodell och nuvarande prissättningsmodell innebär i huvudsak att det är kommunen och sektorerna som påverkas och får en ökad kostnad.

Sektorernas behov av lokaler styr Gavlefastigheter Gävle kommun AB:s investeringsbehov. Befolkningsprognosen blir styrande för behoven och utifrån att prognosen ändrats avsevärt. Senaste åren har vissa investeringar redan senarelagts och fler senareläggningar kommer

förmodligen att ske. Hur kostnadsökningar i form av tex materialkostnader, energipriser och räntenivåer kommer att påverka planerade investeringar är komplext och utvecklingen är i dagsläget svårbedömd.

För utförarverksamheten, det vill säga Gävle Drift & Service AB, är huvuddelen av investeringarna fordon finansiell leasing som finansieras av kunden Gävle kommun och dess sektorer och bolag. Gävle Drift & Service AB har under de senaste åren inte kunnat genomföra utbytesinvesteringar utifrån planen till följd av oroligheterna i omvärlden som inneburit komponentbrist. Utifrån rådande omständigheter när det gäller leveranstid av nya fordon så uppskattar bolaget att utbytesbehovet kommer att kunna tillgodogöras.

16.5.4 Uppföljning av investeringar

Nettoinvesteringar per affärsområde

(mnr)	Utfall 2023-12-31	Utfall 2022-12-31	Budget 2023	Prognos 2023
Kommunala fastigheter	711,3	608,2	895,0	825,1
Övriga fastigheter	1,5	9,4	16,6	10,5
Gävle Drift & Service AB	8,4	13,4	28,0	11,0
Summa	721,2	631,0	939,6	846,6

Övergripande investerings analys

Gavlia-koncernens investeringar under året uppgår till 721,2 mnr (631,0 mnr) mot budget 939,6 mnr och prognos 846,6 mnr.

För affärsområdet kommunala fastigheter uppgår utfallet till 711,3 mnr (608,2 mnr) mot budget 895,0 mnr och prognos 825,1 mnr. Det framgår längre ner under avsnittet tidsförskjutning och förskjutningar i ekonomiskt utfall per år, vilka investeringsprojekt som har större avvikelser mot beslutad budget.

Investeringar för affärsområdet övriga fastigheter uppgår för helåret till 1,5 mnr (9,4 mnr) mot budget 16,6 mnr och prognos 10,5 mnr. I detta segment ingår i bland annat investeringen i Sopsugen som står för merparten av investeringsbeloppet.

Gävle Drift & Service AB:s investeringar uppgår till 8,4 mnr (13,4 mnr) mot budget 28,0 mnr och prognos 11,0 mnr. Investeringarna omfattar i huvudsak finansiell leasing avseende fordon tillhörande fordonscentraliseringen.

Investeringar för Gavlia-koncernen inom segmentet kommunala fastigheter följer i stora drag beslutad ram enligt den senaste beslutade kommunplanen år 2023. Pågående och avslutade investeringar med beslutad ram som överstiger 25 mnr specificeras i avsnitt längre ner i avsnittet uppföljning av investeringar.

Tidsförskjutning och förskjutning i ekonomiskt utfall per år

Förskjutningar i tid för projekt ger förskjutningar i ekonomiskt utfall under projektets livslängd och påverkar årets utfall för 2023, men där prognosen för helheten håller beslutad ekonomisk ram.

Till och med tertial tre finns ett antal projekt som har prognos för året som visar att medel ej har förbrukats enligt budget. Dessa är Vasaskolan allmän rust, nybyggnad med anledning av tidigare överprövning av bygglov (11,3 mnr), Pingeltorp förskola köksrust med anledning flytt av utförande år från 2023 till 2024 (3,8 mnr) och Klintbergsgården ny förskola med anledning ny upphandling och försenad byggstart (34,1 mnr), Gunghästen renovering etapp 2 där detaljplan för ny angöring inte har gått att få och projektet är pausat tills vidare (3,4 mnr), Fridhemsskolan, rivning och nybyggnad där beslut om att gå ut på upphandling inte har tagits (46,0 mnr), Agnes kulturhus med anledning av försening i tidplan (40,0 mnr), Hemlingborg, ny

förskola, skola inkl. idrottshall (9,4 mnkr), anpassningar årsanslag (41,8 mnkr) samt Sopsugen till följd av tidsförskjutning i projektet (12,8 mnkr).

Vissa projekt visar behov av mer medel 2023 än vad som var budgeterat för året. Nämnas kan exempelvis Förvaltningshuset anpassning och ombyggnad (5,8 mnkr), Varva Skola ombyggnad till förskola (1,6 mnkr), Andersbergsskolan allmän rust (10,6 mnkr), samt Andersberg idrottshall (5,7 mnkr).

Investeringsprojekt som indikerar att projekten under dess livslängd inte håller beslutad ekonomisk ram är bland annat Agnes Kulturhus, orsakad av oroligheter i omvärlden (krig och COVID-19), ökade materialkostnader samt sulfidlera (24,6 mnkr), ny beslutad budget i januari 2024, Förvaltningshuset anpassning och ombyggnad orsakad av tillägg i projektet så som åtgärder Stadhusgården (7,1 mnkr), Andersbergsskolan allmän rust orsakad av oförutsedda kostnader knutet till åtgärder orsakad av bland annat brister i konstruktionen (5,4 mnkr).

Slutligen indikerar i några projekts prognoser för dess livslängd kommer att understiga beslutad ram och det är främst Andersberg Idrottshall (5,6 mnkr) och Söderslottet fönsterbyte och dränering (3,4 mnkr)

Större projekt som är i analys respektive planeringsfasen eller under upphandling

Projektet som ligger i analysfasen är bland annat Sjömanskyrkan teknisk rust, Åbyggeby skola ersättning paviljong, Polhem P1 idrottshall, Polhemsskolan utbyggnad matsal, Vuxenutbildningen, nya konstgräsplaner två planer, Nynäs Herrgård anpassning till förskola samt Olsbackagården ersättning av paviljong.

Projekt som har kommit lite längre och ligger i planeringsfasen, där igångsättningstillstånd (TG3) ännu inte har beslutats är tex. Andersbergsgården rivning och återuppbyggnad, Fridhemsskolan rivning och nybyggnad, tillbyggnad Campus Nynäs inkl. ny idrottshall och matsal, Valbo ishall, Hagaström skola idrottshall, Gävle Teater grund, tak/fasad, teknisk rust, tillgänglighet samt Konserthuset kök och lastkaj.

Pågående större projekt i produktion (igångsättningstillstånd TG 3 beslutats)

Projekt som har startat upp är Varva Skola Daggmasken ombyggnad till förskola samt ny förskola Klintbergsgården.

Projekt som är i produktionsfas är Vasaskolan allmän rust, nybyggnad, Agnes Kulturhus, Andersbergsskolan allmän rust samt sopsug vid Godisfabriken.

Nämnvärda avslutade projekt som under året har överlämnats till förvaltning

Under verksamhetsåret har Förvaltningshuset teknisk upprustning och anpassning för framtida verksamheter etapp III, Hemlingborg, ny förskola, skola inkl. idrottshall, Hemlingborg (VÅBO), Testebo nya omklädningsrum samt Skräddargården ny förskola har överlämnats till förvaltning under året. Detaljerad information återfinns längre ner i rapporten avseende projekt överstigande 25 mnkr.

Pågående investeringar över 25 miljoner

Objekt (mnkr)	Upparbetat 2023-12-31	Prognos färdigt objekt	Ursprunglig budget	Budget inkl tilläggsanslag
Nytt Kultur och Bildningscentrum	297,6	459,6	370,0	435,0
Sopsugen godisfabriken	13,2	26,0	26,0	26,0
Vasaskolan	233,5	351,5	320,0	351,5
Klintbergsskolan Förskola	10,9	81,0	45,0	78,0
Andersbergsskolan allmän rust	28,3	45,4	25,0	40,0
Varva skola ombyggnad till Förskola	4,3	30,0	30,0	30,0
Summa	587,8	993,5	816,0	960,5

**Noteringar att beakta:

Objekt=Projekt

Budget inkl tilläggsanslag = Senast beslutad budget enligt kommunplan i november 2023.

Prognos = Prognos för hela projektet

Upparbetat 2023-12-31 = Upparbetat tom 2023-12-31 från affärssystemet UNIT4.

Nytt kultur- och bildningscentrum (Agnes kulturhus)

Under 2023 har montage av stommen samt arbeten med fasaden slutförts. I källarplan har invändiga arbeten påbörjats med uppsättning av väggar och installationer. Som tidigare aviserats så har huvudtidplanen fått justerats och ny tid för slutbesiktning är satt till månadsskiftet augusti/september 2024. Öppning för allmänheten beräknas ske i november 2024. Senaste prognosen visar 459,6 mnkr. Ny budget är lyft och beslutad i januari 2024 och uppgår till 459,6 mnkr.

Sopsug Godisfabriken

De sista installationerna pågår och anläggningen förväntas driftsättas efter sommaren och är då i drift hösten 2024. De förskjutningar i tidplanen som omnämns i tidigare avsnitt avser förseningar i omgivande byggnationer som omöjliggör klarställande av anläggningen. Förskjutningar i tidplanen påverkas även av senareläggning av byggstarter. Projektet kommer enligt senaste prognosen hålla beslutad ram på 26 mnkr.

Vasaskolan

Nybyggnadsdelarna är färdigställda och överlämnade till förvaltning under år 2023 dvs matsal och naturvetarhus. Ombyggnaden av huvudbyggnaden har påbörjats. Den genomförs i tre etapper och pågår fram till sommaren 2025. Prognosen är oförändrad således 351,5 mnkr. En osäkerhetsfaktor är den avisering som gjorts av totalentreprenören om att de kan komma att kräva ersättning för onormala prisökningar, som inte finns medtagna i prognosen enligt 351,5 mnkr.

Klintbergsgården förskola

Efter ny anbudsförfrågan så har nu igångsättningsstillstånd för projektet erhållits. Budgeten enligt kommunplan om 78 mkr klarades inte utan medel från "oförutsett index" om 3 mnkr har tillförts projektet under år 2023. Ny budget blir således 81 mnkr vilket också är projektets prognos. Befintlig byggnad är riven under år 2023 och projektet beräknas pågå fram till sommaren 2025.

Andersbergsskolan Allmän Rust.

Byggskedet etapp 2 är påbörjat. En hel del byggtekniska brister från när byggnaden uppfördes uppdagades under etapp 1. Dessa åtgärdades och kommer att påverka slutkostnaden.

Prognosen ligger på 45,4 mnkr. Projektet skall vara färdigställt sommaren 2024 men en del markåtgärder kommer kvarstå till hösten 2024.

Varav Skola ombyggnad till Förskola

Byggskedet är påbörjat i januari 2024. Nuvarande slutprognos på 30 mnkr ser ut att hålla. Projektet förväntas vara färdigställt för överlämnande i december år 2024.

Färdiga investeringar över 25 miljoner

Objekt (mnkr)	Upparbetat 2023-12-31	Prognos färdigt objekt	Ursprunglig budget	Budget inkl tilläggsanslag
Förvaltningshuset anpassning och ombyggnad	75,9	77,1	36,0	70,0
Hemlingborg, ny förskola skola och idrott	348,4	351,4	360,0	359,0
Hemlingborg (VÅBO)	203,0	213,6	200,0	200,0
Skräddargården	22,1	25,0	25,0	25,0
Summa	649,4	667,1	621,0	654,0

De investeringsprojekt som redovisas under överlämnade objekt till verksamheten är de investeringsprojekt som i princip är färdigställda och överlämnade till verksamheten under året.

** De noteringar att beakta som kommenterats under avsnittet pågående investeringar som beviljats igångsättningstillstånd av GSAB:s styrelse gäller även för överlämnade objekt till verksamheten.

Förvaltningshuset anpassning och ombyggnad

Projektets etapp tre överlämnades till förvaltning i april 2023. Arbeten gällande Stadhusgården som tillhör projektet, är avslutade. Ombyggnad av butikslokaler på bottenplan har lagts till i projektet. Planen var att dessa skulle vara klara innan sommaren 2023 men bygglov drog ut på tiden vilket gav försening, ombyggnationen blev klar till årsskiftet 2023/2024. Stadhusgården och åtgärder bottenplan ger investeringar utöver budgeterad ram. I beslutad budget ingår budget 67 mnkr för Förvaltningshuset och 3 mnkr anpassning hörnlokal, tillsammans 70 mnkr. Prognosen visar 77,1 mnkr, vilket är 7,1 mnkr över budget till följd av tillägg

Hemlingborg Ny förskola, skola inklusive Idrottshall

Arbetena följer tidplan och den första etappen bestående av förskolan är inflyttad i början på året. Förskolan och skolan färdigställdes till sommaren 2023 och prognosen har gått från 367 mnkr ner till 351,4 mnkr.

Hemlingborg (VÅBO)

Vård och omsorgsboendet hyrs ut av GFAB till Gavlegårdarna AB. Entreprenaden är slutbesiktigad, huset invigt och verksamhet har startat upp samt överlämnas till förvaltning under september månad. Nuvarande prognos överstiger budgeterad ram som tidigare informerats om. Kvarvarande kostnader inkluderar utökning av parkeringsplats.

Skräddargården ny Förskola

Projektet har överlämnats till förvaltning under augusti månad, En del markarbeten kvarstår som beräknas färdigställas vår/sommaren 2024. Budgeterad ram 25 mnkr förväntas hålla.

16.6 Bilaga 1 Personalstatistik

16.6.1 Personalredovisning

Personalstruktur

2023-12-31						
	Årsarbetare		Antal anställda		Genomsnittlig sysselsättningsgrad	Genomsnittlig ålder
	Tillsvidare	Visstid	Tillsvidare	Visstid	Tillsvidare	Tillsvidare
Kvinnor	53,3	2,9	57	6	100,0	44,7
Män	81,4	3,4	87	7	99,0	47,4
Totalt	134,7	6,3	144	13	99,4	46,3

Analys

Koncernen har under perioden haft 134,7 tillsvidareanställda årsarbetare i verksamheten fördelat på 144 individer. Motsvarande siffra för visstidsanställda är 6,3 årsarbetare fördelat på 13 individer. Antalet anställningar under perioden uppgår totalt till 157 stycken. Koncernen sysselsätter på tillsvidareanställningar fler män än kvinnor, 60 % respektive 40 %, vilket förklaras av att flera yrken inom verksamheten är mansdominerade. Sysselsättningsgraden är hög och det skiljer 2,7 år i genomsnittlig ålder mellan könen.

Obligatorisk sjukredovisning

Obligatorisk sjukredovisning	2023-12-31 (%)	2022-12-31(%)	2021-12-31(%)
Total sjukfrånvaro*	3,4	4,7	2,5
- varav långtidssjukfrånvaro**	51,6	56,9	32,5
Sjukfrånvaro för kvinnor	4,5	9,0	3,4
Sjukfrånvaro för män	2,7	2,1	1,9
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 29 år eller yngre	5,7	3,4	2,3
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 30-49 år	4,4	4,6	1,5
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 50 år eller äldre	2,2	5,0	3,5

* Sjukfrånvarons andel av den ordinarie arbetstiden för samtliga anställda, såväl tillsvidare- som visstidsanställda.

** Den del av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

Analys

Sjukfrånvaron är lägre 2023 i jämförelse med 2022 men högre än 2021. En förklaring är att koncernen under pandemin hade en låg sjukfrånvaro då flera medarbetare arbetade hemifrån under 2021 vilket kan ha bidragit till de lägre sjuktalen tillsammans med de smittskyddsåtgärder som vidtogs inom verksamheten. Sjukfrånvaron gick sedan upp under 2022 men har nu återgått till en mer normal nivå under 2023. Det är framför allt inom gruppen *Kvinnor* och gruppen *50 år eller äldre* som sjukfrånvaron minskat. En orsak till detta är att tidigare långtidssjuka återgått i arbete. I gruppen *29 år eller yngre* har dock sjukfrånvaron ökat med 2,3 % vilket behöver bevakas och utredas om den kvarstår på samma nivå under 2024.

16.6.2 Genomsnittlig ålder

Anställningsform	Kön	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Tillsvidare	Kvinnor	44,7	44,0	43,8
	Män	47,4	46,4	46,9
	Totalt	46,3	45,5	45,7
Visstid	Kvinnor	40,2	38,8	42,1
	Män	47,0	41,1	36,0
	Totalt	44,3	40,1	37,6
Totalt	Kvinnor	44,2	43,5	43,5
	Män	47,3	45,9	45,5
	Totalt	46,1	44,9	44,8

Åldersfördelning - Antal medarbetare per åldersintervall

Anställningsform	Kön	Upp till 29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60 år eller äldre
Tillsvidare	Kvinnor	4	22	15	16	6
	Män	5	21	19	38	11
	Totalt	9	43	34	54	17
Visstid	Kvinnor	2	1	1	2	0
	Män	1	1	0	5	0
	Totalt	3	2	1	7	0
Totalt	Kvinnor	6	23	16	18	6
	Män	6	22	19	43	11
	Totalt	12	45	35	61	17

Analys

Den genomsnittliga åldern kan konstateras vara likvärdig vid jämförelse med motsvarande period föregående år. Koncernen har 17 tillsvidareanställda medarbetare i åldersspannet 60 år eller äldre. Kompetensöverföring till andra medarbetare kommer att vara väsentlig de närmaste åren för att säkra erfarenhet och kunskap i samband med de kommande pensionsavgångarna. Arbetet med att säkerställa detta har påbörjats och kompetensbehovet i koncernen ses kontinuerligt över.

16.6.3 Sysselsättningsgrad

Genomsnittlig sysselsättningsgrad

Anställningsgrupp Kvinna Man Totalt

Visstid	97,7	97,6	97,7
Totalt	97,7	97,6	97,7

Analys

Sysselsättningsgraden kan konstateras hög i koncernen varför ingen fördjupad analys är nödvändig.

16.6.4 Arbetad tid och frånvaro

Arbetad tid och frånvaro		2023-12-31		2022-12-31		2021-12-31	
	Kön	Dagar	Procent	Dagar	Procent	Dagar	Procent
Nettoarbetstid	Kvinnor						
	Män						
	Totalt						
Sjukdom totalt antal dagar	Kvinnor						
	Män						
	Totalt						
Barnledighet	Kvinnor						
	Män						
	Totalt						
Semester/Ferier	Kvinnor						
	Män						
	Totalt						
Studier	Kvinnor						
	Män						
	Totalt						
Övrig frånvaro	Kvinnor						
	Män						
	Totalt						

Analys

Då statistiken från personalsystemet inte fullt ut följer det tidigare tabellformatet infogas skärmsklipp från systemet för analys.

Dagar i anställning har ökat i gruppen *Kvinna* vilket beror på att bolaget har haft fler årsarbetare inom gruppen vid jämförelse med föregående år. Gruppen *Man* har också ökat men i mindre omfattning. Vad gäller frånvaro har, som tidigare redovisats, gruppen *Kvinna* en minskad sjukfrånvaro men ett större uttag av föräldrapenning än under 2022. I övrigt finns inga större procentuella skillnader att analysera.

2023:

Dagar anställning / Frånvaro

	Kvinna	Man	Totalt
Dagar anställning	19 400	29 888	49 288
Dagar arbetsskada	0	0	0
Dagar tjänstledighet	67	23	90
Dagar facklig verksamhet	0	0	0
Dagar föräldrapenning	1 455	401	1 857
Dagar militärtjänstgöring	0	3	3
Dagar rehab	0	0	0
Dagar semester	1 816	3 172	4 988
Dagar sjuk	902	818	1 720
Dagar sjukersättning	0	0	0
Dagar studieledighet	4	72	76
Dagar vård av sjuka barn	145	186	330
Dagar övriga	12	29	41
Total frånvaro	4 401	4 704	9 105

Frånvaro i %

	Man	Kvinna	Totalt
Dagar arbetsskada %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Dagar tjänstledighet %	0,1 %	0,3 %	0,2 %
Dagar facklig verksamhet %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Dagar föräldrapenning %	1,3 %	7,5 %	3,8 %
Dagar militärtjänstgöring %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Dagar rehab %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Dagar semester %	10,6 %	9,4 %	10,1 %
Dagar sjuk %	2,7 %	4,7 %	3,5 %
Dagar sjukersättning %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Dagar studieledighet %	0,2 %	0,0 %	0,2 %
Dagar vård av sjuka barn %	0,6 %	0,7 %	0,7 %
Dagar övriga %	0,1 %	0,1 %	0,1 %
Total frånvaro %	15,7 %	22,7 %	18,5 %

2022:

Dagar anställning / Frånvaro

	Kvinna	Man	Totalt
Dagar anställning	17 946	28 929	46 875
Dagar arbetsskada	0	0	0
Dagar enskild angelägenhet	13	43	56
Dagar facklig verksamhet	0	0	0
Dagar föräldrapenning	420	370	790
Dagar militärtjänstgöring	0	3	3
Dagar rehab	0	0	0
Dagar semester	1 532	3 114	4 647
Dagar sjuk	1 613	603	2 216
Dagar sjukersättning	0	0	0
Dagar studieledighet	87	16	103
Dagar vård av sjuka barn	180	155	335
Dagar övriga	8	29	37
Total frånvaro	3 853	4 334	8 187

Frånvaro i %

	Man	Kvinna	Totalt
Dagar arbetsskada %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Dagar enskild angelägenhet %	0,1 %	0,1 %	0,1 %
Dagar facklig verksamhet %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Dagar föräldrapenning %	1,3 %	2,3 %	1,7 %
Dagar militärtjänstgöring %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Dagar rehab %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Dagar semester %	10,8 %	8,5 %	9,9 %
Dagar sjuk %	2,1 %	9,0 %	4,7 %
Dagar sjukersättning %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Dagar studieledighet %	0,1 %	0,5 %	0,2 %
Dagar vård av sjuka barn %	0,5 %	1,0 %	0,7 %
Dagar övriga %	0,1 %	0,0 %	0,1 %
Total frånvaro %	15,0 %	21,5 %	17,5 %

2021:

Dagar anställning / Frånvaro

	Kvinna	Man	Totalt
Dagar anställning	18 516	29 890	48 406
Dagar arbetsskada	0	0	0
Dagar enskild angelägenhet	25	18	43
Dagar facklig verksamhet	0	1	1
Dagar föräldrapenning	497	406	903
Dagar militärtjänstgöring	0	0	0
Dagar rehab	0	0	0
Dagar semester	1 571	2 916	4 487
Dagar sjuk	658	533	1 191
Dagar sjukersättning	0	0	0
Dagar studieledighet	224	9	233
Dagar vård av sjuka barn	228	102	330
Dagar övriga	47	225	272
Total frånvaro	3 251	4 210	7 461

Frånvaro i %

	Man	Kvinna	Totalt
Dagar arbetsskada %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Dagar enskild angelägenhet %	0,1 %	0,1 %	0,1 %
Dagar facklig verksamhet %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Dagar föräldrapenning %	1,4 %	2,7 %	1,9 %
Dagar militärtjänstgöring %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Dagar rehab %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Dagar semester %	9,8 %	8,5 %	9,3 %
Dagar sjuk %	1,8 %	3,6 %	2,5 %
Dagar sjukersättning %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Dagar studieledighet %	0,0 %	1,2 %	0,5 %
Dagar vård av sjuka barn %	0,3 %	1,2 %	0,7 %
Dagar övriga %	0,8 %	0,3 %	0,6 %
Total frånvaro %	14,1 %	17,6 %	15,4 %

16.6.5 Rekrytering och personalförsörjning

Nyttillsättning	Kön	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Tillsvidare	Kvinnor	6	59	7
	Män	7	89	5
	Totalt	13	148	12
Visstid	Kvinnor	3	9	3

Nyttillsättning	Kön	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31
	Män	2	15	6
	Totalt	5	24	9
Totalt	Kvinnor	9	68	10
	Män	9	104	11
	Totalt	18	172	21
Avgångar				
Avgångar	Kön	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Tillsvidare	Kvinnor	8	7	12
	Män	9	8	25
	Totalt	17	15	37
Visstid	Kvinnor	3	1	3
	Män	4	4	15
	Totalt	7	5	18
Totalt	Kvinnor	11	8	15
	Män	13	12	40
	Totalt	24	20	55
- varav pension	Totalt	0	1	1
- varav ÖK-SAP	Totalt	0	0	4

Analys

Såväl antalet rekryteringar som avgångar anses vara på rimliga nivåer för året med hänsyn till koncernens storlek. Den stora skillnaden på rekryteringar i förhållande till år 2022 beror på att alla anställningar då registrerades om i samband med ett byte av centralt kollektivavtal. Avgångarna för motsvarande period 2021 berodde på en verksamhetsövergång till Gävle kommuns sektor Livsmiljö då uppdraget om skötsel på allmän mark upphörde och återgick till kommunen.

17 Gävle Hamn AB

17.1 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Godsvolymerna över Gävle Hamn har under 2023 ökat något jämfört med 2022, särskilt containervolymerna som ökat med cirka 15 procent. Antalet fartyg minskar i antal men storleken och den samlade lastkapaciteten är högre jämfört med 2022.

Time-slot för fartyg som anlöper kaj 27 har implementerats och fartygen får därmed en slot-tid för sitt anlöp vilket möjliggör en bättre tidsplanering för fartygen där bränsleåtgång samt miljöutsläpp minskar.

Byggnationen av kaj 1 har slutförts och den nya kajen är i full drift.

Beslut har tagits och avtal har tecknats om att utöka logistiktor på området Lagunen med ca 30 000 kvm.

Förstudien tillsammans med Gävle Energi om infångning av CCS (koldioxid) är slutförd och inrapporterad till Energimyndigheten.

Projektet med landanslutning avseende el till kaj 27 har slutförts, vilket innebär att anlöpande fartyg till kaj 27 nu kan elansluta vid lastning och lossning.

Utbyggnaden av järnvägskapaciteten till containerterminalen har fördubblats genom att två nya spår har byggts.

Under våren genomfördes en lyckad Hamnens dag, med över 3000 besökare.

En terminal för import av cement har etablerats och driftsatts under året.

Bolagets styrelse har under 2023 beslutat av bolagets bogserbåts- och isbrytningsverksamhet skall upphandlas och att den egna verksamheten skall avvecklas. Styrelsen har även initierat att starta en strategiarbete för bolagets långsiktiga inriktning.

17.2 Målanalys

17.2.1 Kompetens och medarbetarengagemang

Nämndens/bolagets verksamheter

Gävle Hamn AB och dess medarbetare ska ständigt arbeta för att bygga och behålla ett starkt och positivt varumärke.

Gävle Hamn AB's medarbetarskap ska bygga på bolagets gemensamma värdegrund och vara en attraktiv arbetsgivare. Genom att ge medarbetare och ledare förutsättningar att utvecklas och växa inom företaget ska bolaget verka för engagerande och motiverade medarbetare som bidrar till Gävle Hamn AB's övergripande mål.

Gävle Hamn AB främjar sina anställdas hållbara arbetsliv. Företaget agerar förnuftigt och strategiskt för att säkerställa långsiktig kompetensförsörjning och erbjuder en god arbetsmiljö.

Under hösten har Gävle Hamn AB tillsammans med företagshälsovården genomfört en heldagsutbildning inom det systematiska arbetsmiljöarbetet, där alla chefer deltog. Utbildningens syfte var att få en mer effektiv och ett framåtriktat arbete avseende arbetsmiljöarbetet.

Gävle Hamn AB har genomfört en undersökning avseende hållbart medarbetarengagemang (HME) för att följa upp tidigare års resultat. Utfallet var något sämre än föregående undersökning som gjordes 2022. Eftersom resultatet blev något sämre analyserade Gävle

Hamn AB resultatet tillsammans med alla medarbetare för att ta fram handlingsplaner och förbättringsåtgärder.

Gävle Hamn AB har genomfört workshop med alla medarbetare avseende kränkande särbehandling samt inspirationsföreläsning och workshop där det har pratats om nycklar till hållbar framgång.

För att skapa dialog och motivation och ge medarbetarna förståelse för sin del i verksamheten genomför Gävle Hamn AB regelbundna arbetsplatsträffar, medarbetarsamtal, samverkans- och ledningsmöten.

Analys av indikatorerna

Gävle Hamn AB har ej genomfört någon stor medarbetarundersökning för 2023, utan bara gjort en undersökning avseende HME. Ledarskapsindexet är 92% vilket innebär att cheferna visar uppskattning och förtroende för medarbetarna samt att de ger medarbetaren förutsättningar att ta ansvar i sitt arbete. HME-resultatet blev något sämre än i den tidigare undersökningen som gjordes 2022. Resultatet analyserades av Gävle Hamn AB tillsammans med alla medarbetare för att ta fram handlingsplaner och förbättringsinsatser.

Gävle Hamn AB's sjukfrånvaro är 2,4 %, vilket är högre än föregående år. Den ökade sjukfrånvaron beror på arbetsskada.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Ledarskapsindex (%)	92		84	Ok
Sjukfrånvaro (%)	2,4		2	Mindre avvikelse
Hållbart medarbetarengagemang (HME) %	78		86	Mindre avvikelse

17.2.2 En säker och trygg hamn

Nämndens/bolagets verksamheter

Gävle Hamn AB har arbetat aktivt med skadeförebyggande och riskreducerande åtgärder, bland annat i samverkan med hamnens övriga verksamhetsutövare i forum som samarbetskommitté för energihamnens aktörer, ISPS-forum avseende frågor gällande hamn- och sjöfartsskydd samt kvartalsmöte med Sjöfartsverket och terminaloperatören Yilport.

Under året har den nybyggda kaj 1 öppnat för trafik, med nytt förbättrat brand- och skalskydd samt ny uppdaterad kameraövervakning. Kopplat till öppnande av den nya kajen så har även en ny skyddsplan tagits fram.

Analys av indikatorerna

Under maj genomfördes under två dagar en gemensam samverkansövning tillsammans med tullen och polisen. Under sommaren genomfördes en brand-/kylvattenövning tillsammans med Gästrike Räddningstjänst, där scenariot/övningen var släckning/kylning av cisternbrand. Inga rapporterade arbetsplatsolyckor under perioden (tertiäl 3). Men de två arbetsplatsolyckorna som inträffade under tertial 1 medför att målvärdet på årsbasis inte kommer att uppfyllas. Under året har tio stycken skyddsronder genomförts, på bolagets fem skyddsområden.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Gemensamma övningar	2 st		2 st	Ok
Skyddsronder	10 st		8 st	Ok
Antal arbetsplatsolyckor	2 st		0 st	Mindre avvikelse

17.2.3 Ett starkt varumärke

Nämndens/bolagets verksamheter

Gävle Hamn AB ska samverka aktivt och framsynt med hamnens nuvarande och potentiellt framtida intressenter såväl som allmänhet, med syftet att stärka varumärke och utveckla affärssamarbeten, affärsmodeller och partnerskap.

Under 2023 har hamnens dag genomförts där vi välkomnade allmänhet att besöka hamnområdet och lära sig mer om hamnens roll och vikt i regionen. Över 3000 besökare kom och över 100 000 nåddes av marknadsföringen inför eventet. Drygt 150 antal delningar av inlägg på sociala medier, ca 200 fler följare på LinkedIn, ca 150 fler följare på Facebook och ca 100 fler följare på Instagram.

Under dagen deltog 30 utställare, 7 båtar vid kaj, 15 kranar, truckar och fordon. 12 stycken sjöfartsrelaterade scenframträdanden för stora och små genomfördes.

Under året har även alla avdelningar varit del av forum och nätverk som gynnat arbetet mot starkare varumärke, såsom olika samverkanskommittéer, nätverksträffar och seminarium och konferenser.

Analys av indikatorerna

Antal följare på instagram, såväl som andra sociala medier har fått sig ett rejält uppsving, mycket tack vare hamnens dag och nådde därför målet för 2023.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Antal följare Instagram	1 061 st		1 050 st	Ok

17.2.4 Effektiva interna processer

Nämndens/bolagets verksamheter

Gävle Hamn AB ska ständigt utveckla och förbättra bolagets interna processer, samt gränssnitten mellan dessa processer, genom bland annat processkartläggning och digitalisering.

En samordnare för inköp och upphandling anställdes under 2023 och ett större arbete för att förbättra processen för inköp och upphandling har genomförts.

Ett flerårigt större arbete med den interna trafikledningsprocessen för anlöpande fartyg till Energihamnen har resulterat i att processen har justerats för att möjliggöra introduktionen av Time Slot Gävle (se vidare avsnitt 2.6).

En extern revision av bolagets verksamhetsledningssystem enligt ISO 14001 och 9001 genomfördes under våren. Ledningssystemet, som inbegriper samtliga interna processer i Gävle Hamn AB, godkändes vid revisionen. Ett antal mindre avvikelser och förbättringsförslag identifierade dock, vilka bland annat ledde till förbättringar av följande interna processer.

- Den företagsövergripande processen för lagefterlevnad har utvecklats med förbättrade processer för identifiering av lagar och regler som påverkar verksamheten, en tydligare intern ansvarsfördelning för olika lagområden samt bättre uppföljning.
- Rutiner för kemikaliehantering och brandsäkerhetsarbete i hamnen som helhet har setts över.

Bolaget har också implementerat ett nytt systemstöd för inpassering vid huvudgate och som både förenklar och gör inpasseringsprocessen säkrare.

Under året upphandlades ett CRM (Customer Relationship Management)-system och ett arbete har påbörjats för att effektivisera och förbättra kommunikation med och uppföljning av intressenter.

Analys av indikatorerna

Extern revision av bolagets miljö- och kvalitetsledningssystem har genomförts med gott resultat. Bolaget har under året arbetat med ett flertal av de interna processerna, där stora förbättringar genomförts bland annat avseende upphandling och lagefterlevnad. Målvärdet för året överskrids med 100 %.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Förbättringar processer	5 st		2 st	Ok

17.2.5 Rätt anpassad infrastruktur

Nämndens/bolagets verksamheter

Gävle Hamn AB's infrastruktur ska ha en hög grad av tillgänglighet och vara rätt anpassad med avseende på dagens och framtida efterfråga. Utvecklingen av infrastrukturen ska göras framsynt och i kontinuerlig dialog med kunderna.

Under året har tre större infrastrukturprojekt slutförts: kaj 1, järnvägsspår till containerterminalen, landströmsanläggning (OPS) Kaj 27.

Kaj 1

Öppnade för trafik i juni. Kajen betjänar fartyg som lastar och lossar flytande bulk och då främst kemikalier. Den nya kajen medger att den restriktion som funnits på fartygens djupgående kan tas bort så fort tillstånd erhållits av Transportstyrelsen. Detta medför att fartygen kan öka sin fyllnadsgrad och därigenom får en effektivare transport med mindre klimatpåverkan.

Ny järnväg till containerterminalen

Arbetet med att öka spårkapaciteten till containerterminalen avslutades i november. Åtgärden innebär en fördubbling av spårkapaciteten inne på containerterminalen, från nuvarande två till fyra järnvägsspår. Detta kommer ta bort de begränsningar som idag funnits avseende spårkapacitet till/från terminalen.

Landströmsanläggning (OPS) Kaj 27

Under året har den nya landsströmsanläggningen (OPS) på kaj 27 tagits i drift. Anläggningen har under hösten genomgått omfattande tester mot olika fartyg, för att under december genomföra en hel lossningsoperation med hjälp av el från land.

Utöver dessa så har även ett 10-tal mindre infrastrukturprojekt genomförts för att anpassa och stärka bolagets infrastruktur samt att två större förstudier har avslutats, en för förstärkning av kajplats 17-19 (gamla containerkajen) samt iordningsställande av 30 000 kvm verksamhetsyta. Projekten planeras att genomföras under 2024.

Analys av indikatorerna

Ingen indikator under perioden, kundundersökningen avseende kundnöjdhet är planerad till 2024.

17.2.6 Effektiva gemensamma hamnprocesser

Nämndens/bolagets verksamheter

Gävle Hamn AB ska ta en aktiv och samordnade roll i utvecklingen av effektiva, säkra och sömlösa gemensamma trafik- och informationsprocesser inom hamnområdet. Detta ska ske genom en aktiv samverkan med övriga hamnaktörer, processkartläggningar samt med hjälp av digitala verktyg. Därmed ska bolaget också bidra till digitalisering av branschen som helhet.

Ett världsunikt kösystem som möjliggör eco-driving för fartyg implementerades fullt ut under våren 2023. Time Slot Gävle är resultatet av ett treårigt projekt i nära samarbete med Gävle energihamns åtta terminaler, med stöd av Energimyndigheten och i partnerskap med ett rederi, Terntank, en varuägare, Preem samt VTI (Statens väg- och transportforskningsinstitut). Kösystemet förändrar regelverket för anlop till hamnen och ersätter det gamla systemet, first-come-first-serve, som sedan hundratals år används av branschen i hela världen vid anlop där kajer delas av flera terminaler. Time Slot Gävle möjliggör för fartyg som anlöper någon av energihamnens åtta terminaler att sänka utsläppen under hela resan till hamnen från kontinenten genom eco-driving, s k slow-steaming.

Då intresse och mottagande från kunder och branschen av Time Slot Gävle varit mycket positivt, beslutade bolaget under året att vidareutveckla processen och under tertiäl 3 genomfördes ett större arbete med att anpassa kösystemet för att kunna introducera det även vid anlop till de fem terminalerna vid kemihamnskajen under 2024.

Under året har även en testperiod genomförts tillsammans med Yilports bulkterminal, för att undersöka förutsättningarna att nyttja kajplaneringsverktyget i Port Activity App för bulkterminalens planering. Möjligheten ska utredas vidare.

Analys av indikatorerna

Ingen NKI har genomförts under perioden.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Kundnöjdhet	0	0	Ok

17.2.7 En hållbar hamn och hållbara regionala godstransporter

Nämndens/bolagets verksamheter

Programmet Energioptimerat Hamnkluster 2030 syftar till att hamnklustret som helhet ska nå de klimatmål som följer av Parisavtalet. Programmet genomsyrar bolagets arbete och fokuserar på olika insatsområden; framtidssäkring av infrastruktur, utveckling av hamnen som nod för förnybar energi, utveckling av hamngemensamma processer samt hamnens omvandling med avseende på affär och uppdrag. Därutöver ska programmet bjuda in klusteraktörerna till samverkan genom att dela och förankra målbild, färdplan och uppföljning.

2023 har varit ett år då ett antal fleråriga projekt som pågått under programparaplyet äntligen har fallit ut med färdiga leveranser mot de gemensamma målen!

Under året har tester genomförts vid anläggningen för elanslutning av fartyg vid energikajen. Anläggningen möjliggör en kraftig reduktion av CO₂-utsläpp inom hamnområdet och bidrar i hög grad till branschens utveckling mot fossilfria lösningar. Det treåriga projektet har varit ett samarbete med rederiet Terntank och Göteborgs Hamn med finansiell stöttning via Klimatklivet. Projektet har varit utmanande med tanke på de hårda internationella standards som gäller för energihamnen. Under hösten genomfördes ett första fullskaligt anlop, då ett av Terntanks fartyg försörjdes med landström - en viktig milstolpe som fick uppmärksamhet i nationell branschmedia.

Under året har också Yilports konvertering av bulkhamnens kranar till el färdigställts, vilket även det är resultatet av ett flerårigt samarbete mellan Gävle Hamn AB och Yilport med stöd av Klimatklivet, med syftet att elektrifiera terminalverksamheten.

Den regionala elektrifieringspiloten med sex laddplatser för tunga lastbilar i direkt anslutning till hamnens infart har färdigställts och invigts under hösten. Elektrifieringspiloten genomförs i samverkan mellan Gävle Hamn AB och Gävle Energi AB med stöd av Energimyndigheten och är i linje med det regionala elektrifieringslöftet Dalarna-Gävleborg.

Time Slot Gävle implementerades under våren efter flera års arbete - ett världsunikt kösystem som möjliggör eco-driving från föregående hamn för de fartyg som transporterar gods åt någon av de åtta terminalerna som nyttjar energihamnshakjen. Se vidare kapitel 2.6.

2022-2023 gjordes en genomförbarhetsstudie, där Gävle Energi AB tillsammans med Gävle Hamn AB och med stöd av Energimyndigheten utredde förutsättningarna för infångning av koldioxid från rökgaserna vid de kraftvärmepannor som ägs eller delägs av Gävle Energi, mellanlagring av koldioxid i Gävle hamn samt utlastning till fartyg för transport till slutförvar. Studien tittade även på möjligheterna till ett framtida regionalt kluster för infångad koldioxid med Gävle hamn som ett mellansvenskt nav. Studien gav flera värdefulla insikter:

- Det finns stora mängder biogen koldioxid i regionen och Gävle har goda möjligheter att bli en av de platser i Sverige där det fångas in mest biogen koldioxid.
- Förutsättningarna för en terminal för mellanlagring av regionala volymer är goda och terminalen skulle kunna vara en möjliggörare för de anläggningar som överväger infångning.
- Det är sannolikhet att det från Gävleområdet fångas in upp till 2 500 000 ton koldioxid årligen inom det närmaste decenniet och på längre sikt upp till 5 000 000 ton. Detta skulle kunna bli ett viktigt bidrag till både lokala och nationella miljömål.

Analys av indikatorerna

Utsläpp från Gävle Hamn AB:s egen drivmedels- och energiförbrukning har minskat med närmare 90 procent de senaste fem åren, mycket tack vare att bogserbåtarna har konverterats till HVO-drift. För 2023 har totalt 39 ton koldioxid släppts ut, varav merparten kommer från tankning av HVO till bogserbåtarna (HVO är i sig fossilfritt men bränslet har emissionsfaktor pga. råvaror, transporter och tillverkningsprocess). Målvärdet uppnås därmed.

Hela hamnområdets koldioxidutsläpp avser all trafik inom hamnen och inseglingsleden samt hamnverksamheten. Målet grundar sig i den årliga minskningen av utsläppen som krävs för att klara Parisavtalet, enligt den regionala koldioxidbudgeten, -15 procent. Gävle Hamn AB har ingen direkt rådighet över dessa utsläpp men kan agera tröskelsänkande och underlätta för hamnklustrets aktörer genom strategiska beslut, investeringar och samarbeten.

Utsläppsminskningarna bedöms inte ske linjärt utan stegvis beroende av vissa händelser eller aktiviteter, såsom nyttjandet av elanslutning av fartyg och introduktion av alternativa drivmedel. Målet och dess målpuffyllnad bör därför ses i ett längre perspektiv med utblick mot år 2030.

Den största delen av koldioxidminskningen från 2022 till 2023 är att liggetiden har minskat pga ökad effektivitet vid godshantering och arbetet vid kaj. Även ankringstiden (väntetid innan ankomst till kaj) har minskat. Time slot Gävle (kösystem) kan ha bidragit till minskning av ankringstiden. Trenden har varit att större fartyg har ankommit till Gävle Hamn, vilket bidrar till att andelen fartygsanlöp har minskat och fartygen kan ta mer gods per anlöp.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
CO2-utsläpp från Gävle Hamn AB	39 ton		100 ton	Ok
CO2-utsläpp hela hamnområdet	13 306 ton		13 000 ton	Ok

17.2.8 Lönsamhet och affärsmässighet

Nämndens/bolagets verksamheter

Gävle Hamn AB ska vara en lönsam hamn genom att i varje givet läge optimera intäkter på bolagets fasta tillgångar och tjänster. Viktiga delar i att skapa intäktfokus är förbättrad löpande uppföljning av volym- och intäktsutveckling och att säkerställa en god kunskap om prissättningen i bolagets olika avtal.

Vidare ska bolaget ha god kostnadskontroll samt arbeta framsynt med långsiktiga budgetar, uppföljning och prognoser.

Utifrån bolagets verksamhet är långsiktig ekonomisk hållbarhet en nyckelfaktor inte minst vid investeringar (ibland upp mot 50 år). Bolagets investeringar och reinvesteringar ska alltid baseras på väl underbyggda underlag där både kapitaleffektivitet, kostnadseffektivitet, hållbarhet och samhällsnytta ska mätas.

Gävle Hamn AB's verksamhet finansieras helt av de intäkter verksamheten genererar i form av exempelvis taxor, hyror, arrenden samt fartygsavgifter. Hamntaxorna uppdateras varje år.

Arbetet har fortsatt under året med målet att effektivisera hanteringen av fakturor ytterligare så den blir så digital som möjligt.

Bolaget har renoverat bland annat kaj 1 för att upprätthålla vår långsiktiga affärsverksamhet, kajen är nu invigd och driftsatt.

Arbete med nya logistikytor på området Lagunen pågår och avtal har tecknats för dessa ytor. Även järnvägskapaciteten har byggts ut till containerterminalen och har därmed fördubblats genom att två nya spår har byggts. En ny terminal för import av cement har etablerats och driftsatts under året.

Analys av indikatorerna

Omsättningen har överträffat budget för helåret och bolaget har uppnått målet. Både EBITDA (resultat före räntor och avskrivningar) och EBIT (resultat före räntor) ligger över målvärdet på grund av bland annat lägre driftskostnader och avskrivningar då en del projekt blivit försenade. En del intäkter såsom varuhamnsavgifter, hyror och arrenden har ökat jämfört med budget på grund av en högre konsumentprisindexhöjning än budgeterat och bidrar till att vi uppnår målen. Soliditeten har sjunkit sedan tertial 1 och når inte målvärdet på grund av utbetald utdelning/koncernbidrag under tertial 2.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Omsättning (Mnkr)	198,7		184	Ok
Resultat (EBITDA %)	62,8		59,1	Ok
Resultat (EBIT %)	30,5		23,3	Ok
Resultat per anställd	1,89 mnkr		1,38 mnkr	Ok
Soliditet	18,5 %		21,5 %	Större avvikelse

17.3 Kommentar till ägardirektivet

Ägardirektivets formulering avseende Gävle Hamn AB's roll att utgöra ett viktigt gods- och logistiknav för hela mellansverige och därigenom skapa förutsättningar för tillväxt, sysselsättning och hållbar utveckling i vår region, är väl formulerat och ligger i linje med verksamhetens inriktning och de mål som bolaget arbetat mot historiskt.

Bolagets framtida möjligheter att fortsatt arbeta med dessa frågor, begränsas starkt av brist på tillgänglig mark för att geografiskt kunna växa och utveckla, dels befintlig verksamhet men

också nyetableringar. Brist på el och effekt är redan nu en starkt begränsande faktor för att verksamheten skall utvecklas enligt förväntan.

Den storskaliga energiomställningen mot klimatneutralitet som pågår i hela samhället förväntas ha stor framtida påverkan på affären och lönsamheten i Energihamnen.

Utifrån Gävle hamns och Energihamnens viktiga roll i mellansverige finns möjligheter för Gävle Hamn AB att bidra till den gröna omställningen genom att arbeta aktivt för att tillgängliggöra nya fossilfria energibärare för samhället samt att ta en aktiv del som nav även för det framtida energi- och logistiksystemet i mellansverige.

Under de kommande fem åren har bolaget ett fortsatt relativt högt investeringsbehov för att möta kundefterfrågan samt att reinvestera för att säkerställa befintlig infrastruktur. Detta tillsammans med den relativt höga utdelningen till ägaren leder till att bolaget får ett ökat finansieringsbehov.

17.4 Utvecklingsområden

Globala transporter är en av de största bidragsgivarna till utsläppen av växthusgaser. Gävle hamn spelar en viktig roll för språnget mot ett mer hållbart regionalt transportekosystem.

De tre pelarna för hållbarhet, det vill säga ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet, är grundförutsättningar för att hamnen som en transportnod med dess gränssnitt till alla trafikslag.

Viktiga utvecklingsområden under året för att uppnå och skapa förutsättningar för konkurrenskraftiga och hållbara transportsystem för det regionala näringslivet har varit att bland annat:

- Skapa möjligheter att utveckla nya hamntjänster, tex Ro-Ro trafik. Här fortsätter arbetet med att kartlägga och identifiera kundbehov.
- Arbeta med att säkerställa och möjliggöra för nya hamn- och industrirelaterade etableringar främst genom att skapa god tillgång på mark och kraft/effekt. Detta begränsas på grund av bristande rådighet och beroende av att Gävle kommun prioriterar annat.
- Arbeta med och driva programmet energioptimerat hamnkluster. Detta har fortsatt under året och vi kan konstatera att engagemanget och leveranserna har ökat.
- Att identifiera nya affärer till följd av industrin och hela samhällets omvandling till ökad ekologisk hållbarhet är en oerhört viktig strategi som tyvärr har försvärats på grund av brist på effekt.

17.5 Resultat, investeringar och finansiering

17.5.1 Resultaträkning

(mnkr)	Utfall 2023-12-31	Utfall 2022-12-31	Budget 2023	Prognos 2023
Omsättning	198,7	178,1	184,0	196,9
Personalkostnader	-28,5	-26,9	-30,6	-28,2
Övriga kostnader	-45,4	-32,9	-44,7	-44,4
Avskrivningar	-64,2	-64,3	-66,0	-65,4
Rörelseresultat	60,6	54,0	42,7	58,9
Finansnetto	-26,6	-15,1	-27,6	-26,8
Resultat efter finansiella poster	34,0	38,9	15,1	32,1
Investeringar, brutto (+)	67,1	124,4	129,0	67,1
Avgår erhållna investeringsbidrag (-)	-2,3	-0,3		
Avgår försäljning av anläggningstillg. (-)	-1,0			
Summa nettoinvesteringar	63,8	124,1	129,0	67,1

Kommentarer till resultaträkningen

Resultatet för perioden uppgår till 34,0 mnkr och är 18,9 mnkr högre än budget. Detta beror bland annat på lägre avskrivningar på grund av försenade projekt. Ökade arrende- och hyresintäkter, koncessionavgifter samt varuhamsavgifter bidrar också till ett bättre resultat än budget. En högre konsumentprisindexökning än budgeterat bidrar till detta.

Godsvolymererna har ökat något jämfört med 2022, särskilt containervolymererna som ökat med cirka 15 procent. Fartygsintäkterna har ökat under senare delen av året på grund av större fartyg som har större lastkapacitet (GT-gross tonnage), därmed ökar även bolagets bogserbåtsintäkter. I jämförelse med samma period föregående år är resultatet 4,9 mnkr lägre. En stor skillnad som bidrar till detta är ökade räntekostnader jämfört med föregående år. Bolagets personalkostnader är lägre än budget och beror på en del vakanta tjänster som delvis tillsatts under tertial 3.

Visst intäktsbortfall med anledning av pandemin samt krig i Ukraina finns fortfarande. Främst beroende på fortsatt lägre intäkter för flygbränslehanteringen. Flygbränslehanteringen börjar återhämta sig men har inte kommit upp i samma nivåer som innan pandemin ännu.

Bolaget påverkas fortsatt av ökade bränslepriser för bogserbåten samt har vissa kostnadsökningar för investeringsprojekten på grund av omvärldsfaktorer som påverkas av kriget i Ukraina samt ökade räntekostnader, bland annat kaj 1 samt ny järnväg till containerterminalen.

Gävle Hamn AB har totalt under 2023 bruttoinvesterat 67,1 mnkr. samt erhållit bidrag på 2,3 mnkr, en förändring med 64,2 mnkr mot budget på 129,0 mnkr. Avvikelsen beror bland annat på att projekt inte blir av eller hinner med att färdigställas under 2023 som tex Kaj 8-9 (50 mnkr) som är framskjutet och planeras till år 2026 istället.

Kommentarer till finansiering

Likviditeten påverkas till viss del av minskade intäkter för flygbränslehanteringen till följd av pandemin. Även prisökningar på grund av kriget i Ukraina påverkar likviditeten negativt. Räntekostnaderna har nästan fördubblats jämfört med föregående år och påverkar även de

likviditeten negativt.

De investeringar som gjorts hittills under året har finansierats genom bolagets löpande intäkter (som till en viss del varit högre på grund av högre konsumentprisindexhöjningar än budgeterat) samt av bolagets egna kapital. Under året har bolaget behövt låna upp 13,4 mnkr för att finansiera en del av vår verksamhet.

17.5.2 För verksamheten viktiga nyckeltal

Nyckeltal	2019 Utfall	2020 Utfall	2021 Utfall	2022 Utfall	2023 Utfall	2024 Plan	2025 Plan	2026 Plan
Soliditet	20,0	20,8	23,2	20,8	18,5	21,4	22,4	21,6
Avkastning eget kapital	4,4 %	19,3 %	14,7 %	11,4 %	11,4 %	8,0 %	7,4 %	5,8 %
Godsvolym, milj ton	5,6	6,3	5,1	4,9	5,2	5,3	5,4	5,5
Fartygsanlöp, st	839	808	764	719	629	650	675	700

17.5.3 Förväntad utveckling

Effekter på resultaträkning

I slutet av 2022 gick landet in i en lågkonjunktur, trots detta så ser bolaget en positiv utveckling vad gäller godsvolymer som gradvis ökat, särskilt containervolymer som ökat med cirka 15 procent. Bolagets fartygsintäkter har ökat under senare delen av året då fler större fartyg anlöper till hamnen med mer lastkapacitet, det vill säga mer bruttodräktighet (GT). Dessa större fartyg medför även att våra bogserbåtsintäkter ökar då större fartyg kräver assistans till/från kaj.

På grund av kriget i Ukraina påverkas bolaget av kostnadsökningar främst för bränsle till bogserbåten, ökade elkostnader samt ökade materialkostnader för de projekt som bedrivs. Detta innebär att bolaget måste vara kostnadseffektivt.

Vi ser att bolagets räntekostnader ökar på grund av marknadsläget och bolagets höga belåning påverkar resultatet negativt framåt i tiden.

Investeringar

Kostnadsökningarna på våra pågående investeringsprojekt påverkar i dagsläget inte något utan de genomförs som planerat. Ej påbörjade men planerade investeringsprojekt kan dock behöva prioriteras utifrån hur stora kostnadsökningarna blir och även bedöma och kanske prioritera de projekt som är självfinansierade.

17.5.4 Uppföljning av investeringar

Övergripande investerings analys

Gävle Hamn AB har totalt under 2023 bruttoinvesterat 67,1 mnkr. Gävle Hamn AB's budget för år 2023 är 129,0 mnkr, en avvikelse med 61,9 mnkr.

Utfallet på 67,1 (mnkr) ligger lägre än budget (129,0 mnkr) beroende på att Gävle Hamn AB behövt genomföra omprioriteringar i investeringsplanen bland annat har några projekt tillkommit, andra projekt har tidigare lagts eller senare lagts som exempelvis uppgradering av OFA-ledning, nya marktytor och byggande av kaj 8-9 .

Den största investeringen under 2023 är byggandet av kemikaj 1 med ett utfall på 109,5 (mnkr). Projektet är delaktiverat då det tillkommer kostnader framåt våren 2024 när man kan bereda mark.

Under året har även andra större projekt aktiverats som exempelvis konvertering av eldrift av kranar (13,5 mnkr), landström till fartyg på Kaj 27 (4,3 mnkr), byte av fordonsvågar (3,2 mnkr)

samt järnvägsspår på Granudden (3,0 mnkr).

Tidsförskjutningar och ej genomförda projekt

- Landströmsprojekt kaj 17-19: Budget 6,0 mnkr, är framskjutet och planeras till år 2026.
- Kaj 8-9: Budget 50,0 mnkr, är framskjutet och planeras till år 2026.

Pågående större projekt

- Byggandet av kemikaj 1: Kostnaden för år 2023 uppgår till 31,2 mnkr med en budget på 24,5 mnkr. Den totala budgeten uppgår till 107,0 mnkr. Projektet är delaktiverat (109,5 mnkr) Projektet blev försenat år 2021 på grund av nya förutsättningar vid projektering samt att en ny upphandling skedde, vilket också har medfört fördyringar i projektet. Detta projekt kommer att fortgå under 2024. Kostnader kommer att tillkomma framåt våren 2024 när man kan bereda mark (1,0 mnkr).
- Järnväg till containerterminalen. Utfall för år 2023 är 15,8 med en budget 16,0 mnkr.

Större projekt som har avslutats

- Konvertering av eldrift av kranar: 13,5 mnkr
- Landström till fartyg vid kaj 27: 4,3 mnkr
- Byte av fordonsvågar (3,2 mnkr)
- Järnvägsspår på Granudden (3,0 mnkr)
- Delaktivering kemikaj 1: (109,5 mnkr)

Pågående investeringar över 25 miljoner

Objekt	Upparbetat 2023-12-31	Prognos färdigt objekt	Ursprunglig budget	Budget inkl tilläggsanslag
Summa				

Färdiga investeringar över 25 miljoner

Objekt	Upparbetat 2023-12-31	Prognos färdigt objekt	Ursprunglig budget	Budget inkl tilläggsanslag
Kemikaj 1	109,5	110,5	28,0	107,0
Summa	109,5	110,5	28,0	107,0

Byggandet av kemikaj 1:

Kostnaden för år 2023 uppgår till 31,2 mnkr med en budget 24,5 mnkr. Den totala budgeten uppgår till 107,0 mnkr. Projektet är delaktiverat (109,5 mnkr) Projektet blev försenat år 2021 på grund av nya förutsättningar vid projektering samt att en ny upphandling skedde, vilket också har medfört fördyringar i projektet.

Detta projekt kommer att fortgå under 2024. Kostnader kommer att tillkomma framåt våren 2024 när man kan bereda mark (1,0 mnkr).

17.6 Bilaga 1 Personalstatistik

17.6.1 Personalredovisning

Personalstruktur

2023-12-31						
	Årsarbetare		Antal anställda		Genomsnittlig sysselsättningsgrad	Genomsnittlig ålder
	Tillsvidare	Visstid	Tillsvidare	Visstid	Tillsvidare	Tillsvidare
Kvinnor	10,4	0,2	11	2	100	42,4
Män	18,1	0,7	18	1	100	46,8
Totalt	28,5	0,9	29	3		45

Analys

Totalt anställda på Gävle Hamn AB är 32 st med en medelålder på 45 år.

Obligatorisk sjukredovisning

Obligatorisk sjukredovisning	2023-12-31 (%)	2022-12-31(%)	2021-12-31(%)
Total sjukfrånvaro*	2,4	1,5	1,5
- varav långtidssjukfrånvaro**	63,3	11,9	52
Sjukfrånvaro för kvinnor	0,6	0,7	0,3
Sjukfrånvaro för män	3,3	2,1	2,0
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 29 år eller yngre	0,2	0,2	0
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 30-49 år	2,9	1,9	2,1
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 50 år eller äldre	1,8	0,7	0,2

* Sjukfrånvarons andel av den ordinarie arbetstiden för samtliga anställda, såväl tillsvidare- som visstidsanställda.

** Den del av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

Analys

Gävle Hamn AB's totala sjukfrånvaro är 2,4 % vilket är något högre än föregående år. Den högre sjukfrånvaron beror på arbetsskada.

17.6.2 Genomsnittlig ålder

Anställningsform	Kön	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Tillsvidare	Kvinnor	42,4	42	40,9
	Män	46,8	45,3	44,6
	Totalt	45,3	41,3	43,5
Visstid	Kvinnor	41,0	0	40
	Män	72	67	60,44
	Totalt	65,8	67	54,3
Totalt	Kvinnor	42,3	41,3	40,9
	Män	48,7	61	44,6
	Totalt	46,5	46,2	45,5

Åldersfördelning - Antal medarbetare per åldersintervall

Anställningsform	Kön	Upp till 29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60 år eller äldre
Tillsvidare	Kvinnor	2	2	5	2	0
	Män	4	3	6	4	1
	Totalt	6	5	11	6	1
Visstid	Kvinnor	1	0	1	0	0
	Män	0	0	0	0	1
	Totalt	1	0	1	0	1
Totalt	Kvinnor	3	2	6	2	0
	Män	4	3	6	4	2
	Totalt	7	5	12	6	2

Analys

Gävle Hamn AB's medelålder för både tillsvidareanställda och visstidsanställda är 46,5 år.

17.6.3 Sysselsättningsgrad

Genomsnittlig sysselsättningsgrad

Den totala genomsnittliga sysselsättningsgraden på Gävle Hamn AB är 95,9%.

Analys

17.6.4 Arbetad tid och frånvaro

Arbetad tid och frånvaro		2023-12-31		2022-12-31		2021-12-31	
	Kön	Dagar	Procent	Dagar	Procent	Dagar	Procent
Nettoarbetstid	Kvinnor	3 769	90,6	3 316	89,6	2 952	90,5
	Män	6 982	88,6	7 057	89,9	7 106	89,8
	Totalt	10 751	89,60	10 373	89,7	10 058	90,0
Sjukdom totalt antal dagar	Kvinnor	25	0,7	22	0,7	9	0,3
	Män	250	3,6	149	2,1	143	2,0
	Totalt	275	2,6	171	1,5	152	1,5
Barnledighet	Kvinnor	4	0,1	0	0	0	0
	Män	4	0,1	0	0	28	0,4
	Totalt	8	0,1	0	0	28	0,4
Semester/Fe- rier	Kvinnor	324	8,6	315	9,5	269	9,1
	Män	522	7,5	555	7,9	517	7,3
	Totalt	846	7,9	870	8,4	786	7,8
Studier	Kvinnor	0	0	0	0	0	0
	Män	2	0	0	0	0	0
	Totalt	2	0	0	0	0	0
Övrig frånvaro	Kvinnor	0	0	0	0	0	0
	Män	16	0,2	2	0,3	27	0,4
	Totalt	16	0,2	2	0,3	27	0,4

Analys

Den totala nettoarbetstiden på Gävle Hamn AB är 89,6% och den totala semesterfrånvaron är 7,9%.

Gävle Hamn AB's sjukfrånvaro är 2,6 %.

17.6.5 Rekrytering och personalförsörjning

Nyttillsättning	Kön	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Tillsvidare	Kvinnor	1	1	1
	Män	1	1	0
	Totalt	2	2	1
Visstid	Kvinnor	2	0	0
	Män	1	0	1
	Totalt	3	0	1
Totalt	Kvinnor	3	1	1
	Män	2	1	1
	Totalt	5	2	2
Avgångar				
Avgångar	Kön	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Tillsvidare	Kvinnor	0	0	1
	Män	4	0	1
	Totalt	4	0	2
Visstid	Kvinnor	0	0	1
	Män	0	0	0
	Totalt	0	0	1
Totalt	Kvinnor	0	0	2
	Män	4	0	1
	Totalt	4	0	3
- varav pension	Totalt	0	0	0
- varav ÖK-SAP	Totalt	0	0	0

Analys

Under 2023 har Gävle Hamn AB nyanställt 5 personer och 4 personer har slutat.

18 Gävle Vatten AB

18.1 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

- Fortsatt omfattande arbete med att klargöra teknisk funktionalitet på ledningsnätet och ansvar för att bemöta regresskrav kopplade till skyfallet i augusti 2021. Styrelsen har fattat beslut om uppdrag om hantering av skadepåverkningar efter skyfallet 2021. Dialog med försäkringsbolagen har påbörjats.
- Tillsammans med Gävle kommun har tre stora projekt för nya verksamhetsområden startats upp. Två är tidigarelagda. Denna tidigareläggning påverkar såväl ekonomi för Gävle Vatten som Verksamhetsplan och resursfördelning för koncernen under flera år.
- Arbete har fortlöpt för att införa rening av PFAS-ämnen vid Valbo och Sätra vattenverk. Tidplanen för Valbo är fördröjd då bygglov överklagats. Källspårning av PFAS-ämnen för att identifiera potentiella källor fortlöper i Valbo-delen av åsen.
- Beslut har erhållits om förlängd provotid för Duvbackens reningsverk av Mark och miljödomstolen till 31 mars 2024 för att kunna göra uppföljning under ett år innan förslag på reningskrav lämnas in som domstolen fastställer.
- En ny detaljplan är antagen och har vunnit laga kraft för Nytt reningsverk i Gävle. Denna detaljplan påverkar även nuvarande Duvbackens reningsverk inklusive lokaler.
- Ett miljötillstånd för nytt reningsverk Gävle har erhållits från Mark- och miljödomstolen som tillåter en kapacitetsökning för rening av spillvatten upp till 150 000 pe (personequivivalenter). Upphandling av entreprenör för fas 1 av entreprenaden för utförandet har skett och samarbetet startats upp.
- För att säkerställa att tillstånd finns för rening av avloppsvatten i Gävle förbereds för en ny tillståndsansökan för Duvbackens reningsverk att gälla från 2027 till att det nya reningsverket är driftsatt fullt ut.
- I enlighet med beslutad systemlösning för att utveckla dricksvattenförsörjningen i Älvkarleby kommun och delar av Gävle kommun med tillägget förstärkning av råvatten har arbete fortlöpt. I processen att ta fram en detaljplan för att möjliggöra buggandet av ett vattenverk med kringanläggning har ny kunskap visat att vattenverkets placering bör flyttas något söderut.
- Kommunfullmäktige har fattat beslut om höjning av VA-taxans brukningsavgift för år 2024 i Gävle kommun. Styrelsen har fattat beslut om Rättelse av skrivfel i beslut om höjning av VA-taxans brukningsavgift 2024 i Gävle kommun.

18.2 Målanalys

18.2.1 Stort förtroende för våra VA-tjänster

Nämndens/bolagets verksamheter

Målet innebär att vi har en driftsäker VA-försörjning och säkra leveranser av god kvalitet till invånare och kunder i samtliga kommuner. Även en hög tillgänglighet och tydlig information som ger god service. Aktiviteter inom fokusområdena *Goda samarbetsformer*, *Servicenivå* och *Tydlig taxa* var prioriterade under 2023 för att förflytta oss mot det strategiska målet.

Under året har flera aktiviteter genomförts. Stort fokus har lagts på att utveckla samarbeten och att se över vilka behov vi behöver tillgodose för att kunna stödja önskad samhällsutveckling i våra kommuner samtidigt som vi kan bidra med kunskap i VA-frågor hos såväl kommunala som statliga verksamheter som kunder. Årets arbete med att hålla ihop framtagandet av Vattentjänstplaner och Nödvattenplaner samt steg mot att utveckla den kommunala samordningen av skyfalls- och dagvattenåtgärder förstärker samarbetet inom koncernen.

Arbete har skett för att utveckla den interna och externa exploateringsprocessen. Både aktiviteter för att skapa långsiktighet i utbyggnadsplaner som involverar VA-infrastrukturen, att

klargöra ekonomiska förutsättningar och fördelning samt kommunikation inklusive avtalsreglering med exploatör/fastighetsägare.

Kivra har införts som kanal för utskick av fakturor med syfte att öka servicen för våra kunder genom digital hantering. Fakturalayouten har även förändrats vilket gett positiv respons från kunderna. Mätvärden från kundernas digitala vattenmätare läses in via Gästrike Återvinnares renhållningsbilar för att fakturera faktisk förbrukning i så stor utsträckning som möjligt.

Att säkerställa att det dricksvatten vi levererar till våra kunder och samhället uppfyller alla kvalitetskrav är av största vikt för verksamheten. Därför sker ett ständigt förbättringsarbete. Med utgångspunkt i den analys över reningsförmåga (MBA) som genomfördes 2022 har åtgärder genomförts på flera av vattenverken. De stora vattenmängderna under sommaren 2023 försämrade kvaliteten på det råvatten som vi gör dricksvatten av i många av våra vattenverk. Tack vare att vi under flera år har utvecklat vattenverken med fler och förbättrade reningssteg kunde ett dricksvatten av god kvalitet hela tiden levereras.

Även åtgärder för att uppfylla Dricksvattendirektivet och implementera Livsmedelsverkets nya föreskrifter har genomförts under året och är nu säkrat via nya egenkontrollprogram. För att möta nya krav år 2026 för PFAS- ämnen i dricksvatten krävs ytterligare rening i vattenverken i Valbo och Gävle centralort.

Analys av indikatorerna

Hälsomässigt säkert vatten - Målvärdet beskriver andelen vattenprover som ligger under fastställda gränsvärden. Indikatorn uppnås. Det innebär att allt vatten som levererats ut har varit hälsomässigt säkert.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Hälsomässigt säkert vatten	100 %		>99 %	Ok

18.2.2 Gävle Vatten har en långsiktig hållbar VA-försörjning

Nämndens/bolagets verksamheter

Förflyttning mot målet har skett men inte fullt ut enligt plan.

Målet innebär att vi har en låg miljöpåverkan, god hushållning av resurser och en robust vattenförsörjning. Vi tillgodoser dagens behov och kan möta tillväxt, utan att äventyra kommande generationers möjligheter. Aktiviteter inom fokusområdena *God status på ledningsnätet, Möta anslutningsbehov, Skapa robust VA-försörjning och Rätt nivå av säkerhet och krisberedskap* var prioriterade under 2023 för att förflytta oss mot det strategiska målet.

Trots utmaningar sker förflyttning mot de strategiska målen och större driftstörningar hanteras på ett bra sätt. I början av sommaren ledde värmen till en mycket hög dricksvattenförbrukning som översteg både tillgången till råvatten och produktionskapaciteten i vattenverken. Datumbevattning respektive bevattningsförbud infördes för vissa orter vilket gav goda resultat. Senare under sommaren gav stora regnmängder regionalt och lokalt påverkat både nivåer i ytvatten och vårt VA-system negativt. Insatser för att förbygga och hantera skador medförde förseningar i planerade arbeten.

Förnyelsearbetet av ledningsnätet för att uppnå god status har fortlöpt men inte fullt ut enligt verksamhetsplanen. Det beror både på att pågående projekt tagit längre tid bland annat med mer omfattande återställningsarbeten men även utifrån övergripande prioriteringar av resurser under året. Ett fortsatt omfattande arbete med att klargöra teknisk funktionalitet på ledningsnätet och ansvar för att bemöta regresskrav kopplade till skyfallet i augusti 2021. Dialog med försäkringsbolagen har påbörjats inom Gävle Vatten AB. Intresset har varit stort från departement, bransch, andra kommuner och media i frågorna.

Flera aktiviteter under året har fortlöpt kopplade till utökad leveranssäkerhet, kvalitet och

kapacitet på våra vattenverk och reningsverk. Kartläggning av status, påverkan av nya krav och behov har påbörjats. Arbetet har fortlöpt inom ramen för de extremt stora investeringarna Trygg vattenförsörjningen i Älvkarleby och Gävle och Nytt reningsverk i Gävle.

Under året har det varit särskilt utmanande att det saknas långsiktighet i utbyggnadsplaner som involverar VA-infrastrukturen i flera av kommunerna vilket skapar ryckighet och svårigheter i styrning och prioritering i Gästrike Vatten som koncern. Löpande över året har en översyn av pågående och planerade aktiviteter och projekt sker för att besluta om vilka som ska flyttas fram till kommande år eller pausas. Till exempel har två exploateringsområden i Gävle tidigare lagts och startats upp under året. Denna tidigareläggning påverkar Verksamhetsplan och resursfördelning för koncernen under flera år. För att över tid möta anslutningsbehov i kommunerna har planeringsarbetet utvecklats för exploateringar samt att kapacitetsutredningar har genomförts eller påbörjats för att kunna planera åtgärder på ledningsnätet och eventuellt vattenverk och reningsverk som planerade utbyggnader kräver.

I syfte att ytterligare stärka förmågan till nödvattenförsörjning (dricksvatten från tankar dvs ej i ledningsnätet) har vi köpt in fler vattentankar. Vattentankarna används även vid planerade arbeten för att säkerställa dricksvattenleverans. Samtidigt har arbetet påbörjats för att ta fram Nödvattenplaner i respektive kommun. Stort fokus har legat på att genomföra en ny analys kring säkerhetsskydd för att klargöra om något av bolagen omfattas av Säkerhetsskyddslagen i nuläget. Analysens resultat påvisade att ingen av anläggningarna inom Gästrike Vatten omfattas av säkerhetsskyddslagen. Implementering av nytt beslut har påbörjats.

Inom vårt deltagande i forskarskolan FPC (Future Proof Cities) har arbetet startats upp för vår företagsdoktorand. Doktorandprojektet kommer att utreda hur klimatrelaterade osäkerheter kopplade till regnhändelser med olika återkomsttider påverkar den totala osäkerheten i hydrauliska modeller. Finansiering sker dels genom KK-stiftelsen och dels genom Gävle Vatten AB.

Analys av indikatorerna

God tillståndshantering – Indikatoren beskriver andelen miljödomar för vattenuttag och tillstånd/villkor för avloppsreningsverk som klaras för år/max eller medelvärden.

Vi uppfyller miljödomar för vattenuttag och tillstånd/villkor för avloppsreningsverk.

Ledningsnätsförnyelsetakt enligt strategi: Indikatoren beskriver efterlevnad av förnyelsetakt per bolag. Förnyelsetakten redovisas som utfall för rullande tre år.

På grund av många pågående aktiviteter, drifhändelser och även nytillkomna projekt inom Gästrike Vatten har utredning och genomförande av ledningsnätsförnyelse till viss del prioriterats ned. I vissa fall har utförandet inom redan pågående förnyelse blivit mer omfattande vilket gjort att fokus varit att färdigställa pågående projekt istället för att starta upp nytt.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
God tillståndshantering	100 %		>99 %	Ok
Ledningsnätsförnyelse takt enligt strategi			<25%	

18.2.3 Ekonomi i balans

Nämndens/bolagets verksamheter

Målet innebär att vi har rätt nivå på bruksavgift och anläggningsavgift utifrån ett 5-årsperspektiv. Aktiviteter inom fokusområdena *Ökad transparens i budgetarbetet*, *Förenklad uppföljning* och *Effektiv verksamhet* var prioriterade under 2023 för att förflytta oss mot det strategiska målet.

Under året har ett nytt arbetssätt för uppföljning av resultat- och investeringsprognoser implementerats, i syfte att genom ökad delaktighet, ökad frekvens och ett mer standardiserat arbetssätt nå högre kvalitet i prognosarbetet och därtill kopplade beslutsunderlag. Därigenom uppnås i förlängningen även en mer effektiv verksamhet. Utveckling har även gjorts av verksamhetsplanering- och budgetprocessen. Detta gäller såväl i det interna arbetet som i samverkan med styrelse och Gävle kommun. Detta genererar i sin tur underlag för såväl upphandlings- som kompetens- och resursförsörjningsplaner.

Extra fokus har lagts på nulägesanalys över IT-system under året. Flera viktiga utvecklingsområden har identifierats bland annat inom systemförvaltning och anläggningsinformation. Utvecklingsarbetet drivs på av behov inom ramen för de stora investeringarna och kostnadsförs därmed i Gävle Vatten.

Analys av indikatorerna

Resultat i balans – Budget och den fleråriga ekonomiska planen sätts utifrån att självkostnadsprincipen ska vara uppfylld över en femårsperiod. Indikatorn visar procentuell avvikelse från budget när det gäller förhållandet mellan intäkter och kostnader, vilket indikerar uppfyllandet av självkostnadsprincipen över tid.

Utfall för helåret är att målvärdet inte uppnås. Ökade rörelsekostnader under året innebär en negativ avvikelse från målvärdet.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Resultat i balans +/- 5 % (dotterbolag)	-7 %	 +/-5 %	

18.3 Kommentar till ägardirektivet

Bolagets verksamhet bedrivs inom de ramar som har fastställts i bolagsordningen. Gästrike Vatten ABs ägardirektiv utgör i tillämpliga delar även ägardirektiv för dotterbolagen i koncernen.

Bolagets målsättning är att förvalta respektive VA-kollektivs pengar på bästa sätt. Bolaget ska i största möjliga mån verka för att samordna sin verksamhet med ägarkommunerna och inom koncernen för att så effektivt resursutnyttjande som möjligt åstadkommes.

18.4 Utvecklingsområden

VA-branschen är fortsatt under starkt förändringstryck och står inför den största strukturomvandlingen sedan 70-talet. Klimatförändring, urbanisering och regleringar ställer nya krav. VA-organisationernas roll i samhällsplaneringen utvecklas samtidigt som Va-anläggningarna behöver uppgraderas och förnyas. Bland nya krav kan särskilt lyftas förändringar i Lag om allmänna vattentjänster (LAV), införandet av nya dricksvattenföreskrifter/direktiv, revidering av avloppsdirektivet samt ökat fokus på klimatanpassning/skyfall, säkerhet och civilt försvar.

Kommande år ses behov av fortsatt omfattande arbete för att möta ökade krav samt möjliggöra kunders behov och kommunens tillväxt. Till redan pågående stora nyinvesteringar för nytt reningsverk och vattenverk samt utbyggnader av det kommunala VA-nätet kan särskilt lyftas förstärkt arbete inom klimatanpassning mot bakgrund av skyfallet under 2021 samt ökade krav genom införandet av dricksvattendirektivet vilket genererar investeringar.

En stark utveckling sker fortsatt i verksamheten och organisationen förstärks men behoven är mycket stora. Aktiviteterna inom koncernen utökas under 2024 för att möta ökade krav med nya och kommande regelverk inom såväl VA som samhällsbyggnad och säkerhet samt behov och önskemål från såväl kommunala, statliga som privata aktörer i våra kommuner.

18.5 Resultat, investeringar och finansiering

18.5.1 Resultaträkning GV

Tabell

(mnr)	Utfall 2023-12-31	Utfall 2022-12-31	Budget 2023	Prognos 2023
Omsättning	258,0	245,1	251,5	251,7
Över/underuttag				
Personalkostnader				
Verksamhetskostnader	-188,0	-166,3	-167,3	-176,6
Övriga kostnader				
Verksamhetsprojekt	-37,3	-28,9	-26,5	-34,9
Avskrivningar	-33,9	-31,4	-37,0	-35,0
Rörelseresultat	-1,2	18,5	20,7	5,2
Finansnetto	-9,9	-4,1	-14,0	-11,0
Resultat efter finansiella poster	-11,1	14,4	6,7	-5,8
Skattekostnader	-2,1	-1,0	-2,0	-2,0
Periodens resultat	-13,2	13,4	4,7	-7,8
Investeringar	214,8	152,4	346,0	281,8
Erhållna investeringsbidrag				
Avgår försäljningar				
Summa nettoinvesteringar	214,8	152,4	346,0	281,8

Kommentarer till resultaträkningen

Årets resultat uppgår till ca -13 mnr, vilket är 18 mnr lägre än budget och ca 5 mnr lägre än den prognos som lämnades vid tertial 2. Detta trots att elstöd har erhållits under tertial 3 och ingår i rörelseintäkterna med ca 6 mnr, vilket inte var beaktat i vare sig budget eller prognos.

Den negativa avvikelserna mot både budget och prognos är i sin helhet relaterad till förhöjda rörelsekostnader, såväl löpande verksamhetskostnader som verksamhetsprojekt. Dessa två poster avviker sammantaget med närmare 32 mnr mot budget, och 14 mnr mot tidigare prognos. Höga elpriser, snöröjning, felavhjälpande åtgärder på ledningsnätet efter flera större läckor under tertial 1-2, kraftigt höjda priser på kemikalier samt en ökad omfattning av ej aktiverbara utgifter för planering, genomförande samt utveckling av verksamheten för att kunna genomföra de stora investeringar som pågår är faktorer som under de två första tertialen förklarade de ökade kostnaderna i förhållande till budget. Under tertial 3 har kostnaden för felavhjälpande åtgärder på ledningsnätet ökat ytterligare efter tre stora läckor under hösten samt skador efter regnovädret Hans i slutet av sommaren, dessutom har tidig snö och tjäle genererat ytterligare merkostnader, inte enbart i form av snöröjning utan också i form av fördyrade entreprenadkostnader som en följd av försvårade arbetsförhållanden. Dessa kostnadsposter är nya och därmed inte beaktade i tidigare prognos. Även ökade kostnader i Gästrike Vatten under hösten har efter fördelning till stor del belastat Gävle Vattens resultat.

Årets intäkter är totalt sett (frånsett det tillkommande elstödet som nämnts ovan på 6 mnr) i nivå med budget och kapitalkostnaderna är ca 7 mnr lägre än budget, detta som en följd av lägre nyttjandegrad av beviljad kredit samt en lägre investeringstakt än budgeterat.

Tidigare avsättning avseende skadestånd kopplade till skyfallet i augusti 2021 är oförändrad, det vill säga 250 mnkr. Dialog med försäkringsbolagen pågår.

Kommentarer till finansiering

Under året har bolagets lånebehov varit lägre än budgeterat, detta som en följd av en lägre investeringstakt än planerat, men även att reglering av regresskrav kopplade till skyfallet i augusti 2021 tar tid. Både att få in krav, bearbeta dessa bland annat genom teknisk utredning och dialog med respektive försäkringsbolag utifrån ansvaret för ärendet.

I takt med att utbetalningar av regresskrav påbörjas och investeringar genomförs bedöms kapitalbehovet komma att öka successivt under 2024 och åren därefter. Grön finansiering är aktuell för flera av investeringsprojekten.

18.5.2 För verksamheten viktiga nyckeltal

Nyckeltal	2019 Utfall	2020 Utfall	2021 Utfall	2022 Utfall	2023 Utfall	2024 Plan	2025 Plan	2026 Plan
Resultat efter finansiella poster	-34,3	1,5	22,6	14,4	-11,1	5,1	26,2	20,5
Resultat efter skatt	-27,6	1,2	18,1	13,4	-13,2	3,1	24,2	18,5
Investeringar	62	233	189,6	152,4	214,8	520,0	740,0	850,0
Balansomslutning	655,5	965,6	1 007,0	1 137,1	1 331,0	1 915,0	2 612,5	3 411,0
Eget kapital	16,5	62,7	80,8	85,1	81,0	84,1	85,1	85,1
Investeringsfond	23,5	19,9	16,3	12,7	9,1	5,6	2,0	0
Skuld till taxekollektivet	0	0	0	9,1	0	0	23,2	41,7
Soliditet %	2,5 %	6,5 %	8,0 %	7,5 %	6,1 %	4,4 %	3,3 %	2,5 %

18.5.3 Förväntad utveckling

Effekter på resultaträkning

VA-branschen är under starkt förändringstryck samtidigt som våra anläggningar behöver uppgraderas och förnyas. Bland nya krav kan särskilt lyftas förändringar i Lag om allmänna vattentjänster (LAV), införandet av nya dricksvattenföreskrifter/direktiv, ökat fokus på klimat/skyfall och säkerhet samt revidering av avloppsdirektivet. Detta kommer leda till ökade kostnader, omfattning och takt är dock osäker, likväl om de kommer att påverka det löpande resultatet eller de finansiella kostnaderna efter utökade investeringar.

Planlagda investeringar med reinvesteringar och nyinvesteringar kommer att öka jämfört med nuvarande budgetramar på grund av inflationen, omvärldsläget och ökade krav. Tyngdpunkten ligger fortsatt på nyinvestering genom Nytt reningsverk för Gävle samt Mer vatten genom samverkan med Älvkarleby samt ökad beredning i Valbo och Sättra vattenverk. Detta kommer att innebära successivt ökande kapitalkostnader under ramperioden.

Då det fullt ut saknas långsiktighet i utbyggnadsplaner som involverar VA-infrastrukturen skapar det ryckighet och svårigheter i styrning och prioritering. Det gör även att det finns en osäkerhet i nuvarande omfattning och tidplan i planlagda exploateringar i nuvarande budgetramar.

För att få intäkter i balans med de ökande kostnaderna kommer årliga taxejusteringar att krävas.

Investeringar

Se "Effekter på resultaträkning" ovan.

18.5.4 Uppföljning av investeringar

Investering per verksamhetsområde

(mnkr)	Utfall 2023-12-31	Utfall 2022-12-31	Budget 2023	Prognos 2023
Exploateringsverksamhet				
Nya serviser/förtätning inom VO	8,7	7,5	10,0	10,0
Omvandlingsområden, utbyggnadsplan	7,3	2,6	15,0	20,0
Utbyggnad övrig exploatering	26,4	23,8	45,0	34,9
Förnyelseinvesteringar				
Förnyelse, främst ledningsnät				
Förnyelse, främst anläggningar				
Förnyelse, främst ledningsnät	40,6	30,9	41,0	51,7
Förnyelse, främst anläggningar	4,6	1,6	4,0	7,7
Nyinvesteringar				
Nytt reningsverk	34,8	32,2	30,0	38,4
Vattenförsörjning Älvkarleby	44,8	33,2	70,0	52,5
Övrigt inom VA	47,6	20,6	131,0	66,6
Summa	214,8	152,4	346,0	281,8

Utfallet för bolagets totala investeringar uppgår till ca 215 mnkr, vilket är 131 mnkr lägre än budgeterat och 67 mnkr lägre än den prognos som lämnades efter tertial 2. Den stora avvikelser mot budget beror på förskjutna tidplaner i flera av de större projekt som pågår (bland annat kan nämnas Trygg Vattenförsörjning Älvkarleby och Gävle, Kompletterande Vatten, Utbyggnad till Åbyggeby samt Utökad rening vid Valbo Vattenverk), liksom av senarelagda exploateringsprojekt inom Gävle kommun. Under tertial 3 har ytterligare förseningar uppstått, vilket förklarar avvikelser mot föregående prognos.

Pågående investeringar över 25 miljoner

Objekt	Upparbetat 2023-12-31	Prognos färdigt objekt	Budget 2023
Nytt reningsverk	178,6		
Trygg Vattenförsörjning Älvkarleby och Gävle	100,5		
Nytt polersteg Duvbacken	67,4		
Kompletterande Vatten	47,2		
Utökad beredning Valbo Vattenverk	7,4		
Utökad beredning Sätra Vattenverk	5,3		
Åbyggeby Omvandlingsområde	9,6		
Anpassning ledningsnät Forsby (för Åbyggeby omvandlingsområde)	8,0		
Exploatering Ersbo Etapp 4	2,9		
Summa	426,9		

Färdiga investeringar över 25 miljoner

Objekt	Upparbetat 2023-12-31	Prognos färdigt objekt	Budget 2023
Summa			

18.6 Bilaga 1 Personalstatistik

18.6.1 Personalredovisning

Personalstruktur

	2023-12-31					
	Årsarbetare		Antal anställda		Genomsnittlig sysselsättningsgrad	Genomsnittlig ålder
	Tillsvidare	Visstid	Tillsvidare	Visstid	Tillsvidare	Tillsvidare
Kvinnor						
Män						
Totalt						

Analys

Obligatorisk sjukredovisning

Obligatorisk sjukredovisning	2023-12-31 (%)	2022-12-31(%)	2021-12-31(%)
Total sjukfrånvaro*			
- varav långtidssjukfrånvaro**			
Sjukfrånvaro för kvinnor			
Sjukfrånvaro för män			
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 29 år eller yngre			
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 30-49 år			
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 50 år eller äldre			
* Sjukfrånvarons andel av den ordinarie arbetstiden för samtliga anställda, såväl tillsvidare- som visstidsanställda.			
** Den del av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.			

Analys

18.6.2 Genomsnittlig ålder

Anställningsform	Kön	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Tillsvidare	Kvinnor			
	Män			
	Totalt			
Visstid	Kvinnor			
	Män			
	Totalt			
Totalt	Kvinnor			
	Män			
	Totalt			

Åldersfördelning - Antal medarbetare per åldersintervall

Anställningsform	Kön	Upp till 29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60 år eller äldre
Tillsvidare	Kvinnor					
	Män					
	Totalt					
Visstid	Kvinnor					
	Män					
	Totalt					
Totalt	Kvinnor					
	Män					
	Totalt					

Analys

18.6.3 Sysselsättningsgrad

Genomsnittlig sysselsättningsgrad

Analys

18.6.4 Arbetad tid och frånvaro

Arbetad tid och frånvaro		2023-12-31		2022-12-31		2021-12-31	
	Kön	Dagar	Procent	Dagar	Procent	Dagar	Procent
Nettoarbetstid	Kvinnor						
	Män						
	Totalt						
Sjukdom totalt antal dagar	Kvinnor						
	Män						
	Totalt						
Barnledighet	Kvinnor						
	Män						
	Totalt						
Semester/Ferier	Kvinnor						
	Män						
	Totalt						
Studier	Kvinnor						
	Män						
	Totalt						
Övrig frånvaro	Kvinnor						
	Män						
	Totalt						

Analys

18.6.5 Rekrytering och personalförsörjning

Nyttillsättning	Kön	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Tillsvidare	Kvinnor			
	Män			
	Totalt			
Visstid	Kvinnor			
	Män			
	Totalt			
Totalt	Kvinnor			
	Män			
	Totalt			
Avgångar				
	Kön	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Tillsvidare	Kvinnor			
	Män			
	Totalt			
Visstid	Kvinnor			
	Män			
	Totalt			
Totalt	Kvinnor			
	Män			
	Totalt			
- varav pension	Totalt			
- varav ÖK-SAP	Totalt			

Analys

19 Gävle Parkeringservice AB

19.1 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Bolaget har under året lanserat en helt ny digital plattform- Gävle P. Detta innebär att Gävle Parkeringservice nu kan erbjuda sina kunder möjlighet att på ett enkelt sätt och utan extra avgifter betala för sin korttidsparkering. Successivt kommer fler funktioner att tillkomma som exempelvis möjlighet att betala för sin elbilsaddning och information om lediga parkeringar, ett så kallat parkeringsledningssystem.

I juni färdigställde Gävle Parkeringservice två laddhubbar åt Gavlegårdarnas räkning. En i Sörby och en i Andersberg. Laddhubbarna är en del i ett pilotprojekt vars syfte är att erbjuda fastighetsnära fordonsladdning till Gavlegårdarnas hyresgäster och samtidigt utvärdera efterfrågan och testa olika tekniska lösningar för en eventuell fortsatt expansion. Under hösten färdigställdes ytterligare tre laddhubbar för Gavlefastigheters räkning, också det inom pilotprojektets ramar.

Under våren kunde bolagets andra mobilitetshus slå upp portarna. Mobilitetshuset Pralinen skall möjliggöra fortsatt utbyggnad av bostadsområdet Godisfabriken med visionen om bilfria innergårdar och moderna mobilitetslösningar som främjar ett hållbart resande.

I juni månad invigde bolaget nio nya cykelboxar i anslutning till Gävle centralstation. Boxarna är ett led i uppdraget att tillföra trygga och säkra cykelparkeringar och kan ses som en testbädd inför ett eventuellt framtida stationsnära cykelparkeringshus.

Från och med första september har bolaget ansvaret för att förvalta samtliga närmare 1700 evenemangsparkeringar på Gavlehov. Genom en mer effektiv inpassering och ett förbättrat arbete vad avser drift och underhåll har bolaget på kort tid både skapat en bättre trafikmiljö för boende i området samt en bättre parkeringsupplevelse för besökare.

2023 var också året då bolaget flyttade in på området Godisfabriken i nya och mer ändamålsenliga lokaler, i nära anslutning till mobilitetshuset Pralinen. Flytten medför att Gävle Parkeringservice kan fortsätta utveckla verksamheten i enlighet med ägardirektiv och affärsplan.

Nedskrivning har även gjorts av Mobilitetshuset Pralinen, på 36 mnkr. Detta beror på att Godisområdet är påverkat av konjunkturen. Bolaget kan inte räkna med de intäkter som först har prognostiserats för de kommande åren, varför nedskrivning har gjorts.

19.2 Målanalys

19.2.1 Genom ett aktivt samarbete med verksamhet och fastighetsägare nås en ordnad trafiksituation runt våra skolmiljöer

Bolagets verksamheter

Det här målet kopplar till kommunens övergripande mål Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor.

Gävle Parkeringservice främsta bidrag till kommunfullmäktiges mål för kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor är det trygghetsskapande arbete som bolaget kontinuerligt genomför, exempelvis genom en aktiv parkeringsövervakning och tekniskt underhåll. Även om Gävle Parkeringservice inte kan påverka det pedagogiska arbetet i skolan så är bolaget ändå starkt bidragande till en säker och trygg trafikmiljö i och omkring våra skolor och förskolor vilket i sig

påverkar skolans möjligheter att i lugn och ro fokusera på skolarbetet.

Analys av indikatorerna

Antal ronderingar vid skolor och förskolor uppgår till 914 stycken, vilket är en bra bit över målvärdet. Snittet ligger på 76,17 per månad jämfört med målvärdet som är 72 per månad.

Bolaget har under året utfört två informationsträffar vilket ger att målvärdet nås.

Gävle Parkeringservice har under perioden genomfört 15 stycken underhållsåtgärder omkring skolor och förskolor, vilket är precis i linje med målvärdet. Bolaget har bland annat klottersanerat, bytt ut parkeringsräcken, linjerat och bytt ut skyltar.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Antal ronderingar vid skolor och förskolor	914		860	Ok
Samverkanstillfällen skola och förskola	2		2	Ok
Antal genomförda underhållsåtgärder omkr skolor/fsk	15		15	Ok

19.2.2 Med en hög tillgänglighet kan bolaget vidareutveckla verksamheten utifrån ett kundfokus

Bolagets verksamheter

Det här målet kopplar till kommunens övergripande mål Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen.

Gävle Parkeringservice har en heltäckande parkeringsövervakning i alla delar av Gävle kommun. Genom att arbeta med parkeringsövervakning i samtliga stadsdelar inom kommunen medverkar bolaget till ordnade trafikförhållanden som även bidrar till en förbättrad boendemiljö och trivsel för de som bor i stadsdelen. Genom att arbeta aktivt med att förebygga incidenter avseende brott och skadegörelse bidrar bolaget till en ökad trygghet i och omkring våra anläggningar. Med ett ökat antal övervakade parkeringsplatser på tomtmark ges bolaget möjlighet att uppfylla Gävle kommuns högt uppsatta trafik- och miljömål.

Analys av indikatorerna

Per den sista december övervakar bolaget 4 461 stycken parkeringsplatser på tomtmark.

Antal incidenter avseende brott och skadegörelse var en ny indikator inför året. Resultatet blev lägre än det uppsatta målet, varför målet anses vara uppfyllt. Majoriteten av skadegörelsen sker på parkeringsautomater men uppkommer även på bolagets fastigheter.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Antal parkeringsplatser tomtmark	4 461		3 650	Ok
Klotter och skadegörelse	91		125	Ok

19.2.3 Tillsammans med det lokala näringslivet bidrar GPAB till att parkering skapar förutsättningar för tillväxt i Gävle kommun

Bolagets verksamheter

Det här målet kopplar till kommunens övergripande mål Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle.

Genom att kontinuerligt söka nya samarbeten med företagare, fastighetsägare och byggherrar kan bolaget skapa bästa möjliga förutsättningar för dem att vidareutveckla sina verksamheter och fortsätta skapa tillväxt i Gävle. En stor del av det kommunala parkeringsbeståndet har bolaget kunnat samla under ett gemensamt varumärke med ett och samma kunderbudande. Detta underlättar för kunden och bidrar till förenklingar och ett effektivt nyttjande av ytkrävande parkeringar

Analys av indikatorerna

Bolaget har under perioden utvecklat 15 parkeringsytor vilket innebär att målet uppnås.

Bolaget har under året haft 21 stycken kundträffar. Både med befintliga och potentiella kunder för att utveckla samverkan och samnyttjande av parkeringsplatser i Gävle kommun.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Utveckling av parkeringsytor	15		15	Ok
Antal kundträffar	21		20	Ok

19.2.4 Tillsammans med byggherrar, fastighetsägare och Gävle kommunkoncern skapa hållbara parkeringslösningar anpassade till framtidens mobilitet

Bolagets verksamheter

Det här målet kopplar till kommunens övergripande mål En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov.

Digitala lösningar ger bolaget möjligheter till att utveckla koncepten kring mobility as a service. Digitaliseringens möjligheter måste då tillvaratas där exempelvis fler tjänster och funktioner inryms i samma applösning för bästa möjliga kundnytta. Med mobilitet som koncept kan bolaget skapa exempelvis pendlarparkeringar eller strategiskt placerade mobilitetshubbar som bland annat utrustas med bilpoolslösningar, laddinfrastruktur, cykelparkeringar eller hyra av elsparkcyklar

Analys av indikatorerna

Under perioden uppgår antalet mobilitetstjänster till 15, bolaget når över målvärdet om 14.

Beläggningsgraden på bolagets avgiftsbelagda anläggningar exklusive parkeringshus uppgår till 37 procent vilket är 10 procent högre än 2022. Skillnaden beror på att nya tomtparkeringar har upprättats.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Beläggningsgrad avgiftsbelagd tomtmark	37 %		29 %	Ok
Antal mobilitetstjänster	15		14	Ok

19.2.5 Öka medvetenheten om parkeringens möjligheter att bidra till en hållbar och klimatsmart stadsutveckling.

Bolagets verksamheter

Det här målet kopplar till kommunens övergripande mål En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun.

För Gävle Parkeringsservice innebär hållbar mobilitet att aktivt verka för lösningar som minskar transporternas negativa påverkan på miljön, ändliga resurser och trängsel. Detta ligger också helt i linje med Gävle kommuns parkeringspolicy och det miljöstrategiska programmet.

Mobilitetshuset ska kunna erbjuda service utöver själva parkeringen. Genom mobilitetshubbar, antingen i hela eller delar av ett garage, så skapar bolaget ytor som är optimerade för hållbara mobilitets- och delningstjänster. Exempel på detta kan vara integrerade cykelparkeringar med servicestation där pumpning och laddning av elcykel är möjlig, digital informationstavla med realtid för kollektivtrafik, gångtider, riktningar etc eller utrymmen för varuutlämningsboxar. Det skall beredas plats för bilpooler liksom ett stort antal laddstolpar för elbilar.

Analys av indikatorerna

Gävle Parkeringsservice har under året utvecklat fem stycken nya mobila tjänster. Bland annat har Briggen uppdaterats med nya cykelfaciliteter så som cykelställ, mekstation med verktyg och cykelpump. Även cykelboxarna har uppdaterats och marknadsförts, samtliga cykelboxar är numera uthyrda. I Briggen har ett samarbete startats med PostNord och nu finns det leveransboxar för paket vilka har en hög användningsgrad. Under våren har bolaget utvecklat erbjudandet Gröna Mobilitetsköp. Bolaget har tagit fram konceptet och kommunikationsmaterial som bland annat består av en film och folder. Under perioden installerades även nio cykelboxar vid hamntorget, varav sju är uthyrda.

Per den sista december har bolaget totalt 174 stycken laddplatser varav 133 stycken installerats i mobilitetshuset Pralinen. I och med detta är Pralinen norra Sveriges största laddhub.

På grund av senarelagd öppning av mobilitetshuset Pralinen samt Magasinet når inte bolaget det uppsatta målvärdet gällande förbrukade kWh på laddstolpar. I målvärdet räknades laddstolparna inom pilotprojektet GLIS med. Där har det blivit förseningar, vilket bidrar till ett lägre utfall.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Antal laddpunkter	174		240	Ok
Energiåtgång laddinfrastruktur	63 566		167 500	Större avvikelse

19.3 Kommentar till ägardirektivet

I ägardirektiven anges bland annat att bolaget skall äga, förvärva, uppföra och förvalta mobilitetsanläggningar för bilar och cyklar samt bedriva verksamheten med utgångspunkt från Gävle kommuns parkeringspolicy. Utifrån ägardirektiven har bolaget tagit fram en affärsplan.

Mobilitetsuppdraget innebär att de anläggningar som bolaget just nu bygger driver anslår ett ekologiskt perspektiv. Mobilitetshuset är multifunktionella med exempelvis "Park and Ride" som koncept. Anläggningarna uppmuntrar till alternativa färdmedel där kringtjänster som cykelparkering, laddinfrastruktur, bilpoolsmöjligheter, paketutlämning, lådcykelverksamhet eller elsparkcyklar skapar möjligheter att välja andra färdmedel.

Genom strategiskt utplacerade cykelboxar både i våra anläggningar och kring stationsområden för tåg- och busstrafik skapar vi även cykelparkeringar som är tillgängliga och säkra.

Elektrifieringen fortsätter alltjämt och bolaget arbetar intensivt med laddinfrastruktur. Nya affärsmodeller arbetas fram, vår kunskap om teknik, smidiga betalningslösningar och kundernas behov blir allt bättre. Allt detta är en förutsättning för att kunna fortsätta utveckla mobilitetsanläggningar.

Genom vår nya digitala plattform skapar vi möjlighet att på ett enkelt och smidigt sätt tillgängliggöra våra mobilitetstjänster i våra anläggningar. Parkeringsledning, kombinerad betalning av parkering och elbilsaddning, bokning och passagelösningar är digitala funktioner som underlättar i människors vardag.

19.4 Utvecklingsområden

Bolaget vill lyfta fram följande utvecklingsområden

- **Mobilitet och mobila tjänster som koncept:** För att möjliggöra Gävle kommuns mål om att fler ska cykla, kollektivtrafikens andel skall öka kraftigt samt att bidra till fossilfria resor och transporter arbetar Gävle Parkeringsservice med att utveckla mobilitet som koncept. Anläggningar som drivs av bolaget skall uppmuntra alternativa färdmedel eller fossilfria alternativ.
- **Byggprojekt:** För att skapa bilfria utemiljöer, incitament för att uppmuntra andra transportmedel samt möjlighet att utveckla en stad eller stadsdel bygger bolaget mobilitetsanläggningar. För oss handlar det om att våra anläggningar ska ha en så låg miljöpåverkan som möjligt under hela sin livslängd. Våra hus och anläggningar ska vara anpassade till rådande och framtida klimatförändringar.
- **Teknisk utveckling och applicera nya tekniska och digitala innovationer i verksamheten:** Rätt nyttjat kan våra system och den data som systemen genererar skapa möjligheter till maximalt utnyttjande av resurser. Parkeringsledningssystem, tjänster för kombinerat resande, olika former av betalsystem för laddinfrastruktur och parkering är exempel.
- **Möta den ökade elektrifieringen av fordonsflottan:** Elektrifieringen av fordonsflottan går i allt högre hastighet och både lagkrav och miljömål gör att behovet av laddinfrastruktur ökar.
- **Återinvestera i parkering:** Skapa resultatnivåer i verksamheten som möjliggör för bolaget att återinvestera i mobilitet och parkeringslösningar för Gävle bästa.

19.5 Resultat, investeringar och finansiering

19.5.1 Resultaträkning

(mnkr)	Utfall 2023-12-31	Utfall 2022-12-31	Budget 2023	Prognos 2023
Omsättning	45,4	38,8	45,4	46,0
Personalkostnader	-11,8	-9,8	-10,7	-11,5
Övriga kostnader	-22,7	-18,5	-18,0	-22,2
Avskrivningar	-39,2	-2,1	-5,1	-3,4
Rörelseresultat	-28,3	8,4	11,6	8,9
Finansnetto	-4,0	-1,3	-4,6	-3,9
Resultat efter finansiella poster	-32,3	7,1	7,0	5,0
Investeringar, brutto (+)	70,5	76,1	90,0	69,8
Avgår erhållna investeringsbidrag (-)	-0,5	0	0	-0,5
Avgår försäljning av anläggningstillg. (-)	0	0	0	0
Summa nettoinvesteringar	70,0	76,1	90,0	69,3

Kommentarer till resultaträkningen

Gävle Parkeringsservice AB:s resultat justerat med nedskrivningen på 36 mnkr, visar ett resultat före finansnetto på 7,7 mnkr (8,4) och efter finansnetto på 3,7 mnkr (7,1). Bolaget har en god tillväxt i verksamheten och ökar sin omsättning med närmare 17 procent till 45,4 mkr vilket också ligger i linje med budget.

Rent övergripande beror resultatförsämringen i bolaget till största delen på den senaste tidens höga inflation. Detta har drivit upp bolagets totala kostnadsbild som exempelvis högre löneökningar än "normalt", ökade priser för avhjälpande underhåll, prisökningar på komponenter och reservdelar etc.

Ökningen mellan 2022 och 2023 av posten Övriga kostnader beror dels på en ökning av fastighetsskatten i takt med fler färdigställda anläggningar, dels på elkostnadsökningar till följd av ökad förbrukning och stigande elpriser. Kostnadsökningen beror även på IT och system där stora prisökningar inkommit både från IT Gävle kommun och andra systemleverantörer. Ökningen beror även på engångskostnader såsom exempelvis uppsättning av ny hemsida och införande av mindre systemstöd för att kunna effektivisera verksamheten.

Även bolaget personalkostnader uppvisar en ökning från föregående år och budget. Detta beror framför allt på kraftigt ökande pensionskostnader som är en direkt följd av den höga inflationen. Bolaget har också växt med ytterligare en anställning sedan 2022. I gengäld har behovet av konsultstöd och kostnader förknippade med dessa minskat under motsvarande period.

Den höga inflationen innebär också ökade marknadsräntor vilket i sin tur påverkar räntekostnaderna för bolagets pågående byggnationer. På ett år har bolagets räntekostnader stigit med 2,7 mnkr motsvarande en ökning med mer än 200 procent. Orsaken är ökad upplåning i kombination med stigande räntor.

Avvikelse mot prognos beror till stor del på december månads snöande vilket försämrat parkeringssituationen framförallt på stadens gatumark med stort intäktstapp som följd. Det har också medfört högre kostnader för snöröjning än beräknat. En omklassificering av tidigare intäktsfört bidrag gör också att december månad blev resultatmässigt svagare än beräknat.

Risker kopplade till resultatnivån

Cirka hälften av bolagets omsättning består av parkeringsavgifter via nyttjanderätt från Gävle kommuns gatumark. Avgiftsnivåerna bestäms av Gävle kommun och har inte varit föremål för justering sedan 2003 och 2009. Det här har fått till följd att det senaste årens höga inflation urholkat värdet på omsättningen med ca 20 procent. Det här är den största och enskilt viktigaste orsaken till varför bolaget inte når resultatkravet på sju mnkr för 2023.

Kommentarer till finansiering

Gävle Parkeringsservice har i år likväl som tidigare år ett finansieringsbehov till följd av två stora investeringar, mobilitetshus Pralinen och mobilitetshus Magasinet. Mobilitetshuset Pralinen har färdigställts under 2023, mobilitetshuset Magasinet beräknas vara färdigställt under tidig vår 2024. Nuvarande kreditlimit kommer att räcka för året enligt bolagets bedömning.

19.5.2 För verksamheten viktiga nyckeltal

Nyckeltal	2019 Utfall	2020 Utfall	2021 Utfall	2022 Utfall	2023 Utfall	2024 Plan	2025 Plan	2026 Plan
Vinstmarginal	-0,64 %	-2,55 %	23,3 %	21,8 %	17,4 %	24,5 %	24,4 %	24,6 %
Soliditet	7,1 %	29,5 %	20,6 %	13,6 %	9,5 %	9,7 %	9,4 %	10,0 %
Beläggning gatumark	62,3 %	61,2 %	62,3 %	68,2 %	68,8 %	68 %	68 %	68 %

Beräkning av vinstmarginal baseras på rörelseresultatet plus ränteintäkter delat på nettoomsättning.

19.5.3 Förväntad utveckling

Effekter på resultaträkning

Den höga inflationen har under året pressat bolaget från flera håll och medfört att resultatkravet inte kommer att nås för 2023 och sannolikt inte heller för kommande år 2024. Huvudorsakerna till detta är:

- Cirka hälften av bolagets omsättning består av parkeringsavgifter via nyttjanderätt från Gävle kommuns gatumark. Avgiftsnivåerna bestäms av Gävle kommun och har inte varit föremål för justering sedan 2003 och 2009. Det här har fått till följd att det senaste årens höga inflation urholkat värdet på omsättningen med ca 20 procent. Detta är den enskilt viktigaste orsaken till varför bolaget inte når resultatkravet för 2023. Resultatnivån i bolaget kommer att fortsätta försämrans under 2024 om priset på parkering på gatumark förblir oförändrat.
- Den höga inflationen innebär ökade marknadsräntor vilket i sin tur påverkar räntekostnaderna för bolagets pågående byggnationer. På ett år har bolagets räntekostnader stigit med 2,6 mnkr motsvarande en ökning med mer än 190 procent. Orsaken är ökad upplåning i kombination med stigande räntor.
- Den höga inflationen medför även kraftigt ökade pensionskostnader. Sedan 2021 har bolagets kostnader för pensioner gått från 750 tkr till närmare 2,4 mnkr vilket motsvarar en ökning på mer än 200 procent.

Avgiften för parkering på gatumark är till för trafikens ordnande (Kommunala avgiftslagen 1957:259). En stor del av avgifterna har inte inflationsjusterats på mer än 20 år. Bolagets bedömning är därför att nivåerna inte längre når målen för trafikens ordnande. Incitamenten för rotation på parkeringsplatser på gatumarken blir allt svagare och avgifterna räcker inte längre till för att täcka kostnaderna för trafikens ordnade som exempelvis anställda, infrastruktur, systemkostnader, räntekostnader etc. Det urholkar samtidigt successivt bolagets förmåga att

genom internt tillförda medel återinvestera i parkering och mobilitet i Gävle.

En sekundär effekt av att priset på gatumark inte inflationsjusterats på så lång tid är att möjligheten att sätta rätt pris på tomtmarksparkeringar påverkas negativt. Det innebär att privata och kommunala fastighetsägare med parkeringar får allt svårare att få teckning för sina driftkostnader och där priset sätts "för högt" skapas utträngningseffekter på den kringliggande billiga gatumarkparkeringen. Detta är en situation som råder i Gävle kommun idag.

Allmänna kostnadsökningar och kostnadsreducerande åtgärder

Utöver ovanstående kostnadsökningar så sker också en allmän inflationsbaserad kostnadsökning i bolaget. System, löner el, tjänsteköp, material är bara några exempel. Under pandemiåren genomfördes en hel del åtgärder som med stor framgång fick ned kostnaderna för bolaget. Kostnadsbilden i dag präglas till stor del av fasta kostnader som är svåra att omedelbart påverka och eftersom bolaget totalt sett har en liten driftkostnadsvolym får det flesta kostnadsreducerande åtgärder endast en marginell påverkan på bolagets resultatnivåer.

Av de kostnader som bolaget kan påverka sker nu en översyn. Här återfinns exempelvis inhyrda tjänster, systemkostnader samt fortsatt avveckling av parkeringsautomater. Kostnader som inte bidrar till bolagets fortsatta utveckling ifrågasätts och utvärderas kontinuerligt.

Parkerings påverkan på målen i Miljöstrategiska programmet 2.0

Parkering är ett viktigt styrmedel för att nå målen i miljöstrategiska programmet och klimatneutralitet på sikt. Den urholkning av värdet på parkeringsavgifterna i Gävle kommun som skett under åren som gått sedan förra prisjusteringen har nu gjort att priset för kollektivtrafiken vida överstiger priset på parkering i centrala staden. Det innebär att biltrafiken premieras på bekostnad av kollektivtrafiken och därmed är risken uppenbar att målet i det miljöstrategiska programmet om en fördubbling av kollektivtrafikens andel till 2030 blir mycket svår att nå.

Framtida intäkter

Den vikande bostadsmarknaden där nybyggnationer av bostäder i princip har upphört påverkar även bolaget. Behovet av parkeringsanläggningar i nya områden är just nu lågt. Utbyggnadstakten runt Gävle strand och Godisfabriken har stannat av vilket gör att anteciperad nivå på resultat och kassaflöde för bolagets anläggningar i dessa områden också kommer senare i tid än vad som tidigare beräknats.

Vart efter anläggningarna färdigställs kommer dock andelen intäkter som inte härrör från gatumarken öka i bolaget. Detta medför också att bolagets möjligheter att sätta marknadsmässiga priser på parkering tjänster och avgifter succesivt kommer att öka vilket är positivt för bolagets ekonomi. Dessutom kommer färdigställda anläggningar steg för steg att börja bidra med positiva kassaflöden vilket även innebär resultatförbättringar för kommande år. Inför 2023 genomfördes prisjusteringar på i genomsnitt 10 procent i de delar av verksamheten där så är möjligt (tillstånd tomtmark, timpris etc). Bolaget kommer att se över möjligheten till fortsatta prisjusteringar under 2024.

Investeringar

19.5.4 Uppföljning av investeringar

Övergripande investerings analys

Årets totala investeringar per den sista december uppgår till 86,1 mnkr.

I februari 2022 drog bygget av bolagets mobilitetshus Magasinet igång. Beräknad kostnad för Magasinet uppgår till 119,0 mnkr, per den sista december är 101,0 mnkr upparbetat. Magasinet

beräknas vara färdigbyggt och invigas i början av 2024 i och med att det har varit förseningar i arbetet.

Pågående investeringar över 25 miljoner

Objekt	Upparbetat 2023-12-31	Prognos färdigt objekt	Ursprunglig budget	Budget inkl tilläggsanslag
Mobilitetshuset Magasinet	101,0	119,0	112,0	119,0
Summa	101,0	119,0	112,0	119,0

Under året 2023 har Mobilitetshuset Pralinen aktiverats i sin helhet. Färdigställandet blev uppskjutet på grund av att det har varit förbättringsarbeten som behövde bli klart innan aktivering. Pralinen har per 31 december 2023 skrivits ned med 36 mnkr. Detta med anledning av att Godisområdets status har försämrats i och med lågkonjunkturen.

Färdiga investeringar över 25 miljoner

Objekt	Upparbetat 2023-12-31	Prognos färdigt objekt	Budget 2023
Mobilitetshus	128,0	128,0	142,0
Summa	128,0	128,0	142,0

19.6 Bilaga 1 Personalstatistik

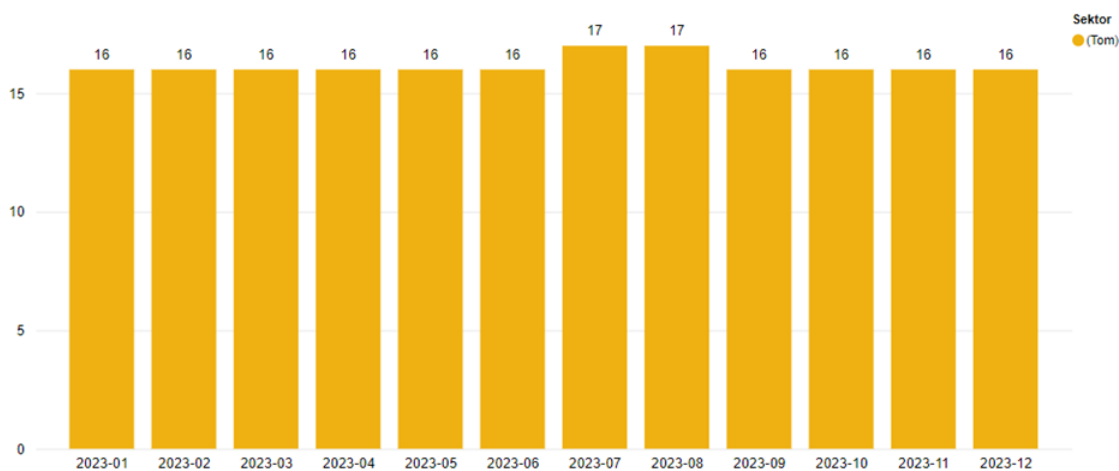
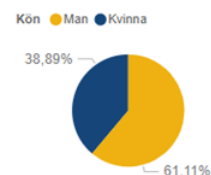
19.6.1 Personalredovisning

Personalstruktur

Personalstruktur

2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	

Antal unika individer vald period: **18**
 Tillsvidare vald period: **18**
 Visstidsanställda vald period: **(Tom)**

Anställning / årsarbetare

2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
(Tom)	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	

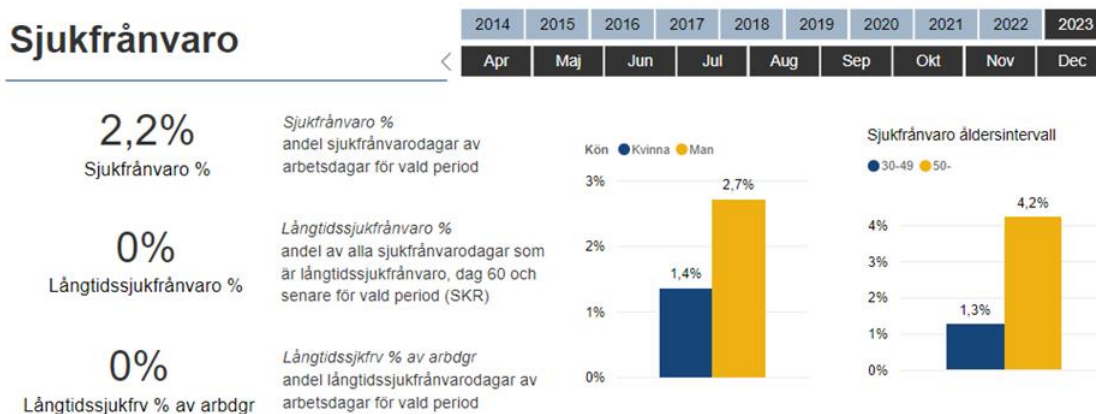
Anställningsgrupp	Anställningsform	Kön	Totalt anställda	Antal unika individer	Tillsvidareanställda	Visstidsanställda	Årsarbetare
Tillsvidare	Tillsvidare	Kvinna	7	7	7		5,8
Tillsvidare	Tillsvidare	Man	11	11	11		9,9
Totalt			18	18	18		15,7

Anställningsgrupp	Anställningsform	Kön	% Totalt anställda	% Antal unika individer	% Tillsvidareanställda	% Visstidsanställda	% Årsarbetare
Tillsvidare	Tillsvidare	Kvinna	38,89%	38,89%	38,89%		36,70%
Tillsvidare	Tillsvidare	Man	61,11%	61,11%	61,11%		63,30%
Totalt			100,00%	100,00%	100,00%		100,00%

Analys

Den procentuella fördelningen mellan män och kvinnor är något lägre än vad som visas i grafen utifrån att en kvinnlig medarbetare har avslutat sin anställning i augusti. Under året har en man och en kvinna avslutat sin anställning och en man samt en kvinna har påbörjat anställning inom Gävle Parkeringsservice. Fördelningen mellan män och kvinnor ligger därmed oförändrat med ca en tredjedel kvinnor och två tredjedelar män. Antal anställda per 31 december 2023 var 16 stycken. Denna statistik räknar inte helt korrekt.

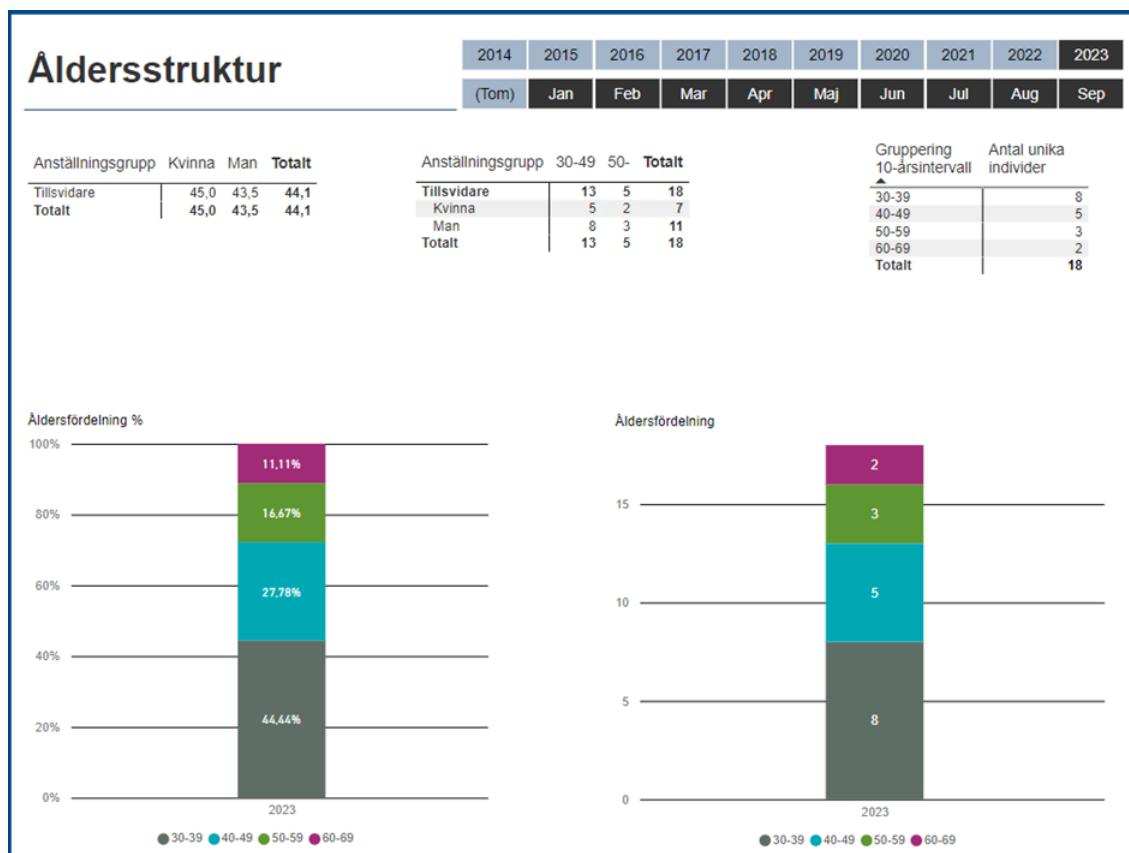
Obligatorisk sjukredovisning

Analys

Sjukfrånvaron har ökat från 1,7 procent 2022 till 2,2 procent 2023. Den främsta förklaringen till detta är ett olycksfall som skett under sommaren på en medarbetares fritid. Då företaget har relativt få anställda kommer detta dock att märkbart påverka statistiken. Gävle Parkeringsservice har under året inte haft någon långtidssjukskrivning som varit arbetsorsakad.

19.6.2 Genomsnittlig ålder

Åldersfördelning - Antal medarbetare per åldersintervall

Analys

Företaget har inga anställda som är yngre än 30 år. I övrigt är alla åldrar representerade. Ca två tredjedelar av medarbetarna befinner sig mitt i arbetslivet och är 30-50 år gamla medan resterande medarbetare är äldre.

19.6.3 Sysselsättningsgrad

Genomsnittlig sysselsättningsgrad

Sysselsättningsgrad

2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	

96,9

Sysselsättningsgrad medel

Anställningsgrupp	Kvinna	Man	Totalt
Tillsvidare	92,0	100,0	96,9
Totalt	92,0	100,0	96,9

Antal anställda i %

Kön	<75%	100%	Totalt
Man		61,11%	61,11%
Kvinna	5,56%	33,33%	38,89%
Totalt	5,56%	94,44%	100,00%

Kön	Anställningsgrupp	Kvinna Antal unika individer	Sysselsättnings grad medel	Man Antal unika individer	Sysselsättnings grad medel	Totalt Antal unika individer	Sysselsättnings grad medel
	Tillsvidare	7	92,0	11	100,0	18	96,9
	Totalt	7	92,0	11	100,0	18	96,9

Kön	Kvinna	Man	Totalt
Totalt	7	11	18

Analys

En av de kvinnliga medarbetarna har en deltidstjänst utifrån eget önskemål. I övrigt har samtliga medarbetare heltidstjänster.

19.6.4 Arbetad tid och frånvaro

Frånvaro

2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
(Tom)	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	

Dagar anställning / Frånvaro

	Kvinna	Man	Totalt
Dagar anställning	2 246	3 579	5 825
Dagar arbetsskada	0	0	0
Dagar tjänstledighet	1	4	5
Dagar facklig verksamhet	8	7	15
Dagar föräldrapenning	300	167	467
Dagar militärtjänstgöring	0	0	0
Dagar rehab	0	0	0
Dagar semester	213	372	585
Dagar sjuk	31	97	128
Dagar sjukersättning	0	0	0
Dagar studieledighet	0	0	0
Dagar vård av sjuka barn	1	94	95
Dagar övriga	4	0	4
Totalt frånvaro	558	741	1 298

Frånvaro i %

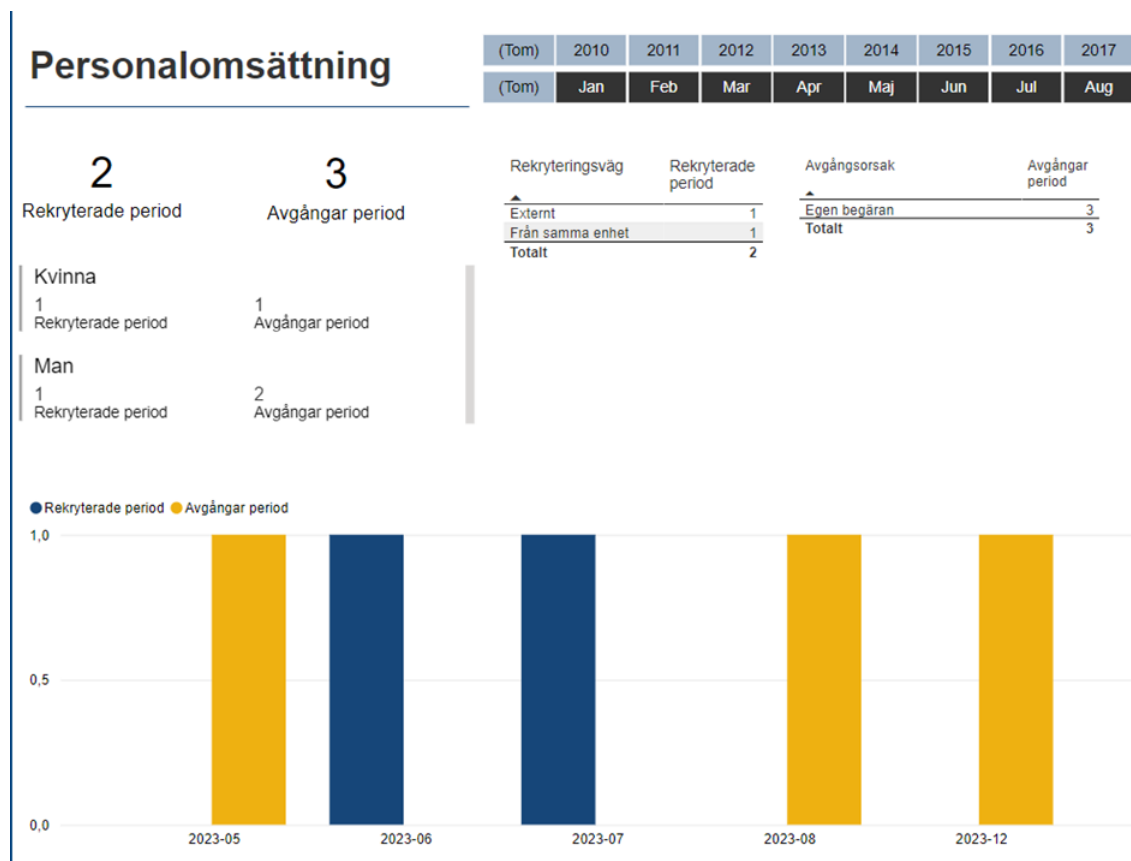
	Man	Kvinna	Totalt
Dagar arbetsskada %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Dagar tjänstledighet %	0,1 %	0,0 %	0,1 %
Dagar facklig verksamhet %	0,2 %	0,4 %	0,3 %
Dagar föräldrapenning %	4,7 %	13,4 %	8,0 %
Dagar militärtjänstgöring %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Dagar rehab %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Dagar semester %	10,4 %	9,5 %	10,0 %
Dagar sjuk %	2,7 %	1,4 %	2,2 %
Dagar sjukersättning %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Dagar studieledighet %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Dagar vård av sjuka barn %	2,6 %	0,0 %	1,6 %
Dagar övriga %	0,0 %	0,2 %	0,1 %
Totalt frånvaro %	20,7 %	24,8 %	22,3 %

Analys

De främsta orsakerna till frånvaro är semester och sjukfrånvaro och vård av barn och föräldrapenning. Sjukfrånvaron har ökat från 93 dagar förra året till 128 dagar 2023, främst beroende på enstaka medarbetares olycksfall under fritiden. Uttaget av föräldrapenning har

ökat från 46 till 467 (64 procent kvinnor/ 36 procent män). Även vård av barn har ökat från 45 till 95 dagar (1 dag kvinnor/ 98 dagar män).

19.6.5 Rekrytering och personalförsörjning

Analys

Inga stora förändringar har skett under året. Statistiken ovan är inte korrekt. Under 2023 har en man och en kvinna avslutat sina anställningar och en man samt en kvinna har rekryterats. Detta innebär att fördelningen mellan män och kvinnor är oförändrad.